Begroting 2024

Aanbieding Begroting 2024

Hoorn is het afgelopen jaar weer gegroeid. Sinds november 2022 wonen er in onze gemeente meer dan 75.000 inwoners. En Hoorn blijft de komende jaren ook verder groeien. Aan ons als stadsbestuur de schone taak om te zorgen dat al deze mensen in Hoorn een prettig thuis vinden. Letterlijk, in de vorm van een passende woning, fijne buurten en goede voorzieningen. Maar ook minder letterlijk, in de vorm van een gemeente waarin iedereen erbij hoort en zich kan ontwikkelen. En een gemeente waar we voor elkaar zorgen als dat nodig is.

En, om maar duidelijk te zijn, dat is best een uitdaging in deze **woelige tijden**. De inflatie en rente- en prijsstijgingen raken de **bestaanszekerheid** van inwoners en ondernemers, er is grote druk op de **woningmarkt** en de **arbeidsmarkt** is krap. Daarnaast is de Rijksoverheid nog erg zoekende naar oplossingen voor grote **maatschappelijke opgaven**, zoals de klimaatcrisis, de energiecrisis, de stikstofcrisis en de asielcrisis. Door de val van het Kabinet is het maar de vraag of er de komende tijd voldoende vooruitgang geboekt kan worden binnen deze grote opgaven.

Financiën

Financiën onder druk

De gemeentefinanciën staan onder druk. Vanaf 2026 moeten de Nederlandse gemeenten rekening houden met een **historische korting** van € 3 miljard **op het gemeentefonds**. En het Rijk geeft nog steeds geen duidelijkheid over hoe zij de enorme **financiële tekorten** die hierdoor bij gemeenten gaan ontstaan gaat rechtzetten.

De impact daarvan op de begroting van Hoorn wordt geschat op **€ 11 miljoen** in 2027. Als het Rijk niets doet, dan komen gemeenten voor **ingrijpende keuzes** over inkomsten (belastingverhogingen) en uitgaven (bezuinigingen en ombuigingen) te staan. Keuzes die zichtbaar en voelbaar zullen worden voor onze inwoners, ondernemers en instellingen.

In lijn met de oproep van VNG presenteren wij een **begroting zonder sluitend meerjarenperspectief**. Een unieke situatie in Nederland, bedoeld om de impact van de grillige Rijksfinanciën in volle omvang zichtbaar te maken. Het kan zo niet langer door blijven gaan.

Los van de tekorten die door Rijksbeleid ontstaan, staan we **zelf ook aan de lat** om onze eigen ambities betaalbaar te houden. We investeren volop in onze stad en dorpen en de stijgende prijzen, CAO-verhogingen, inflatie, hogere bouwkosten en de rentestijging werken stevig door binnen alle beleidsvelden en projecten. Daar komt bij dat ook de gemeente te maken heeft met **personeelskrapte**. De druk op de bedrijfsvoering is daardoor ongekend hoog en het wordt steeds lastiger om de gaten in de bezetting te vullen. Dit heeft vanzelfsprekend ook effect op hoeveel en hoe snel werk opgepakt en uitgevoerd kan worden.

Financiële keuzes voorbereiden

In deze begroting 2024 doen we voorstellen om de verwachte **tekorten in 2024 en 2025** te **dekken**. Dat doen we onder andere door te bezuinigen op organisatiekosten, waar mogelijk nóg efficiënter te werken en budgetten te verlagen die vaak niet helemaal besteed worden.

Het spreekt voor zich dat het **Rijk aan zet** is **om** de **tekorten te compenseren** die in de ravijnjaren vanaf 2026 ontstaan. Dit geld is nodig om de basistaken vanuit het Rijk uit te kunnen voeren. Als daar onvoldoende geld voor is, gaat dit direct ten koste van de investeringen die

nodig zijn om de stad ook in de toekomst sterk, aantrekkelijk en vitaal te houden. Dat is een directe bedreiging van de ontwikkeling van Nederland.

Echter, zolang het Rijk geen duidelijkheid geeft en verantwoordelijkheid pakt, zijn we genoodzaakt om ons voor te bereiden. We vragen de raad om een bestuursopdracht te geven om **mogelijkheden in kaart** te **brengen** waarmee het begrotingstekort vanaf 2026 met de compensatie vanuit het Rijk en onze eigen ambities structureel met **€ 10 miljoen** kan worden teruggebracht, zodat de raad **in 2025 gezamenlijk keuzes** kan **maken**. Van elk van de voorstellen proberen we de **maatschappelijke impact** in beeld te brengen, zodat ook duidelijk is wat het effect zal zijn.

Durven. Doen! Dromen.

Wat gebeurt er allemaal binnen de beleidsvelden?

Samen leven

Bestaanszekerheid blijft ook komend jaar een belangrijk thema. Door de **inflatie** werd het leven de afgelopen jaren een stuk duurder. Dat raakt ons allemaal, maar in het bijzonder de inwoners met een laag inkomen. Met geld vanuit het Rijk helpen we ook komend jaar huishoudens met een **laag inkomen** met een eenmalige vergoeding voor de hoge **energielasten**. Er is ook extra aandacht voor armoede en **inkomensondersteuning**, onder meer via de **Meedoenpas**.

Nu het nieuwe inclusiebeleid is vastgesteld, stellen we samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen een **Lokale Inclusie Agenda** op, met concrete acties. Het onderzoek naar het Hoornse **koloniale- en slavernijverleden** is afgerond. Op basis van de dialoogavond en de commissiebespreking werkt het college samen met de raad en betrokkenen plannen uit voor het vervolg.

Samen wonen

We voeren **regie** op de ontwikkeling van onze stad, die de komende jaren verder gaat **groeien** om ook in de toekomst aantrekkelijk en vitaal te blijven. Na lang uitstel treedt per 1 januari 2024 de **Omgevingswet** in werking. Dat is voor iedereen **wennen**, van initiatiefnemer tot raadslid tot ambtenaar. Alle bestemmingsplannen worden omgezet naar tijdelijke omgevingsplannen en in 2024 wordt het omgevingsplan voor de **bestaande woonwijken** opgesteld. We handelen omgevingsvergunningen en gerelateerde processen digitaal af en doen verder ervaring op met het proces rond de **Intake- en Omgevingstafel**.

Door marktomstandigheden worden er helaas **minder woningen** gebouwd dan we willen en nodig is. Het **versnellen** van de **woningbouw blijft** dan ook **hard nodig** om iedereen in Hoorn een passende woning te kunnen bieden. De stijgende bouwkosten en hoge hypotheekrente helpen niet, maar samen met de Woningmakers doen we wat we kunnen om zoveel mogelijk barrières weg te nemen. We verwachten dat er in 2024 **400 tot 450 woningen** gebouwd kunnen worden, waaronder **100 tot 120 sociale huurwoningen**. We zetten in op **65% betaalbare nieuwbouw** voor toekomstige woningbouwplannen. De ontwikkeling van de **Poort van Hoorn** blijft een absolute prioriteit houden. Ook in 2024 worden daarvoor belangrijke stappen gezet.

In 2024 hopen we dat de bouw van **100 extra woningen** op de **voormalige gevangenislocatie** in Zwaag kan starten. Deze woningen zijn bedoeld voor tijdelijk gebruik voor diverse doelgroepen, waaronder Oekraïense vluchtelingen en mensen die (tijdelijk) een andere sociale huurwoning nodig hebben vanwege sloop/nieuwbouw van hun bestaande woning. Hiermee draagt het bij aan het verminderen van druk op de woningmarkt.

Een aantrekkelijke stad is ook **schoon, heel en veilig**. In 2024 gaan we **extra** investeren in **onkruidbestrijding**, met name op stoepen en goten.

We gaan door met het planten van **extra bomen en groen** in de stad en hopen we een start te kunnen maken met de opknapbeurt van het **wijkpark Risdam-Noord**.

De **versnelling** van het programma Kansen voor de **Kersenboogerd** wordt in 2024 zichtbaar, zodra we starten met de **kwaliteitsimpuls** in de openbare ruimte in het centrumgebied. In de wijk **Hoorn-Noord/ Venenlaankwartier** ronden we de **herinrichting** van de **openbare ruimte** in de straten rond de Venenlaan af en bereiden we het vervolg in de straten rond de Johannes Poststraat voor.

Er wordt volop gewerkt aan de uitvoering van de Veiligheidsambitie. Ook zijn er **extra BOA's** gestart voor extra handhaving op overtredingen, overlast en ergernissen in de wijken. In 2024 gaan we het **cameratoezicht** optimaliseren.

Samen ondernemen en leren

We hebben de ambitie om de **werkgelegenheid** te laten groeien naar **minimaal 35.000 banen**. We gaan de (digitale) informatievoorziening voor ondernemers verbeteren en helpen ondernemers snel en efficiënt met hun vragen over vergunningen, bestemmingsplannen of huisvesting. We bereiden de **uitbreiding** van **bedrijventerrein Zevenhuis** voor en revitaliseren bedrijventerrein Gildenweg. Zo kunnen bedrijven in Hoorn en de regio blijven groeien en is er ruimte om nieuwe bedrijven aan te trekken.

Talent in Hoorn en de regio **behouden en aantrekken** is belangrijk. Via de Talent Academy Westfriesland werken we aan onze WOW-visie (Wonen, Onderwijs en Werken) gericht op het **opleiden** van **personeel** voor kansrijke sectoren en een goede aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt. Samen met ondernemers, pandeigenaren en inwoners stellen we een **Actie-agenda** voor een **vitale binnenstad** en evalueren komend jaar het **horecabeleid**. Ook kan de raad een keuze maken over de opstelling van de zaterdagmarkt.

Het **verbeteren** van **onderwijshuisvesting** is een belangrijk doel. We herzien het Integraal Huisvestingsplan 2024-2030 op wijkniveau en gaan van start met de bouw van een IKEC bij de Nieuwe Steen. En in 2024 kunnen De Spinaker en De Tandem hun nieuwe/gerenoveerde schoolgebouwen in gebruik nemen. Verder gaan we in het schooljaar 2024-2025 van start met **vernieuwde cultuureducatie** en een **intensiever beweegaanbod**. We ontwikkelen een **monitor** die helpt bij de **bestrijding** van **onderwijsachterstanden** en verbeteren de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp.

Samen bereikbaar

Komend jaar blijven we **investeren in** de **bereikbaarheid** van onze stad, voor alle verkeersgebruikers. Via de **knooppuntontwikkeling** in de Poort van Hoorn zetten we in op goede OV-verbindingen. We werken plannen uit voor de **ontsluiting** van de **binnenstad** en werken aan **parkeeroplossingen** voor de ontwikkelingen in en rond de binnenstad. We maken het **kruispunt Maasweg-IJsselweg** en de **aansluiting** van de nieuwe Rozenbuurt verkeersveilig**.** Komend jaar kan de raad het **Actieplan Fiets** vaststellen met daarin plannen voor verbeteringen aan het Hoornse fietsnetwerk. We asfalteren de paden in wijkpark Risdammerhout opnieuw en maken op basis van een enquête onder inwoners een plan voor **verbetering** van de **stoepen** in de binnenstad. We **sluiten** het **kernwinkelgebied** buiten venstertijden af voor gemotoriseerd verkeer en treffen maatregelen om **doorgaand verkeer** in de **binnenstad** te **weren**.

Samen verduurzamen

Op alle mogelijke gebieden werken we samen met inwoners en ondernemers toe naar een **klimaatneutraal** Hoorn in **2040**. Vanuit het thema energietransitie gaan we door met de voorbereidingen van de aanleg van een **warmtenet** in de **Kersenboogerd**. Via verschillende lokale en regionale programma's helpen we inwoners en bedrijven met het **besparen** en **duurzaam opwekken** van **energie**. In Westfriesland onderzoeken we de mogelijkheden voor **duurzame warmte**, zoals geothermie en aquathermie. We bereiden **wijkuitvoeringsplannen** voor om wijken van het **aardgas** af te krijgen en stellen beleid op voor hoe we om willen gaan met **bewonersinitiatieven** op dit gebied.

Samen zorgen

Ook binnen het sociaal domein wordt komend jaar weer veel werk verzet. Zo werken we met ketenpartners aan een **soepeler overgang** van **jongeren** uit de jeugdhulpverlening naar de volwassenenhulpverlening. We stellen de visie op voor **kwetsbare inwoners**, net als een **woonzorgvisie** en starten met de uitvoering hiervan. Er komt een plan van aanpak op mantelzorg, dementie en eenzaamheid en er komt een uitvoeringsplan voor **preventief jeugdbeleid**. Aan de hand van een wijkteamscan actualiseren we het Actieplan Meld Geweld.

De **vluchtelingencrisis** leidt tot grote extra opgaven voor gemeenten. Niet alleen op het gebied van huisvesting, maar ook op het gebied van zorg en andere voorzieningen die nodig zijn voor een goede opvang en plek in onze gemeente. Naast de taakstelling voor de huisvesting van **statushouders** vangt Hoorn circa 300 **Oekraïense vluchtelingen** op. Daarnaast bereiden we ons in Westfries verband voor op een mogelijke opdracht vanuit het Rijk om meer **asielzoekers** op te vangen.

We zorgen ook goed voor onze dieren. Bij alles wat we doen proberen we **biodiversiteit** te bevorderen. In 2024 stellen we nieuwe nota **Dierenwelzijn** op, waarin nadrukkelijk ook aandacht is voor het professionaliseren van de opvang en het vervoer van (wilde) dieren.

Samen genieten

Onze **havens** zijn een belangrijk **visitekaartje** voor Hoorn. We gaan door met concrete acties om **kwaliteitsverbeteringen** door te voeren. We zetten stappen om de **samenwerking** tussen betrokken partijen in de havens te verbeteren en gaan door met de **aanpak** van **waterplantenoverlast** om de Hoornse havens goed bereikbaar te houden.

Het eerste deel van het **stadsstrand** is nog maar net geopend, maar het is al een **enorm succes**. Op **zonnige dagen** werd met veel enthousiasme volop gebruik gemaakt van het strand. In 2024 gaat ook het **tweede deel** van het stadsstrand open en starten we met de aanleg van de drie bruggen die het strand nog beter toegankelijk maken. We kijken er nu al naar uit!

In 2024 leggen we het **nieuwe skatepark** aan in het Julianapark. We leveren beleid op voor **sport en bewegen in de openbare ruimte** en starten met het opstellen van nieuw beleid voor gemeentelijke **sportparken** en onderzoeken de beste vorm van toekomstige exploitatie. We hopen komend jaar aan de slag te kunnen met de revitalisatie van het sportpark Risdam-Noord.

Begin 2024 ronden we de aanbesteding voor de **vernieuwing** van het **Westfries Museum** af, waarna het werk in de museumpanden kan starten. Het nieuwe beleid voor **Kunst en Cultuur** en het **onderzoek** naar een **volwaardig poppodium** zijn in 2024. Ook stellen we een plan op voor de **herhuisvesting** van de **Blauwe Schuit en de Bibliotheek**.

In 2024 komt er **nieuw toeristisch beleid**, waarmee we de levendigheid en leefbaarheid in onze gemeente in balans brengen. De bewegwijzering en digitale **toeristische informatie** worden op orde gebracht en de gemeente voert komend jaar zélf de **marketing** van Hoorn uit. De viering van de **Slag op de Zuiderzee** benutten we om het verhaal van Hoorn te versterken. We **evalueren** het **evenementenbeleid** en zoeken een **alternatieve evenementenlocatie** voor het Pelmolenpad.

Samen doen

Wat we doen, doen we zoveel mogelijk **samen**. Als we nieuwe plannen en beleid maken, zoeken we naar de meest passende vorm van **participatie** om inwoners en partijen in de gemeente te **betrekken** en **informatie** op te halen. En, waar mogelijk, ook **samen** plannen en oplossingen te bedenken.

Het college zet zich ook actief in om **contact** te maken en te **weten wat er leeft en speelt** onder inwoners, ondernemers en organisaties. Via **werkbezoeken** en **gesprekken**, via **vergaderen op locatie** en door aan te sluiten bij **activiteiten** in buurten. En ook de raad gaat in 2024 door met intensieve participatie gericht op twee grote maatschappelijke opgaven.

Dagelijks blijven we werken aan het **verbeteren** van onze **dienstverlening**. We meten continu de **klanttevredenheid** en spelen in op **feedback** van inwoners en ondernemers. In 2024 gaat het **MijnHoorn-portaal** live, een grote stap voorwaarts voor onze **online** dienstverlening. Ondertussen verloopt de **renovatie** van het **stadhuis** op schema en kunnen we dit medio 2024 in gebruik nemen.

Hoe staat het met onze prioriteiten?

In het coalitieakkoord zijn 18 prioriteiten benoemd. Hieronder vindt u de status van deze prioriteiten:

PRIORITEIT	STATUS	PLANNING
Geld voor inclusie, concrete plannen voor Safe Streets	Het nieuwe inclusiebeleid vastgesteld, dit jaar volgt de Lokale Inclusie Agenda. In de begroting is jaarlijks € 50.000 extra opgenomen.	✓
Geen bezuinigingen op armoedebeleid	Conform coalitieakkoord zijn er geen bezuinigingen doorgevoerd op armoedebeleid.	✓
Ontwikkeling van de Poort van Hoorn	Bestemmingsplan Pelmolenpad is vastgesteld, eind 2023 volgt het raadsbesluit over het Bestemmingsplan Stationsgebied en de tracékeuze voor de nieuwe binnenstadsontsluiting.	Doorlopend
Modulaire tijdelijke woningen voor diverse doelgroepen op het voormalige gevangenisterrein	In 2024 hopen we te starten met de bouw van 100 woningen, in eerste instantie voor de vluchtelingen uit Oekraïne, maar ook voor andere doelgroepen.	Oplevering 1e woningen in 2024

PRIORITEIT	STATUS	PLANNING
Versnellen programma Kersenboogerd	In 2022 heeft besluitvorming plaatsgevonden over spoor 1 en 2. Voor een periode van 10 jaar wordt elk jaar een investering van € 600.000 gedaan in een grote kwaliteitsimpuls in de openbare ruimte die in 2024 start.	doorlopend
Extra geld voor verbeteren onderhoudsniveau openbare ruimte.	In de begroting is vanaf 2023 structureel € 185.000 extra opgenomen voor reiniging en onkruidbestrijding. Van 2023 tot en met 2026 is in totaal € 1,2 miljoen extra opgenomen voor achterstallig onderhoud	✓
Extra BOA's	Er zijn 3 extra BOA's aangetrokken	✓
Investeren in de lokale economie	Tot en met 2024 investeren we € 200.000 in centrummanagement. Ook is een werkbudget van € 20.000 vrijgemaakt voor actuele ontwikkelingen en initiatieven. In 2024 wordt het Actieprogramma binnenstad opgeleverd.	✓
Schoolgebouwen stapsgewijs opknappen	Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs wordt in 2024 vastgesteld.	2024

PRIORITEIT	STATUS	PLANNING
Nieuwe ontsluiting voor de binnenstad	Eind 2023 kan de raad een besluit over het tracé nemen. In 2024 volgt de nadere uitwerking van de ontsluiting.	doorlopend
Afsluiting Roode Steen, weren doorgaand verkeer havenkwartier en minder auto's op het Kerkplein	De seizoensafsluiting van de Roode Steen van april-oktober is definitief gemaakt. Het onderzoek naar de afsluiting van de Roode Steen is gestart. In 2024 kan de raad een besluit nemen.	2024
Uitbreiding fietsenstalling, vooral rond Roode Steen en Kerkplein	De fietsenstallingsmogelijkheden worden uitgebreid, in de buurt van de Roode Steen, het Kerkplein, de Veemarkt en bij belangrijke voorzieningen, zoals de wijkwinkelcentra.	2023/2024
Onderzoek duurzame stadsdistributie	In 2024 start het onderzoek.	2024
Aanpakken van energiecongestie	Hoorn is vertegenwoordigd in de (boven) regionale taskforce energiecongestie en is hierin zowel ambtelijk als bestuurlijk goed vertegenwoordigd.	doorlopend
Verbeteren afvalverwerking, waaronder afvalcontainers in de binnenstad.	Samen met de raad, bewoners en ondernemers werken we ideeën uit voor een nieuw grondstoffenplan, met prioriteit voor de afvalverwerking in de binnenstad.	2024

PRIORITEIT	STATUS	PLANNING
Onderzoek en besluitvorming volwaardig poppodium	Onderzoek is gestart in 2023. In 2024 worden scenario's ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.	2024
Opstellen van jeugd beweeg- en ontwikkelprogramma op scholen	Dit jaar wordt een plan ontwikkeld voor extra activiteiten. In schooljaar 2024-2025 wordt dit ingevoerd.	2024
Opknappen wijkpark Risdam-Noord	We gaan door met de voorbereidingen en de participatie rond het wijkpark. Doel is om in 2024 te starten met de uitvoering.	2024
Aanleggen nieuw wijkpark Bangert en Oosterpolder	Vanaf 2022 is gestart met de aanleg van het oostelijk deel van het nieuwe wijkpark. Voor het andere deel van het park moet een nieuw plan uitgewerkt worden.	in ontwikkeling

Tot slot

Deze begroting is een goede basis om onze gezamenlijke ambities de komende jaren te realiseren. Wij kijken uit naar de behandeling van deze begroting in de gemeenteraad, waar we samen het goede gesprek kunnen voeren.

College van burgemeester en wethouders,

3 oktober 2023

Inhoudsopgave

Aanbieding Begroting 2024 ____ *2*
Financieel beeld ____ *10*
Bestuur en ondersteuning ____ *22*
Openbare orde en veiligheid ____ *34*
Verkeer, vervoer en waterstaat ____ *42*
Economische zaken ____ *55*
Onderwijs ____ *62*
Cultuur, recreatie en sport ____ *74*
Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening ____ *87*
Duurzaamheid en milieu ____ *97*
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting ____ *105*
Overzicht programma's ____ *117*
Overzicht projecten ____ *136*
Paragraaf Lokale heffingen ____ *145*
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing ____ *153*
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen ____ *164*
Paragraaf Financiering ____ *168*
Paragraaf Bedrijfsvoering ____ *173*
Paragraaf Verbonden partijen ____ *180*
Paragraaf Grondbeleid ____ *188*
Paragraaf Wet open overheid ____ *192*
Paragraaf Algemene uitkering ____ *193*
Bijlagen ____ *198*

Financieel beeld

Aansluiting kadernota 2023 - begroting 2024

In deze paragraaf staat de aansluiting tussen de stand van het begrotingssaldo bij de definitieve versie van de kadernota 2023 versus de stand bij de begroting 2024.

tabel 1 saldo van de begroting (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	2024	2025	2026	2027
saldo bij kadernota 2023	1.987	1.015	-3.005	-1.820
correct verwerken voormalige ruimtevragers	-500	-808	-937	-1.052
	1.487	**207**	**-3.942**	**-2.872**
uit begroting halen van reeks opbrengsten beheersplan deel 1 + 2	-3.000	-4.000	-10.000	-15.000
bijgesteld begrotingssaldo na kadernota 2023	**-1.513**	**-3.793**	**-13.942**	**-17.872**
noodzakelijke bijstellingen begroting	273	-128	-48	32
reële opbrengst beheersplan deel 1	2.904	2.544	1.349	1.354
aanvullend dekkingsplan 2024/2025	-1.000	1.500		
nieuw beleid	0	0	0	0
begrotingssaldo begroting 2024	**665**	**123**	**-12.640**	**-16.486**

Correct verwerken voormalige ruimtevragers

In de kadernota zijn de ruimtevragers opgeheven. Vanaf de kadernota 2023 wordt het nieuwe beleid direct in de begroting verwerkt. Hetzij op een product, als in de gemeenteraad overeenstemming is dat het onderwerp verwerkt moet worden. Hetzij op een stelpost in de begroting, als er later nog nadere besluitvorming over moet plaatsvinden.

Bij de verwerking in de kadernota is per abuis een verkeerd bedrag verwerkt. Verwerkt is het saldo tussen wat het moest zijn versus waar al rekening mee was gehouden. En dat is dan een te laag budget omdat de volledige claims verwerkt hadden moeten worden. Dat is gedurende het zomerreces ontdekt en aangepast. In de begroting staat met deze post nu wat de gemeenteraad heeft besloten bij de kadernota 2023. De werkelijke claim is verwerkt en dat betekent een verslechtering van de cijfers.

Het geeft maar aan dat het een goede keuze is geweest om de ruimtevragers direct in de begroting te verwerken. Het juist verwerken van de goede cijfers in de begroting was zo ingewikkeld geworden, dat een fout snel gemaakt is. Bovendien moet het verwerken onder grote tijdsdruk gedaan worden.

Daarnaast waren er bij enkele onderdelen in de kadernota kleinere afrondingsverschillen die zijn verwerkt.

Uit begroting halen van reeks opbrengsten beheersplan deel 1 + 2
Conform de oproep van de VNG presenteren we de begroting met de tekorten vanaf het ravijnjaar 2026. De gemeente probeert de begroting voor de jaren 2024 en 2025 reëel sluitend te maken.

In de kadernota hadden we de opbrengsten van beide beheersplannen opgenomen in het financieel beeld. De opbrengsten worden daarom in deze begroting weer uit het financieel beeld gehaald. Hierdoor is de omvang van onze tekorten na 2026 goed zichtbaar in het begrotingsresultaat.

Begrotingsresultaat 2024 t/m 2027

tabel 2 saldo van de begroting (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	2024	2025	2026	2027
uitgaven begroting 2024-2027	339.410	328.209	324.501	321.238
inkomsten begroting 2024-2027	337.897	324.416	310.559	303.365
begrotingssaldi in administratie	**-1.513**	**-3.793**	**-13.942**	**-17.872**
wijzigingen besluitvorming raad juli-september	0	0	0	0
startpunt begrotingssaldo begroting 2024	**-1.513**	**-3.793**	**-13.942**	**-17.872**
A: noodzakelijke bijstellingen	273	-128	-48	32
B: reële opbrengst beheersplan deel 1	2.904	2.544	1.349	1.354
C: aanvullend dekkingsplan 2024-2025	-1.000	1.500		
D: nieuw beleid	0	0	0	0
begrotingssaldo begroting 2024	**665**	**123**	**-12.640**	**-16.486**

Wijzigingen besluitvorming raad juli - september
Er zijn geen besluiten geweest die een effect hadden op het begrotingsresultaat.

A: Noodzakelijke bijstellingen
Na de kadernota zijn er verschillende onderdelen van de begroting nader onderzocht. Dat onderzoek leidt tot enkele bijstellingen van de bedragen die eerder zijn verwerkt of voorgesteld. Onder andere door de aanpassing van indexen die bij de kadernota zijn gebruikt. De onderwerpen worden onder de tabel kort toegelicht.

tabel 3 noodzakelijke bijstellingen (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	2024	2025	2026	2027
bijstellen stelpost bouwkosten		-100	-100	-100
bijstellen opleidingsbudget (2% van loonsom)	-66	-66	-66	-66
indexatie 2024 omgevingsdienst NHN	-16	-16	-16	-16
bijstellen opbrengsten OZB (niet woningen en areaal vanaf 2026)	102	102	182	262
Hogere toerekening aan kredieten	294			
Diverse kleinere correcties	-41	-48	-48	-48
Septembercirculaire	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Netto-effect noodzakelijke bijstellingen	**273**	**-128**	**-48**	**32**

Bijstellen stelpost bouwkosten
In de kadernota 2022 en begroting 2023 is een stelpost bouwkosten gevormd om de stijgende bouwkosten van een aantal grote projecten op te vangen. Met het besluit rondom het IKEC is een groot beroep gedaan op de stelpost. Hierdoor is het nodig de stelpost aan te vullen met € 100.000 vanaf 2025.

Bijstellen opleidingsbudget en Wij budget
Dit betreft een reguliere aanpassing van het opleidingsbudget en het Wij-budget (teamuitjes) voor medewerkers. Afspraak is dat het opleidingsbudget 2% van de loonsom is en het budget voor Wij € 75 per persoon. De aanpassingen worden nu verwerkt.

Indexatie 2024 omgevingsdienst NHN
Bij de kadernota 2023 is de indexatie de dienstverleningsovereenkomst met de omgevingsdienst NHN niet opgenomen. De aanpassingen worden nu verwerkt.

Bijstelling opbrengsten OZB (niet woningen en areaal vanaf 2026)
Bij de kadernota 2023 is een bijstelling op de opbrengsten OZB verwerkt. Hierbij zijn de opbrengsten OZB van niet woningen niet meegenomen. De aanpassing wordt nu verwerkt (€ 102.000). Daarnaast is de areaaluitbreiding voor 2024 en 2025 wel ingerekend, maar voor 2026 en 2027 niet. Dat is nu hersteld en levert een voordeel op.

Hogere toerekening aan kredieten
In 2024 worden meer uren toegerekend aan projecten. Dit geeft een eenmalig voordeel in 2024. Bij de begroting 2025 wordt dit opnieuw bekeken.

Diverse correcties
In de begroting is een inkomst van Intermaris voor het product nazorg dubbel verwerkt. Dit wordt met deze aanpassing van € 41.000 gecorrigeerd.

Er is door de veiligheidsregio een aangepaste prognose van de functioneel leeftijdsontslag kosten (FLO) van 2023 tot en met 2028 opgestuurd. Daarnaast heeft GGD Hollands Noorden de actuele tarieven voor de inspectie van kinderopvang opgestuurd die aan ons gefactureerd gaan worden. Deze kleine aanpassingen wordt nu verwerkt.

Septembercirculaire 2023
De septembercirculaire is 19 september 2023 gepubliceerd door het Rijk. De financiële effecten van de septembercirculaire worden niet meer verwerkt in de begroting 2024. De raad wordt via een aparte brief geïnformeerd over de financiële effecten van de septembercirculaire waarna de effecten in een eerst volgend P&C-document verwerkt worden in de begroting. Dit om de verwerking van de septembercirculaire zorgvuldig te kunnen doen.

Een meer inhoudelijke toelichting van de septembercirculaire leest u in de paragraaf Algemene uitkering.

B. Maatregelen beheersplan deel 1

In de kadernota is afgesproken dat het college de gemeenteraad bij de behandeling van de begroting 2024 eerste keuzes en afwegingen voorlegt om een tekort van structureel € 3 miljoen terug te dringen. Voor de jaren 2024 en 2025 is dit gelukt met een pakket aan maatregelen waarvan de impact en pijn nog beperkt zijn. Het resterende deel wil het college graag betrekken bij het beheersplan deel 2 om de consequenties van deze keuzes ook zorgvuldig met de gemeenteraad te kunnen bespreken.

Het volgende pakket aan maatregelen wordt voorgesteld in de begroting 2024:

tabel 4 maatregelen beheersplan deel 1 (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	2024	2025	2026	2027
Geen traineepool opstarten	740	740		
Efficiency maatregelen ICT	100	115	115	115
Efficiency kosten innen belastingen	30	30	30	30
Bodemtaken doorberekenen in projectontwikkeling	25	25	25	25
Lagere frequentie onderhoudsinspecties	14	14	14	14
Verwijderen van 5 verkeersinstallaties	6	6	6	6
Inboeken voordeel aanschaf onkruidborstelmachines	50	50	50	50
Hogere MOOR inkomsten vanwege aanleg glasvezel	300	300	300	300
Verlagen budget investeringsagenda Onderwijs Kind Centraal	70	70	70	70
Tijdelijk stopzetten jaarlijkse storting in reserve beeldende kunst (t/m 2027)	44	44	44	44
Verlagen facilitaire bijdrage verenigingen	20	25	30	35
Afbouwen 60/40 subsidieregeling (ASV)/ Herziening masterplan	35		p.m.	p.m.
Verlagen innovatiebudget Sociaal Domein	100	100	100	100
Vergoeding van het Rijk voor kosten die verantwoord worden in de Jeugdwet of Wmo voor gedupeerden van de toeslagenaffaire.	500	500		
Opbrengst triage en regres	100	100	100	100
Omzetten flexibele schil naar vaste formatie in sociaal domein	100	140	180	180
Organisatiekosten afvalstoffenheffing meenemen in tarief 2024	50	50	50	50
Organisatiekosten rioolheffing meenemen in tarief 2024	170	170	170	170
Subsidiekansen benutten voor onderhoud van Rijksmonumentale onderdelen in de buitenruimte		15	15	15
Vrijval reserve incidentele bestemmingen	400			
Taakstelling gemeenschappelijke regelingen			p.m.	p.m.
Minder inhuur op WABO-taken	50	50	50	50
Netto-effect voor begroting	**2.904**	**2.544**	**1.349**	**1.354**

Geen traineepool opstarten

Voorgesteld wordt om af te zien van het opstarten van een traineepool voor circa 6 tot 8 jonge talenten. Dit wordt mede ingegeven doordat er onvoldoende capaciteit beschikbaar is om de werving en begeleiding van

de traineepool goed op te zetten. Wel wordt ingezet op jong talent in bestaande functies te laten starten.

Efficiency maatregelen ICT
Drie maatregelen maken het mogelijk om efficiencyvoordelen op ICT te realiseren.

- Langer gebruik van de laptops (5 jaar in plaats van 4 jaar).
- Slimmer omgaan met opslag van data, waardoor een besparing mogelijk is op de opslag en de back-up kosten.
- Vervanging zaaksysteem door een systeem dat in de cloud werkt. Hierdoor dalen de kosten bij onze IT leverancier.

Efficiency kosten innen belastingen
Door efficiënter te werken is het mogelijk te besparen op de perceptiekosten bij het innen van belastingen.

Bodemtaken doorberekenen in projectontwikkeling
Onder de Omgevingswet wordt de gemeente het bevoegd gezag voor de bodemtaken. Vanuit het Rijk is geen extra geld beschikbaar gesteld voor deze extra taak. Voorgesteld wordt om advieskosten bodem door te rekenen bij de plantontwikkeling. De legesverordening 2024 is hierop aangepast.

Lagere frequentie onderhoudsinspecties
Voorgesteld wordt om in de openbare ruimte niet meer het totale areaal jaarlijks grootschalig te inspecteren. Een aantal soorten verhardingen (bijvoorbeeld betonblokken op fietspaden) kunnen tweejaarlijks plaatsvinden. Kleine onderhoudsinspecties en eventueel inspecties na meldingen onderhoud vanuit inwoners worden wel uitgevoerd.

Verwijderen van 5 verkeersinstallaties
Voorgesteld wordt om 5 verkeersinstallaties in de gemeente weg te halen die feitelijk onnodig zijn voor een goede verkeersafwikkeling. Hierdoor dalen de onderhoudskosten.

Inboeken voordeel aanschaf onkruidborstelmachine
Voor onkruidbestrijding is in 2022 overgegaan van huur naar eigendom. Dit is een efficiency van € 100.000 op jaarbasis waarvan al eerder € 50.000 is benut.

Hogere MOOR inkomsten door o.a. aanleg glasvezel
In 2023 is gestart met grootschalige aanleg van glasvezel. Voor het openbreken van de openbare ruimte ontvangt de gemeente een vergoeding. Deze vergoeding wordt gebruikt voor herstel van de openbare ruimte maar ook voor toezicht en handhaving op de werkzaamheden. Er wordt meer vergoeding ontvangen dan noodzakelijk en daarmee kan een deel vrijvallen naar de algemene dienst. Onderzocht wordt of de meeropbrengsten ook na 2027 nog te verwachten zijn.

Verlagen budget investeringsagenda Onderwijs Kind Centraal
Het budget bedraagt € 150.000 en is gebruikt bij de uitwerking van de ‘Integrale Kindcentra Ontwikkeling’ in Hoorn. Er is sprake van structurele onderbesteding op het budget, waardoor het mogelijk is het budget deels af te romen zonder noodzakelijke investeringen te belemmeren.

Tijdelijk stopzetten jaarlijkse storting in reserve beeldende kunst (t/m 2027)
Tot en met 2027 geen storting in de reserve beeldende kunst. De reserve is voldoende gevuld om de komende jaren investeringen te doen.

Verlagen facilitaire bijdrage verenigingen
Er is een bijdrage vanuit de gemeente om de huur van velden te compenseren met een vergoeding voor eigen werkzaamheden door de verenigingen. Dit is geen gangbaar beleid in Nederland en sluit ook niet aan op de werkwijze in de praktijk. Eigen werkzaamheden zijn een verantwoordelijkheid van de verenigingen en behoren als zodanig te worden gewaardeerd en eventueel naar reële waarde gecompenseerd. Voorgesteld wordt om deze bijdrage gefaseerd te verlagen.

Afbouwen subsidieregeling (ASV) / herziening masterplan
De subsidie regeling 60/40 is onderdeel van herziening van het masterplan buitensportaccommodaties, dat in 2024 wordt uitgevoerd. De bestaande voorziening voor 2024 kan worden verlaagd. Voor de jaren daarna wordt een structurele aanpassing gemaakt. De hoogte hiervan is afhankelijk van de uitkomst van het masterplan.

Verlagen innovatiebudget sociaal domein
Voorgesteld wordt om het innovatiebudget sociaal domein met € 100.000 te verlagen vanwege structurele onderuitputting. Na verlaging resteert jaarlijks een budget van ruim € 600.000.

Vergoeding van het Rijk toeslagenaffaire
Kosten die verantwoord worden in de Jeugdwet of WMO voor gedupeerden van de toeslagenaffaire kunnen tot en met 2025 worden verhaald op het Rijk. De verwachting is dat het realistisch is om een vergoeding van € 0,5 miljoen in te boeken voor de jaren 2024 en 2025.

Opbrengst triage en regres
Bij eerdere beheersmaatregelen zijn de opbrengsten van triage als structurele besparing ingeboekt in onze begroting. De besparing is met name in de Jeugdzorg en hangt samen met het recent ingevoerde woonplaatsbeginsel. De inschatting is dat bovenop de bestaande besparing nog een € 100.000 per jaar structureel bespaard kan worden.

Omzetten flexibele schil naar vaste formatie in sociaal domein
Voor de relatief nieuwe taken en taken waarop een toenemend beroep wordt gedaan binnen 1.Hoorn zijn er nu nog relatief veel externe krachten aan het werk. Hier is destijds voor gekozen omdat niet helder was in hoeverre er sprake was van een structurele inzet vanuit de gemeente. Nu is helder welke taken structureel zijn. We kunnen naar inschatting 9 FTE externe medewerkers komende jaren vervangen voor vaste medewerkers. Dit levert ongeveer € 20.000 per FTE op aan kostenbesparing.

Organisatiekosten afvalstoffenheffing meenemen in tarief 2024
Nog niet alle organisatiekosten op het gebied van afval bleken verwerkt te zijn in het tarief van de afvalstoffenheffing. Het gaat om € 50.000.

Organisatiekosten rioolheffing meenemen in tarief 2024
Nog niet alle organisatiekosten op het gebied riolering bleken verwerkt te zijn in het tarief rioolheffing. Dit betreft een bedrag van € 170.000. Dit bedrag is onderdeel van de trendmatige stijging, conform het door de raad vastgestelde Plan Stedelijk Water en Riolering 2022-2027.

Subsidiekansen benutten voor onderhoud van Rijksmonumentale onderdelen in de buitenruimte
Er zijn landelijke subsidieregelingen voor het behoud van Rijksmonumentale onderdelen in de openbare ruimte. Wij maken hiervan geen gebruik. Het gaat om subsidiemogelijkheden voor bruggen, vestwalkanten, Veemarkt en Noorderplantsoen.

Vrijval reserve Diverse incidentele bestemmingen
In de reserve Diverse incidentele bestemmingen is voor diverse onderwerpen geld gestort vanuit het gemeentefonds, zoals voor bijzondere

bijstand, vaccinaties. Voor het herstelplan is kritisch gekeken naar deze posten. Dit leidt tot een incidentele vrijval van de reserve van € 400.000.

Taakstelling gemeenschappelijke regelingen
Een deel van onze gemeentelijke taken worden uitgevoerd via gemeenschappelijke regelingen. Minder geld vanuit het Rijk betekent ook minder geld om door te geven aan onze gemeenschappelijke regelingen. Ook zij delen mee in de besparingsopgaaf. In samenwerking met andere gemeenten moeten afspraken worden gemaakt over het besparingspotentieel bij onze gemeenschappelijke regelingen.

Minder inhuur op WABO-taken
Kostenbesparing door minder in te huren op WABO-casemanager.

C. Aanvullende maatregelen dekkingsplan 2024-2025
Om het financieel beeld in 2024 en 2025 sluitend te krijgen zijn twee aanvullende maatregelen ingezet.

tabel 5 aanvullende maatregelen dekkingsplan 2024-2025 (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	2024	2025	2026	2027
inzetten resultaat 2024 via algemene reserve	-1.000	1.000		
inzetten behoedzaamheid algemene uitkering		500		
netto-effect voor begroting (-=nadeel)	**-1.000**	**1.500**		

Inzetten resultaat 2024 via algemene reserve
Het begrotingssaldo voor 2024 kent een plus van € 1,6 miljoen. Voorgesteld wordt om € 1 miljoen hiervan in te zetten om het resultaat voor 2025 te verbeteren. Dit kan door een extra storting van € 1 miljoen in de Algemene reserve en deze in 2025 er weer uit te halen en te gebruiken voor het begrotingsresultaat.

Inzetten behoedzaamheid algemene uitkering
In de raming van de algemene uitkering houden we rekening met € 500.000 behoedzaamheid. Dat is ingegeven door het feit dat het Rijk vaak niet alles uitgeeft dat zij zich heeft voorgenomen. Dan blijft er bij het Rijk geld over en dat wordt onderuitputting genoemd. Gevolg van de onderuitputting is wel dat de uitkering uit het gemeentefonds ook lager wordt. En daar gaan we behoedzaam mee om. Dit bedrag valt uiterlijk bij de kadernota van het betreffende jaar incidenteel vrij.

Wij stellen voor het bedrag voor 2025 in te zetten om dat jaar sluitend te krijgen.

Herstel nadelige gevolgen kabinetsbeleid
Zoals in de Kadernota al duidelijk werd laten de “ravijnjaren” vanaf 2026 forse tekorten zien. Dit komt vooral doordat het Rijk van plan is om de manier waarop ze financiële middelen aan gemeenten toekent wil veranderen. Om die reden heeft het Rijk de groei van het gemeentefonds vanaf 2026 buiten werking gesteld. Mede daardoor krijgen gemeenten structureel € 3 miljard minder om hun taken uit te voeren. De impact daarvan op de begroting van Hoorn wordt geschat op € 11 miljoen in 2027. Het kabinet heeft dit voorjaar besloten om het gemeentefonds vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp. Hoe dit voor alle gemeenten inclusief Hoorn uitpakt, is vooralsnog onduidelijk.

Dit is de reden waarom we het advies van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) volgen om deze negatieve effecten zichtbaar op te nemen in de meerjarenraming. Hiermee willen we benadrukken dat de financiële middelen voor gemeentelijke taken ontoereikend zijn. We

verwachten immers van het Rijk dat ze een nieuwe systematiek implementeert die deze tekorten volledig wegneemt. Concreet gaat het daarbij om:

- Herstel van het accres vanaf 2026 en niet pas vanaf 2027;
- Definitief schrappen van de opschalingskorting;
- Toereikende en stabiele indexering van het gemeentefonds om loon-, prijs- en volumeontwikkelingen op te kunnen vangen, inclusief de stijging van de zorgvraag.

In lijn met het advies van de VNG hebben we ervoor gezorgd dat de begrotingen voor 2024 en 2025 sluitend zijn. We zijn ervan overtuigd dat de provincie, in haar toezichthoudende rol, tot een positief oordeel komt.

tabel 6 begrotingssaldo zonder ravijn (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	2024	2025	2026	2027
begrotingssaldo begroting 2024	**665**	**123**	**-12.640**	**-16.486**
Geen 'ravijn' / 100% compensatie rijk	0	0	9.100	11.100
begrotingssaldo zonder ravijn	**665**	**0**	**-3.540**	**-5.486**
Verwacht 'eigen aandeel' in tekort			-5.000	-10.000

'Eigen aandeel' in begrotingstekort vanaf 2026

Los van de tekorten die het Rijk ons aandoet, blijven er tekorten zichtbaar waarvoor het gemeentebestuur aan de lat staat om structureel evenwicht te bereiken. Deze tekorten zijn begrijpelijk gezien de lopende investeringen in Hoorn, die gepaard gaan met risico's, een structureel tekort aan personeel en stijging van de prijzen van bouwmaterialen.

De extra buffer van € 400.000 voor kapitaallasten die in de Kadernota 2023 is opgenomen voor lopende projecten, is naar verwachting niet voldoende om onverwachte tegenvallers op te vangen. Met name voor de plannen in de Poort van Hoorn en de ontsluiting/toegangsweg naar de binnenstad is nog onvoldoende budget beschikbaar. Het tekort van € 5,5 miljoen beschouwen wij daarom als een *indicatief tekort* dat verder kan oplopen als:

1. Het Rijk onvoldoende over de brug komt voor het huidige takenpakket;
2. De eigen prioriteiten en ambities die nog niet in de begroting zijn verwerkt onvoldoende financieel gedekt kunnen worden.

Verwacht scenario begrotingstekort

De kans is reëel dat gemeenten en het nieuwe kabinet het niet volledig eens gaan worden waardoor het begrotingstekort toeneemt en daarmee het volledige takenpakket ter discussie komt te staan.

Daarnaast verwachten wij dat de financiële haalbaarheid van de ontwikkelingen in de Poort van Hoorn en toegangsweg onder druk blijft staan. Verdere planstudies, extra inspanningen met betrekking tot subsidiemogelijkheden en alternatieve dekking zijn volop gaande en geven naar verwachting meer duidelijkheid in het voorjaar van 2024. De Kadernota van 2024 biedt dan de gelegenheid voor de raad om een allesomvattende afweging te maken.

Bezuinigingsopdracht van € 10 miljoen

Gezien de hierboven geschetste scenario's vraagt het college aan de raad om het college opdracht te geven om bezuinigingsmogelijkheden in kaart te brengen waarmee het begrotingstekort structureel met € 10 miljoen kan worden teruggebracht. Hiervan is ongeveer € 6 miljoen nodig om de eigen Hoornse beleidskeuzes op te vangen en de resterende € 4 miljoen achten wij noodzakelijk als buffer om tijdig weloverwogen keuzes te maken wanneer de situatie dit vereist. Dat hangt namelijk af van de uiteindelijke compensatie waarmee het Rijk over de brug komt. Als het Rijk niet tot 100% compensatie komt, willen we voorbereid zijn.

Gelijktijdig maakt een pakket van € 10 miljoen het ook mogelijk om met de gemeenteraad keuzes te maken op waar wel en waar niet op te besparen.

Het is essentieel om tijdig te beginnen met de bestuursopdracht, de eerste contouren daarvan zichtbaar te maken in 2024 en tot concrete besluitvorming te komen in 2025. Zo kunnen de eerste maatregelen vanaf 2026 van kracht worden en waar mogelijk al in 2025. Ondertussen staan de ontwikkelingen niet stil en gaan de onderhandelingen met het Rijk door. De voor te leggen bezuinigingsmaatregelen en eventuele aanpassingen van de bezuinigingsopdracht worden opgenomen in de reguliere begrotingscyclus.

Wij stellen de raad voor om bij de bezuinigingsopdracht de volgende kaders mee te geven:

- De ambities uit het coalitieakkoord worden (zoveel mogelijk) ontzien;
- Alle mogelijkheden tot uitgavenverlaging en inkomstenverhoging worden betrokken, inclusief onbenutte belastingcapaciteit;
- Zowel wettelijke als niet-wettelijke taken worden betrokken;
- Beleidskeuzes worden toegelicht met gevolgen voor organisatie en bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen, gemeenschappelijke regelingen en gesubsidieerde instellingen worden niet uitgesloten.

D. Geen nieuw Beleid 2024-2027

In de begroting 2023 is het nieuw beleid vanuit het coalitieakkoord financieel vertaald. Het financiële beeld van de begroting 2024 biedt geen ruimte voor aanvullend nieuw beleid dat een aanvullend beroep op financiële middelen doet.

Bestaande financiële buffers in onze begroting

Buffer voor grote projecten en verbeteren financieel beeld

De gemeenteraad is kortgeleden bijgepraat over de grote projecten. De Poort van Hoorn is daarbij aan de orde geweest en ook de toegangsweg tot de binnenstad. Gebleken is dat er de komende periode nog flink wat geld bij moet. Dat komt deels doordat de kosten zijn gestegen en er nog wordt gesleuteld aan de definitieve plannen. Deels komt het ook doordat er in de begroting financieel nog geen rekening is gehouden met de toegangsweg.

In de begroting 2023 is daarom voorgesteld om een buffer aan te leggen voor die grote projecten, oplopend naar € 20,2 miljoen in 2025.

In de begroting 2023 is ook voorgesteld om een buffer te creëren voor het verbeteren van het financieel beleid, oplopend naar € 5 miljoen. Bij de kadernota 2023 is besloten hiervan € 3,5 miljoen in 2023 en € 0,5 miljoen in 2024 te zetten om het financieel beeld in die jaren te verbeteren. Hierdoor resteert in de begroting nog een buffer van € 1 miljoen in 2024.

In de kadernota 2023 is aanvullend besloten om via het instellen van een stelpost grote projecten vanaf 2025 structureel € 400.000 aan extra kapitaallasten te reserveren voor grote projecten. Dit komt neer op ongeveer € 7,5 miljoen aan extra investeringsruimte. Hierbij is aangegeven dat er ook een deel van de verwachte meerkosten voor de renovatie van het Westfries Museum zijn meegenomen.

Stelpost bouwkosten

In juli 2023 is besloten om de gestegen bouwkosten voor het IKEC deels te dekken uit de stelpost bouwkosten, waarbij dit project een groter deel van de stelpost nodig had dan vooraf verwacht. In deze begroting wordt voorgesteld de stelpost aan de vullen met € 100.000 voor grote projecten die nog in traject van aanbesteding/uitvoering zitten. Het gaat daarbij om het stadsstrand, de verbouwing van het Westfries Museum en het

stadhuis. De stelpost komt daarmee op € 270.000 om kapitaallasten op te vangen.

tabel 7 buffers begroting (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	2024	2025	2026	2027
Dotatie buffer voor grote projecten (begroting 2023)	5.000	4.000		
Buffer voor verbeteren financieel beeld (begroting 2023)	1.000			
Stelpost kapitaallasten grote projecten (kadernota 2023)		389	389	389
Stelpost bouwkosten	270	270	270	270
Buffers in begroting	**6.270**	**4.659**	**659**	**659**

Amendement begroting 2024
Bij de behandeling van de begroting is een amendement aangenomen. Het besluit van het amendement is:

- Voegt toe aan het raadsbesluit van de begroting 2024:
  1. Stelt een reserve in voor overgebleven middelen binnen het beleidsveld economische zaken en arbeidsmarkt, met als doel om middelen voor economische zaken en arbeidsmarkt meerjarig te alloceren, zonder dat het automatisch terugvloeit naar de algemene middelen;
  2. In de reserve economische zaken in het jaar 2024, 2025 en 2026 120.000 euro te storten uit de topprioriteit stimulering lokale economie, plus overgebleven budgetten binnen het beleidsveld economische zaken en arbeidsmarkt.

Dit amendement is in de eerste begrotingswijziging van de begroting 2024 verwerkt omdat het financieel geen verschil geeft.

Weerstandvermogen

De beschikbare weerstandcapaciteit in de algemene reserve, overige risicoreserves en onbenutte belastingcapaciteit is iets gestegen ten opzichte van de cijfers bij de begroting 2023. De combinatie van deze ontwikkelingen daarvan maakt dat de weerstandscapaciteit voor 2024 uitkomt op 1,8.

Dit valt binnen de door de raad vastgestelde bandbreedte van 1 tot 1,5. Meer over de risico's, de weerstandscapaciteit en overige financiële kengetallen leest u in de paragraaf Weerstandvermogen.

Structureel begrotingsevenwicht

Achtergrond Financieel Toezicht
De gemeenteraad moet ervoor zorgen dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is, of dat dit in de eerstvolgende jaren tot stand wordt gebracht. Dat staat in artikel 189 van de Gemeentewet. Structureel en reëel in evenwicht betekent dat de begroting voldoet aan bepaalde eisen. De belangrijkste daarvan is dat voor het betreffende begrotingsjaar de structurele uitgaven zijn gedekt door structurele inkomsten.

Preventief toezicht wordt ingesteld wanneer de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is en de meerjarenraming niet aannemelijk maakt dat er een herstel van het evenwicht komt. Als er preventief toezicht is ingesteld moeten de begroting en alle besluiten met begrotingswijzigingen gedurende het jaar vooraf ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten worden voorgelegd.

Oordeel begrotingsjaar 2024
Om voor de provincie te beoordelen of de structurele lasten voor het jaar 2024 zijn gedekt door structurele baten wordt de meerjarenbegroting “opgeschoond” met alle incidentele lasten en baten.

tabel 8 structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	2024	2025	2026	2027
saldo baten en lasten (A)	11.615	5.479	-10.193	-15.069
toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (B)	-10.950	-5.354	-2.447	-1.417
begrotingssaldo na bestemming (C) = (A) - (B)	**665**	**123**	**-12.640**	**-16.486**
waarvan incidentele baten en lasten (saldo) (D)	-7.884	-2.552	1.216	1.066
Structureel begrotingssaldo (E) = (C) - (D)	**8.594**	**2.675**	**-11.424**	**-15.420**

Conclusie:
Rekening houdend met onze ambities en na aftrek van incidentele baten en lasten is er sprake van een sluitend begrotingssaldo tot en met 2025. Conform het advies van de VNG laat Hoorn de jaren 2026 en 2027 zien zoals ze zijn: negatief.

De komende periode verwachten we vanuit het Rijk meer helderheid over structurele oplossingen voor de jaren na 2025. Ondertussen werken we aan financieel herstel. Hiervoor wordt een inventarisatie gemaakt van mogelijke besparingen op kosten en het vermeerderen van inkomsten. Bij de Kadernota 2024 wordt de gemeenteraad hier verder in meegenomen.

Invulling plafonds voor vervangingsinvesteringen

In de Kadernota 2019 heeft de gemeenteraad onder meer besloten om:

1. bij de kadernota van enig jaar de bedragen van de verschillende plafonds voor het daarop volgende jaar vast te laten stellen, inclusief de indexatie zoals genoemd in het besluit van 29 januari 2019;
2. bij de kadernota van enig jaar een indicatieve lijst op te nemen voor de invulling van die plafonds, maar die voor kennisgeving aan te nemen;
3. het college opdracht te geven de plafonds in te vullen met investeringen die zich gedurende het volgende jaar voordoen en daarbij binnen de kaders van de gemeenteraad te blijven.

Het investeringsplafond is vastgesteld op € 515.000. Kapitaallasten van vervangingsinvesteringen moeten passen binnen dit bedrag. Voor 2024 passen de vervangingsinvesteringen niet binnen het gestelde plafond, er is een taakstelling opgenomen van € 63.000 aan kapitaallasten. Wij verwachten in 2024 met voorstellen te komen om de taakstelling in te vullen en het plafond sluitend te krijgen.

De gemeenteraad stelt de investeringen voor het investeringsplafond 2024 in deze begroting 2024 vast. Uit oogpunt van inkoop en aanbesteding zijn geen specifieke investeringsbedragen per investering en kapitaallasten opgenomen, maar de totaalbedragen.

tabel 9 invulling investeringsplafonds 2024 (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Investeringsbedrag	Kapitaallasten
categorie openbare ruimte		
Fietspaden 2024		
Wegen 2024		

	Investeringsbedrag	Kapitaallasten
Verkeerskundige reconstructies (IJsselweg-Maasweg) 2024		
Vervangen OV armaturen en meetverdeelkasten 2024		
Vervangen OV lichtmasten 2024		
GRP 2024: rioleringen (kapitaallasten tlv exploitatie Riolering)		
GRP 2024: rioleringen (ineens tlv voorziening Riolering)		
Fiets/Voetgangersbruggen 2024		
Vaste bruggen 2024		
Monumentale bruggen 2024		
Kademuren 2024		
Tunnels 2024		
Beschoeiingen 2024		
Speelplekken (toestellen en vloeren) 2024		
totaal openbare ruimte	***14.467***	***271***
Waarvan gedekt door voorziening riolering of exploitatie riolering	-8.781	
categorie sport		
Always Forward Kunstgras D 2024		
Asfalt wielerbaan HR&TC		
Sportinventaris sporthallen		
totaal sport	***630***	***68***
categorie gebouwen		
Vervangingsinvesteringen gebouwenbeheer 2024		
Paspomaat stadhuis 2024		
totaal gebouwen	***1.475***	***93***
categorie bedrijfsvoering		
Vervangen voertuigen duurzaam wagenpark 2024		
Vervangen (grote) afvalcontainers 2024		
Vrachtwagens 2024		
Maaimachine 2024		
totaal bedrijfsvoering	***1.302***	***146***
totaal categorieën	**9.092**	**577**
Restant = taakstelling investeringsplafond		*-63*

Bestuur en ondersteuning

Hoofddoelstelling

Onze inwoners en ondernemers kunnen bouwen op een besluitvaardige, betrouwbare, transparante en klantgerichte gemeente. Een gemeente die de verbinding met de stad zoekt en initiatieven de ruimte geeft. Een gemeente die meedenkt en inwoners en ondernemers helpt om hun plannen waar te maken. En een bestuur dat midden in de gemeente staat en oog en oor heeft voor wat er leeft en speelt.

Samen doen is ons uitgangspunt. In de stad en dorpen, met onze inwoners, ondernemers, instellingen en verenigingen. Voor een sterke regio in het Pact van Westfriesland, met onze buurgemeenten. En in voor onze stad zo belangrijke netwerken, waaronder Noord-Holland Noord, de Metropool Regio Amsterdam en het G40-stedennetwerk.

Beleidsvelden

Relatie inwoners en bestuur

Publieke dienstverlening

Bestuurlijke samenwerking

Financiering en algemene baten en lasten

Dit programma heeft een verbinding met alle programma's en de Paragraaf bedrijfsvoering.

Verbonden partijen
Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking Westfriesland.

Financieel overzicht

tabel 10 financieel overzicht programma Bestuur en ondersteuning (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening		Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 lasten	2024 baten	2024 saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
relatie inwoners en bestuur	-4.551	-4.079	-4.032	0	-4.032	-4.033	-3.971	-3.908
publieke dienstverlening	-1.254	-1.609	-2.523	1.515	-1.008	-1.066	-1.024	-1.024
bestuurlijke samenwerking	-409	-113	-766	382	-384	-384	-384	-384
financiering en algemene baten en lasten	-803	-1.448	-2.832	998	-1.834	-4.416	-6.634	-6.378
totaal saldo van baten en lasten	**-7.017**	**-7.249**	**-10.153**	**2.895**	**-7.258**	**-9.899**	**-12.013**	**-11.694**
toevoeging reserves	-277	-740	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	103	115	0	8	8	747	777	7
	-7.191	**-7.874**	**-10.153**	**2.903**	**-7.250**	**-9.152**	**-11.236**	**-11.687**

Beleidsveld Relatie inwoners en bestuur

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

Als gemeentebestuur willen we vaker en beter verbinding zoeken met de mensen in onze stad. In Hoorn wonen veel initiatiefrijke, creatieve en ondernemende mensen die activiteiten organiseren en hun kennis en ervaring inzetten voor de stad. Inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen kunnen dan ook actief meedoen en -denken bij nieuwe plannen en ontwikkelingen. Participatie is de standaard, net als duidelijke en begrijpelijke communicatie. We geven nadrukkelijk ruimte aan initiatieven vanuit de stad en dorpen.

Resultaten

1. Inwoners en samenleving zijn actief en direct betrokken bij de ontwikkeling van plannen en beleid van de gemeente.
2. Inwoners en ondernemers voelen zich gehoord, gezien en verbonden met hun gemeentebestuur.
3. Inwoners en ondernemers zijn goed op de hoogte van de ontwikkelingen in hun gemeente.
4. De gemeente is goed op de hoogte van wat leeft en speelt in de stad en de dorpen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. We kiezen bij de ontwikkeling en uitvoering van plannen en beleid altijd de meest passende vorm van participatie. Zo betrekken we inwoners en partijen in de stad en halen we informatie op.
2. We zetten ons op verschillende manieren actief in om te weten wat er leeft en speelt onder inwoners en organisaties. Bijvoorbeeld via wijk- en werkbezoeken van raad en college, het gebruik van data-inzichten van Citisens, maar ook via enquêtes zoals onder het stadspanel.
3. We ontwikkelen een contentstrategie met een aanpak per kanaal (offline en online) om inwoners en ondernemers zo goed mogelijk te bereiken en te informeren.
4. De raad gaat in samenwerking met het college en de organisatie door met intensieve inwonersparticipatie. Dit gebeurt vanuit het bestuursakkoord op een selectie van twee grote gemeentelijke opgaven.

Wat mag het kosten?

tabel 11 financieel overzicht Relatie inwoners en bestuur (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	rekening	begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
lasten	-4.619	-4.079	-4.032	47	-4.033	-3.971	-3.908
baten	68	0	0	0	0	0	0
totaal saldo van baten en lasten	**-4.551**	**-4.079**	**-4.032**	**47**	**-4.033**	**-3.971**	**-3.908**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	387	31	0	-31	0	0	0
	-4.164	**-4.048**	**-4.032**	**16**	**-4.033**	**-3.971**	**-3.908**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 12 verklaring verschillen Relatie inwoners en bestuur (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	47			

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2023 is eenmalig een bedrag uitgekeerd aan een oud-wethouder vanwege pensionering.	31			-31
Overige kleine verschillen	-31			
totaal	**47**	**0**	**0**	**-31**

Beleidsveld Publieke dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

We scoren een 8 op onze dienstverlening. Onze dienstverlening sluit aan bij wat onze inwoners en ondernemers van ons vragen. Digitaal waar het kan en persoonlijk waar dat nodig is. Met de feedback van onze inwoners, bedrijven en organisaties werken we continu aan verbetering.

Resultaten

1. Onze inwoners en ondernemers geven ons minimaal een 8 voor onze dienstverlening. Ook tijdens de tijdelijke huisvesting en de verhuizing naar het vernieuwde stadhuis bieden we dezelfde kwaliteit van dienstverlening.
2. Onze medewerkers zijn dienstverlenend en communiceren op tijd en in Helder Hoorns met onze inwoners en ondernemers.
3. Onze inwoners en ondernemers krijgen steeds meer digitaal inzicht in hun eigen gegevens en aanvragen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. We meten continu de klanttevredenheid op alle dienstverleningskanalen. De andere Westfriese gemeenten gebruiken dezelfde methodiek. Daarom vergelijken we onze scores ook met deze gemeenten.
2. We spelen in op feedback van inwoners en ondernemers, nieuwe ontwikkelingen en veranderende wetgeving en passen ons dienstverleningsconcept hierop aan.
3. Op basis van steekproeven onderzoeken we de kwaliteit van Helder Hoorns. We monitoren de dienstverlening op basis van onze afspraken op tijdigheid. We begeleiden in 2024 een jaar lang één team met als doel dat er aan het einde van dat jaar duidelijke verbetering te zien is.
4. In het eerste kwartaal van 2024 gaat het MijnHoorn-portaal live. Dit portaal biedt inwoners inzicht in de aanvragen die ze hebben gedaan. Daarmee is het een vast onderdeel geworden van de online dienstverlening. Doorontwikkeling wordt onderdeel van het reguliere werk.

Wat mag het kosten?

tabel 13 financieel overzicht Publieke dienstverlening (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	rekening	begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
lasten	-2.341	-2.372	-2.523	-151	-2.446	-2.513	-2.513
baten	1.087	763	1.515	752	1.380	1.489	1.489
totaal saldo van baten en lasten	**-1.254**	**-1.609**	**-1.008**	**601**	**-1.066**	**-1.024**	**-1.024**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	64	84	0	-84	0	0	0
	-1.190	**-1.525**	**-1.008**	**517**	**-1.066**	**-1.024**	**-1.024**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 14 verklaring verschillen Publieke dienstverlening (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
Er wordt een piek verwacht in 2024 met betrekking tot het aanvragen van reisdocumenten. Hierdoor stijgen de leges inkomsten. De uitgaven stijgen door meer bezorgkosten en afdracht leges aan het Rijk.	-464	745		
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de	290			

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.				
De exploitatielasten voor informatiemanagement en ICT infrastructuur zijn gestegen.	-72			
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor afronding van het programma innovatieve stad.	84			-84
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor het aankopen van inventaris en materialen voor de verkiezingen.	25			
Overige verschillen	-14	7		
totaal	**-151**	**752**	**0**	**-84**

Beleidsveld Bestuurlijke samenwerking

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

Hoorn is centrumgemeente van Westfriesland en is sterk verbonden met de regio. Binnen en buiten het Pact van Westfriesland werken we met onze buurgemeenten samen aan een sterke en vitale regio en aan onze gezamenlijke opgaven en ambities. Dat doen we niet alleen. Ook onze partners vanuit het bedrijfsleven, onderwijs en de zorg doen en denken actief mee. Als regio kennen we onze grote opgaven en kansen en treden we samen op om onze belangen te behartigen. Daarnaast zoeken we als gemeente ook actief de samenwerking met grotere netwerken en strategische allianties. Zo kunnen we de ambities van Hoorn waarmaken en onze stad en regio vooruit helpen. Voorbeelden zijn onder meer de regio Noord-Holland Noord, de Metropool Regio Amsterdam (MRA) en het G40 stedennetwerk.

Resultaten

1. Het Pact van Westfriesland wordt meer gericht op de belangrijkste opgaven, om sneller meer resultaat te kunnen boeken. Daarnaast werken we meer en beter samen met bedrijfsleven, onderwijs en zorg.
2. De samenwerking in Westfriesland is door het Pact van Westfriesland versterkt.
3. Het eigenaarschap van de raden bij het Pact van Westfriesland is versterkt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Westfriesland onderzoekt de kansen voor een Regio Deal.
2. Het uitvoeringsprogramma Pact van Westfriesland voeren we samen met partners uit. Komend jaar starten de gemeenteraden en colleges met de evaluatie en herijking van het Pact van Westfriesland 2020 - 2024. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven, onderwijs en de zorg.
3. Versterken van de regionale samenwerking door:
   - De organisatie van de samenwerking verder vorm te geven. Zowel tussen gemeenten onderling als met partners zoals bedrijfsleven, zorg, onderwijs en andere regio's.
   - Regionale raadsledenbijeenkomsten verder te ontwikkelen. Daarmee versterken we het eigenaarschap van raden. In Westfriesland vinden vijf regionale raadsledenavonden per jaar plaats. Daarbij staan de maatschappelijke opgaven en ambities uit het Pact van Westfriesland centraal staan.
4. Doorontwikkeling regionale raadsledenbijeenkomsten, samen met onder andere de Pact Ambassadeurs van Hoorn en de Westfriese griffiers.
5. In regioverband voorbereiden en invoeren van de wijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen.
6. Actieve samenwerking en lobby met en binnen relevante netwerken en strategische allianties, om de kansen voor agendering, subsidies en cofinanciering voor maatschappelijke opgaven van Hoorn en de regio optimaal te benutten.

Wat mag het kosten?

tabel 15 financieel overzicht Bestuurlijke samenwerking (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
lasten	-1.265	-553	-766	-213	-766	-766	-766
baten	856	440	382	-58	382	382	382
totaal saldo van baten en lasten	**-409**	**-113**	**-384**	**-271**	**-384**	**-384**	**-384**

	rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	40	0	0	0	0	0	0
	-369	**-113**	**-384**	**-271**	**-384**	**-384**	**-384**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 16 verklaring verschillen Bestuurlijke samenwerking (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	-281			
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor het aantrekken van een netwerkregisseur voor de doorontwikkeling van het Pact van Westfriesland. Vanaf 2024 moeten deze kosten door externe partners betaald worden.	88	-58		
Overige verschillen	-20			
Totaal	**-213**	**-58**	**0**	**0**

Beleidsveld Financiering en algemene lasten en baten

Wat willen we bereiken?

Doelstelling
Hoorn is financieel gezond en belast de inwoners en ondernemers niet zwaarder dan voor de gemeentelijke financiële huishouding nodig is. In deze bestuursperiode leggen we extra nadruk op de volgende doelstellingen en uitgangspunten:

1. De leges en tarieven zijn in principe kostendekkend.
2. We zoeken actief naar externe financieringsbronnen voor het realiseren van de ambities voor Hoorn.
3. Nieuwe (medebewinds-) taken van het Rijk voeren we uit voor maximaal het geld dat we ervoor krijgen.
4. Het weerstandsvermogen blijft voldoende om de risico's op te kunnen vangen.

Resultaten
De meerjarenbegroting is structureel en reëel in evenwicht.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. We spreken het Rijk actief aan om gemeenten voldoende te compenseren en financiële zekerheid te bieden op de lange termijn.
2. We maken een eerste uitwerking van de bestuursopdracht voor de 2e fase van het financieel beheersplan. Zo willen we een structureel en reëel begrotingsevenwicht bereiken vanaf 2025.

Wat mag het kosten?

tabel 17 financieel overzicht Financiering en algemene laten en baten (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-1.659	-2.536	-2.832	-296	-5.494	-7.712	-7.456
Baten	856	1.088	998	-89	1.078	1.078	1.078
totaal saldo van baten en lasten	**-803**	**-1.448**	**-1.834**	**-385**	**-4.416**	**-6.634**	**-6.378**

	rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
toevoeging reserves	-277	-740	0	740	0	0	0
onttrekking reserves	0	0	8	8	747	777	7
	-1.080	**-2.188**	**-1.826**	**363**	**-3.669**	**-5.857**	**-6.371**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 18 verklaring verschillen Financiering en algemene lasten en baten (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	195			
In 2023 heeft de stichting LOF heeft subsidie aangevraagd voor de activiteiten in 2023. De uitkering van de subsidie werden volledig gedekt door de opbrengst van de reclamebelasting.		-89		
Er worden hogere exploitatielasten van informatiemanagement en ICT infrastructuur doorberekend.	-113			
Het voorstel voor deel 1 van het beheersplan sluitende begroting 2024 en verder is ingerekend. Dat levert een verschil op ten opzichte van 2023.	2.904			

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
Het coalitieakkoord is financieel vertaald in de begroting. Over enkele onderwerpen moet inhoudelijk nog worden gediscussieerd. Daarom zijn deze onderwerpen binnen dit beleidsveld opgenomen.	-371			
Bij de kadernota 2023 zijn de ruimtevragers verwerkt in de begroting. Over enkele ruimtevragers moeten nog inhoudelijke discussies plaatsvinden. Die zijn op een stelpost binnen dit beleidsveld opgenomen.	-476			
Traineepool start in 2024. Hiervoor is in 2024 een budget geraamd dat wordt gedekt door de algemene reserve.	-740		740	
In 2024 is budget geraamd voor uitbreiding Rayon IJsselweg, de aanleg laadinfrastructuur en HSV sport - verbouwing.	-43			
De kapitaallasten zijn hoger in 2024, voornamelijk door het hogere renteomslagpercentage.	-405			
De rente omslag is hoger in 2024. Daardoor wordt er meer geld uit reserves gehaald bij investeringen die door een reserve worden gedekt. Dit voordeel is tijdelijk gestald, zodat berekend kan worden wat de extra storting in de reserve kost. Bij de kadernota 2024 komen we hier op terug.	-500			
Overige verschillen	18			8
Totaal	**-382**	**-89**	**740**	**8**

Openbare orde en veiligheid

Hoofddoelstelling

Hoorn is een veilige stad om in te wonen en te verblijven. Wij werken vanuit onze Veiligheidsambitie aan zichtbare en onzichtbare veiligheidsproblemen. Dit doen we persoons- en gebiedsgericht. Om het beste resultaat te bereiken werken we samen met partners, betrokkenen en belanghebbenden.

De beschikbaarheid van partijen als politie en OM is helaas beperkt. Er wordt daardoor steeds vaker en voor steeds meer onderwerpen een beroep op de gemeente gedaan. Dit heeft gevolgen voor de gemeentelijke organisatie en capaciteit. Met het oog op de groei van Hoorn trekken we extra bijzondere opsporingsambtenaren (boa's) aan. Het werven en behouden van professionele boa's is een uitdaging door de grote vraag en krapte op de arbeidsmarkt.

Met de Veiligheidsambitie 2026 zijn we aan de slag met de aanpak van complexe veiligheidsproblemen. Zoals met ondermijning en de oorzaken hiervan. Met de onderwerpen drugs, weerbare organisatie, de Hoornse zedenkaart, motorclubs, de Top X-aanpak en havens zijn we in de vorige Veiligheidsambitie begonnen. De ingezette koers zetten we de komende jaren voort.

Nieuwe onderwerpen zijn cybercrime, mensenhandel, jeugdcriminaliteit, bedrijventerreinen, stadsvernieuwing en data-analyse.

We grijpen in bij de oorzaken van problemen om de ontstaansfactoren weg te nemen. Onveiligheid is vaak een uitingsvorm van onderliggende problemen. Dit uitgangspunt staat centraal in de persoonsgerichte aanpak en bij de gebiedsgerichte aanpak.

Beleidsvelden
Veiligheidsregio NHN en crisisbeheersing
Veiligheidsambitie

Verbonden partijen
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Financieel overzicht

tabel 19 financieel overzicht programma Openbare orde en veiligheid (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening		Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 lasten	2024 baten	2024 saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
veiligheidsregio Noord-Holland Noord en crisisbeheersing	-4.716	-4.946	-5.351	28	-5.323	-5.329	-5.328	-5.327
veiligheidsambitie	-2.593	-2.829	-3.728	255	-3.473	-3.393	-3.393	-3.393
totaal saldo van baten en lasten	**-7.309**	**-7.775**	**-9.079**	**283**	**-8.796**	**-8.722**	**-8.721**	**-8.720**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	1	1	0	1	1	1	1	1
	-7.308	**-7.774**	**-9.079**	**284**	**-8.795**	**-8.721**	**-8.720**	**-8.719**

Beleidsveld Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en crisisbeheersing

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

We willen risico's verkleinen en leed en schade beperken bij incidenten. Dit doen we door adequate hulp te bieden en samen te werken met partners, inwoners en ondernemers.

De toekomst van betaalbare brandweerzorg is een actueel vraagstuk door veranderende maatschappelijke opvattingen over vrijwilligerswerk. Maar ook door de toenemende complexiteit, veranderende vraag naar brandweerzorg en de opkomst van nieuwe crisistypen. De veranderende vraag in crisisbeheersing komt door de inzet van de Veiligheidsregio bij complexe maatschappelijke vraagstukken, zoals de coronacrisis en de tijdelijke huisvesting van vluchtelingen en statushouders.

De ambulancezorg kent in onze regio lange aanrijdtijden en schaarste van zorgpersoneel op de arbeidsmarkt. Daarnaast wordt de huisvesting van de ambulancedienst de komende jaren verbeterd.

Resultaten

1. Toekomstbestendige en betaalbare brandweerzorg.
2. Doorontwikkeling crisisbeheersing
3. Kwalitatief en kwantitatief hoogwaardige ambulancezorg.
4. Sturen op middelen en doelen van de Veiligheidsregio.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Verder vormgeven van de contouren voor de doorontwikkeling van de brandweer. Dit doen we samen met medewerkers, bestuur, de vakbonden en gemeenteraden.
2. Inzetten extra structurele formatie voor versterking en doorontwikkeling van crisisbeheersing;
3. Met zorgverzekeraars uitvoering geven aan het huisvestingsplan.

De sturing op en monitoring van de specifieke resultaten van de Veiligheidsregio NHN gebeurt bij de behandeling van hun begroting, kaderbrief, jaarrekening in de gemeenteraad.

Wat mag het kosten?

tabel 20 financieel overzicht Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en crisisbeheersing (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-4.751	-4.974	-5.351	-377	-5.357	-5.356	-5.355
Baten	35	28	28	0	28	28	28
totaal saldo van baten en lasten	**-4.716**	**-4.946**	**-5.323**	**-377**	**-5.329**	**-5.328**	**-5.327**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
	-4.716	**-4.946**	**-5.323**	**-377**	**-5.329**	**-5.328**	**-5.327**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 21 verklaring verschillen Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en crisisbeheersing (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De bijdrage aan de GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is in 2024 geïndexeerd. Daarnaast is vanaf 2024 extra budget beschikbaar gesteld voor hogere kosten voor versterking van informatieveiligheid en beheerstaken meldkamer.	-360			
Overige verschillen.	-17			
Totaal	**-377**	**0**	**0**	**0**

Beleidsveld Veiligheidsambitie

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

Het Hoornse veiligheidsbeeld is de afgelopen jaren stabiel in aantal incidenten en dat moet zo blijven. Personen die de grootste onveiligheid veroorzaken, halen we uit de anonimiteit. En gebieden in de stad waar de meeste onveiligheid is, pakken we gericht en integraal aan.

Resultaten

1. We streven naar het voorkomen, bestrijden en het beschermen van de slachtoffers van mensenhandel.
2. We geven prioriteit aan een cyberweerbare gemeente. We zetten ons in om te voorkomen dat inwoners en bedrijven slachtoffer worden van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Ook zorgen we dat we goed voorbereid zijn op cybercrises en online aangejaagde ordeverstoringen.
3. We brengen signalen van seksueel misbruik in kaart. We pakken de plegers aan en helpen de slachtoffers.
4. Door het opwerpen van barrières en het inzetten van bestuursrechtelijke maatregelen maken we het criminelen zo moeilijk mogelijk in Hoorn.
5. De gemeente Hoorn is een alerte en weerbare organisatie tegen ondermijning.
6. We signaleren vroegtijdig jongeren die dreigen af te glijden in de criminaliteit en bieden hen nieuw perspectief.
7. We werken aan 10 volwassenen en 10 minderjarigen in de Top X-aanpak.
8. In de havens en op bedrijventerreinen werken we samen met private partners om barrières op te werpen tegen ondermijning.
9. We zetten cameratoezicht in om overlast en verstoring van de openbare orde te voorkomen en aan te pakken.
10. Terugdringen middelengebruik onder jeugdigen door In Control of Alcohol & Drugs.
11. We stellen een veiligheidsconvenant horeca op met de horeca.
12. We voorkomen een waterbedeffect door regionale samenwerking op het gebied van veiligheid.

Wat gaan we daar voor doen?

Prestaties in 2024

1. We voeren het Westfriese mensenhandelbeleid, het convenant Veilige School het en preventie- en signaleringsprogramma uit met partners zoals HALT en 1.Hoorn.
2. We maken ondernemers weerbaar in samenwerking met Platform Veilig Ondernemen. Op de schaal van Noord-Holland werken we hierin samen met ‘Noord-Holland Samen Veilig’. Zij ontwikkelen rapportages over de problematiek en geven daarbij passende trainingen.
3. We monitoren continu de digitale leefomgeving op signalen van onrust of ordeverstoringen. Dit doen we samen met de digitale wijkagent.
4. We houden de Hoornse zedenkaart actueel. Daar waar mogelijk brengen we slachtoffers in de hulpverlening en pakken politie en OM de daders strafrechtelijk aan.
5. We voeren het Bibob-beleid, het ontzeggingenbeleid, het beleid dwangsom en ander handhavingsbeleid uit.
6. We voeren het programma weerbare organisatie uit. Daarbij trekken we waar mogelijk samen op in Westfriesland.

7. We gaan verder met vroegsignaleringsoverleggen met scholen, ouders, jongerenwerk en jongeren zelf. We bieden preventieve maatregelen specifiek gericht op de doelgroep en de problemen, zoals messenbezit en snus.
8. We voeren de Top X-aanpak uit.
9. We voeren het programma op de bedrijventerreinen uit met Platform Veilig Ondernemen. Ook voeren we het convenant Kwaliteitsmeter Veilig Ondernemen uit en de pilot voorkomen drugscriminaliteit bedrijventerreinen.
10. We zetten flexibel cameratoezicht waar nodig in. We maken een raadsvoorstel voor de financiering van structureel cameratoezicht aan de voorkant van station Hoorn. Maar ook voor aanvullend budget om het huidige niveau van cameratoezicht structureel op peil te houden.
11. We voeren het regioplan In Control of Alcohol & Drugs 2023-2026 uit. We houden controles op alcoholverstrekking aan minderjarigen en vergunningsvoorschriften bij horeca, sportverenigingen en supermarkten.
12. Samen met het Platform Veilig Ondernemen werken aan een veiligheidsconvenant met de horeca.
13. We voeren het Integraal Meerjarenplan Veiligheid uit op de schaal van Noord-Holland en de Westfriese veiligheidsambitie.

Wat mag het kosten?

tabel 22 financieel overzicht Veiligheidsambitie (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	rekening	begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-2.879	-3.144	-3.728	-584	-3.648	-3.648	-3.648
Baten	286	315	255	-60	255	255	255
totaal saldo van baten en lasten	**-2.593**	**-2.829**	**-3.473**	**-644**	**-3.393**	**-3.393**	**-3.393**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	1	1	1	0	1	1	1
	-2.592	**-2.828**	**-3.472**	**-644**	**-3.392**	**-3.392**	**-3.392**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2025

tabel 23 verklaring verschillen Veiligheidsambitie (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	-569			

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2023 is een incidentele hogere subsidie ontvangen van het Rijk voor nazorg van ex-gedetineerden.		-22		
Overige verschillen.	-15	-38		
Totaal	**-584**	**-60**	**0**	**0**

Verkeer, vervoer en waterstaat

Hoofddoelstelling

We zetten ons in voor een goed en veilig bereikbare stad, over land en over water. Bereikbaarheid van en in de stad is een belangrijke randvoorwaarde voor het functioneren van onze stad.

De openbare ruimte is schoon, heel, veilig en goed toegankelijk voor iedereen, met een vlotte doorstroming van het verkeer.

Een aantrekkelijke en kwalitatief goede openbare ruimte is in onze stad van groot belang. Juist bij intensiever gebruik en bebouwing van de ruimte. Bij aanlegplannen houden we rekening met het toekomstig beheer.

Beleidsvelden

Wegen, straten en pleinen

Verkeer en vervoer

Parkeren

Water- en havenbeheer

Het beheer van openbaar groen en speelplaatsen valt onder Cultuur en recreatie, inclusief sport. Er ligt een nauwe relatie met Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting; de aanpak van de woonomgeving (wijkaanpak) en het project Poort van Hoorn.

Financieel overzicht

tabel 24 financieel overzicht programma Verkeer, vervoer en waterstaat (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening		Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 lasten	2024 baten	2024 saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
wegen, straten en pleinen	-9.263	-9.415	-10.592	379	-10.213	-10.327	-10.111	-11.823
verkeer en vervoer	-1.448	-2.277	-1.912	7	-1.905	-1.917	-1.914	-1.908
Parkeren	3.635	2.771	-3.050	6.178	3.128	3.290	3.288	3.297
water- en havenbeheer	-197	-239	-982	719	-263	-252	-245	-244
totaal saldo van baten en lasten	**-7.273**	**-9.160**	**-16.536**	**7.283**	**-9.253**	**-9.206**	**-8.982**	**-10.678**
toevoeging reserves	-4.878	-2.983	-4.572		-4.572	-4.611	-4.611	-4.615
onttrekking reserves	677	2.651	0	2.390	2.390	2.314	2.312	4.256
	-11.474	**-9.492**	**-21.108**	**9.673**	**-11.435**	**-11.503**	**-11.281**	**-11.037**

Beleidsveld Wegen, straten en pleinen

Wat willen we bereiken?

Doelstelling
We waarborgen de kwaliteit van onze wegen, straten en pleinen. De inrichting wordt aangepast aan de eisen en wensen van nu. We zorgen ervoor dat onze wegen, straten en pleinen klaar zijn voor de toekomst.

Groot onderhoud en vervanging van wegen en straten zijn nodig om de stad aantrekkelijk, veilig, bereikbaar en toegankelijk te houden. Dit onderhoud voeren we waar mogelijk uit in combinatie met het vervangen van de riolering en/of inrichtingsplannen van de openbare ruimte. We treffen maatregelen om de gevolgen van hevige regenbuien tot een minimum te beperken. Om de hinder zoveel mogelijk te beperken, bereiden we de werkzaamheden zorgvuldig voor, waarbij we bewoners en ondernemers nauw betrekken.

Fietsers moeten veilig en comfortabel kunnen fietsen. Extra aandacht geven we aan de hoofdfietsroutes die aansluiten op onze buurgemeenten.

We geven ook meer aandacht aan de voetganger. Sommige paden in parken zijn niet altijd comfortabel te gebruiken. We knappen daarom in 2024 diverse paden in parken op. Ook de wandelroutes voor ouderen en mindervaliden krijgen meer aandacht. We onderzoeken of we extra zogenaamde schuifelroutes en voorzieningen moeten aanleggen.

Resultaten

1. We hebben een vervangingsplan voor wegen, straten en pleinen voor de periode 2024-2028.
2. De doorgaande fietsroute langs de Provincialeweg van Koggenland naar Drechterland hebben we verder verbeterd. Dit doen we door toepassing van een betere verhardingssoort en verbreding van het profiel.
3. De kwaliteit van wandelpaden in onze parken hebben we verbeterd.
4. We hebben een verbeterplan voor aanpassing van de toegankelijkheid en waar nieuwe routes gewenst zijn.
5. We hebben een plan voor extra kwaliteit voor stoepen in de binnenstad. Het gaat hier om de uitstraling en klimaatadaptatie.

Naast de onderdelen wegen, straten en pleinen zetten we ons voor onderstaande onderdelen in:

1. Civiele kunstwerken.
   Goed functionerende civiele kunstwerken, waarbij het onderhoud gericht is op het optimaliseren van de levensduur tegen zo laag mogelijke kosten.
2. Openbare verlichting.
   Het mede waarborgen van verkeers- en sociale veiligheid bij duisternis. Dat bereiken we door ervoor te zorgen dat iedereen, via een goed verlichte weg, bij de voordeur kan komen. Daartoe wordt planmatig onderhoud gepleegd.
3. Gladheidsbestrijding.
   Bevorderen van een veilige en vlotte afwikkeling van het verkeer in winterse omstandigheden.
4. Onkruidbestrijding.
   Het onderhouden en beheren van verhardingen door het onkruidvrij maken ervan. Er wordt ingezet op extra reiniging / bestrijding van onkruid.
5. Graffiti.
   Het verwijderen van graffiti op openbare plaatsen, muren, kasten e.d. Hiervoor worden middelen vrijgemaakt om de stad schoner te krijgen en te houden. Vervolgens wordt dit op basis van een uitvoeringsplan uitgevoerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Reconstructie van het fietspad langs de Berkhouterweg en aanleggen van een naastgelegen voetpad.
2. We starten met de voorbereidingen voor vervanging van wegen en straten die gepland zijn voor uitvoering in 2025 en 2026.
3. Reconstructie van de Provincialeweg bij het spoorviaduct Kersenboogerd;
4. We asfalteren de paden in wijkpark Risdammerhout opnieuw.
5. We voeren een enquête uit onder inwoners van Hoorn, Zwaag en Blokker. Daarbij vragen we naar hun mening over de toegankelijkheid en schuifelroutes.

Civiele kunstwerken

1. Inspecties aan vaste bruggen, tunnels en steigers.
2. Onderhoud- en vervangingsprojecten.
3. Onderzoek naar waar we bij kunnen dragen aan onze duurzaamheidsambities.

Openbare verlichting

1. Vervangen verlichting wijkontsluitingswegen.
2. Plaatsen fietspadmasten Zwaagmergouw.
3. Vervangen verlichting Johannes Poststraat als onderdeel van het rioleringsproject.
4. Dagelijks beheer en onderhoud verlichting bestaande gebied.

Gladheidsbestrijding

1. Inzetbaarheid van de strooivoertuigen verbeteren.
2. Strooiroutes optimaliseren.
3. We voeren ongeveer 20 keer in het gladheidsseizoen een strooiactie uit.

Wat mag het kosten?

tabel 25 financieel overzicht Wegen, straten en pleinen (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-10.096	-9.794	-10.592	-798	-10.706	-10.490	-12.202
Baten	833	379	379	0	379	379	379
totaal saldo van baten en lasten	**-9.263**	**-9.415**	**-10.213**	**-798**	**-10.327**	**-10.111**	**-11.823**
toevoeging reserves	-1.084	-119	-119	0	-119	-119	-119
onttrekking reserves	290	642	498	-144	425	423	2.370
	-10.057	**-8.892**	**-9.834**	**-942**	**-10.021**	**-9.807**	**-9.572**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 26 verklaring verschillen Wegen, straten en pleinen (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	Baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De kapitaallasten in 2024 zijn hoger door vervangingsinvesteringen 2023 en door een hoger renteomslagpercentage in 2024. Diverse kapitaallasten binnen dit beleidsveld worden gedekt door reserves. Tegenover de hogere kapitaallasten staat ook een hogere onttrekking aan deze reserves.	-596			8
Voor het aanpakken van achterstallig onderhoud in de openbare ruimte is in 2024 extra budget geraamd.	-200			
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor onderhoud aan de Strip tussen Bangert en Westerblokker om de veiligheid te waarborgen. Hiertegenover stond een onttrekking aan de algemene reserve.	152			-152
In 2024 is voor de exploitatiebudgetten een prijscompensatie toegepast.	-98			
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	-81			
Overige verschillen.	25			
Totaal	**-798**	**0**	**0**	**-144**

Beleidsveld Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

We houden de gemeente Hoorn verkeersveilig, leefbaar en bereikbaar voor iedereen.

De eerder vastgestelde Mobiliteitsvisie 2030 is onze belangrijkste leidraad. Inclusief de uitvoering van de daarin benoemde projecten.

Verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid zijn belangrijke randvoorwaarden in onze gemeente. Verplaatsing als voetganger, met de fiets, auto en/of openbaar vervoer voldoet zo veel mogelijk aan deze randvoorwaarden. De prioriteit komt daarbij steeds meer te liggen op fietsen en lopen.

De ideale doorstroming voor het autoverkeer is op dit moment niet altijd en overal gegarandeerd. Bij verkeerskundige vraagstukken hanteren we het uitgangspunt dat verkeersveiligheid boven doorstroming gaat. Hierbij houden we oog voor de ontwikkelingen in de samenleving. Zo is er op het gebied van toegankelijkheid extra aandacht voor de gevolgen van de vergrijzing.

Een ander belangrijk thema voor 2024 is ‘de basis op orde’. Wij zorgen ervoor dat overal op straat de juiste bebording hangt en overbodige bebording wordt verwijderd. Ook zetten we een volgende stap op het gebied van bewegwijzering. Begin 2024 ligt er een nieuw ‘Actieplan Fiets’ ter besluitvorming voor, met een duidelijk en haalbaar uitvoeringsprogramma. Een groot gedeelte daarvan willen we op korte termijn uitvoeren.

In de regio Westfriesland is Hoorn een belangrijke speler. De ontwikkelingen in het openbaar vervoer maken Hoorn als overstaplocatie nog belangrijker. Bij de planvorming van de Poort van Hoorn is dit ook een essentieel uitgangspunt. Bij de 'Hoornse lijn’, ‘Westfriese lijn’ en de ‘Regionale agenda mobiliteit’ verstevigen we onze rol.

Resultaten

1. Maximale inzet op het gebruik van de fiets met een haalbaar uitvoeringsprogramma.
2. Buiten de reguliere programma's verbeteren we de verkeersveiligheid op twee extra locaties binnen de gemeente.
3. We sluiten buiten venstertijden het kernwinkelgebied af voor gemotoriseerd verkeer. En we treffen maatregelen om doorgaand verkeer door de binnenstad te weren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Een vastgesteld Actieplan Fiets met daarbij ambities en een uitvoeringsprogramma voor het fietsnetwerk.
2. Aanleg van verkeersveiligere kruispunten Maasweg – IJsselweg en de aansluiting van de Rozenbuurt op de Oostergouw.
3. Het kernwinkelgebied is voorzien van dynamische afsluitingen. Hierdoor heeft gemotoriseerd verkeer buiten venstertijden geen toegang meer. Om doorgaand verkeer door de binnenstad te weren, werken we aan een systeem voor gereguleerde toegang.

Met deze activiteiten dragen wij bij aan diverse regionale en provinciale projecten zoals Lobby AZ corridor, MIRT, Strategisch Plan Verkeersveiligheid, Regionaal verkeersveiligheidsplan, Regionaal Mobiliteitsplan, klimaattafels, Mobiliteitsvisie Holland Boven Amsterdam,

provinciale agenda mobiliteit, programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid, ontwikkelagenda Hoornse lijn, Pact van Westfriesland, OV-toekomstbeeld provincie Noord-Holland.

Wat mag het kosten?

tabel 27 financieel overzicht Verkeer en vervoer (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	rekening	begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-1.495	-2.323	-1.912	411	-1.924	-1.921	-1.915
Baten	47	46	7	-39	7	7	7
totaal saldo van baten en lasten	**-1.448**	**-2.277**	**-1.905**	**372**	**-1.917**	**-1.914**	**-1.908**
toevoeging reserves	-5	-5	-5	0	-5	-5	-5
onttrekking reserves	322	534	395	-139	392	392	389
	-1.131	**-1.748**	**-1.515**	**233**	**-1.530**	**-1.527**	**-1.524**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2025

tabel 28 verklaring verschillen Verkeer en vervoer (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor de meerkosten van de planstudie ontvlechting binnenstadstoegang Keern. Hier tegenover stond een onttrekking uit de reserve Poort van Hoorn.	180			-180

	Lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot om de verkeersveiligheid waar nodig gedurende het jaar (sneller) te verbeteren en het opstellen van verkeersveiligheid beleid.	150			
De kapitaallasten in 2024 zijn hoger door vervangingsinvesteringen 2023 en door een hogere omslagrente in 2024. Diverse kapitaallasten binnen dit beleidsveld worden gedekt door een reserve. Tegenover de hogere kapitaallasten staat ook een hogere onttrekking aan de reserves.	-95			41
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor een onderzoek naar de inrichting van de Roode Steen.	60			
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor een update van het verkeersmodel van 2030 naar 2040.	50			
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor onderzoek naar geluidsoverlast. Hiervoor heeft Hoorn een subsidie van de provincie ontvangen.	39	-39		
Overige verschillen.	27	0	0	0
Totaal	**411**	**-39**	**0**	**-139**

Beleidsveld Parkeren

Wat willen we bereiken?

Doelstelling
Een goede uitvoering van het parkeerbeleid en het toezicht en de handhaving hierop. We streven naar een hoge kwaliteit en gebruikersvriendelijkheid. Dit kunnen we alleen bereiken door de uitvoering efficiënt en duurzaam in te richten.

De ambities en ontwikkelingen van de stad vragen voortdurend om de juiste balans tussen gebruik van vervoersmiddelen en gebruik van de beschikbare ruimte. Dit is nodig om de bereikbaarheid en de verblijfskwaliteit goed samen te laten gaan. Daarom reguleren we het parkeren en onderzoeken we hoe we elke doelgroep de juiste parkeermogelijkheid kunnen bieden.

De belangrijkste uitgangspunten voor het parkeren in en rond de binnenstad zijn benoemd in de 'Integrale visie voor de binnenstad' en de

‘Uitgangspunten Poort van Hoorn'. Hierbij houden we rekening met de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit en parkeren. Dit biedt nieuwe kansen om slim en efficiënt met ruimte om te gaan. We maken optimaal gebruik van de parkeerlocaties aan de rand van de binnenstad.

Resultaten

1. Goede parkeeroplossingen voor alle gebruikers.
2. Hoge kwaliteit parkeerlocaties waar gebruikers zich veilig voelen, en het schoon en heel is.
3. Heldere parkeertarieven en voorwaarden waardoor elke doelgroep op de juiste locatie parkeert.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. We werken het parkeerconcept Poort van Hoorn / Binnenstad / schil rond de binnenstad verder uit. Dit gebeurt in afstemming met het planvormingsproces Poort van Hoorn. Het gaat hierbij onder andere om parkeren voor bewoners en parkeren voor werknemers.
2. We beoordelen parkeerlocaties op schoon, heel en veilig. En we pakken verbeterpunten die daaruit komen aan.
3. Waar nodig breiden we vergunning gebieden uit.
4. We voeren een dynamisch parkeerverwijssysteem in. Hiermee informeren we bezoekers van de stad over waar nog voldoende parkeergelegenheid is.
5. We vereenvoudigen parkeertarieven en -voorwaarden.

Wat mag het kosten?

tabel 29 financieel overzicht Parkeren (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
lasten	-1.902	-2.277	-3.050	-773	-2.888	-2.890	-2.881
baten	5.537	5.048	6.178	1.130	6.178	6.178	6.178
totaal saldo van baten en lasten	**3.635**	**2.771**	**3.128**	**357**	**3.290**	**3.288**	**3.297**

	rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
toevoeging reserves	-3.789	-2.859	-4.448	-1.589	-4.606	-4.603	-4.610
onttrekking reserves	63	1.473	1.492	19	1.492	1.492	1.492
	-91	**1.385**	**172**	**-1.213**	**176**	**177**	**179**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 30 verklaring verschillen Parkeren (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
Vanaf 2024 zijn de geactualiseerde inkomsten vanuit naheffingsaanslagen parkeerbelasting opgenomen in de begroting. Dit levert een voordeel op.		1.500	-1.500	
De financiële gevolgen van de nieuwe parkeergarage zijn vanaf 2024 geraamd in de begroting, onder andere exploitatielasten en het effect op de parkeerinkomsten. Bij het voorstel over de parkeertarieven in het eerste kwartaal van 2024 wordt dit effect geactualiseerd.	-365	-360		
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	-224			
De exploitatielasten voor informatiemanagement en ICT infrastructuur zijn gestegen.	-104			

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
Hogere kosten tractie.	-62			
Overige verschillen.	-18	-10	8	
totaal	**-773**	**1.130**		

Beleidsveld Water- en havenbeheer

Wat willen we bereiken?

Doelstelling
Hoorn ‘herontdekt’ het water en benut de kansen die het biedt steeds meer.

De prachtige ligging aan het Markermeer en het historisch decor van de binnenstad biedt Hoorn economische en toeristische kansen. Met de komst van het Stadsstrand wordt het water steeds toegankelijker. Bij de havens en watersportvoorzieningen is aan een belangrijke vernieuwingsslag begonnen, vooral gericht op de basisvoorwaarden voor goed lopende havens. Lokale en regionale samenwerking bij de havens is essentieel, bijvoorbeeld op het gebied van bereikbaarheid vanaf het water.

We zorgen voor een schone, veilige en gezonde leefomgeving in en rond de havens in Hoorn.

Resultaten
1. Betere samenwerking tussen betrokken partijen in de havens.
2. Kwaliteitsverbetering van havenfaciliteiten in Hoorn voor charter- en pleziervaart en riviercruises.
3. Een meer kostendekkende exploitatie.
4. Bereikbare havens.

* zie ook hoofdstuk projecten, programma Waterfront.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024
1. Betere samenwerking tussen betrokken partijen in de havens:
   - Herinvoeren havenoverleg met de andere havens en participanten in de haven.
   - Gezamenlijke opening van het vaarseizoen met belanghebbenden in het havenkwartier.
2. Kwaliteitsverbetering van de havenfaciliteiten in Hoorn voor charter- en pleziervaart en riviercruises:
   - Verbeteren o.a. afvalverwerking en aansluiting op riolering.
   - Uitbreiding betalingssysteem I-Marina.
   - Vernieuwde WIFI aangelegd.
3. Een meer kostendekkende exploitatie:
   - Breed inventariseren inkomsten, waaronder pacht en verhuur Hoorns gemeentewater.

4. Toegankelijk houden van de havens:
   - Gezamenlijke communicatie met de jachthavens over de bereikbaarheid van Hoorn in het vaarseizoen vanwege fonteinkruid.
   - Coördineren van het maaien van fonteinkruid en voeren van een lobby richting het Rijk (zie programma Waterfront).

Wat mag het kosten?

tabel 31 financieel overzicht Water- en havenbeheer (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
lasten	-1.124	-939	-982	-43	-971	-964	-963
baten	927	700	719	19	719	719	719
totaal saldo van baten en lasten	**-197**	**-239**	**-263**	**-24**	**-252**	**-245**	**-244**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	2	2	5	3	5	5	5
	-195	**-237**	**-258**	**-21**	**-247**	**-240**	**-239**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 32 verklaring verschillen Water- en havenbeheer (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	-32			
De kapitaallasten in 2024 zijn hoger door vervangingsinvesteringen 2023 en door een hoger renteomslagpercentage in 2024.	-22			
De inkomsten havengelden in 2024 zijn hoger door trendmatige indexatie.		19		
Overige verschillen.	11			3
totaal	**-43**	**19**	**0**	**3**

Economische zaken

Hoofddoelstelling

Een levendige stad en een goed klimaat voor bedrijvigheid.

Een gezonde economie is de motor van een stad. Een aantrekkelijk vestigingsklimaat is dus van groot belang: nieuwe ondernemers aantrekken en groeiende bedrijven meer ruimte geven. Samen met ondernemers en onderwijsinstellingen werken we aan opleidingsprogramma's en het programma 'Wonen, Opleiden en Werken'. Zo zorgen we voor voldoende opgeleid personeel en behouden we jongeren en jong talent voor de regio.

We investeren in de lokale economie. Met de winkeliers zoeken we naar oplossingen voor leegstand. We zien kansen in de verdere verandering van de binnenstad van koopcentrum naar verblijfsplek. We faciliteren de ontwikkelingen in winkelcentrum De Huesmolen.

Met een actieve werving van bedrijven werken we aan een stad die zich ontwikkelt, talenten bindt en kansen biedt op een mooie loopbaan voor iedereen. Daarbij spelen we in op de steeds veranderende ontwikkelingen die effect hebben op het economische klimaat. Zoals opstoppingen op het elektriciteitsnet, de stijgende energieprijzen en de nog steeds voortdurende gevolgen van de coronacrisis.

Beleidsvelden

Economische zaken en arbeidsmarktbeleid

Toerisme

Voor de horeca ligt er een nauwe relatie met Openbare orde en veiligheid.

Voor stadspromotie ligt er een nauwe relatie met Kunst, cultuur, sport en recreatie.

Voor regionale samenwerking ligt er een nauwe relatie met Bestuur en ondersteuning (Pact van Westfriesland), Cultuur en recreatie en Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.

Voor de binnenstadsvisie ligt er een relatie met Verkeer, vervoer en waterstaat en Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.

Voor dienstverlening ligt er een relatie met Bestuur en ondersteuning en het project Dienstverlening.

Voor onderwijs en arbeidsmarktbeleid ligt er een relatie met Onderwijs en Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening.

Voor duurzaam ondernemen ligt er een relatie met het programma Duurzaamheid.

Financieel overzicht

tabel 33 financieel overzicht programma Economische zaken (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening		Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 lasten	2024 baten	2024 saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
economische zaken en arbeidsmarktbeleid	-2.234	-2.719	-2.345	342	-2.003	-1.952	-1.897	-1.842
toerisme (financiën opgenomen in beleidsveld Sport en recreatie)	-	-	-	-	-	-	-	-
totaal saldo van baten en lasten	**-2.234**	**-2.719**	**-2.345**	**342**	**-2.003**	**-1.952**	**-1.897**	**-1.842**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	180	39	0	0	0	0	0	0
	-2.054	**-2.680**	**-2.345**	**342**	**-2.003**	**-1.952**	**-1.897**	**-1.842**

Beleidsveld Economische zaken en arbeidsmarktbeleid

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

De ambitie is om de werkgelegenheid te laten groeien naar minimaal 35.000 banen.

Hoorn is een ondernemende en levendige stad met groeiambities en een historisch hart aan het Markermeer. Hoorn heeft de potentie en de ambitie om zich verder economisch te ontwikkelen. Om deze en andere economische doelstellingen te halen, werken we via de actielijnen uit de Uitvoeringsagenda economie 2020-2025.

Hieronder volgen de activiteiten die voor 2024 prioriteit krijgen.

Resultaten

Werken

1. Bijdrage aan oplossingen voor het tekort op de arbeidsmarkt.
2. Borging van voldoende kwalitatieve kantoorruimte bij en door nieuwe ontwikkelingen, zoals de Poort van Hoorn en bij transformaties.
3. Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma ‘Strategie Werklocaties Westfriesland’ voor de gefaseerde uitbreiding van Zevenhuis.

Energietransitie en circulaire economie. Zie ook programma Duurzaamheid en Milieu.

1. Hoorn is energieneutraal in 2040.
2. De energietransitie levert nieuwe werkgelegenheid en innovatie op.
3. De gemeente is aanjager en voortrekker van een circulaire economie.
4. Streven naar reductie van gebruik in grondstoffen en materialen.

Arbeidsmarkt en onderwijs

1. Faciliteren van leerwerkinitiatieven om aansluiting van onderwijs op de vraag vanuit de arbeidsmarkt te verbeteren met prioriteit op de speerpuntsectoren zorg, Agri & Food, Techniek, ICT en duurzaamheid.
2. Met ondernemers, onderwijs- en woonpartners ontwikkelen en uitvoeren van het programma om samenhangende arrangementen te creëren, waarin werkgelegenheid, opleidingen en woonvormen samen komen, die specifiek gericht zijn op het binden en vinden van jongeren.
3. Doorontwikkeling van de ‘Talentacademy Westfriesland’. Onder meer met een uitbreiding naar de energietransitie, voortzetting van het wijkleercentrum Zorg & Welzijn en verdere participatie in regionale en bovenregionale initiatieven op het raakvlak van arbeid en onderwijs.

Stad Hoorn

1. Er is een Actieagenda opgesteld samen met ondernemers, vastgoedeigenaren, culturele sector en inwoners. Zie ook programma Binnenstad en Waterfront.
2. Er is sprake van structurele samenwerking tussen gemeente, ondernemers, vastgoedeigenaren, culturele sector en inwoners.
3. We stellen de identiteit per winkelstraat vast in de vorm van een ‘plintenstrategie’. De plint is de bouwlaag op straatniveau.
4. Evaluatie horecabeleid.

5. Definitieve keuze voor de opstelling van de warenmarkt in de binnenstad van Hoorn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

Werken

1. De ‘HumanCapital Agenda Noord-Holland Noord’ en Uitvoeringsprogramma RPAnhn mede uitvoeren.
2. Optimaliseren van (digitale) informatievoorziening voor bestaande en nieuwe ondernemers.
3. De ontwikkeling van het plan Zevenhuis fase 2 voorbereiden.
4. Bedrijventerrein Gildenweg revitaliseren en onderhouden.
5. Ondernemers snel en efficiënt helpen met vragen over vergunningen, bestemmingsplannen of huisvesting.

Energietransitie en circulaire economie. Zie ook programma Duurzaamheid en Milieu)

1. Bewustwording onder bedrijfsleven verbeteren door landelijke en provinciale regelingen beter onder de aandacht te brengen.
2. Onderzoek naar de mogelijkheden voor circulaire buitenruimte op bedrijventerreinen en hoe bedrijven kunnen worden gestimuleerd tot circulaire bedrijfsvoering bij volgende fase Zevenhuis.
3. Samen met de Westfriese gemeentes de Actieagenda Circulair Westfriesland uitvoeren vanuit de ketensamenwerking Duurzaam Ondernemend Westfriesland. Dat is een regionaal platform voor Circulaire Economie en kennisontwikkeling over Circulaire Economie.
4. Organiseren van kennisuitwisseling, projecten en inspiratiesessies vanuit de ketensamenwerking Duurzaam Ondernemers Westfriesland.

Arbeidsmarkt en onderwijs

1. Actief bevorderen van sociaal ondernemerschap door als gemeente een voortrekkersrol te vervullen in stageplekken om werkervaring te bevorderen.
2. De visie uitvoeren via de Talentacademy Westfriesland die is gericht op Wonen, Opleiden en Werken voor kansrijke sectoren zoals Zorg, Agro & Food, Techniek, ICT en duurzaamheid ('gouden driehoek').

Stad Hoorn

1. Samen met ondernemers, eigenaren en inwoners een ‘Actie-agenda’ opstellen voor het vitaal houden van de binnenstad (programma binnenstad en Waterfront), inclusief de definitie van de omvang en invulling van het publiekshart.
2. Vormgeven van en bijdragen aan het organiserend vermogen in de binnenstad.
3. Intensiveren van de leegstandsaanpak.
4. Samen met belanghebbenden in de binnenstad in gesprek over de plintenstrategie.
5. Evalueren van het Horecabeleid samen met inwoners en ondernemers.
6. Het maken van de keuze over de opstelling van de warenmarkt in de binnenstad.

Wat mag het kosten?

tabel 34 financieel overzicht Economische zaken en arbeidsmarktbeleid (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	rekening	begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
lasten	-2.572	-3.131	-2.345	787	-2.294	-2.239	-2.184
baten	338	412	342	-70	342	342	342
totaal saldo van baten en lasten	**-2.234**	**-2.719**	**-2.003**	**717**	**-1.952**	**-1.897**	**-1.842**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	180	39	0	-39	0	0	0
	-2.054	**-2.680**	**-2.003**	**678**	**-1.952**	**-1.897**	**-1.842**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 35 verklaring verschillen Economische zaken en arbeidsmarktbeleid (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	Baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	265			

	lasten	Baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2023 is incidenteel een hoger bedrag begroot voor de Regionaal Economische Agenda. Dit komt doordat het restant budget en de bijdrage van de regiogemeenten van 2022 zijn doorgeschoven naar 2023.	113	-74		-39
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot om een Actie-agenda Binnenstad te kunnen maken. Voor 2024 is hiervoor ook geld beschikbaar, maar dit staat op een stelpost in beleidsveld 0.4.	100			
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot om samen met de ondernemers een plan op te stellen voor centrummanagement.	95			
De bijdrage aan Stichting Lokaal Ondernemersfonds is in 2023 hoger. Hierdoor ontstaat in dit beleidsveld een voordeel. Het nadeel doordat de opbrengsten vanuit de reclamebelasting ook hoger waren dan in 2024 staat in beleidsveld 0.4.	89			
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot om te starten met de evaluatie van het horecabeleid.	65			
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor een onderzoek naar stadsdistributie.	50			
Overige verschillen.	10	4		
totaal		**-70**	**0**	**-39**

Beleidsveld Toerisme

Wat willen we bereiken?

Doelstelling
Hoorn is een belangrijke toeristische bestemming en heeft een belangrijke culturele regiofunctie binnen Westfriesland.

De kwaliteiten van de stad dragen we volgens onze positionering ‘verrassend compleet, en soms compleet verrassend’ verder uit. Zo willen we meer bezoekers, passend bij de doelgroep, naar Hoorn trekken.

Resultaten
1. Verder herstel van het aantal bezoekers en bezoeken, de verblijfsduur en uitgaven in Hoorn. Het doel blijft hierbij leidend dat zoveel mogelijk bewoners, bezoekers en ondernemers profiteren van waardevol toerisme.
2. Duidelijke positionering en profilering van Hoorn en de regio Westfriesland.
3. Een verdere zichtbare kwaliteitsverbetering van Hoorn als aanloophaven voor charter- en pleziervaart en riviercruises.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024
Bezoekers

1. Nieuw toeristisch beleid. Daarmee brengen we de levendigheid en de leefbaarheid meer in balans.
2. Bewegwijzering, digitale toeristische informatie, verbindingen tussen haven, stadscentrum en regio zijn op orde.
3. Kwantitatieve bezoekersgegevens maken we inzichtelijk.
4. Hoorn en Westfriesland beter promoten en in de markt zetten. Hierbij werken we nauw samen met de andere marketingorganisaties in Westfriesland.
5. Definitieve keuze of, en zo ja, hoe Hoorn vanaf 2024 verder gaat met de samenwerking met de andere regio’s.

Positionering en profilering

1. We voeren de marketing van Hoorn als woon-, werk- en verblijfsstad uit. Daaronder vallen de promotie van Hoorn, de branding, het ontwikkelen van de bestemming, gastheerschap en andere marketingactiviteiten.
2. Lokale marketingorganisaties, gemeenten en bedrijven in Westfriesland werken samen aan de regionale promotie en productontwikkeling. Met het opgestelde promotieplan maken we een uitvoeringsplan en voeren we daarbij passende activiteiten uit.
3. De viering van de Slag op de Zuiderzee (1573) benutten we om het verhaal van Hoorn structureel te versterken.
4. We starten met de evaluatie van het evenementenbeleid.
5. Onderzoek alternatieve locatie voor evenementen.

Kwaliteitsverbetering van de haven
Zie programma 2 Beleidsveld Water- en havenbeheer.

Wat mag het kosten?
De financiën van Toerisme zijn vastgelegd onder programma 5 Cultuur, recreatie en sport.

Onderwijs

Hoofddoelstelling

‘Ieder kind heeft het recht om te leren, om zich optimaal te ontwikkelen en om volwaardig mee te doen’ (Internationaal Verdrag Rechten van het kind, Salamanca).

Wij hebben de ambitie dat iedereen zich optimaal kan ontwikkelen, zoveel mogelijk in nabijheid, in een kwalitatief hoogwaardige omgeving en met een integraal aanbod.

1. Onderwijs wordt zoveel mogelijk ononderbroken aangeboden.
2. Er is een integraal onderwijs- en ontwikkelingsaanbod dat aansluit bij de behoeften van het kind en de jongere.
3. Er is een optimale ontwikkelingsloopbaan voor de Hoornse inwoners: iedere leerling en cursist ontwikkelt zoveel mogelijk zijn of haar talenten. En iedere leerling en cursist behaalt, voor zover mogelijk, een startkwalificatie om te kunnen aansluiten op de (regionale) arbeidsmarkt.
4. Er zijn voldoende, goed toegeruste kind- en onderwijsvoorzieningen van een hoogwaardig niveau in de wijk.

De ambitie van het onderwijs gaat verder dan alleen onderwijs. Wij streven ernaar om de talentontwikkeling in brede zin te stimuleren (Cultuur en recreatie, inclusief sport), de brede (school)ontwikkeling van het kind beter te laten aansluiten bij de (regionale) arbeidsmarkt (in Economische zaken), het kind/de jongere de ondersteuning te bieden die noodzakelijk is om zijn of haar talenten optimaal te ontwikkelen (Sociale voorzieningen en maatschappelijke ondersteuning) en het behoud van ons bestaande HBO onderwijs in Hoorn (Economische zaken).

Beleidsvelden

Primair onderwijs

Voortgezet onderwijs

Onderwijshuisvesting

Onderwijszaken

Dit programma staat niet op zich; er is een sterke samenhang met Sociale voorzieningen en maatschappelijke ondersteuning. Bijvoorbeeld voor participatie/volwasseneneducatie, jeugdbeleid en laaggeletterdheid.

Financieel overzicht

tabel 36 financieel overzicht programma Onderwijs (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening		Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 lasten	2024 baten	2024 saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
primair onderwijs	-384	-358	-251	0	-251	-251	-251	-251
voortgezet onderwijs	-165	-130	-110	5	-105	-105	-105	-105
onderwijshuisvesting	-5.802	-6.557	-7.313	772	-6.541	-7.438	-7.330	-7.277
onderwijszaken	-1.181	-1.435	-7.682	6.276	-1.406	-1.398	-1.398	-1.401
totaal saldo van baten en lasten	**-7.532**	**-8.480**	**-15.356**	**7.053**	**-8.303**	**-9.192**	**-9.084**	**-9.034**
toevoeging reserves	-394	-841	-1.661	0	-1.661	-1.777	-1.871	-1.950
onttrekking reserves	537	951	0	916	916	1.145	1.095	1.078
	-7.389	**-8.370**	**-17.017**	**7.969**	**-9.048**	**-9.824**	**-9.860**	**-9.906**

Beleidsveld Primair onderwijs

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

We zetten ons in voor een goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Dit doen wij onder meer door de ontwikkeling van Integrale Kindcentra, de IKC's. Dit is een belangrijke voorziening voor kinderen van 0 tot en met vooralsnog 12 jaar. Professionals uit het onderwijs, de zorg, welzijn en kinderopvang werken in deze centra aan de ontwikkeling van kinderen. Dit gebeurt integraal en interdisciplinair. Bij de IKC-vorming hoort de bouw van passende huisvesting. We gaan het komende jaar verder met de realisatie van nieuwe accommodaties.

We geven lokale samenwerking aan onderwijsvraagstukken vorm in de Lokale Educatieve Agenda. Voor regionale samenwerking is dit de Regionale Educatieve Agenda. Daarnaast bestaat er in Hoorn een algemeen toegankelijk en kwalitatief uitstekend voorschools aanbod. Een belangrijke doelstelling binnen het voorschoolse aanbod is de bestrijding van (taal-)achterstanden. Wij zetten hier de komende jaren extra op in.

Resultaten

1. Een passend en toekomstbestendig onderwijsaanbod in de regio Westfriesland. En een verbeterd ondersteuningsaanbod binnen het onderwijs. Hierdoor zijn meer kinderen in staat om in een reguliere onderwijssetting en binnen de eigen wijk, stad of regio onderwijs te volgen.
2. Totstandkoming van een integraal onderwijs- en ontwikkelingsaanbod dat aansluit bij de behoeften van de individuele leerling. Met als doel dat de leerling zich optimaal kan ontwikkelen en ontplooien binnen zijn of haar eigen mogelijkheden.
3. Jeugdhulp en onderwijsprofessionals werken integraal en multidisciplinair samen bij de zorg en ondersteuning van een kind.
4. Het terugdringen van het aantal kinderen met het risico op een onderwijsachterstand.
5. Het vastgestelde programma rondom IKC-vorming uitvoeren. Dit doen we in samenwerking met de betrokken partners: onderwijs, zorg, welzijn en kinderopvang.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Het uitvoeren van integrale samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp binnen onderwijszorgarrangementen.
2. Uitwerken en vaststellen van de IKC-visie en uitvoering daarvan.
3. Herzien van cultuureducatie en intensivering van het beweegaanbod met ingang van het schooljaar 2024-2025. Dit is als onderdeel van het ontwikkelingsaanbod voor basisscholen.
4. De totstandkoming van een monitor onderwijs- en taalachterstanden. Die bijdraagt aan de bestrijding van achterstanden.
5. De totstandkoming van populatiebekostiging binnen het speciaal basisonderwijs (IKEC).

Wat mag het kosten?

tabel 37 financieel overzicht Primair onderwijs (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-384	-358	-251	107	-251	-251	-251
Baten	0	0	0	0	0	0	0
totaal saldo van baten en lasten	**-384**	**-358**	**-251**	**107**	**-251**	**-251**	**-251**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	2	4	5	1	5	5	5
	-382	**-354**	**-246**	**108**	**-246**	**-246**	**-246**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 38 verklaring verschillen Primair onderwijs (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	107			

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
Overige verschillen.				1
totaal	**107**	**0**	**0**	**1**

Beleidsveld Voortgezet onderwijs

Wat willen we bereiken?

Doelstelling
We geven de overgangen tussen de verschillende onderwijscategorieën zo soepel mogelijk vorm. De overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt vraagt verbetering. De begeleiding voor jongeren met een zorgbehoefte wordt zo nodig zowel tijdens als na de schooltijd voortgezet. Om dit te bereiken bieden we zoveel mogelijk zorg en onderwijsondersteuning in samenhang aan.

Resultaten
1. Een passend en toekomstbestendig onderwijsaanbod in de regio Westfriesland en een verbeterd ondersteuningsaanbod binnen het onderwijs, waardoor meer kinderen in staat zijn om in een reguliere onderwijssetting en binnen de eigen wijk, stad of regio onderwijs te volgen.
2. Een integraal onderwijs- en ontwikkelingsaanbod dat aansluit bij de behoeften van de individuele leerling, zodat de leerling zich optimaal kan ontwikkelen en ontplooien binnen zijn of haar eigen mogelijkheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024
We voeren de Regionale ontwikkelagenda met gezamenlijke opgaven op onderwijsgebied uit. Onderstaande vraagstukken zijn hierbij aan de orde.

1. De inrichting van het regionale onderwijsaanbod, met zoveel mogelijk voorzieningen in de buurt van het betreffende kind.
2. Betere aansluiting van jeugdhulp en onderwijs. Programma 6, Sociale voorzieningen en maatschappelijke ondersteuning.
3. Betere aansluiting op vervolgonderwijs en de (regionale) arbeidsmarkt en zorg. Programma 3, Economische zaken.
4. Het verminderen van de instroom in het speciaal onderwijs.
5. Uitvoering van initiatieven vanuit het Nationaal Plan Onderwijs om het welzijn van scholieren te verbeteren.

Wat mag het kosten?

tabel 39 financieel overzicht Voortgezet onderwijs (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-209	-135	-110	25	-110	-110	-110
Baten	44	5	5	0	5	5	5
totaal saldo van baten en lasten	**-165**	**-130**	**-105**	**25**	**-105**	**-105**	**-105**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
	-165	**-130**	**-105**	**25**	**-105**	**-105**	**-105**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023
Er zijn geen grote verschillen.

Beleidsveld Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

Doelstelling
We willen voorzien in een gezonde en duurzame leer- en ontwikkelomgeving waarin alle Hoornse kinderen en jongeren zich kunnen richten op hun ontwikkeling. Daarin stimuleren we samenwerking tussen verschillende organisaties in het jeugdveld. Samen met het onderwijs realiseren we IKC's waarbij de prioritering voortkomt uit de wijkbehoefte.

Onderwijshuisvesting is een integrale voorziening in nabijheid van de kinderen. Naast prioritering uit de wijkbehoefte is ook de kwalitatieve status van het gebouw aanleiding voor nieuwbouw of revitalisering. Doelstelling is dat alle onderwijsgebouwen in 2040 energieneutraal zijn.

Resultaten
1. Uitvoering geven aan het Integraal huisvestingsplan.
2. Voorzien in primair onderwijs in alle wijken van Hoorn.
3. Alle onderwijsgebouwen zijn energieneutraal in 2040.

4. Een integraal geografisch dekkingsplan voor (passend) onderwijs, kinderopvang, zorg en sport voortkomend uit de wijkbehoefte.
5. Gezonde scholen voor alle kinderen in Hoorn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Herziening van het Integraal Huisvestingsplan 2024-2030, op wijkniveau. Dit gebeurt vanuit het perspectief van kinderopvang, zorg en beweging samen. We kijken financieel 12 jaar vooruit in drie fases van 4 jaar. De bouwprojecten in de 1e fase worden volledig gefinancierd en vastgesteld inclusief indexering. De 2e en 3e fase benoemen we, maar stellen we nog niet vast.
2. Uitwerking van een projectorganisatie vanuit het nieuwe IHP. Daarin gaat het bouwheerschap conform de wet naar de schoolbesturen. De multifunctionele organisaties zijn hier een uitzondering op.
3. Ruimtevraag voor de (school)gronden opnemen in de begroting
4. Uitvoering al gestarte projecten uit het Integraal Huisvestingsplan 2020-2026:
   - Realisatie van een Integraal Kind- en Expertisecentrum, ingebruikname gepland in 2025.
   - Realisatie nieuwbouw VSO De Spinaker, ingebruikname gepland in 2024.
   - Realisatie renovatie van de Tandem, ingebruikname gepland in 2024.
   - Voorbereiding nieuwbouw IKC Binnenstad (Mariaschool & de Montessori).
5. Nieuw/verbouw en verduurzaming van onze gymaccommodaties.
6. We faciliteren onderwijs, opvang- en zorgpartners om inhoudelijke concepten te ontwikkelen. We geven ze een meer prominente rol in de realisatie van de huisvesting.

Wat mag het kosten?

tabel 40 financieel overzicht Onderwijshuisvesting (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
lasten	-6.679	-7.329	-7.313	16	-8.210	-8.102	-8.049
baten	877	772	772	0	772	772	772
totaal saldo van baten en lasten	**-5.802**	**-6.557**	**-6.541**	**16**	**-7.438**	**-7.330**	**-7.277**

	rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
toevoeging reserves	-394	-841	-1.661	-820	-1.777	-1.871	-1.950
onttrekking reserves	535	947	911	-36	1.140	1.090	1.073
	-5.661	**-6.451**	**-7.291**	**-840**	**-8.075**	**-8.111**	**-8.154**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 41 verklaring verschillen Onderwijshuisvesting (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
Vanaf 2024 wordt jaarlijks een bedrag gestort in de reserve onderwijshuisvesting PO en (V)SO ter dekking van het IHP.			-550	
De kapitaallasten in 2024 zijn hoger door investeringen in 2023 en door een hoger renteomslagpercentage in 2024. Diverse kapitaallasten binnen dit beleidsveld worden gedekt door reserves. Tegenover de hogere kapitaallasten staat ook een hogere onttrekking aan deze reserves.	-299			299
Enkele investeringen zijn volledig afgeschreven in 2023 en daarom zijn de kapitaallasten van die investeringen er in 2024 niet.	69			
Vanaf 2024 wordt jaarlijks een bedrag gestort in de reserve onderwijshuisvesting PO en (V)SO te dekking van het bouwrijp maken en inrichting van de openbare ruimte bij nieuw- en verbouw van schoolgebouwen.			-165	

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor het vervangen van het dak van basisschool De Tandem. De kosten worden onttrokken aan de reserve onderwijshuisvesting PO en (V)SO.	155			-155
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor het verwijderen van de tijdelijke huisvesting van VSO De Spinaker. De kosten worden onttrokken aan de reserve onderwijshuisvesting PO en (V)SO.	110			-110
De jaarlijkse vrijval van kapitaallasten PO en (V)SO wordt gestort in de reserve onderwijshuisvesting PO en (V)SO. De vrijval en dus ook de storting in de reserve is in 2024 hoger.			-105	
In 2023 is er een incidenteel bedrag begroot voor het verwijderen/aanpassen van tijdelijke huisvesting.	70			-70
Hogere exploitatielasten MFA De Kreek door het nieuwe contract dat in 2023 is afgesloten.	-68			
In 2023 is er een incidenteel bedrag begroot voor een pilot om de luchtkwaliteit te meten in de brede school op de Han Hoekstrahof.	65			
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	-40			
Overige verschillen.	-46			
totaal	**16**	**0**	**-820**	**-36**

Beleidsveld Onderwijszaken

Wat willen we bereiken?

Doelstelling
Minder leerlingen verlaten de school zonder startkwalificatie. Iedere jongere krijgt een onderwijs- en zorgaanbod dat past bij zijn of haar behoefte. Jongeren die hun schoolcarrière zonder startkwalificatie beëindigen, worden tijdelijk ondersteund om de voor hen beste startplek te vinden voor hun verdere (school)carrière. We bouwen voort op de behaalde resultaten van het regionaal uitvoeringsprogramma Voortijdig Schoolverlaten en het Jongeren Startpunt. Dit was voorheen het Jongerenloket. Hierbij is een goede afstemming van het onderwijs op de arbeidsmarkt van belang. Daarnaast is een kwalitatief goed leerlingenvervoer belangrijk bij het vormgeven van een passend onderwijsaanbod.

Resultaten
1. Kwetsbare jongeren een passende plek bieden binnen onderwijs, werk of dagbesteding. Dit gebeurt in samenwerking met de netwerkpartners binnen het sociaal- en arbeidsdomein.
2. Preventieve inzet in het onderwijs om in een vroegtijdig stadium mentale/psychische problematiek te ondervangen. Dit richten we in samenwerking met de scholen en het samenwerkingsverband in.
3. In Westfriesland zit geen enkel kind in de leerplichtige leeftijd langer dan drie maanden thuis zonder een passend aanbod van onderwijs en/of zorg. Conform het Thuiszitterspact Westfriesland. Dit gebeurt bijvoorbeeld door onderwijs/zorgarrangementen.
4. Versterkte samenhang tussen (regionale) onderwijs- en de (regionale) arbeidsmarkt (Economische zaken).
5. Het door leerlingenvervoer toegankelijk houden van onderwijsvoorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024
1. We gaan verzuim en schooluitval tegen in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en MBO. Dit gebeurt via de leerplichtambtenaar en het Doorstroompunt (voorheen RMC). Met verzuimgesprekken en door het '1 gezin 1 plan' uit te voeren.
2. We voeren het regionaal uitvoeringsprogramma Voortijdig Schoolverlaten 2021-2024 ‘Jij telt mee’ uit. Dat is gericht is het terugdringen van schooluitval in de regio Westfriesland volgens de taakstelling van het ministerie van OC&W. Er is specifieke inzet voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld door doelgroepgerichte projecten zoals Back-On-Track en maatwerkarrangementen.
3. We vergroten de naamsbekendheid en zichtbaarheid van het nieuwe Jongeren Startpunt op de Noorderveemarkt. Dit doen we met een vernieuwde strategie, verbeteren van de basiscommunicatie en een campagne om zo meer bezoeken te genereren.
4. De ‘Aanpak jeugdwerkloosheid 2023-2024’ voeren we uit. Dit gebeurt gecoördineerd vanuit het RPA. Hierbij hebben we aandacht voor jobcoaching ook tijdens stages en de bekostiging van maatwerktrajecten.
5. Het thuiszitterspact voeren we uit door preventie, registratie en monitoring en maatwerkarrangementen. Daarvoor breiden we onder meer maatwerktrajecten in onderwijs en onderwijs-zorgarrangementen uit. Dit voeren we uit samen met de

samenwerkingsverbanden, scholen (IKC en IKEC), GGD en andere partners.
6. Verdere ontwikkeling van contractmanagement- en beheertaken van Hoorn voor de regio. Hiermee versterken we de kwaliteit van het doelgroepenvervoer. Met de nieuwe overeenkomsten per 1 augustus 2023 voor doelgroepenvervoer zijn de taken van Hoorn gewijzigd. Onder meer doordat de planning en regie van het leerlingen- en jeugdwetvervoer bij de vervoerder zijn ondergebracht.
7. Het programma arbeidsmarkt en onderwijs voeren we uit. Daarbij streven we naar het versterken van de samenhang tussen het onderwijsaanbod en -inhoud en de (regionale) arbeidsmarkt. We hebben extra aandacht voor techniek, agro, zorg en hospitality. We ondersteunen kwetsbare jongeren preventief richting passend arbeid (zie beleidsveld Economische zaken en arbeidsmarktbeleid).
8. De totstandkoming van een toeleidingsroute vanuit het Voortgezet Speciaal Onderwijs naar vervolgopleiding, werk of dagbesteding.
9. Werkafspraken tussen onderwijs en gemeente over preventieve inzet op school.

Wat mag het kosten?

tabel 42 financieel overzicht Onderwijszaken (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
lasten	-7.371	-7.801	-7.682	120	-7.451	-7.451	-7.454
baten	6.190	6.366	6.276	-90	6.053	6.053	6.053
totaal saldo van baten en lasten	**-1.181**	**-1.435**	**-1.406**	**30**	**-1.398**	**-1.398**	**-1.401**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
	-1.181	**-1.435**	**-1.406**	**30**	**-1.398**	**-1.398**	**-1.401**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 43 verklaring verschillen Onderwijszaken (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
Lagere uitgaven en inkomsten Specifieke uitkeringen onderwijs.	90	-90		
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	33			
Overige verschillen.	-3			
totaal	**120**	**-90**	**0**	**0**

Cultuur, recreatie en sport

Hoofddoelstelling

Hoorn is een levendige stad met een veelzijdig aanbod aan kunst, cultuur, sport, recreatie en erfgoed. Hoorn heeft verschillende musea, een aantrekkelijke binnenstad en een mooie historische haven door het rijke verleden. Dit zijn allemaal elementen die bijdragen aan een prettige woonomgeving en het aantrekken van bezoekers.

Hoorn is bij uitstek een gemeente van kunst en cultuur. Kunst en cultuur zijn belangrijke pijlers onder een aangename samenleving. We faciliteren en stimuleren de verregaande samenwerking tussen instellingen, om het brede aanbod te behouden en innovaties een kans te geven. Met het ondersteunen en faciliteren van culturele instellingen, evenementen en kunst in de wijken, talentontwikkeling en amateurkunst leveren we een bijdrage aan het welbevinden van inwoners van Hoorn, Blokker en Zwaag.

Het behoud en versterken van de cultuurhistorische kwaliteiten van de linten draagt bij aan behoud van de identiteit van de dorpen.

Recreatie heeft een belangrijke en onmisbare plaats in het leven van onze inwoners. Recreatie maakt een stad aantrekkelijker. Daarom moet recreatie dichtbij, toegankelijk en veelzijdig zijn.

Sport en bewegen is goed voor je gezondheid en je sociale netwerken. Daarom handhaven we het brede aanbod aan sporten en houden we deze toegankelijk voor iedereen. Sportfaciliteiten moeten intensiever en efficiënter gebruikt worden door meer partijen. We stimuleren multifunctioneel gebruik.

We hechten grote waarde aan de ontwikkeling van kinderen op het gebied van muziek, sport en cultuur op school. Daarom stimuleren wij dat extra. Bijvoorbeeld door inzet van combinatiefunctionarissen, cultuureducatie op

school, het toekennen van subsidies en het leggen van verbindingen tussen scholen en sportverenigingen.

Groen is belangrijk voor de woon- en leefkwaliteit in de gemeente. Het groen in de gemeente is aantrekkelijk om te gebruiken en draagt bij aan klimaatadaptatie en de aankleding van de stad.

Beleidsvelden
Kunst en cultuur
Cultureel erfgoed
Sport en recreatie
Groen

Verbonden partijen
Recreatieschap Westfriesland

Financieel overzicht

tabel 44 financieel overzicht programma Cultuur, sport en recreatie (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening		Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 lasten	2024 baten	2024 saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
kunst en cultuur	-8.612	-8.832	-9.979	1.743	-8.236	-8.335	-8.114	-8.106
cultureel erfgoed	-1.151	-1.545	-3.713	2.234	-1.479	-1.473	-1.423	-1.422
sport en recreatie	-6.418	-7.078	-9.850	3.157	-6.693	-6.891	-6.849	-6.550
Groen	-4.101	-4.159	-4.266	33	-4.233	-4.205	-4.209	-4.193
totaal saldo van baten en lasten	**-20.282**	**-21.614**	**-27.808**	**7.167**	**-20.641**	**-20.904**	**-20.595**	**-20.271**
toevoeging reserves	-203	-204	-205	0	-205	-206	-206	-206
onttrekking reserves	1.325	1.478	0	416	416	402	401	401
	-19.160	**-20.340**	**-28.013**	**7.583**	**-20.430**	**-20.708**	**-20.400**	**-20.076**

Beleidsveld Kunst en cultuur

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

De aanwezigheid van kunst en cultuur biedt bezoekers en inwoners van de stad plezier, ontspanning, zingeving en mentale uitdaging. Enerzijds draagt het bij aan maatschappelijke opbrengsten. Culturele voorzieningen en activiteiten dragen bij aan beter onderwijs, aan het welzijn van inwoners. Maar ook aan de gemeenschapszin van (groepen) burgers, aan identiteitsvorming en verrijking van de samenleving. Anderzijds heeft kunst en cultuur ook een economische waarde. De culturele sector kan namelijk bijdragen aan economische groei door werkgelegenheid te stimuleren. En ook door toerisme aan te trekken en een bijdrage te leveren aan innovaties. Bovendien speelt de aanwezigheid van voorzieningen een belangrijke rol in de afweging van inwoners om zich te vestigen in een gemeente. Samenvattend dragen kunst en cultuur bij aan het welzijn en de welvaart van inwoners en de gemeente als geheel.

Resultaten

1. Elke inwoner heeft toegang tot kunst en cultuur ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, inkomen en woonplaats.
2. Er is een veelzijdig aanbod van kunst en cultuur.
3. Inwoners hebben de mogelijkheden om hun creatieve en kunstzinnige talenten te verkennen en zich artistiek te ontplooien.
4. Alle jongeren (tot 18 jaar) krijgen kwalitatief goede cultuureducatie aangeboden op elke school.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Oplevering beleidsnota Kunst en cultuur.
2. Oplevering onderzoek naar een volwaardig poppodium.
3. Oplevering verbeterplan cultuureducatie. Dit gebeurt samen met het onderwijs en culturele instellingen. Hierin leggen we vast hoe we expressie, beweging en creativiteit in het basisonderwijs stimuleren. Maar ook wie welke rol heeft in de aansturing en financiering.
4. Uitvoering van de subsidieregeling Impuls Jongerencultuur.
5. Uitvoering van het pilotproject Gemeentelijke Gezinsbrede aanpak Geletterdheid. Dit gebeurt in samenwerking met Stichting Lezen, Stichting Lezen en Schrijven, de Koninklijke Bibliotheek en de Nationale Bibliotheek en intern in samenwerking met het sociaal domein. Deze pilot is bedoeld om Hoorn voor te bereiden op de regierol in de aanpak van laaggeletterdheid per eind 2024.
6. In samenwerking met de Blauwe Schuit en de (centrale) Bibliotheek stellen we een plan voor herhuisvesting op. Dit is nodig omdat door de verouderde huisvesting het veelzijdige cultuuraanbod onder druk staat.
7. Realisatie van enkele nieuwe artistieke kunstwerken in de openbare ruimte.

Wat mag het kosten?

tabel 45 financieel overzicht Kunst en cultuur (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-9.595	-10.709	-9.979	730	-10.047	-9.825	-9.817
Baten	984	1.877	1.743	-133	1.711	1.711	1.711
totaal saldo van baten en lasten	**-8.611**	**-8.832**	**-8.236**	**597**	**-8.336**	**-8.114**	**-8.106**
toevoeging reserves	-45	-44	-44	-19	-44	-44	-44
onttrekking reserves	985	788	42	-747	42	42	42
	-7.671	**-8.069**	**-8.834**	**-169**	**-8.338**	**-8.116**	**-8.108**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 46 verklaring verschillen Kunst en cultuur (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2023 zijn diverse subsidies verleend vanuit de subsidieregeling Ondersteuning (amateur) culturele organisaties gemeente Hoorn. De kosten werden gedekt door de reserve stimuleringsmaatregelen coronacrisis.	297			-297
In 2023 is een eenmalige specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorzieningen van het Rijk ontvangen. De gemeente moet 20% bijdragen.	280	-224		

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor het Kunstenplan Bangert en Oosterpolder. Hier staat een onttrekking aan de reserve beeldende kunst tegenover.	274			-274
De subsidies zijn in 2024 geïndexeerd.	-184			
De exploitatie van het Westfries Museum is in 2023 aangepast vanwege de vernieuwing van het museum. De uitgaven en inkomsten zijn in 2023 verlaagd omdat het museum gesloten is.	-108	163		
Hogere kapitaallasten in 2024 door vervangingsinvesteringen 2023 en door een hogere omslagrente in 2024.	-76			
In 2023 is incidenteel een subsidie ontvangen van het Rijk voor het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).	72	-72		
In 2023 is incidenteel een bedrag begroot voor het project ‘Hoorn: open een wereldstad’. Hier staat een onttrekking aan de reserve diverse incidentele bestemmingen tegenover.	70			-70
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor onderzoek naar een volwaardig poppodium.	60			
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor de toegangspoort MAK Blokweer. Hier staat een onttrekking aan de reserve beeldende kunst tegenover.	47			-47
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor kunst Siriusstraat en Vredehoftunnel. Hier staat een onttrekking aan de reserve diverse incidentele bestemmingen en de reserve beeldende kunst tegenover.	39			-39
Overige verschillen.	-41			-20
Totaal	**730**	**-133**	**0**	**-747**

Beleidsveld Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

Hoorn wil een aantrekkelijke woon- en verblijfstad zijn. Duurzaam behoud en uitdragen van het cultureel erfgoed draagt in grote mate bij aan de identiteit en beleefbaarheid van de stad. Dit geldt voor de binnenstad maar ook voor de dorpen en wijken. De Erfgoedvisie 2017-2026 helpt dit doel te bereiken.

Het uiteindelijke doel, ook voor de lange termijn, is dat de binnenstad, wijken en dorpslinten aantrekkelijk en vitaal zijn. En dat het authentieke karakter daarin bewaard blijft.

Resultaten

1. Authentiek karakter van de stad behouden.
2. Beleving van historie en erfgoed stimuleren.
3. Duurzaam behoud van historische panden ondersteunen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

We voeren de Erfgoedvisie 2017-2026 verder uit. In 2024 besteden we daarbij extra aandacht aan de volgende onderdelen:

1. Samenwerken tussen de erfgoedkoepels Westfries Museum, Westfries Archief, Archeologie Westfriesland en team Erfgoed.
2. Harmoniseren erfgoedbeleid binnen de Omgevingswet. Zoals het uitbreiden van de informatie in de kaartviewer en deze openbaar maken op de site www.erfgoedhoorn.nl.
3. Opstellen van een visie voor Archeologie Westfriesland 2024-2034 en voorbereiden actualisatie Erfgoedvisie.

Wat mag het kosten?

tabel 47 financieel overzicht Cultureel erfgoed (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-3.488	-3.759	-3.713	46	-3.720	-3.670	-3.669
Baten	2.337	2.214	2.234	20	2.247	2.247	2.247
totaal saldo van baten en lasten	**-1.151**	**-1.545**	**-1.479**	**66**	**-1.473**	**-1.423**	**-1.422**

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
toevoeging reserves	-37	-37	-37	0	-37	-37	-37
onttrekking reserves	0	95	0	-95	0	0	0
	-1.188	**-1.487**	**-1.516**	**-29**	**-1.510**	**-1.460**	**-1.459**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 48 verklaring verschillen Cultureel erfgoed (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor het project Westfriesland viering 450 jaar Nederland.	95			-95
Het budget voor inhuur personeel Archeologie is in 2024 hoger.	-19			
Overige verschillen.	-30	20		
Totaal	**46**	**20**	**0**	**-95**

Beleidsveld Sport en recreatie

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

Wij hebben de ambitie dat elke inwoner uit Hoorn de mogelijkheid heeft dagelijks voldoende te bewegen. Zo leveren we een bijdrage aan een gezonde en actieve leefstijl. Dat vertaalt zich naar een kwalitatief goede en toegankelijke infrastructuur van (openbare) speel-, sport- en beweegactiviteiten, naar een breed en divers aanbod van sport- en beweegactiviteiten en ook het stimuleren van de talentontwikkeling van jongs af aan.

Resultaten

1. Bevorderen van de mogelijkheden om te kunnen sporten en bewegen voor iedereen, waaronder mensen met een (chronische) beperking.
2. In stand houden van kwalitatief goede speel-, sport- en beweegvoorzieningen die laagdrempelig bereikbaar zijn. Ze zijn nabij en 'open'. Daarbij houden we rekening met de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en de ambitie om in 2040 klimaatneutraal te zijn.
3. Realiseren van een zo divers mogelijk sport- en beweegaanbod. Daarbij richten we ons op de vitaliteit van maatschappelijke aanbieders.
4. Het van jongs af aan stimuleren van de vaardigheid in bewegen en talentontwikkeling (zie Onderwijs).
5. Waardering van topsportprestaties.

Dit doen we via het lokaal Sportakkoord en in samenwerking met andere instanties als sportaanbieders, welzijnsorganisaties, onderwijs en zorgaanbieders en andere beleidsvelden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Het bevorderen van inclusie en diversiteit zodat iedereen kan meedoen en sprake is van kansengelijkheid:
   - Een communicatiecampagne om mensen met een chronische beperking/ aandoening te activeren te gaan bewegen.
   - Er is extra aandacht voor armoede/inkomensondersteuning, de Meedoenpas.
   - Organisatie van wijkgerichte programma's gericht op het terugdringen van gezondheidsachterstanden en ontmoeting. Zoals de Gezondheidscheck, Doortrappen, Herontdek je brein en wandelprogramma in Risdam, Grote Waal en Kersenboogerd. De verbindingen met andere domeinen gebeurt via de SPUK/GALA regeling. Zie ook programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening.

2. Het in stand houden van een kwalitatief goede infrastructuur voor sport en bewegen
   - Oplevering van de beleidsnota ‘Sport en Bewegen in de openbare ruimte 2024’ en start van de beleidsnota ‘gemeentelijke Sportparken 2035’.
   - Renovatie van kunstgrasveld Always Forward en atletiekbaan A.V. Hollandia.
   - Geplande realisatie van nieuwe (kunstgras)sportvelden van het project 'Vitaal sportpark Risdam-Noord'.
   - Geplande realisatie van skatepark Hoorn.
   - Vervanging van sport- en speelplekken die het einde van hun levensduur bereikt hebben.
   - Evaluatie met Optisport over het beheer en de exploitatie van de zwembaden en ijsbaan als onderdeel van het onderzoek naar een sportbedrijf.

3. Het ondersteunen van maatschappelijke sport- en beweegaanbieders om de vitaliteit te bevorderen:
   - Organiseren van drie bijeenkomsten voor sportaanbieders en maatschappelijke partners. Deze zijn gericht op samenwerking en kennisdeling. De organisatie gebeurt in samenwerking met het kernteam van het Sportakkoord.
   - Bij sportverenigingen met een gemeentelijke betrokkenheid vanwege erfpacht of verhuur is in 2023 een vitaliteitsscan

uitgevoerd. We voeren het gemeentelijk plan van aanpak in samenwerking met de betreffende sportverenigingen uit.
- Realisatie van een centraal loket voor clubondersteuning in Westfriesland. Dit gebeurt in samenwerking met NOC/NSF, Rabo Clubsupport, Team Sportservice en het Vrijwilligerspunt.

4. Van jongs af aan vaardig in bewegen:
   - Alle basisscholen hebben voor schooljaar 2023-2024 een eigen vakwerkplan bewegen. Het plan beschrijft onder meer het dagelijks sport- en beweegaanbod, dat aansluit bij de beweegproblematiek van kinderen.
   - Samen met Kunst en Cultuur maken we een programma voor scholen om beweging, expressie en creativiteit te ontplooien. Met daarin een pilot voor vijf basisscholen.
   - Om de motorische ontwikkeling van alle kinderen in beeld te brengen, gaan alle basisscholen werken met de wetenschappelijk onderbouwde test MQ scan.
   - Twee basisscholen starten met het dynamisch schoolconcept. Dit is een totaal beweegaanbod van 5 x 45 minuten per week voor alle leerlingen.
   - Zes basisscholen bieden alle leerlingen wekelijks een bewegend leerprogramma aan.

Wat mag het kosten?

tabel 49 financieel overzicht Sport en recreatie (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-10.105	-9.824	-9.850	-25	-10.048	-9.937	-9.638
Baten	3.687	2.746	3.157	411	3.157	3.088	3.088
totaal saldo van baten en lasten	**-6.418**	**-7.078**	**-6.693**	**386**	**-6.891**	**-6.849**	**-6.550**
toevoeging reserves	-122	-123	-124	-1	-125	-125	-125
onttrekking reserves	340	595	374	-221	360	359	358
	-6.200	**-6.606**	**-6.443**	**164**	**-6.656**	**-6.615**	**-6.317**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 50 verklaring verschillen Sport en recreatie (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	75			
Hogere kapitaallasten, voornamelijk door een hoger renteomslagpercentage.	-260			
Uit de jaarstukken van 2022 is via resultaatbestemming in 2023 incidenteel geld beschikbaar gesteld voor Marketing van Hoorn. Dit wordt gedekt door de reserve Diverse incidentele bestemmingen.	180			-180
Uit de jaarstukken van 2022 is via resultaatbestemming in 2023 incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de Impuls Beweegroute. Dit wordt gedekt door de reserve Diverse incidentele bestemmingen.	60			-60
Gemeenten krijgen een gebundelde specifieke uitkering gezondheidsbeleid. De SPUK is voor activiteiten voor de uitvoering van het ‘hoofdlijnen Sportakkoord II’.		382		
Er is in 2024 prijscompensatie toegerekend.	-20			
De bijdrage aan het Recreatieschap Westfriesland is hoger door indexering.	-34			
Overige verschillen.	-27	29	-1	19
Totaal	**-26**	**411**	**-1**	**-221**

Beleidsveld Groen

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

Groen is belangrijk voor de woon- en leefkwaliteit in de gemeente. Het groen in de gemeente is een belangrijke voorziening voor recreatie en de aankleding van de stad. Het gemeentelijke groen wordt steeds belangrijker voor het behoud en het vergroten van biodiversiteit, voor het verwerken van grote regenbuien (klimaatadaptatie) en voor verkoeling bij hogere temperaturen (hittestress). De inrichting en kwaliteit van onze groenvoorziening moet dus voldoen aan deze veranderende behoeftes.

In 2019 heeft de gemeente samen met de inwoners en andere belanghebbenden een Groenvisie opgesteld. De Groenvisie is door de gemeenteraad vastgesteld en heeft een looptijd van tien jaar. De komende jaren werken we de doelstellingen uit de Groenvisie uit in de inrichting en het onderhoud van het groen in Hoorn. Daarbij willen we de betrokkenheid van de inwoners en bedrijven vergroten. We werken aan het vergroten en verbeteren van de groenstructuur aan de noordelijke rand van de stad, waaronder de verbetering van het wijkpark Risdam-Noord.

Resultaten

1. Het openbare groen wordt biodiverser en kleurrijker en draagt bij aan klimaatadaptatie en verminderen van hittestress.
2. Bij de inrichting en het onderhoud van het openbare groen betrekken we de inwoners, verenigingen en stichtingen.
3. Het realiseren van het met de raad afgesproken onderhoudsniveau.
4. Bewoners en bedrijven stimuleren we om actief aan de slag te gaan met klimaatadaptatie.
5. Een visie op de verbetering van de groenstructuur aan de noordelijke rand van de stad, inclusief de aansluiting Bangert & Oosterpolder / bedrijventerrein Westfrisia.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Bij het beheer van de bloemrijke bermen houden we rekening met het bloeitijdstip en de afrijping van bloeiende kruiden. We zaaien jaarlijks extra bloemenmengsels in voor insecten en beheren dit op een natuurvriendelijke manier. Een groot deel van het bloemrijke gras laten we begrazen door schapen.
2. Voortzetting van het onderhoud volgens het beleidsplan 'Kwaliteitsgestuurd beheren groen en reiniging'. Hierin wordt gestuurd op het basis onderhoudsniveau B, volgens de CROW systematiek kwaliteitsgestuurd beheer. Toetsing en rapportage aan de hand van schouwmomenten door een extern bureau en via burgerschouw.
3. We onderzochten in 2023 hoe we extra onkruidbestrijding kunnen doen en starten met de concrete uitvoering ervan in 2024.
4. Uitvoering van het uitvoeringsplan van de Groenvisie, waarin de concrete maatregelen die voortvloeien uit de Groenvisie voor de komende tien jaar staan beschreven. De Groenvisie heeft ook relatie met gebiedsgerichte programma's. In 2024 is er zowel in het voorjaar als in het najaar een regentonnenactie. Hier kunnen minstens 200 huishoudens aan meedoen. Samen met woningcorporatie Intermaris worden er minimaal 4 straten vergroend, hier worden bewoners actief bij betrokken. In 2024 doen wij weer mee met het NK-tegelwippen.

5. We planten in 2024 extra bomen en groen in de stad om hiermee bij te dragen aan de klimaatadaptatie en de hittestress te verminderen.
6. We werken met een bomenfonds en bomennorm. Wanneer bomen niet binnen het plangebied kunnen worden gerealiseerd, komt er een gelijkwaardige oplossing ergens anders.
7. Het ontwerp voor de aanpassing van wijkpark Risdam-Noord (deelgebied B) wordt ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Het ontwerp is mede afhankelijk van de besluitvorming over het doorontwikkelen van het sportpark Risdam-Noord tot een Vitaal Sportpark (deelgebied A).

Wat mag het kosten?

tabel 51 financieel overzicht Groen (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-4.107	-4.192	-4.266	-73	-4.238	-4.242	-4.226
Baten	6	33	33	0	33	33	33
totaal saldo van baten en lasten	**-4.101**	**-4.159**	**-4.233**	**-73**	**-4.205**	**-4.209**	**-4.193**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
	-4.101	**-4.159**	**-4.233**	**-73**	**-4.205**	**-4.209**	**-4.193**

Verklaring verschil saldo Begroting 2023 ten opzichte van Begroting 2024

tabel 52 verklaring verschillen Groen (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2024 zijn exploitatiebudgetten gecompenseerd voor prijsstijgingen.	-37			
Overige verschillen.	-36			
Totaal	**-73**	**0**	**0**	**0**

Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Hoofddoelstelling

Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor de zorg en ondersteuning die zij ontvangen of die zij zelf organiseren binnen de eigen omgeving. De gemeente biedt passende ondersteuning als inwoners zelf geen of onvoldoende mogelijkheden hebben tot de juiste zorg en ondersteuning.

De ambities hierbij zijn:

1. Snel en duurzaam effectieve hulp dichtbij.
2. Professioneel handelen van de hulpverleners.

Beleidsvelden

Participatie

Maatschappelijke ondersteuning, welzijn en (gezondheids)zorg

Jeugd(hulp)

Dit programma heeft sterke raakvlakken met Cultuur, recreatie en sport

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Noorden

WerkSaam Westfriesland

Financieel overzicht

tabel 53 financieel overzicht programma Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening		Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 lasten	2024 baten	2024 saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Participatie	-15.327	-11.596	-36.174	25.274	-10.900	-10.886	-10.886	-10.886
maatschappelijke ondersteuning, welzijn en (gezondheids)zorg	-57.121	-63.982	-65.798	4.695	-61.103	-59.948	-58.634	-59.118
jeugd(hulp)	-24.884	-25.396	-27.248	87	-27.161	-27.161	-27.161	-27.161
totaal saldo van baten en lasten	**-97.332**	**-100.974**	**-129.220**	**30.056**	**-99.164**	**-97.995**	**-96.681**	**-97.165**
toevoeging reserves	-3.041	-101	-102	0	-102	-103	-103	-103
onttrekking reserves	5.153	3.455	0	131	131	131	132	123
	-95.220	**-97.620**	**-129.322**	**30.187**	**-99.135**	**-97.966**	**-96.652**	**-97.145**

Beleidsveld Participatie

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

Iedereen in Hoorn hoort erbij, moet mee kunnen doen en verdient dezelfde kansen. Hoorn is een inclusieve gemeente waar inwoners niet worden buitengesloten of gediscrimineerd. Wij vinden bestaanszekerheid en zelfredzaamheid belangrijk. Inwoners die ondersteuning nodig hebben bij rondkomen, krijgen hulp. Wij zorgen er via WerkSaam voor dat vanuit de bijstand meer mensen duurzaam aan het werk gaan. Aan mensen voor wie een traject gericht op participatie het hoogst haalbare is, bieden we ondersteuning in samenwerking met onze maatschappelijke partners. Wij bieden integraal maatwerk aan inwoners die een beroep doen op schuldhulpverlening, bijzondere bijstand, maatschappelijke begeleiding en participatie. We werken daarbij vanuit de visie één gezin, één plan, één aanspreekpunt en één budget. We betrekken inwoners zoveel mogelijk bij beleidsvorming, -uitvoering en -evaluatie.

Resultaten

1. Inwoners voelen zich gehoord, geaccepteerd en gewaardeerd.
2. Inwoners kunnen zo goed mogelijk rondkomen.
3. Inwoners zijn taalvaardig en digitaal vaardig.

4. Inwoners die zich melden voor een bijstandsuitkering krijgen sneller een plan naar werk en worden beter geholpen en begeleid op de werkplek en bij uitstroom uit de uitkering.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Lokale inclusieagenda uitvoeren.
2. Organiseren van stadsgesprekken over thema's als discriminatie en racisme.
3. Evalueren en bijstellen van het beleid op rondkomen.
4. Evalueren en bijstellen van de Westfriese aanpak laaggeletterdheid.
5. Extra inzetten op jobcoaching voor mensen met een arbeidsbeperking of een grote afstand tot de arbeidsmarkt en op extra nazorg bij uitstroom uit de uitkering.

Wat mag het kosten?

tabel 54 financieel overzicht Participatie (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-40.359	-36.870	-36.174	-696	-36.160	-36.160	-36.160
Baten	25.032	25.274	25.274	0	25.274	25.274	25.274
totaal saldo van baten en lasten	**-15.327**	**-11.596**	**-10.900**	**-696**	**-10.886**	**-10.886**	**-10.886**
toevoeging reserves	-205	-9	-9	0	-9	-9	-9
onttrekking reserves	0	1.462	0	-1.462	0	0	0
	-15.532	**-10.143**	**-10.909**	**-766**	**-10.895**	**-10.895**	**-10.895**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 55 verklaring verschillen Participatie (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor de tijdelijke tegemoetkoming van de hoge energiekosten voor inwoners met een middeninkomen.	1.462			-1.462
In februari 2023 heeft de raad de Kaderbrief 2024 van WerkSaam vastgesteld en besloten de financiële gevolgen te verwerken in de Hoornse Kadernota 2023. Naast de toegestane indexering is de ontwikkeling van Beschut Werk geactualiseerd en zijn de kosten voor de informatiebeveiliging meegenomen.	-681			
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	-471			
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor de verwachte extra inzet die nodig is voor vroegsignalering en voor de verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. Hiervoor is geld ontvangen in het gemeentefonds. In een latere circulaire wordt de gemeente geïnformeerd over de verdeling van het geld voor 2024.	201			
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden waarvoor in 2023 incidenteel in het gemeentefonds een bedrag is ontvangen.	161			
Overige verschillen.	24			
Totaal	**-696**	**0**	**0**	**-1.462**

Beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning, welzijn en (gezondheids)zorg

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

Iedereen in Hoorn hoort erbij, moet mee kunnen doen en verdient dezelfde kansen. We betrekken inwoners zoveel mogelijk bij beleidsvorming, -uitvoering en -evaluatie. We vinden een goede (gezondheids)zorg voor onze inwoners belangrijk. We vinden normalisatie en zelfredzaamheid belangrijk en we ondersteunen mensen die hulp nodig hebben. We werken daarbij vanuit de visie één gezin, één plan, één aanspreekpunt en één budget. Dit doen we zo dicht mogelijk bij huis, waarbij de inwoner/het gezin centraal staat. In het bijzonder inwoners in een kwetsbare positie. We zetten de juiste preventieve en algemene voorzieningen in en we leveren maatwerk waar nodig. Op die manier werken wij aan een gezonde en vitale stad. Hierbij hanteren we een domein overstijgende aanpak van zorg naar welzijn met de partners in de gezondheidszorg.

Resultaten

1. Inwoners afhankelijk van ondersteuning ervaren minder belemmeringen in de zorgketen bij hun hulpvraag. Hierbij is aandacht voor de vindbaarheid van hulp en de afstemming van zorg, onderwijs en veiligheid.
2. Inwoners in een kwetsbare positie hebben een passende woonplek en/of passende ondersteuning met aandacht voor ouderen.
3. Het versterken van de veerkracht van inwoners met nadruk op preventie en normalisatie.
4. Inwoners dragen bij aan een inclusieve samenleving en kijken naar elkaar om.
5. Goede en bereikbare basis(zorg)voorziening in alle wijken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Vaststellen meerjarig beleidsplan sociaal domein 2025-2028.
2. Hoorn heeft een speciale netwerkaanpak zelfmoordpreventie. Deze geven we vorm met 113 Zelfmoordpreventie, GGZ NHN en de GGD HN.
3. We verkleinen het onderscheid tussen 18-/18+ door afspraken te maken met ketenpartners over een soepele overgang van jongeren uit de (intramurale) jeugdhulpverlening naar de volwassenenhulpverlening.
4. Vaststellen en starten met uitvoeren van de regionale visie kwetsbare inwoners.
5. Realiseren van prikkelarme woonplekken voor (psychisch) kwetsbare inwoners in samenwerking met de regio.
6. Vaststellen en uitvoeren van de Woonzorgvisie.
7. Vaststellen van een plan van aanpak op mantelzorg, dementie en eenzaamheid.
8. Vaststellen van een regioplan Integraal Zorgakkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).
9. Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid met aandacht voor mentale gezondheid, fysiek leefomgeving en een gezonde leefstijl, inclusief de Specifieke Uitkering (SPUK).
10. Actualiseren van de sociale basisinfrastructuur, hierbij staat het versterken van basisvoorzieningen in de wijk centraal.
11. Inkopen Wmo (inclusief Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen), onder andere in (boven)regionale samenwerking.

Wat mag het kosten?

tabel 56 financieel overzicht Maatschappelijke ondersteuning, welzijn en (gezondheids)zorg (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-66.742	-68.002	-65.798	2.203	-64.643	-63.965	-64.434
Baten	9.621	4.020	4.695	675	4.695	5.331	5.316
totaal saldo van baten en lasten	**-57.121**	**-63.982**	**-61.103**	**2.878**	**-59.948**	**-58.634**	**-59.118**
toevoeging reserves	-2.814	-69	-70	-1	-71	-71	-71
onttrekking reserves	5.086	1.924	58	-1.866	58	57	57
	-54.849	**-62.127**	**-61.115**	**1.011**	**-59.961**	**-58.648**	**-59.132**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 57 verklaring verschillen Maatschappelijke ondersteuning, welzijn en (gezondheids)zorg (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2021 heeft centrumgemeente Hoorn van het Rijk een extra impuls gehad voor de vermindering van dak- en thuisloosheid in Westfriesland. Hiermee worden 7 maatregelen uitgevoerd. Het bedrag is in de reserve beschermd wonen/MO/VB/OGGz gestort. Voor de maatregelen in 2023 is € 1,227 miljoen begroot. In 2024 is er vooralsnog geen budget geraamd voor uitvoering van de maatregelen.	1.227			-1.227

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
Gemeenten krijgen van 2023 t/m 2026 een gebundelde specifieke uitkering gezondheidsbeleid. Deze uitkering is voor activiteiten voor de uitvoering van het ‘Gezond en actief leven-akkoord’. De raming voor 2023 wordt via de Najaarsbijstelling 2023 in de begroting geraamd. De inkomsten in 2024 t/m 2026 worden nu begroot. Hierdoor ontstaat er een verschil.	-785	785		
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder ander de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	480			
In 2023 hebben alle deelnemende gemeenten incidenteel moeten bijdragen aan het financieel herstelplan van de GGD Hollands Noorden.	395			
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor het transformatiefonds Jeugdzorgregio WF.	243			-243
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor het borgen van resultaten van het project verwijsstroom huisartsen.	215			-215
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor de projecten ‘Huiskamer voor de buurt’ en ‘bestrijden van eenzaamheid’.	187	-110		-77
Het budget voor kwetsbare inwoners is gelijk aan het geld dat Hoorn hiervoor ontvangt van het Rijk. De inkomsten worden begroot onder de algemene dekkingsmiddelen en de uitgaven in dit beleidsveld. De verwachte inkomsten (en dus ook de uitgaven) in 2024 zijn lager dan in 2023.	136			
In 2024 is voor de subsidies een indexering toegepast.	-121			
In 2023 is een incidenteel bedrag begroot voor implementatie van de Wet Inburgering.	106			-106

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2023 heeft Hoorn een decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne ontvangen. Deze inkomsten zijn begroot onder de algemene dekkingsmiddelen. Ditzelfde bedrag is als uitgave geraamd op dit beleidsveld.	70			
Technisch verschil. In 2023 is het budget voor uitvoering van inclusiebeleid op dit beleidsveld geraamd. Het bedrag voor 2024 en verder staat geraamd op een stelpost in beleidsveld 0.4.	50			
Overige verschillen.			-1	2
Totaal	**2.203**	**675**	**-1**	**-1.866**

Beleidsveld Jeugd(hulp)

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

Iedereen in Hoorn hoort erbij, moet mee kunnen doen en verdient dezelfde kansen. We betrekken jeugdigen zoveel mogelijk bij beleidsvorming, -uitvoering en -evaluatie. We vinden normalisatie en zelfredzaamheid belangrijk en ondersteunen jeugdigen en gezinnen die hulp nodig hebben. We werken daarbij vanuit de visie één gezin, één plan, één aanspreekpunt en één budget. Jeugdigen voelen zich thuis en veilig in de gemeente Hoorn. Jeugdigen hebben gelijke kansen om zich te ontwikkelen. We zetten in op (mentaal) weerbare jeugd waarbij het verergeren van problemen zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Resultaten

1. Jeugdigen voelen zich gehoord en gezien, en groeien op in een gezonde, veilige en kansrijke omgeving waarin zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
2. Het versterken van de veerkracht van jeugdigen en gezinnen met de nadruk op preventie, normalisatie en mentale gezondheid.
3. Jeugdigen en gezinnen die afhankelijk zijn van ondersteuning ervaren zo min mogelijk belemmeringen in de zorgketen bij hun hulpvraag.
4. Jeugdigen en gezinnen ontvangen ondersteuning thuis en zo nabij mogelijk. De ondersteuning wordt waar nodig integraal aangeboden aan het hele gezin.
5. Voldoende (hoog)specialistische jeugdhulp- en kleinschalige woonvoorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Vaststellen uitvoeringsnota preventief jeugdbeleid.
2. Vaststellen Hoornse uitvoeringsnotitie Hervormingsagenda Jeugd met aandacht voor de verbinding met onderwijs, openbare orde, veiligheid, Wmo en participatie.
3. Vaststellen van de regionale uitvoeringsagenda als vertaling van het landelijk Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.
4. Actualiseren Actieplan Meld Geweld aan de hand van de wijkteamscan/kwaliteitskader VNG gebiedsteams.
5. Inkopen (specialistische) jeugdhulp, onder andere in (boven)regionale samenwerking.
6. Door het uitvoeren van pilots onderzoeken wij hoe wij de ambulante (hoog)specialistische jeugdhulp- en kleinschalige woonvoorzieningen betaal- en uitvoerbaar kunnen houden.

Wat mag het kosten?

tabel 58 financieel overzicht Jeugd(hulp) (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-26.900	-25.483	-27.248	-1.765	-27.248	-27.248	-27.248
Baten	2.016	87	87	0	87	87	87
totaal saldo van baten en lasten	**-24.884**	**-25.396**	**-27.161**	**-1.765**	**-27.161**	**-27.161**	**-27.161**
toevoeging reserves	-22	-23	-23	0	-23	-23	-23
onttrekking reserves	67	69	73	4	74	75	66
	-24.839	**-25.350**	**-27.111**	**-1.761**	**-27.110**	**-27.109**	**-27.118**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 59 verklaring verschillen Jeugd(hulp) (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	-1.661			
Er worden landelijke tarieven voor gecertificeerde instellingen Jeugdzorg opgesteld die ingaan per 2024. Daarom is het budget vanaf 2024 verhoogd.	-120			
Overige verschillen.	16			4
Totaal	**-1.765**	**0**	**0**	**4**

Duurzaamheid en milieu

Hoofddoelstelling

Het doel is om als stad in 2040 klimaatneutraal te zijn. Dit doen we door in te zetten op het realiseren van duurzame energie(projecten) bij energiebesparing. En door van het aardgas af te gaan waar het kan in de bestaande bouw, bij nieuwbouw en bedrijven. We verkennen mogelijkheden voor circulaire materialen en materialen die gemaakt zijn van hernieuwbare grondstoffen in de bouw en passen deze toe. We zoeken slimme oplossingen om de energie infrastructuur te ontlasten.

Wij willen het goede voorbeeld als gemeente geven. We maken samen met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers plannen voor een toekomstbestendig Hoorn. Daarvoor leveren we een bijdrage aan het groeien van de stad en geven we aan wat dit betekent vanuit de energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie en biodiversiteit.

We verminderen het afval van huishoudens en stellen daarvoor het gemeentelijk grondstoffenplan op.

We willen dat de samenleving respectvol met dieren omgaat en stimuleren dit. Ook bevorderen we de biodiversiteit van de stadsnatuur.

We bieden voldoende mogelijkheden voor inwoners om in de eigen gemeente begraven te worden.

We zorgen voor de doelmatige uitvoering van de gemeentelijke watertaken voor huishoudelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.

Beleidsvelden

Duurzaamheid en milieu

Riolering en afval

Begraafplaatsen

Bevorderen dierenwelzijn en biodiversiteit

Verbonden partijen

Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Financieel overzicht

tabel 60 financieel overzicht programma Duurzaamheid en milieu (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening		Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 lasten	2024 baten	2024 saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
duurzaamheid en milieu	-2.834	-2.677	-4.480	1.261	-3.219	-3.210	-3.215	-3.215
riolering en afval	4.394	2.966	-16.349	18.687	2.338	2.407	2.517	2.547
begraafplaatsen	-82	-23	-317	275	-42	-41	-38	-28
bevorderen dierenwelzijn en biodiversiteit								
totaal saldo van baten en lasten	**1.478**	**266**	**-21.146**	**20.223**	**-923**	**-844**	**-736**	**-696**
toevoeging reserves	0	-14	-14	0	-14	-14	-14	-14
onttrekking reserves	268	181	0	182	182	181	181	181
	1.746	**433**	**-21.160**	**20.405**	**-755**	**-677**	**-569**	**-529**

De financiën van beleidsveld 'Bevorderen dierenwelzijn en biodiversiteit' worden verantwoord onder beleidsveld Groen.

Beleidsveld Duurzaamheid en milieu

Zie voor de specifieke doelstellingen en resultaten de paragraaf Energietransitie.

Wat mag het kosten?

tabel 61 financieel overzicht Duurzaamheid en milieu (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
lasten	-3.269	-5.238	-4.480	758	-4.483	-3.215	-3.215
baten	435	2.561	1.261	-1.300	1.273	0	0
totaal saldo van baten en lasten	**-2.834**	**-2.677**	**-3.219**	**-542**	**-3.210**	**-3.215**	**-3.215**
toevoeging reserves	0	-14	-14	0	-14	-14	-14
onttrekking reserves	207	0	0	0	0	0	0
	-2.627	**-2.691**	**-3.233**	**-542**	**-3.224**	**-3.229**	**-3.229**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 62 verklaring verschillen Duurzaamheid en milieu (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over	43			

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.				
Het Rijk heeft in 2022 een specifieke uitkering ter beschikking gesteld aan gemeenten voor de aanpak energiearmoede. De regeling loopt door tot en met 2024. Het restant budget van 2022 is overgeheveld naar 2023.	1.304	-1.304		
In 2023 is incidenteel rekening gehouden met onderuitputting op personele capaciteit op duurzaamheid (zie Kadernota 2023)	-300			
De bijdrage aan de GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is geïndexeerd.	-150			
De decentralisatie van bodemtaken onder de Omgevingswet kost de gemeente vanaf 2024 geld.	-139			
Overige verschillen		4		
Totaal	**758**	**-1.300**	**0**	**0**

Beleidsveld Riolering en afval

Wat willen we bereiken?

Doelstelling
Een doelmatig en functionerend rioleringssysteem, gericht op duurzame bescherming van de volksgezondheid en het milieu. En een goed functionerend inzamelsysteem voor huishoudelijk afval. Dit inzamelsysteem is gericht op preventie van afval, het beter scheiden van afval en hergebruik van waardevolle grondstoffen. Daarnaast beperken van zwerfafval door voldoende goede inzamelpunten.

Resultaten
1. Uitvoeren gemeentelijk rioleringsplan 2023-2027.
2. Fase 1 basis op orde (procesvoorstel Gemeentelijk Grondstoffenplan).

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties 2024

1. Reinigen en inspecteren van de rioleringsvoorzieningen.
2. Reparaties aan riolering.
3. Rioolvervangingen volgens jaarplan.
4. Realisatie fase 1 voorbereidingen basis op orde (aangepast procesvoorstel Gemeentelijke Grondstoffenplan) en het opstellen van een Gemeentelijk Grondstoffenplan.
5. Zwerfafvaleducatie en opruimacties op scholen in samenwerking met MAK Blokweer.
6. Stimuleren afvalscheiding bij scholen in samenwerking met HVC.
7. Onderzoek naar haalbaarheid toepassing wasbare luiers.
8. Opstellen beleid kringloopwinkels.

Wat mag het kosten?

tabel 63 financieel overzicht Riolering en afval (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
lasten	-13.748	-15.340	-16.349	-1.008	-16.527	-17.173	-17.328
baten	18.142	18.306	18.687	381	18.934	19.690	19.875
totaal saldo van baten en lasten	**4.394**	**2.966**	**2.338**	**-627**	**2.407**	**2.517**	**2.547**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	61	181	182	1	181	181	181
	4.455	**3.147**	**2.520**	**-626**	**2.588**	**2.698**	**2.728**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2023

tabel 64 verklaring verschillen Riolering en afval (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	-204			
Er zijn hogere kapitaallasten door de verhoging van het renteomslagpercentage.	-227			
In 2024 zijn er hogere rioolopbrengsten.		381		
Er is in 2024 prijscompensatie toegekend voor diensten van derden bij afvalstoffenheffing.	-310			
Het saldo van het product riolering wordt, na aftrek van de BTW en de doorbelaste overhead, verrekend met de voorziening riolering. Hierdoor ontstaat een nadelig verschil.	-209			
Overige verschillen.	-58			1
totaal	**-1.008**	**381**	**0**	**1**

Beleidsveld Begraafplaatsen

Wat willen we bereiken?

Doelstelling
Hoorn heeft voldoende aanbod voor begraven en as op de gemeentelijke begraafplaatsen. Begraven is een voorziening die betaalbaar blijft voor inwoners. Het begraafplaatsbeheer is klantvriendelijk, met variabele uitgiftetermijnen van graven en urnenbewaarplaatsen. Er is ruime keuzevrijheid voor het aanbrengen van grafbedekking. Hoorn streeft ernaar deze situatie ook in de toekomst te garanderen.

Resultaten
Verbeterde informatieverstrekking op de begraafplaatsen over status van verlopen grafrechten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. In stand houden van het huidige voorzieningen- en onderhoudsniveau.
2. Mogelijkheid onderzoeken voor het invoeren van eeuwigdurende grafrechten.

Wat mag het kosten?

tabel 65 financieel overzicht Begraafplaatsen (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-351	-298	-317	-18	-316	-313	-303
Baten	269	275	275	0	275	275	275
totaal saldo van baten en lasten	**-82**	**-23**	**-42**	**-18**	**-41**	**-38**	**-28**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	0	0	0	0	0	0	0
	-82	**-23**	**-42**	**-18**	**-41**	**-38**	**-28**

Verklaring verschil saldo Begroting 2023 ten opzichte van Begroting 2024

Het verschil op dit product wordt vooral veroorzaakt door de hogere kapitaallasten door het hogere renteomslagpercentage. Verder zijn er zijn geen grote verschillen tussen de raming 2024 en 2023.

Beleidsveld Bevorderen dierenwelzijn en biodiversiteit

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

Dieren zijn in veel opzichten afhankelijk van mensen. Daarom verdienen zij het dat de gemeente bewust met hun leefomgeving en hun welzijn omgaat.

In juli 2017 is de Nota Dierenwelzijn 2017 - 2022 vastgesteld. Doel van deze nota is om met de instrumenten die de gemeente heeft de samenleving te stimuleren respectvol met dieren om te gaan. Het afgelopen jaar is vanwege personele knelpunten dit thema onvoldoende uitgevoerd. In 2024 pakken we dit op.

In de Groenvisie hebben we het bevorderen van biodiversiteit integraal meegenomen. Zie ook cultuur, recreatie en sport. Onder biodiversiteit verstaan we alle soorten leven die we in onze gemeente hebben. Naast de verscheidenheid aan soorten omvat biodiversiteit ook verschillende leefgebieden waar die soorten voorkomen. Voorbeelden zijn parken, bermen, vijvers en watergangen.

Tot slot omvat biodiversiteit ook de genetische variatie binnen soorten. Bijvoorbeeld de varianten binnen een boomsoort of de verschillende ondersoorten van een bepaald dier. We kunnen niet zonder biodiversiteit.

Wat mag het kosten?

De budgetten leest u in beleidsveld Groen.

Soorten en ecosystemen zorgen voor de productie van zuurstof, afbraak van dode dieren en planten, bestuiving van planten en het beheersen van plagen.

Resultaten

1. Professionaliseren van de opvang en het vervoer van dieren conform de Nota Dierenwelzijn.
2. Uitvoeringsplan Groenvisie waarin concrete acties staan om de biodiversiteit te bevorderen.

Wat gaan we daarvoor doen

Prestaties 2024

1. Actualiseren van de Nota Dierenwelzijn. En het starten van een inkooptraject voor opvang en vervoer van dieren of het blijven subsidiëren ervan. Inclusief het verkennen van de mogelijkheden om dit op regionale schaal te doen.
2. Uitvoeren onderdeel biodiversiteit Groenvisie.

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Hoofddoelstelling
Een toekomstbestendige, complete stad met een evenwichtige demografische, economische en sociaal-maatschappelijke samenstelling.

Hoorn blijft ontwikkelen met oog voor kwaliteit, duurzaamheid en leefbaarheid. Een belangrijke opgave is het toevoegen van een divers woningaanbod, waarbij de prioriteit ligt bij starters en ouderen.

Beleidsvelden
Ruimtelijke ordening

Volkshuisvesting

Wijkgericht werken

Grondzaken

Dit programma kent een sterke relatie met de inhoudelijke programma's en projecten, waaronder de programma's Omgevingswet, Duurzaamheid, Poort van Hoorn, Waterfront, Hoorn-Noord/Venenlaankwartier, Bangert en Oosterpolder en Kansen voor de Kersenboogerd.

Voor langer zelfstandig wonen ligt er een relatie met Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening en met de gebiedsprogramma's.

Verbonden partijen
Exploitatiemaatschappij Zevenhuis B.V. en Zevenhuis C.V.

Businesspark Zevenhuis Hoorn BV

Financieel overzicht

tabel 66 financieel overzicht programma Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening		Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 lasten	2024 baten	2024 saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
ruimtelijke ordening	-2.002	-2.068	-1.991	577	-1.414	-1.405	-1.405	-1.405
Volkshuisvesting	-2.727	-2.976	-5.974	2.456	-3.518	-3.933	-3.762	-3.742
wijkgericht werken	-1.201	-1.638	-2.045	0	-2.045	-2.045	-2.044	-1.694
Grondzaken	4.811	124	-42.985	43.074	89	271	274	300
totaal saldo van baten en lasten	**-1.119**	**-6.558**	**-52.995**	**46.107**	**-6.888**	**-7.112**	**-6.937**	**-6.541**
toevoeging reserves	-5.586	-5.620	-6.059	0	-6.059	-5.115	-1.034	-1.001
onttrekking reserves	1.258	1.492	0	552	552	553	552	554
	-5.447	**-10.686**	**-59.054**	**46.659**	**-12.395**	**-11.674**	**-7.419**	**-6.988**

Beleidsveld Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken?

Doelstelling
We werken de opgaven uit de Omgevingsvisie verder uit en vertalen deze in een Omgevingsplan. We voeren regie op de ontwikkeling van onze stad. Dit vertaalt zich in een aantrekkelijke stad voor jong en oud, waarin het prettig werken, ondernemen, wonen en leven is. De gemeente stuurt op de ontwikkeling van nieuwe stedelijke woonmilieus, waarin wonen, werken en verblijven samenkomen. In samenwerking met ontwikkelaars en corporaties (Woningmakers) brengen we initiatieven tot ontwikkeling en versnellen daarmee de woningbouwplannen. Samen met de andere Westfriese gemeenten willen we tot de meest aantrekkelijke en ambitieuze regio's van Nederland behoren. We verbinden onze opgaven met de opgaven op grotere schaal in het stedelijk netwerk, zoals het 'Programma

Bereikbare Steden (MRA)', de 'Ontwikkelagenda Hoornse Lijn' en de ambities in de regio Noord-Holland Noord, waaronder de 'Woondeal NHN'.

Resultaten

1. Bijdrage aan de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Hoorn, door het stimuleren en faciliteren van initiatieven.
2. Een actueel en helder ruimtelijk kader (Omgevingsvisie, Ruimtelijke agenda, Gebiedsagenda's, Omgevingsplan).
3. Een sterke economische, sociale en ruimtelijke structuur binnen Hoorn, Westfriesland en de omliggende regio.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. De Omgevingsvisie uitgewerkt in een Ruimtelijke Agenda en Gebiedsagenda's.
2. De eerste fase van het Omgevingsplan vastgesteld. Dit betreft de bestaande woonwijken.
3. Verdere uitwerking van het Omgevingsplan voor de hele stad.
4. Creëren en/of faciliteren van nieuwe vestigingsmilieus waarin wonen, werken en beleven samenkomen.

Wat mag het kosten?

tabel 67 financieel overzicht Ruimtelijke ordening (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
lasten	-2.947	-2.742	-1.991	752	-1.688	-1.688	-1.688
baten	945	674	577	-97	283	283	283
totaal saldo van baten en lasten	**-2.002**	**-2.068**	**-1.414**	**655**	**-1.405**	**-1.405**	**-1.405**
toevoeging reserves	0	-5.000	-5.435	-435	-4.435	-435	-435
onttrekking reserves	0	8	0	-8	0	0	0
	-2.002	**-7.060**	**-6.849**	**212**	**-5.840**	**-1.840**	**-1.840**

Verklaring verschil saldo Begroting 2024 ten opzichte van Begroting 2025

tabel 68 verklaring verschillen Ruimtelijke ordening (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	777			
In 2023 is er incidenteel budget voor de advieskosten voor de voorbereiding fase 2 Zevenhuis begroot.	75			
Hogere doorbelasting informatie management in 2024 voor bestemmingsplannen ten opzichte van 2023.	-66			
Hogere doorbelasting ICT Infrastructuur in 2024 voor bestemmingsplannen ten opzichte van 2023.	-33			
De dekking door kostenverhaal is op begrotingsbasis in 2024 lager dan in 2023.		-106		
In 2024 wordt extra gestort in de reserve Poort van Hoorn ten opzichte van 2023.			-435	
Overige verschillen.	-2	9		
totaal	**751**	**-97**	**-435**	**0**

Beleidsveld Volkshuisvesting

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

Hoorn is een aantrekkelijke woonstad. Hoorn werkt aan gemengde, evenwichtig opgebouwde wijken, waarin mensen prettig en gezond samenleven.

De vraag naar woningen is groot. Hoorn zet in op groei van betaalbare woningen voor de gewenste doelgroepen. Daarom faciliteert Hoorn de bouw van extra woningen voor jongeren, studenten en ‘young professionals’ uit Hoorn en Westfriesland. Om jongeren aan onze stad en regio te binden, maken we gebruik van het programma ‘Wonen-Opleiden-Werken’. Ook de woningvraag bij senioren en éénpersoonshuishoudens vraagt om een passend woning- en voorzieningenaanbod, mede om de doorstroming in de woningmarkt te stimuleren. Hoorn heeft de Woondeal Noord-Holland-Noord getekend om met andere overheden afspraken te maken over de benodigde ondersteuning.

We leveren een bijdrage aan de opvang van Oekraïners en de huisvesting van statushouders. We sluiten aan bij de regionale aanpak voor huisvesting van buitenlandse werknemers en bieden ruimte voor kwetsbare inwoners.

Met woningcorporaties maken we prestatieafspraken over onder andere de uitbreiding van het aantal sociale huurwoningen, verkoop onder sociale koopconstructie, het verduurzamen van de woningvoorraad en het bieden van zorgvastgoed.

Resultaten

1. In Hoorn is het aantal extra woningen op basis van de Woonvisie en de Woondeal gerealiseerd, dat zijn gemiddeld 500 woningen per jaar.
2. Een aantrekkelijk, evenwichtig en gedifferentieerd woningaanbod om specifieke groepen inwoners aan te trekken: jongeren, hoger opgeleiden en jonge gezinnen, doorstroming senioren.
3. Prestatieafspraken met de woningcorporaties zijn uitgevoerd.
4. Doorlopen ruimtelijke procedure voor het uitbreiden van het woonwagencentrum.
5. Initiatieven voor bijzondere woonvormen stimuleren en faciliteren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Maximale versnelling van de woningbouwproductie, samen met de Woningmakers.
2. We zetten in op 65% betaalbare nieuwbouw voor toekomstige woningbouwplannen, zoals afgesproken in de Woondeal.
3. Prestatieafspraken actualiseren met Intermaris, Het Grootslag en Woonzorg Nederland, binnen het meerjarig kader van de raad.
4. Uitbreiding van de woonwagenlocatie in Hoorn.

Wat mag het kosten?

tabel 69 financieel overzicht Volkshuisvesting (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
lasten	-7.610	-6.004	-5.974	30	-5.985	-5.821	-5.807
baten	4.883	3.028	2.456	-572	2.052	2.059	2.065
totaal saldo van baten en lasten	**-2.727**	**-2.976**	**-3.518**	**-542**	**-3.933**	**-3.762**	**-3.742**
toevoeging reserves	-554	-463	-470	-7	-477	-483	-458
onttrekking reserves	979	1.039	552	-487	553	552	534
	-2.302	**-2.292**	**-3.436**	**-1.036**	**-3.857**	**-3.693**	**-3.666**

Verklaring verschil saldo Begroting 2023 ten opzichte van Begroting 2024

tabel 70 verklaring verschillen Volkshuisvesting (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	-328			
De kapitaallasten zijn hoger, doordat het renteomslagpercentage is verhoogd.	-154			

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In 2023 is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de invoering van de Omgevingswet. Dekking kwam uit de reserve Diverse incidentele bestemmingen.	280			-280
In 2023 is een incidentele inkomst geraamd voor de leges bouwvergunning van de renovatie van het stadhuis.		-547		
In 2023 is incidenteel extra geld beschikbaar gesteld als resultaatbestemming uit 2022. Dit geld kwam uit de reserve Diverse incidentele bestemmingen.	75			-75
In 2023 is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de afwikkeling van bouwkundige gebreken bij het Oostereiland. Dit wordt gedekt via de reserve Oostereiland.	136			-136
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	-328			
Overige verschillen.	-4			4
totaal	**5**	**-547**	**0**	**-487**

Beleidsveld Wijkgericht werken

Wat willen we bereiken?

Doelstelling
We willen de kwaliteit van de wijken en buurten uit fysiek en sociaal oogpunt behouden en verbeteren. We zien dat bewoners graag activiteiten dicht bij hun leefomgeving organiseren. Naast *wijkgericht* werken zien we daardoor steeds meer dat een verschuiving plaatsvindt naar *buurtgericht* werken. Door op buurtniveau te werken is het voor bewoners makkelijker om aan te sluiten bij een initiatief.

De saamhorigheid in buurten vergroten we door samen te werken met bewoners en andere netwerkpartners. We kijken voortdurend hoe bewoners een actieve rol kunnen krijgen bij het verbeteren van hun buurt of wijk. Wijkzaken kijkt bij initiatieven hoe we hierin kunnen ondersteunen.

Ook bij gebiedsontwikkeling gebruiken we het wijkgericht werken. Hierdoor kunnen we signalen doorgeven vanuit de wijk en zo een bijdrage leveren aan het ‘omgevingsmanagement’. Extern nodigen we bewoners op diverse manieren uit om te participeren bij projecten.

Meldingen van overlast bespreken we met onze netwerkpartners. Daarbij maken we gezamenlijk een plan om de overlastsituatie effectief aan te pakken.

Resultaten
1. Netwerken versterkt zowel op wijk- als buurtniveau. Bewoners zijn gestimuleerd om actief bij te dragen bij het ‘vergroenen’ van openbare en private ruimte.
2. De gemeente is een meedenkende en, waar passend, meewerkende partner bij initiatieven van bewoners.
3. Overlastsituaties hebben we samen met de netwerkpartners aangepakt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024
1. Bewoners en bedrijven motiveren en informeren we om hun tuin groen te maken of te houden. En om nieuwe, groene, initiatieven te omarmen.
2. Bijdrage geleverd aan diverse bewonersinitiatieven.
3. Afspraken met de netwerkpartners over de rolverdeling bij een adequate aanpak bij een overlastsituatie.

Wat mag het kosten?

tabel 71 financieel overzicht Wijkgericht werken (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Lasten	-1.212	-1.638	-2.045	-407	-2.045	-2.044	-1.694
Baten	11	0	0	0	0	0	0
totaal saldo van baten en lasten	**-1.201**	**-1.638**	**-2.045**	**-407**	**-2.045**	**-2.044**	**-1.694**
toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0	0
onttrekking reserves	254	178	0	-178	0	0	0
	-947	**-1.460**	**-2.045**	**-585**	**-2.045**	**-2.044**	**-1.694**

Verklaring verschil saldo Begroting 2023 ten opzichte van Begroting 2024

tabel 72 verklaring verschillen Wijkgericht werken (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
De doorbelasting van personeelslasten verandert ieder jaar. Het is afhankelijk van diverse oorzaken, onder andere de focus op de werkzaamheden komend jaar en de overheadkosten. Gekeken over de hele begroting is er geen verschil, per beleidsveld kan er wel een verschil zijn. Een negatief bedrag betekent dat er meer uren worden toegerekend dan in 2023.	-539			
De kapitaallasten zijn iets hoger. Dat komt voornamelijk doordat het renteomslagpercentage is verhoogd.	-8			

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
In de kadernota 2023 is een prijscompensatie voor de kosten buurtbeheer voor 2024 begroot.	6			
In 2023 is incidenteel het budget voor wijkzaken verlaagd ter dekking van de aanleg van het Olga Commandeurplein.	-31			
In 2023 is incidenteel budget geraamd voor programma Kansen voor de Kersenboogerd. Dat was via een resultaatbestemming 2022 in de reserve Diverse incidentele bestemmingen gestort.	178			-178
Overige verschillen.	-8			
Totaal	**-407**	**0**	**0**	**-178**

Beleidsveld Grondzaken

Wat willen we bereiken?

Doelstelling

Grondzaken faciliteert ruimtelijke ontwikkelingen om ‘meer stad’ te worden. We sluiten hierbij aan bij de Omgevingsvisie. Hierbij is een nauwe relatie met onder andere volkshuisvesting, wonen, economische zaken, stedenbouw en ruimtelijke ordening.

Resultaten

1. Geactualiseerd beleid op het gebied van locatieontwikkeling, grondprijzen en kostenverhaal. Dit sluit aan bij de ambitiesprong om te groeien als stad.
2. De ambities van de stad hebben een plek in de verschillende ontwikkelingsgebieden door het creëren van ruimte voor woningen, (zorg)voorzieningen, scholen en voor bedrijven op bedrijventerreinen.
3. We passen kostenverhaal toe bij het faciliteren van ontwikkelingen op gronden van derden.
4. We ondersteunen structuurbepalende stedelijke ontwikkelingsprojecten voor de lange termijn, zoals bij de Poort van Hoorn.
5. Een herziene en vastgestelde meerjarenperspectief grondexploitaties.
6. Goed organiseren van de aanpak van illegaal grondgebruik.

Wat gaan we daarvoor doen?

Prestaties in 2024

1. Nota kostenverhaal herzien.
2. Nieuwe nota bovenwijkse voorzieningen.

3. Bij de uitgifte van bouwgrond voor ontwikkelingen maken we gronden bouw- en woonrijp, voeren we verkoopgesprekken en stellen we overeenkomsten op en sluiten deze.
4. Voor het faciliteren van ontwikkelingen op gronden van derden sluiten we overeenkomsten met ontwikkelende partijen.
5. De voortgang van de grondexploitaties en de risico's binnen lopende projecten maken we jaarlijks inzichtelijk. Dit presenteren en rapporteren we via het meerjarenperspectief grondexploitaties.
6. Voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein Zevenhuis, fase 1 monitoren we de al gesloten samenwerkingsovereenkomst.
7. Inzetten op samenwerking met grondeigenaren voor Zevenhuis fase 2.
8. Adequate aanpak illegaal grondgebruik.

Wat mag het kosten?

tabel 73 financieel overzicht Grondzaken (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Rekening	Begroting					
	2022 saldo	2023 saldo	2024 saldo	te verklaren saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
lasten	-7.567	-16.785	-42.985	-26.199	-30.662	-10.975	-5.555
baten	12.378	16.909	43.074	26.165	30.933	11.249	5.855
totaal saldo van baten en lasten	**4.811**	**124**	**89**	**-34**	**271**	**274**	**300**
toevoeging reserves	-5.032	-157	-154	3	-203	-116	-108
onttrekking reserves	25	275	0	-275	0	0	0
	-196	**242**	**-65**	**-306**	**68**	**158**	**192**

Verklaring verschil saldo Begroting 2023 ten opzichte van Begroting 2024

tabel 74 verklaring verschillen Grondzaken (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	lasten	baten	toevoeging reserves	onttrekking reserves
Er wordt meer rente toegerekend aan het grondbedrijf door de verhoging van het rente omslagpercentage.	-85			
Er wordt fors meer geïnvesteerd in 2024 dan in 2023. Dat komt voornamelijk door de ontwikkelingen rond de Poort van Hoorn.	-26.100			
Tegenover de hogere investeringen door de Poort van Hoorn staan ook hogere inkomsten. Die inkomsten komen vooral door het verkopen van de gronden.		26.100		
Er is in 2023 incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de voorbereiding van Fase 2 Zevenhuis. Het budget is verantwoord binnen beleidsveld Volkshuisvesting. Het besluit is via een resultaatbestemming 2022 genomen. De dekking is in 2023 de Algemene reserve Grondzaken en die is hier verantwoord.				-75
Voor de aanleg van een brug bij de Zomervaart is in 2023 incidenteel geld beschikbaar gesteld. Dit geld komt uit de Algemene reserve Grondzaken.				-200
Overige verschillen	-6	65	3	
totaal	**-26.199**	**26.165**	**3**	**-275**

Overzicht programma's

Programma’s waarover een positief besluit is genomen, zijn opgenomen in het projectenportfolio van de gemeente Hoorn. In dit onderdeel van de begroting lichten we deze programma’s toe. Programma’s zijn gericht op het behalen van doelstellingen. Hiervoor worden voor een periode van meerdere jaren middelen ter beschikking gesteld.

Bij ieder programma staat de (meerjarige) doelstelling. Daarbij staan ook de activiteiten voor 2024 en de concrete resultaten die voor 2024 verwachten.

Hoorn-Noord/Venenlaankwartier

Doelstelling
Het doel van dit programma is de kwaliteit van de wijk behouden, waar nodig vergroten en het samenleven bevorderen. Dit doen we in samenwerking met de wijk vanuit de kracht van de wijk, dit alles op fysiek, economisch en sociaal terrein.

Wat gaan we voor het programma doen?
Voor het programma is samen met Intermaris de wijkvisie 2017-2037 “Samen voor resultaat” opgesteld. Vanuit de wijkvisie is het eerste programmaplan 2017-2021 samengesteld, met daarin de benodigde onderzoeken en uitvoeringsmaatregelen.

Evaluatie
Het eerste programmaplan is in 2023 geëvalueerd. Er zijn successen behaald, projecten zijn gerealiseerd en vele projecten zijn in voorbereiding, maar er zijn ook aandachtspunten voor een vervolg. Mede door de COVID-19 maatregelen zijn enkele projecten vertraagd of anders verlopen dan was voorzien. Aan de hand van de evaluatie wordt bekeken hoe het programma een vervolg kan krijgen. Het is daarom nog niet inzichtelijk wat er onder het programma wordt aangestuurd en welke budgetten hierbij nodig zijn.

De in de wijkvisie opgenomen thema’s zijn aan de hand van de uitvoeringsmaatregelen onder te verdelen in drie sporen: inrichting openbare ruimte, stedelijke ontwikkeling en sociale aanpak.

Spoor 1: Inrichting openbare ruimte

Project vervangen riolering Hoorn-Noord/Venenlaankwartier
Doel van dit project is de wijk te voorzien van een nieuwe riolering, die integraal wordt voorbereid en uitgevoerd vanuit de aspecten riolering, klimaatontwikkeling en energietransitie. Ook wordt in enkele straten de openbare ruimte heringericht, daar waar de riolering wordt vernieuwd. De voorbereidingen en de aanbesteding van het eerste deelproject zijn in 2023 afgerond en in uitvoering gegaan. Voor de volgende fase van vier jaar heeft de aanbesteding plaatsgevonden voor de voorbereiding en uitvoering van deelprojecten in Hoorn-Noord en Venenlaankwartier. Het herinrichten van de openbare ruimte vindt plaats met participatie van omwonenden. Voor Hoorn-Noord is hiervoor een inspiratieboek gemaakt.

Wat gaan we daarvoor doen?
1. Afronding van de uitvoering van de deelproject V01: Draafsingel, Venenlaan, Boelisstraat, Van Beijerenstraat, Willemsweg en Julianaplein.
2. Voorbereiding en start uitvoering van deelproject H02: Johannes Poststraat, Adriaen Boomstraat, Tyrasstraat, Jan Willemszstraat, Pater Bleijstraat, Loniusstraat, Eenhuizenstraat en Sint Laurentiusstraat.
3. Voorbereiden en uitvoering van deelproject V08a: Wilhelminalaan en Bontekoestraat.

Speelvoorziening Johannes Poststraat
Doel is de groenstrook langs de Johannes Poststraat her in te richten tot een speelvoorziening voor alle leeftijden. Ook is bij de inrichting van de speelvoorziening aandacht voor hittestress en waterberging.

Wat gaan we daarvoor doen?
Bouwen en inrichten van de speelvoorziening inclusief een opslag- en infiltratievoorziening voor hemelwaterberging en retentie (wadi). Dit doen we aansluitend aan het vernieuwen van de riolering deelproject H02.

Spoor 2: Stedelijke ontwikkeling

Project Holenkwartier
Doel is het herstructureren van de voormalige Philips-locatie tot een innovatieve woon- en werkbuurt met circa 400 woningen. Van de eerste fase (1A) zijn de 36 woningen opgeleverd en is het woonrijp maken nagenoeg afgerond.

Wat gaan we daarvoor doen?
1. Faciliteren van fase 1B die bestaat uit 66 koopwoningen verdeeld over 56 appartementen en 10 grondgebonden woningen. De bouw van de ondergrondse parkeergarage loopt geheel 2024 door en de oplevering van de eerste woningen is gepland in 2025.
2. Faciliteren van fase 1B blok 14 die bestaat uit 60 sociale huurappartementen. De bouw is uitgesteld vanwege te hoge bouwkosten. In 2024 vindt door Intermaris opnieuw de aanbesteding plaats. De bouwperiode loopt door in 2025.
3. Faciliteren van fase 2A die bestaat uit circa 100 koopwoningen, waarvan 10% in het goedkope segment. De bouw wordt opnieuw aanbesteed eind 2023/begin 2024. Wanneer de bouw start is onbekend.
4. Faciliteren van fase 2B en 3A die deze fase bestaat uit circa 90 woningen waarvoor de omgevingsvergunning is aangevraagd. De aanbesteding en bouw zijn onbekend.
5. Faciliteren van fase 3B waarvan de uitwerking van circa 33 woningen plaatsvindt in 2024.

Project De Vrijheid Hoorn
Voor de locatie Holenweg 6, 8 en 10 is een woningbouwprogramma opgesteld met 133 appartementen. Het woningbouwprogramma sluit kwantitatief en kwalitatief aan op het Holenkwartier en op de behoefte van woningzoekenden in Hoorn.

Voor de ontwikkeling is een anterieure overeenkomst ondertekend. Door de ondertekening van de AOK zijn de gemeentelijke kosten gedekt en de afspraken geborgd.

In de beroepsprocedure van het gewijzigd vastgestelde bestemmingsplan zijn drie bezwaren ontvangen, die door de Raad van State worden afgehandeld.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Uitspraak in de beroepsprocedure bij de Raad van State wordt verwacht in de loop van 2024.
2. Na een positieve uitspraak van de Raad van State start de ontwikkelaar met de voorbereidingen voor de bouw van een verdiepte parkeergarage, appartementen en de inrichting van de openbare ruimte.

Project herontwikkeling schoollocaties Venenlaankwartier
Het doel is de volgende deelprojecten te realiseren:

1. Integraal kindcentrum (IKC) Montessori basisonderwijs aan de Johan Messchaertstraat.
2. IKC Mariaschool aan de Eikstraat.
3. Woningbouw met parkeervoorziening op de resterende kavels aan de Abbingstraat, Wilhelminalaan en Eikstraat / RAC locatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Markt interesseren voor ontwikkeling woningen en parkeren.
2. Begeleiden van de schoolbesturen bij de uitwerking van hun ontwerp voor de IKC's.
3. Opstellen van stedenbouwkundig plan voor de locaties.
4. Organiseren van een participatietraject voor de hele omgeving rondom de uitwerking van plannen samen met de schoolbesturen en een ontwikkelaar voor de woningbouw.

Project herontwikkeling Jan Willemszstraat 18
Voor de locatie Jan Willemszstraat 18 is een woningbouwprogramma met 29 middel dure en dure koopappartementen vastgesteld. Door de ondertekening van de AOK zijn de gemeentelijke kosten gedekt en de afspraken geborgd. Er zijn geen zienswijzen ingediend op de tervisielegging van het ontwerp van het plan. De Omgevingsvergunning is in augustus 2023 verleend.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Start bouw eerste kwartaal 2024.
2. Voorbereiding aanleg speelvoorziening tweede helft 2024.

Projecten Noord van Noord en Hart van Noord (Intermaris)
Doel is het herstructureren van de sociale woningbouwlocaties van Intermaris in Sint Jozefstraat (Noord van Noord) en Vijandstraat en omgeving (Hart van Noord), door intensivering van de woningbouw in combinatie met een kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte.

Wat gaan we daarvoor doen?
In samenwerking met Intermaris worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. Afronden van de haalbaarheidsstudie en ontwikkelstrategie voor beide locaties.
2. Opstellen van een nota van uitgangspunten voor beide locaties.
3. Opstellen van een stedenbouwkundig plan voor beide locaties.

4. Organiseren van participatietraject met de buurt bij de uitwerking van de uitgangspunten en stedenbouwkundige plannen.

Spoor 3: Sociale aanpak
Doel is het herijken en herstarten van de initiatieven en projecten, zoals WIJKKIJK en Goed ouder worden in de wijk. De Gezondheidscheck is in de lijn geborgd. Nieuwe projecten worden niet onder het programma opgestart, maar bij het opstellen van het tweede programmaplan betrokken.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Onderzoeken hoe verder invulling te geven aan het gedachtegoed van het Wijkkijk festival.
2. Herijking project Goed ouder worden in de wijk naar actuele (beleids-)ontwikkelingen.
3. Ondersteunen van buurtkamer Praethuys ‘t Slot bij het professionaliseren van de organisatie en het opzetten van buurtactiviteiten.
4. Ondersteunen en herijken van bewonersoverleggen Hoorn-Noord en Venenlaankwartier.

Het programma heeft een relatie met de volgende onderdelen van de beleidsbegroting:

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Onderwijs

Kunst en Cultuur

Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening en

De beheerprogramma’s.

Diverse beleidsvelden en het gebiedsgerichte programma worden op elkaar afgestemd, zodat beleid én wat in het programma naar voren komt leidt tot een gerichte uitvoering in de wijk.

Toelichting incidentele baten en lasten
De resterende budgetten van de projecten van het eerste programmaplan worden doorgezet naar 2024.

Poort van Hoorn

De hoofddoelen van de Poort van Hoorn zijn het realiseren van:

- een aantrekkelijk, stedelijk woon- en verblijfsmilieu, met onderscheidende woningcategorieën en een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte;
- een nieuw ontvangst- en verblijfsgebied binnen Hoorn en de regio, dat bezoekers en gebruikers verwelkomt in de stad;
- een goed functionerend multimodaal knooppunt voor de regio Westfriesland en Noord-Holland Noord;
- een nieuwe toegang vanaf de Provincialeweg, inclusief een onderdoorgang voor het langzaam verkeer Keern/Provincialeweg.

Voor het realiseren van deze doelstelling:

- creëren we aan de noordzijde van het spoor een Stationskwartier met een mix van wonen, werken, cultuur, voorzieningen, reizen en parkeren voor de binnenstad;
- sluiten we de zuidzijde van het Stationsgebied goed aan op de historische binnenstad, met nadrukkelijk aandacht voor de groene singelstructuur;
- geven we de traverse over het spoor, naast een functionele verbinding tussen de noord- en zuidzijde, ook een verblijfsfunctie als ‘Podium’;

- ontwikkelen we de locatie Pelmolenpad-Prisma tot een duurzame en gezonde stadswijk tussen de binnenstad, de Grote Waal en het Stadsstrand;
- richten we het gebied rondom het station opnieuw in, zodat de reiziger zich optimaal kan oriënteren en snel en comfortabel kan overstappen tussen de verschillende modaliteiten (fiets, bus, auto en trein);
- faciliteren we private woningbouwinitiatieven in de omgeving van het stationsgebied;
- faciliteren we nieuwe, stedelijke woonmilieus aan de Berkhouterweg/Dampten en Maelsonstraat, die een toevoeging zijn op het woonprogramma in het stationsgebied en de bestaande woningvoorraad, en waarbij invulling wordt gegeven aan de visie op wonen, onderwijs en werken (WOW);
- bereiden we een nieuwe toegang voor gemotoriseerd verkeer met onderdoorgang onder het spoor naar de binnenstad voor en richten we het Keern verbeterd in voor langzaam verkeer met onder andere een onderdoorgang onder de Provincialeweg.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Maken en vaststellen van een inrichtingsplan voor het openbaar gebied Pelmolenpad.
2. Voorbereiden, bouwrijp maken en start bouw eerste fase Pelmolenpad.
3. Planontwikkeling en voorbereiding fase 2, 3 en 4 (totaal 610 woningen).
4. Uitwerken voorkeursvariant binnenstadontsluiting (Voorlopig Ontwerp) en voorbereiden investeringsbesluit.
5. Selectie partner(s) voor gebiedsontwikkeling Stationsgebied en in samenhang daarmee aanpassen ambtelijke projectorganisatie.
6. Nadere afspraken maken over het ontwerp, realisatie, exploitatie en beheer van de parkeergarage met de NS, voor de fietsparkeervoorzieningen met ProRail en NS en voor de Traverse met ProRail, de NS en de Provincie.
7. Verder uitvoering geven aan de overeenkomst spoorse zaken met Museumstoomtram en ProRail zoals het voorbereiden besluitvorming relaishuis, railinzetplaats en versmalling spoorbundel.
8. Faciliteren verplaatsing busremise en rayonpost Beheer en Onderhoud.
9. Faciliteren ontwikkeling van Buitenstad, die de realisatie omvat van maximaal 600 woningen aan het Dampten en Berkhouterweg inclusief de verplaatsing van de supermarkt uit het stationsgebied naar Buitenstad.
10. Faciliteren we de ontwikkeling van de locatie Dampten 4-6, die de realisatie omvat van maximaal 140 woningen, waarvan 50% goedkope jongerenwoningen en 50% middel dure huurwoningen.
11. Faciliteren we een haalbaarheidsonderzoek naar de herontwikkeling van de locatie Maelsonstraat 8-10 tot een plan met 110 woningen en 50 kamers met een zorgfunctie.

Financieringsvoorstel

Bij de behandeling van het schetsontwerp voor de Binnenstadstoegang in de raad van oktober 2023 heeft het college voorgesteld om met een financieringsvoorstel te komen voor het gemeentelijke deel van de investering in de Binnenstadstoegang van zo'n € 39 miljoen.

De Reserve Poort van Hoorn is bestemd voor zowel gedeeltelijke financiering van de ontwikkeling van het Stationsgebied (parkeergarage en traverse), als de Binnenstadstoegang. Er is daarmee ook een financiële relatie tussen deze ontwikkelingen. Het financieringsvoorstel wordt dan ook vanuit deze samenhang opgesteld.

Om beide ontwikkelingen te kunnen financieren, is een aanvullende storting in de Reserve Poort van Hoorn nodig. Het voorstel gaat in op welke omvang deze extra storting heeft en hoe dit vanuit financieringssystematiek het meest gunstig kan worden ingevuld. Behandeling van dit voorstel is voorzien als onderdeel van de bespreking van de Kadernota in 2024. Dan is dit onderdeel van de integrale afweging van alle onderdelen in de Kadernota.

Waterfront/Binnenstad

Het programma Waterfront is gestart in 2013 en loopt nu 10 jaar. De meeste van de voorgenomen ambities en activiteiten zijn gerealiseerd of naderen hun afronding. Een aantal aspecten is inmiddels achterhaald. Tegelijkertijd zien we dat er verschillende ambities en opgaven zijn in onze binnenstad, gelegen aan het water. In de binnenstad en het havengebied is weinig ruimte, maar komt veel samen en gebeurt er veel. Daarom wordt het programma Waterfront dit jaar afgerond en een nieuw gebiedsprogramma Binnenstad en Waterfront opgestart. Hierin worden in samenhang onder meer de opgaven aangepakt voor de winkelgebieden, horeca en terrassen, kunst en cultuur, evenementen, havens en Waterfront, bereikbaarheid en mobiliteit, fiets- en autoparkeren.

Doelstelling

Het doel van het programma Waterfront is het nog beter benutten van de ligging van Hoorn aan het water en het verbeteren van de bereikbaarheid over het water.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het Programma Binnenstad & Waterfront opstarten:

1. Evalueren en afronden Programma Waterfront.
2. Actie-agenda en programmaplan vaststellen voor programma Binnenstad en Waterfront.
3. Zorgen voor handhaving op het water.

Stadsstrand

1. Opening deel 2 stadsstrand in zomer 2024.
2. Start realisatie 3 bruggen in samenwerking met Provincie Noord-Holland.
3. Ondersteunen realisatie strandpaviljoen bij Galgenbocht.
4. Realisatie honden losloopgebied in gebied ten zuiden van Galgenbocht.
5. Voortzetting proces monitoren zwemwater en voorbereidingen zwemwaterprofielen om per 2024 de kwalificatie “Zwemwater” te mogen voeren bij het stadsstrand.
6. Nemen verkeersbesluiten strand & Westerdijk en bepalen definitieve aansluitingen stadsstrand op Westerdijk.
7. Realisatie herinrichting Westerdijk en realisatie verbindingen naar de Grote Waal.

Water

1. Ruimtelijk voorbereiden van mogelijke toeristische ontwikkelingen in Marina Kaap Hoorn.
2. Coördineren van het maaien van fonteinkruid in het Markermeer. We doen dit samen met het Rijk, provincies, 10 deelnemende gemeenten en private partijen (watersportverbonden, commerciële en verenigingshavens). Zie ook Water- en havenbeheer.

Er is een relatie met Openbare Orde en Veiligheid, Verkeer, vervoer en waterstaat (beleidsveld Water- en havenbeheer) en Economie (beleidsveld Toerisme).

Financiële paragraaf risico’s strand: (zie ook bijlage)

De afwikkeling van de btw-compensatie op de investeringen in het stadsstrand is nog niet afgerond. In samenwerking met provincie Noord Holland, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de belastingdienst wordt aan een oplossing gewerkt voor het eind van 2023.

Voor de kosten van indexatie van de investeringen bij het stadsstrand zit een reservering in de stelpost voor gestegen bouwkosten.

Kansen voor de Kersenboogerd

Doelstelling
Verbetering van de leefbaarheid in en het toekomstbestendig maken van centrumgebied Kersenboogerd

Wat gaan we daarvoor doen?
We gaan verder met de (voorbereiding van de) uitvoering van de toekomstvisie via de 5-sporen aanpak, zoals die is vastgesteld door de gemeenteraad op 8 december 2020. Dit gebeurt in samenwerking met Intermaris en andere partners.

Activiteiten en resultaten per spoor in 2024

Spoor 1: Kwaliteitsimpuls/verduurzaming openbare ruimte en huurwoningen, aansluiting op warmtenet

1. Kwaliteitsimpuls openbare ruimte vormgeven volgens de door de raad in september 2022 vastgestelde kaders. Voor elke buurt wordt een schetsontwerp gemaakt als onderlegger voor participatie met de buurt, start uitvoering buurt 1 (Patio, Pergola, Prieel).
2. Faciliteren aansluiting warmtenet HVC.
3. Faciliteren verduurzaming en esthetische aanpak woningen Intermaris.

Spoor 2: Woondifferentiatie, inbreiding en herinrichting binnenterreinen Intermaris

1. De gezamenlijke afspraken met Intermaris uitvoeren, met als basis de in september 2022 door de raad vastgestelde kaders. De woningdifferentiatie komt tot stand via concrete projecten voor centrumgebied Kersenboogerd en via (prestatie)afspraken met Intermaris.
2. Faciliteren van de afsluiting van hoven wooncomplexen Intermaris.

Spoor 3: Openbaar vervoersknooppunt Kersenboogerd, winkelcentrum en voorzieningen

1. Stedenbouwkundig Masterplan station- en winkelgebied vastgesteld.
2. Opstellen van een uitvoeringsplan voor dit Stedenbouwkundig Masterplan station- en winkelgebied.

Spoor 4: Sociale aanpak
Verder ontwikkelen en uitvoering integrale, meerjarige sociale aanpak, met onder andere een gebiedsgerichte armoedeaanpak, aandacht voor jongeren, inzet op ontmoeting, gezondheid en bewegen, stimuleren en faciliteren van bewonersinitiatieven.

Spoor 5: Veiligheid

1. Samenwerking – zowel intern als met partners - voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving, op basis van de vastgestelde veiligheidsambitie.
2. Fysieke verbetermaatregelen in de openbare ruimte, hoven, etc. voor de sociale veiligheid.

Financieel
In de gemeenteraad van september 2022 is besloten een voorbereidingskrediet van € 850.000 beschikbaar te stellen, te dekken uit de uitvoeringskredieten. De raad heeft in september 2022 een uitvoeringskrediet van € 9.073.600 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Kwaliteitsimpuls Openbare Ruimte in het centrumgebied van de Kersenboogerd van buurt 1 en buurt 2. Voor het programma is de reserve “Uitvoering Kansen voor de Kersenboogerd” ingesteld. Tot slot heeft de gemeenteraad bij de vaststelling van de begroting 2023 een incidenteel programmabudget beschikbaar gesteld van € 350.000 voor een periode van 4 jaar, ter dekking van de benodigde programmacapaciteit; gelijkelijk verdeeld over 10 jaar.

Wanneer overige onderdelen van de uitvoering van het programma vragen om een (extra) investering, wordt dit voorgelegd aan de gemeenteraad.

Er is een relatie met de volgende onderdelen van de beleidsbegroting:

Openbare Orde en Veiligheid, Verkeer, vervoer en waterstaat, Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening, Duurzaamheid en Milieu, en Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting.

Energietransitie

Doelstelling
Doel is een klimaatneutrale stad in 2040. Om dit doel te bereiken is onder de opgave Duurzame stad een programma voor de Energietransitie vastgesteld voor opwek, warmte en besparing. De energiecongestie wordt hierin meegenomen en voor duurzame mobiliteit wordt een en ander verkend. Voor de onderdelen Circulaire economie en Klimaatadaptatie en biodiversiteit lopen uitvoeringsprogramma's.

Het programma Energietransitie is in 2023 herijkt met een aanpak voor de komende vier jaar.

Samenwerking op regionaal niveau is noodzakelijk om de juiste verbanden en maatregelen te treffen en tot realisatie over te gaan voor alle onderdelen. Uitgangspunt is lokaal starten en regionaal uitbouwen. Om voortgang te boeken en te versnellen zetten we zoveel mogelijk in op collectiviteit. Vanuit deze gedachte is het regionale onderzoek "Westfriese samenwerking bij uitvoering klimaatakkoord taken" uitgevoerd. Deze samenwerking wordt de komende jaren vormgegeven. Ook bij de Circulaire Economie en Klimaatadaptatie werken we als Westfriese gemeenten samen.

1. Energietransitie
De energietransitie bestaat uit vijf onderdelen: besparing, duurzame opwek, warmte, energie infrastructuur en mobiliteit. Gezamenlijk leiden de activiteiten op deze vijf onderdelen tot een energieneutraal Hoorn in 2040. De afgelopen vier jaar is het fundament gelegd om de opgave te vertalen in samenwerking met de gemeenten uit Westfriesland. De komende periode wordt ingezet op onderdelen die een bijdrage leveren aan het 'meer stad worden'. Focus ligt op energiebesparing en van het aardgas af. Aanvullend zetten we stappen in het opstellen van Wijkuitvoeringsplannen van het aardgas af. Een wijkuitvoeringsplan is de wijkspecifieke vertaling

van de Transitievisie Warmte. Hierin staan de stappen beschreven die nodig zijn om een bepaalde wijk op een duurzame warmtevoorziening aan te sluiten. Door participatie op het wijkuitvoeringsplan en door bewonersinitiatieven actief te stimuleren en te ondersteunen. Omdat niet voor alle wijken tegelijk een wijkuitvoeringsplan kan worden opgesteld, is het belangrijk om handelingsperspectieven te bieden aan bewoners totdat hun wijkuitvoeringsplan gereed is. Zo kunnen onze bewoners zich al voorbereiden op de transitie. Hiervoor werken we samen met bewoners, bedrijven, regiogemeenten en stakeholders als de woningbouwcorporatie Intermaris, HVC, HHNK, Liander, PWN en Provincie.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Uitvoeren van het meerjarige programma "Hoorn bespaart" gericht op de bestaande bouw, inclusief Nationaal Isolatieprogramma.
2. Uitvoering geven aan SPUK regeling voor de energiearmoede.
3. Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma Energieneutraal Westfriesland 2040 inclusief opstellen van voorstel voor Westfriese samenwerking uitvoering klimaatakkoord.
4. Uitvoering geven aan het realiseren van grootschalige duurzame opwek tot 0.7 TWh in Westfriesland (Regionale Energie Strategie).
5. Uitvoering geven aan de Green Deal Bedrijventerreinen Westfriesland.
6. Inzet op duurzame warmte zoals geothermie en aquathermie.
7. Het opstellen van handelingsperspectieven voor alle inwoners van Hoorn.
8. Voorbereiden van wijkuitvoeringsplannen van het aardgas af.
9. Het opstellen van beleid voor de aanpak van bewonersinitiatieven.
10. Verkenning grootschalige duurzame opwek op bedrijventerreinen en parkeerplaatsen.
11. Uitbereiding en versnellen van de energie infrastructuur in Hoorn en Westfriesland.

Resultaat 2024

1. Door energiebesparingsaanpak uitvoering geven aan SPUK regeling, NIP gelden en provinciale subsidie.
2. Bewoners zijn actief benaderd met wijk-specifieke handelingsperspectieven.
3. Bewonersinitiatieven-beleid is actief kenbaar gemaakt en gestimuleerd om initiatieven te starten.
4. Herziening van de Transitievisie Warmte.
5. Ontwikkeling particuliere propositie duurzaam warmtenet.
6. Samenwerkingsovereenkomst Liander uitbreiding energie infrastructuur.
7. Samenwerking Hoorn 80 warmtenet en locatie aardwarmte.

2. Circulaire economie

Een volledig circulaire economie is een houdbaar economisch systeem, waarin wordt voorkomen dat grondstof afval wordt. De waarde van grondstoffen, materialen en producten blijft behouden door gesloten kringlopen. Dit levert niet alleen een besparing van grondstoffen op, het draagt ook bij aan minder CO2-uitstoot en stimuleert ketensamenwerking, werkgelegenheid en innovatie. We werken aan een circulaire stad in 2040, door het:

1. Verlagen van de milieu impact bij gemeentelijk handelen, bedrijven en inwoners.
2. Stimuleren van innovatie en hoogwaardige bedrijvigheid.
3. Vergroten kennis en bewustwordingen bij gemeente, bedrijven en inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Voorbereiding Fase 1 basis op orde (procesvoorstel Gemeentelijk Grondstoffenplan), verbeteren gescheiden inzameling voor huishoudelijk afval (zie paragraaf afval).

2. Uitvoeren Circulair Hoorn 2022-2025.
3. Uitvoeren van vervolg Actieagenda Circulair Westfriesland 2023-2026.

Resultaat 2024

1. Uitvoering circulaire inkooprichtlijnen.
2. Uitvoering van greendeal circulaire bouwmaterialen zoals circulair beleid/richtlijnen voor bouw- en gebiedsontwikkeling.
3. Week van de Westfriese circulaire economie.
4. Uitvoering aan greendeal Circulaire zorg.

3. Klimaatadaptatie en biodiversiteit

De basis voor het vormgeven van klimaatadaptatie is verankerd in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. De thema's zijn wateroverlast, hittestress, droogte, overstromingen en bodemdaling. We werken aan een klimaatbestendig en water robuust ingericht Westfriesland in 2050. Het ambitieniveau is meegroeien met klimaatverandering door werk met werk te maken. Het vergroten van de biodiversiteit is beschreven in de Groenvisie. Er is een uitvoeringsprogramma voor de Groenvisie.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Uitvoering geven aan het regionaal vastgestelde uitvoeringsprogramma Deltaplan Ruimtelijke Klimaatadaptatie.
2. Uitvoeren Groenvisie.
3. Klimaatadaptatie als onderdeel van de programma's en projecten (werk met werk maken).

Resultaat 2024

1. Hittestress onderzoeken bij scholen en verpleeghuizen.
2. Inventarisatie van de risico's vitale infrastructuur.
3. Communicatieacties richting bewoners.

Communicatie

1. Actieplannen op lokaal- en wijkniveau.
2. Inzetten op vergroten van kennis en betrokkenheid door bewustwording en bieden van handelingsperspectief.
3. Wijkgerichte participatie- en communicatie.

Zie beleidsveld 7.2 Duurzaamheid en Milieu.

Omgevingswet

Doelstelling
Invoering van de Omgevingswet, inclusief de bijbehorende werkwijzen en cultuuraspecten, bijvoorbeeld de ‘Ja, mits...’ -benadering van initiatieven.

Wat gaan we daarvoor doen?
Na het inwerkingtreden van de Omgevingswet op 1 januari 2024 gaan we verder met de bijbehorende aanpassingen en ervaring opdoen met de nieuwe werkwijze.

Dit is voor iedereen wennen. Van initiatiefnemer tot raadslid tot ambtenaar. Het leidt regelmatig tot nieuwe situaties met allerlei vraagstukken. De veranderopgave wordt dan nog meer tastbaar en dat vraagt nog het nodige van alle betrokkenen. Vanuit het programma "Implementatie Omgevingswet" houden we hierop de regie. De ambitie is om ruimtelijke procedures zo min mogelijk nadelig effect te laten ondervinden van de uitdagingen die de nieuwe situatie met zich meebrengt.

Per pijler wordt gewerkt aan:

1. Omgevingsplannen:
   Alle vigerende bestemmingsplannen worden bij de ingangsdatum van de wet omgezet naar tijdelijke Omgevingsplannen. Daarnaast wordt er in 2024 het Omgevingsplan voor de eerste fase vastgesteld (de bestaande woonwijken).
2. Proces voor initiatieven:
   In 2024 doen we verder ervaring op met het proces rondom de Intake- en Omgevingstafel.

3. Omgevingsvergunningen
   In 2024 handelen we Omgevingsvergunningen en gerelateerde processen digitaal af.

4. Dienstverlening Omgevingswet
   In 2024 sturen we actief op de dienstverlening rondom de Omgevingswet.

Vernieuwing Westfries Museum

Doelstelling
Het realiseren van renovatie en restauratie, funderingsherstel, verduurzaming, verbeterde toegankelijkheid, uitbreiding van de panden van het Westfries Museum en museale vernieuwing van het Westfries Museum, zodat gebouwen én museum klaar zijn voor de toekomst. In het jaar 2024 wordt gestart met de grootschalige verbouwing. In 2025 wordt de verbouwing vervolgd en wordt een nieuwe vaste tentoonstelling voorbereid. In de tweede helft van 2026 heropent het museum haar deuren aan de Roode Steen.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Archeologisch onderzoek op plekken waar de grond geroerd wordt.
2. Noodzakelijk en ingrijpend funderingsherstel vanwege verzakking van de panden.
3. Noodzakelijke renovatie en restauratie (leeftijd van de panden, verzakkingen).
4. Verduurzaming conform doelstellingen gemeente.
5. Het monument aan de Roode Steen 15 wordt onderdeel van het museum.
6. Het funderingsherstel wordt gecombineerd met onderkeldering, zodat er ruimte is voor wisselexposities, een presentatiezaal en faciliteiten.

7. Door verplaatsing van de huidige ruimte voor wisselexposities naar de kelder wordt de publieksrouting en de toegankelijkheid van de entree en het museum verbeterd.
8. Vernieuwde routing en opzet met beleving en meerstemmigheid als uitgangspunten.

Prestaties 2024

1. De aannemer voor de verbouwing wordt in het 2e kwartaal 2024 gecontracteerd.
2. Aansluitend starten we met het noodzakelijk en ingrijpend funderingsherstel vanwege verzakking van de panden. Dat proces wordt vervolgens in 2025 voortgezet en afgerond.
3. In het tweede kwartaal van 2024 start de renovatie, restauratie en verduurzaming van de panden. De renovatie, restauratie en verduurzaming worden in 2025 voortgezet en in 2026 afgerond.
4. In 2024 wordt een tentoonstellingsontwerp gemaakt voor de nieuwe museale inrichting.
5. In 2024 wordt aanvullend extern geld geworven voor de museale inrichting.

Overzicht projecten

Projecten waarover een positief besluit is genomen, zijn opgenomen in het projectenportfolio van de gemeente Hoorn. In dit onderdeel van de begroting worden deze projecten toegelicht. Projecten zijn gericht op een concreet resultaat. De voorbereiding en realisatie hiervan vindt meestal plaats in meerdere jaren. Projecten die onderdeel uitmaken van een programma, worden onder het betreffende programma toegelicht.

Per project wordt de (meerjarige) doelstelling toegelicht. Ook wordt beschreven welke activiteiten in 2024 worden uitgevoerd en welke concrete resultaten in 2024 worden verwacht.

Voor een aantal beleidsvelden zijn projecten in voorbereiding (onderwijshuisvesting, volkshuisvesting, verkeer, vervoer en waterstaat). Deze voorbereidingen worden in de betreffende beleidsvelden verder toegelicht.

Bangert en Oosterpolder

Doelstelling
Het doel van dit project is het voorzien in de woningbehoefte met bijbehorende voorzieningen die behoren bij een nieuwbouwwijk van deze omvang.

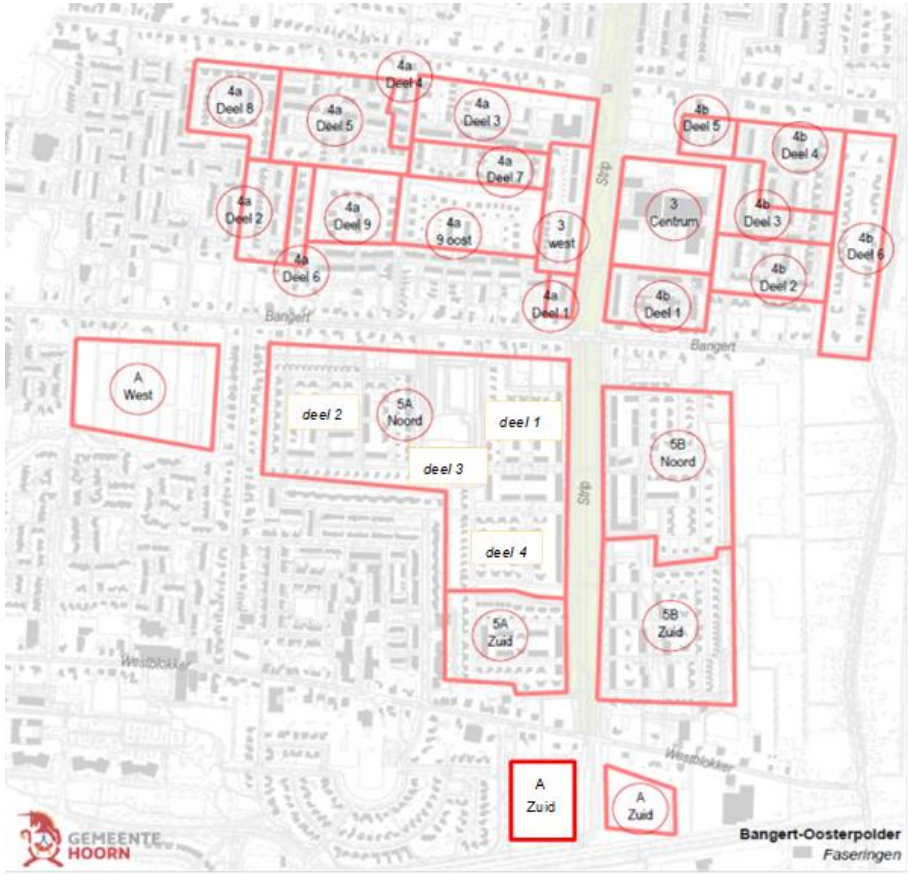
Meer concreet houdt dit in dat de komende jaren wordt gewerkt aan de afronding van deze nieuwbouwwijk. In totaal worden in de komende jaren nog circa 550 woningen opgeleverd, waaronder 100 sociale woningen.

Wat gaan we daar voor doen

1. In fase 5B Noord wordt het openbaar gebied afgerond nadat de laatste woningen van Intermaris daar zijn opgeleverd.
2. In fase 5A Noord worden de laatste grondgebonden woningen opgeleverd en wordt de bijbehorende openbare ruimte ingericht. De laatste 36 appartementen aan de rand van het Kloosterpark worden gebouwd. Deze woningen worden in 2025 opgeleverd waarna de laatste delen van de openbare ruimte worden afgerond.
3. Een deel van het Kloosterpark wordt in 2024 ingericht, waarna het laatste deel wordt ingericht nadat het appartementengebouw is opgeleverd.
4. In fase 5A Zuid rondt de ontwikkelaar het bouwrijp maken af en start de bouw van de 94 woningen. Het moment van start bouw is afhankelijk van het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan.
5. In fase A West is de bouw van de projectmatige woningen gestart. Naar verwachting worden de eerste woningen eind 2024

opgeleverd. Nadat alle projectmatige woningen zijn opgeleverd kan ook het centrale groengebied afgerond. Voor de 4 gemeentelijke kavels is nog niet duidelijk op welke termijn deze worden gerealiseerd.

6. Op basis van het stedenbouwkundig plan wordt voor de gronden in fase 5B Zuid de planologische procedure op basis van de nieuwe omgevingen doorlopen. Daarnaast worden voorbereidende werkzaamheden voor sloop en sanering van de bestaande gronden in gang worden gezet.
7. Voor fase A Zuid wordt het planologisch traject voor dit deel van het plangebied afgerond waarna de technische uitwerking voor het bouwrijp maken van het gebied start.
8. Begin 2024 worden de afrondende werkzaamheden in het centrale deel van de Strip uitgevoerd waarna dit gebied tussen de Dorpsstraat en de Bangert tegenover het centrum volledig is gerealiseerd.

Herontwikkeling locatie Oude Hockeyvelden

Doelstelling
Op de voormalige hockeyvelden aan de Nieuwe Steen 9 (nieuw adres, Zonnesteen 1) is een plan gemaakt voor de bouw van 140 woningen en het Integraal Kind- en Expertisecentrum.

Tachtig woningen worden in de sociale huur gerealiseerd, 60 woningen in het middel dure segment. Daarmee is 100% betaalbaar. In 2023 is het bouwrijp maken van de kavel afgerond, zowel voor de woningen als voor de school. In 2024 is het doel om een omgevingsvergunning te verlenen voor alle woningen en te starten met de bouw van de sociale huurwoningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Behandelen aanvraag omgevingsvergunning voor 80 sociale huurwoningen (Intermaris).
- Start bouw 80 sociale huurwoningen, zodra omgevingsvergunning onherroepelijk is.
- Planbegeleiding ontwerp 60 middel dure woningen + half verdiepte parkeergarage.
- Behandelen aanvraag omgevingsvergunning voor 60 middel dure woningen.

Realisatie Integraal Kind- en Expertisecentrum

Doelstelling
Gemeente Hoorn ontwikkelt samen met de partners van het speciaal basisonderwijs (Stichting Trigoon), kinderopvang (Stichting Kinderopvang Westfriesland, onderdeel SCIO Groep) en een zorgpartner, de nieuwbouw voor het Integraal Kind- en Expertisecentrum (IKEC).

De ambitie van het IKEC is alle expertise bundelen en daarmee de pedagogische omgeving voor jonge kinderen van 0 tot en met 12 jaar in Hoorn en de regio te versterken.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Definitieve contractvorming met de aannemer.
- Afronden laatste 30% van het uitvoeringsontwerp door het ontwerpteam samen met de aannemer.
- Doorlopen van de verschillende bouwfases met verwachte oplevertijd eerste kwartaal 2025.

Het bouw- en woonrijp maken van de kavel voor het IKEC volgt vanuit het project herontwikkeling Oude Hockeyvelden. De verdere uitwerking en planning van de start bouw is nog wel afhankelijk van het verdere juridische verloop van de beroepsschriften tegen de omgevingsvergunning voor de bouw.

Modernisering stadhuis

Doelstelling
Het realiseren van een modern, duurzaam en op de toekomst ingerichte huisvesting voor bezoekers, de organisatie en het bestuur.

De gemeenteraad heeft in september 2020 besloten het stadhuis te renoveren. Daarbij zijn de lasten door de gemeenteraad opgenomen in de begroting. De architect, aannemer en installateurs zijn gecontracteerd.

De leidraad voor het project is het technische en functioneel programma van eisen en de vastgestelde begroting.

In 2024 vindt een verkenning plaats naar mogelijke toekomstbestemmingen van gebouwdeel C van het Stadhuis.

Wat gaan we daarvoor doen

1. De renovatie loopt op schema, medio 2024 wordt het gerenoveerde stadhuis in gebruik genomen.
2. Eind 2023 start de voorbereiding voor de verhuizing naar het gerenoveerde stadhuis medio 2024.
3. Aansluitend op de verhuizing wordt de tijdelijke huisvesting ontmanteld.

Uitbreiding woonwagenlocatie Bobeldijkerweg / Zomervaart

Doelstelling
Het uitbreiden van de woonwagenlocatie aan de Zomervaart achter het Keern met standplaatsen. Dit is afhankelijk van het hiervoor nog door de raad beschikbaar te stellen geld.

Wat gaan we daarvoor doen?
1. Het doorlopen van een omgevingsvergunning en het realiseren van een brug voor gemotoriseerd verkeer tussen het oude deel en een eerdere uitbreiding aan de Zomervaart voor calamiteiten en bereikbaarheid. Voorafgaande aan de realisatie van een toekomstige uitbreiding.
2. Het doorlopen van de procedures voor uitbreiding van de woonwagenlocatie aan de Zomervaart.
3. De toewijzingsverordening uitvoeren (inschrijving, verwerking, toewijzing).

Zie ook onderdeel wonen.

Knarrenhof Dovenetel Risdam-Noord

Doelstelling
Het doel van dit project is een huisvesting voor ouderen in een Knarrenhof met 25-28 woningen aan de Dovenetel in Risdam-Noord. Centraal hierbij staan zowel de levensloopbestendigheid van de woningen als het samen met de bewoners uiteindelijk vormen van een sociale gemeenschap. De gemeenschappelijke ruimtes zoals de binnentuin en het hofhuis zijn bedoeld om hieraan bij te dragen.

Wat gaan we voor het programma doen?

1. Het uitwerken van het ontwerp voor de gebouwen, binnentuin en aansluiting op het openbaar gebied.
2. Opstellen van de anterieure overeenkomst.
3. Opstellen van de grondexploitatie aan de hand van het definitieve programma.
4. Opstarten van de ruimtelijke procedure.

Het huidige schoolgebouw aan de Dovenetel is voor de periode september 2022-september 2024 tijdelijk in gebruik genomen door De Spinaker in afwachting van de nieuwbouw van hun schoolgebouw. In deze periode wordt samen met initiatiefnemers het plan voor het Knarrenhof verder voorbereid en uitgewerkt. Hoe lang het bouwen duurt van een Knarrenhof aan de Dovenetel na september 2024 is een verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer. Dit tijdpad hangt samen met de financiële haalbaarheid van het plan.

Het voorbereiden en uitvoeren van de ruimtelijke procedure is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Hiervoor wordt begin 2024 een voorstel voor een voorbereidingskrediet aan de raad voorgelegd. Dit is vooruitlopend op het voorstel tot vaststellen van de grondexploitatie aan de hand van het definitieve programma en de afwikkeling van de publicatie van het voornemen de grond te verkopen aan de initiatiefnemer van de Knarrenhof.

Ontwikkeling Zevenhuis fase 2

Doelstelling
Het op een duurzame wijze realiseren en inrichten van bedrijventerrein Zevenhuis fase 2, groot 31 ha. Het beschikbaar komen van uitgeefbare gronden leidt ertoe dat lokale/regionale bedrijven zich op dit terrein kunnen (her)huisvesten.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Inzetten op samenwerking met grondeigenaren;
2. Aan de hand van de uitkomst hiervan opstellen projectopdracht tot een door de gemeenteraad vast te stellen projectplan.

Paragraaf Lokale heffingen

Uitgangspunten

Hoorn hanteert voor de bepaling van belastingtarieven drie uitgangspunten:

1. Hoornse burgers en bedrijven worden niet zwaarder belast dan voor de gemeentelijke financiële huishouding noodzakelijk is.
2. Tarieven van gemeentelijke belastingen worden jaarlijks trendmatig verhoogd.
3. Tarieven van leges en retributies zijn kostendekkend, tenzij er maatschappelijke argumenten zijn dat niet te doen.

Gemeentelijke belastingdruk

De geraamde inkomsten voor de gemeentelijke heffingen worden conform kadernota 2023 met 3,2% trendmatig verhoogd. In 2024 zijn de totale inkomsten uit gemeentelijke belastingen geraamd op € 43 miljoen. Dit is ongeveer 14,3% van de totale geraamde inkomsten van de gemeente. De gemeente is voor de uitvoering van haar taken en bestuurlijke wensen steeds meer afhankelijk van het genereren van eigen inkomsten.

Hoorn heft vrijwel alle belastingen die wettelijk zijn toegestaan. Geen van de nog resterende gemeentelijke belastingen leiden tot een aanzienlijke verhoging van eigen inkomsten. Als de gemeente de eigen inkomsten van de gemeentelijke belastingen wil verhogen, dan kan dat alleen door bestaande tarieven te verhogen van de algemene belastinginkomsten.

Geraamde inkomsten

De opbrengst uit gemeentelijke belastingen wordt voor 2024 geraamd op afgerond € 43 miljoen. In onderstaande tabel staat de geraamde opbrengst per belasting aangegeven.

tabel 75 opbrengst lokale heffingen (bedragen x € 1.000)

	2024	2023
OZB eigenaren woningen	10.815	10.437
OZB eigenaren niet-woningen	3.305	3.187
OZB gebruikers niet-woningen	1.999	1.927
Afvalstoffenheffing	11.347	11.347
Rioolheffingen	6.401	6.184
Hondenbelasting	135	202
Reclamebelasting	900	989
Parkeerbelastingen	3.460	3.880
Precariobelasting	320	320
Marktgeld (precariobelasting)	123	119
Toeristenbelasting	466	451
Rechten en retributies	**39.271**	**39.043**
Leges	2.866	2.649
Begraafrechten	275	275
Havengeld	627	608
totaal	**43.039**	**42.575**

Soorten belastingen

De onroerende zaakbelasting (OZB), hondenbelasting en precariobelasting zijn *algemene belastingen*. Dit betekent dat er geen direct verband is met gemeentelijke uitgaven van beleid.

De opbrengsten zijn in beginsel vrij te besteden. Dit betekent overigens niet dat de gemeente geen kosten maakt om een bepaald beleid uit te kunnen voeren.

De opbrengst van de reclamebelasting, rioolheffing, parkeerbelastingen en afvalstoffenheffing zijn voor een specifiek doel en worden aangemerkt als *bestemmingsheffingen*.

Retributies en rechten zijn vergoedingen voor een persoonlijke dienst of product, denk daarbij aan leges die je betaalt voor je paspoort, rijbewijs of een omgevingsvergunning.

Onroerende zaakbelasting (OZB)

De OZB wordt geheven van eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van bedrijfspanden. De opbrengst van de OZB vloeit naar de algemene kas van de gemeente. De gemeente houdt rekening met uitbreiding door nieuwbouw voor de bepaling van de hoogte van de begrote opbrengst OZB.

In de meerjarenraming wordt structureel de areaaluitbreiding voor 5 jaar vastgesteld. Als de areaaluitbreiding naar verwachting hoger uitvalt, dan wordt de begrote opbrengst OZB bijgesteld.

Ontwikkelingen WOZ-waarde

De WOZ-waarde van woningen blijven sterk doorstijgen. Bij de bepaling van de tarieven OZB wordt rekening gehouden met prijsveranderingen. Ook voor het belastingjaar 2024 wordt verwacht dat de WOZ-waarde van een woning met ongeveer 4% stijgt.

Bereken tarief OZB

Bij de berekening van de tarieven voor de onroerende zaakbelastingen (OZB) wordt rekening gehouden met de totale WOZ-waarde van alle woningen en alle niet-woningen.

Als de totale WOZ-waarde verandert, wordt eerst het tarief OZB aangepast zodat de opbrengst OZB hetzelfde blijft. Daarna wordt de (trendmatige) tariefstijging toegepast.

Afvalstoffenheffing

HVC (Huis Vuil Centrale) haalt voor de Westfriese gemeenten het huisvuil op. Dit bedrijf berekent de kosten door aan de gemeente. Sinds 2019 is een nieuwe overeenkomst gesloten. De kosten voor de gemeente worden daarbij gedeeltelijk gebaseerd op de hoeveelheid van de verschillende soorten opgehaalde afval. Via de afvalstoffenheffing worden deze kosten doorberekend aan de huishoudens in Hoorn.

De opbrengst afvalstoffenheffing is op moment van vaststellen van de Begroting 2024 nog niet bekend. De opbrengst afvalstoffenheffing is daarom gelijkgezet aan de begroting van 2023. Als de verordening afvalstoffenheffing wordt vastgesteld in december, wordt de begroting aangepast aan de actuele cijfers.

Rioolheffing

Via de rioolheffing worden de kosten voor het riool verhaald op eigenaren en gebruikers van panden. De eigenaar betaalt de kosten van de infrastructuur, zoals vervanging en renovatie. De gebruiker betaalt de kosten van het dagelijks functioneren van de riolering, zoals schoonhouden en zuigen van straat- en trottoirkolken.

Over een periode van 50 jaar moet 100% kostendekking worden gerealiseerd. In het Programma stedelijk water en riolering 2023-2027 is vastgelegd dat de tarieven voor 2024 de rioolheffingen jaarlijks 2,8%

stijgen. Dit is nodig om de investeringen voor de komende jaren volledig kostendekkend te kunnen uitvoeren. Als onderdeel van tarief riolering is vanaf 2024 een bedrag van € 170.000 opgenomen ter dekking van organieke kosten. Dit bedrag maakt onderdeel uit de trendmatige stijging, conform door de raad vastgesteld Plan Stedelijk Water en Riolering 2022-2027.

In het programma Duurzaamheid en milieu staat meer informatie over de rioleringen.

Hondenbelasting
De gemeenteraad heeft besloten de hondenbelasting vanaf 2022 in 5 jaar af te schaffen. Voor 2024 worden de tarieven voor de derde keer met 20% verlaagd. Bij de begroting 2025 wordt voorgesteld om de hondenbelasting versneld af te schaffen omdat de kosten niet meer opwegen tegen de inkomsten.

Precariobelasting
Precariobelasting wordt betaald voor het gebruik van openbare grond, denk daarbij aan het plaatsen van terrassen, zonneschermen, uitstallingen of bouwmateriaal. Hieronder vallen ook de marktgelden. Reclamevoorwerpen worden belast met reclamebelasting en niet ook aangeslagen voor de precariobelasting.

Reclamebelasting
De reclamebelasting is ingevoerd om de Hoornse economie en het ondernemersklimaat te versterken. De opbrengsten worden gestort in de Voorziening Stimulering Economie Hoorn (het lokaal ondernemersfonds). Uit het lokaal ondernemersfonds wordt een subsidie verstrekt aan de ondernemersverenigingen. Het fonds wordt gebruikt voor activiteiten op het gebied van park- en binnenstadmanagement en promotie van (economisch) Hoorn.

Reclamebelasting

De opbrengst reclamebelasting is op moment van vaststellen van de Begroting 2024 nog niet kenbaar. De opbrengst reclamebelasting is daarom gelijkgezet aan de begroting van 2023. Als de verordening reclamebelasting wordt vastgesteld in december, wordt de begroting aangepast aan de actuele cijfers.

Parkeerbelasting
In het kader van de parkeerregulering wordt parkeerbelasting geheven van motorvoertuigen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen betaald parkeren en parkeren voor vergunninghouders. Het parkeren voor vergunninghouders wordt met 3,2% verhoogd. Voor betaald parkeren is een voorstel in voorbereiding. In het eerste kwartaal 2024 is deze klaar. Twee aanpassingen in korte tijd is niet wenselijk, vandaar dat de tarieven in deze begroting 2024 nog niet verhoogd worden.

In 2024 is een lagere opbrengst begroot ten opzichte van 2023. Dit komt doordat vanuit de oorspronkelijke business case voor de Poort van Hoorn rekening gehouden wordt met lagere opbrengsten parkeren door wegvallen van parkeerplaatsen op straat. Dit wordt geactualiseerd bij het voorstel in het eerste kwartaal 2024. De baten van het parkeren worden gestort in de reserve Parkeren.

Leges
Leges betaal je voor een persoonlijke dienst of product die je van de gemeente ontvangt. Denk daarbij aan het voltrekken van een huwelijk of het afgeven van een paspoort of het aanvragen van een vergunning.

Omgevingswet
Vanaf 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Hierdoor is de Belastingverordening Fysieke Leefomgeving en Omgevingsvergunning 2024 op gebied van de omgevingsvergunningen en gerelateerde producten aangepast. Naast de wijziging in type vergunningen (activiteiten) heeft de gemeente een compleet nieuwe paragraaf met artikelen toegevoegd: paragraaf 5 Omgevingstafel. Op advies van de VNG zijn diverse staffels geactualiseerd en vereenvoudigd.
Titel 2 is niet alleen geactualiseerd, maar ook inhoudelijk aangepast.

Toeristenbelasting
Als je geen inwoner van Hoorn bent en overnacht in een hotel of in een haven verblijft, dan moet je toeristenbelasting betalen. De ondernemer die de overnachting mogelijk maakt, rekent de toeristenbelasting door aan zijn klant en draagt die af aan de gemeente.

Havengeld
Een gebruiker betaalt havengeld om af te meren in de gemeentelijke havens. Het belastingbedrag is afhankelijk van de tijdsduur en de lengte van het vaartuig.

Begraafrechten
Begraafrechten worden betaald voor het begraven en begraven houden van overleden personen.

Ontwikkeling belastingtarieven

Hieronder staan de belangrijkste belastingtarieven in een tabel.

tabel 76 belangrijkste belastingtarieven (bedragen in euro, - = nadeel)

omschrijving belasting	tarief 2024	tarief 2023	tarief 2022
OZB	***% WOZ-waarde***	***% WOZ-waarde***	***% WOZ-waarde***
eigenaar woning	0,0929%	0,0943%	0,1035%
eigenaar niet-woning	0,2350%	0,2280%	0,2225%
gebruiker niet-woning	0,1521%	0,1495%	0,1478%
Rioolheffingen	**€**	**€**	**€**
eigenaar	122,20	118,90	115,67
gebruiker	50,00	48,65	47,32
Afvalstoffenheffing			
eenpersoonshuishouden	274,81	274,81	259,29
meerpersoonshuishouden	375,56	375,56	351,30
Parkeervergunningen			
bewoner centrum	67,60	65,50	63,90
bewoner overig	26,00	25,20	24,60
bedrijf centrum	347,10	336,20	328,10

Vergelijking woonlasten lokale belastingen met Westfriese gemeenten

Uit onderstaande tabel blijkt dat Hoorn – gemeten over 2023 – op plek 2 staat voor de hoogte van woonlasten in Westfriesland.

tabel 77 vergelijking Hoornse woonlasten met Westfriese gemeenten (bedragen in euro, - = nadeel)

gemeente	OZB	afval huishouden > 1 persoon	rioolheffing	totale woonlast	positie 2022	positie 2023
Koggenland	391,07	396,96	98,40	886,43	1	1
Hoorn	**370,81**	**375,56**	**167,55**	**913,92**	**5**	**2**
Enkhuizen	357,74	435,00	182,49	975,23	2	3
Drechterland	403,22	424,80	175,80	1.003,82	3	4
Medemblik	521,54	340,25	205,56	1.067,35	4	5
Stede Broec	530,23	411,00	180,77	1.122,00	6	6
Opmeer	544,21	425,30	248,05	1.217,56	7	7

In de lijst van de middelgrote Noord-Hollandse gemeenten staat Hoorn op de vijfde plek.

tabel 78 vergelijking met andere grotere Noord-Hollandse gemeenten (bedragen in euro, - = nadeel)

gemeente	OZB	afval huishouden > 1 persoon	rioolheffing	totale woonlast	positie 2022	positie 2023
Alkmaar	242,92	341,79	164,60	749,31	1	1
Dijk en Waard	300,55	289,67	285,55	875,77	2	2
Den Helder	280,16	475,00	130,00	885,16	3	3
Purmerend	337,02	371,76	200,04	908,82	4	4
Hoorn	**370,81**	**375,56**	**167,55**	**913,92**	**5**	**5**
Zaanstad	345,87	347,83	290,95	984,65	6	6

Kwijtscheldingsbeleid

Wie een inkomen rond het sociale minimum heeft, kan voor zijn woonlasten een verzoek indienen om kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen.

Bij de beoordeling van het verzoek om kwijtschelding kijkt de gemeente naar:

1. de hoogte van het inkomen;
2. het vermogen (spaartegoed, overwaarde eigen woning, waarde auto).

In de Verordening Kwijtschelding is bepaald dat kwijtschelding kan worden verleend voor OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

Een groot deel van de burgers ontvangt geautomatiseerd kwijtschelding. Van het Inlichtingenbureau[1] krijgt de gemeente gegevens waaruit blijkt dat een persoon geautomatiseerde kwijtschelding kan krijgen.

Ondernemers die op een sociaal minimum ondernemen, kunnen sinds 2017 kwijtschelding aanvragen.

Overzicht kostendekkendheid leges en tarieven 2024

Volgens de gemeentewet mogen de geraamde baten van rechten en leges niet hoger zijn dan de geraamde lasten. Of: de gemeente mag geen ‘winst’ maken op de diensten en producten die worden aangeboden. Kruissubsidiering tussen tarieven is wel toegestaan. Dit houdt in dat de meeropbrengst van de ene dienst de lasten deels dekt van andere dienst(en). De mate van kostendekkendheid van leges en tarieven is aangegeven in de onderstaande tabellen.

Kostendekkendheid van de leges

Tabel 79 kostendekkendheid van de leges Algemeen (bedragen in euro)

Legesverordening Algemeen	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Titel 1 - Algemene dienstverlening					
Hoofdstuk 1 - Burgerlijke stand	95.328	134.854	85.103	251.504	79,77%
Hoofdstuk 2 – Reisdocumenten	536.332	306.096	193.192	872.775	84,28%
Hoofdstuk 3 – Rijbewijzen	122.665	134.507	84.894	262.342	76,69%
Hoofdstuk 4 - Verstrekkingen uit de Basisadministratie Persoonsgegevens	2.910	31.067	19.593	48.017	89,64%

[1] Het Inlichtingenbureau is een organisatie voor gemeenten en andere overheidsorganisaties. Zij helpen gemeenten te bepalen op welke ondersteuning burgers recht hebben. Denk bijvoorbeeld aan een bijstandsuitkering, bijzondere bijstand, een geautomatiseerde kwijtscheldingstoets voor gemeentelijke heffingen.

Legesverordening Algemeen	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 5 - Overige publiekszaken	8.192	2.401	1.515	10.035	82,88%
Hoofdstuk 9 – Leegstandswet		177	112	248	85,81%
Hoofdstuk 11 – Kansspelen		944	596	1.222	79,35%
Hoofdstuk 12 - Kabels en leidingen		19.913	12.565	50.462	155,37%
Hoofdstuk 13 - Verkeer en vervoer	46.120	22.815	14.396	57.868	69,44%
Hoofdstuk 14 - Leges Milieu, verontreiniging en bodeminformatie		1.003	633	1.446	88,39%
Hoofdstuk 15 – Haven		525	331	772	90,19%
Totaal titel 1	**811.547**	**654.302**	**412.930**	**1.556.691**	**82,86%**
Titel 2 - Europese dienstenrichtlijn					
Hoofdstuk 1 – Horeca	4.400	60.553	38.211	92.235	89,41%
Hoofdstuk 2 - Organiseren evenementen of markten		21.126	13.333	28.427	82,50%
Hoofdstuk 3 – Prostitutiebedrijven		1.062	670	317	18,30%
Hoofdstuk 5 - In deze titel niet benoemde aanvraag of afgifte		5.002	3.158	7.918	97,03%
Totaal titel 2	**4.400**	**87.743**	**55.372**	**128.897**	**87,38%**

Tabel 80 kostendekkendheid van de leges Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning (bedragen in euro)

Fysieke leefomgeving & omgevingsvergunning	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Titel 2 - Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunningen					
Paragraaf 1 t/m 3 geen producten alleen tekst	-				
Paragraaf 4 - Omgevingsoverleg	-	151.335	95.495	4.032	1,63%
Paragraaf 5 - Omgevingstafel	-	34.692	21.891	56.808	100,40%
Paragraaf 6 - Omgevingsvergunningen	825.137	1.046.435	660.320	2.775.212	109,61%
Paragraaf 7 - Teruggaaf/ Vermindering	-	-	-	-	-
Paragraaf 8 - Achteraf ingediende aanvragen	-	5.310	3.351	8.731	100,81%

Fysieke leefomgeving & omgevingsvergunning	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kostendekkendheid
Paragraaf 9 - Wijzigingen omgevingsvergunning als gevolg van project	-	443	279	289	40,03%
Paragraaf 10 - In deze titel niet benoemde aanvraag	-	-	-	-	-
Paragraaf 11 - Maatwerkvoorschriften	-	1.947	1.229	2.887	90,90%
Paragraaf 12 - Overige diensten en omstandigheden	-	-	-	-	-
Totaal titel 2	**825.137**	**1.240.162**	**782.565**	**2.847.959**	**100,00%**

Kostendekkendheid van de heffingen/retributies

Tabel 81 kostendekkendheid van de heffingen/retributies (bedragen in euro)

onderdeel van de legesverordening	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	BTW	Opbrengst	Kostendekkendheid
Havengeld	394.121	247.943	156.456	0	719.109	90,60%
Marktgeld	10.006	138.115	87.142	0	123.234	52,38%
Begraafrechten	222.705	111.271	70.211	0	306.412	75,81%
Afvalstoffenheffing	10.723.287	0	0	599.823	11.323.110	100,00%
Rioolheffing	4.852.382	636.371	545.000	729.950	6.401.179	98,62%

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De gemeente kent een grote diversiteit aan beleidsterreinen, zoals het sociale en fysieke domein, grondexploitatie, vastgoed, sport en veiligheid. Aan het realiseren van de doelstellingen voor de beleidsterreinen zijn voor de gemeente onvermijdelijk risico's verbonden. Hiertegen zijn diverse maatregelen te treffen, zoals verzekeren (overdragen van risico's) en voorzien in interne beheersmaatregelen (voorkomen en beheersen van het risico). Voor de resterende risico's is het nodig geld vrij te houden om eventuele financiële schade op de vangen.

Deze paragraaf geeft inzicht in de mate waarin onze gemeente risico's met financiële gevolgen kan opvangen, zonder dat hiervoor direct het beleid aangepast moet worden. Door de financiële risico's te beheersen en de weerstandscapaciteit hierop af te stemmen, voorkomt de gemeente dat elk risico dat zich voordoet direct dwingt tot bezuinigen of lastenverzwaring.

In het eerste gedeelte van deze paragraaf wordt specifiek risicobeheersing beschreven. Hier wordt de verhouding uitgelegd tussen de risico's en de weerstandscapaciteit: het weerstandvermogen. Het is belangrijk risico's inzichtelijk te maken omdat ze het bereiken van beleidsdoelen nadelig kunnen beïnvloeden. Het tweede gedeelte van de paragraaf is een weergave van een set verplichte kengetallen van het Besluit Begroting en Verantwoording, het BBV. Deze kengetallen zorgen voor meer inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Weerstandsvermogen

Onder het weerstandsvermogen wordt verstaan het vermogen van de gemeente om financiële risico's (tegenvallers) op te kunnen vangen zodat taken voortgezet kunnen worden en doelen bereikbaar blijven. Dit weerstandsvermogen wordt bepaald door een relatie te leggen tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (geld dat beschikbaar is om niet begrote kosten te dekken) en de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's die de gemeente loopt waarvoor geen voorzieningen getroffen zijn).

De weerstandscapaciteit bestaat uit geld dat de gemeente beschikbaar heeft om risico's op te vangen. Voor de gemeente Hoorn gelden de volgende posten als beschikbare weerstandscapaciteit:

- Algemene reserve
- Stille reserve
- Onbenutte belastingcapaciteit
- Post onvoorzien

De *weerstandsratio* geeft aan in hoeverre de gemeente Hoorn in staat is risico's op te vangen. De gemeenteraad heeft eerder besloten dat de weerstandsratio tussen de bandbreedte 1,0 en 1,5 moet zijn.

Risico's

In deze paragraaf staan de risico's die van invloed kunnen zijn op de financiële positie van de gemeente. Gebeurtenissen die regelmatig voorkomen en voorzienbaar zijn, horen hier niet bij. Voor die gebeurtenissen staan op de balans toereikende voorzieningen, zijn verzekeringen afgesloten of verbetermaatregelen getroffen. Het risicoprofiel van de gemeente bestaat uit een verzameling van risico's waarvan de financiële gevolgen in beeld zijn gebracht. Deze risico's worden geregistreerd in Naris, een softwareprogramma voor risicomanagement.

In deze paragraaf wordt eerst het doel van risicobeheer beschreven, gevolgd door een toelichting op de risico's binnen de grondexploitaties. Deze laatste risico's zijn niet in Naris opgenomen, omdat de gemeente voor de grondexploitaties een aparte risicosimulatie uitvoert. Daarna volgt

een toelichting op de belangrijkste risico's. Dat zijn de risico's met de grootste financiële impact.

Doel van risicobeheer

Risicobeheer is gericht op

- het geven van een redelijke mate van zekerheid over de realiseerbaarheid van de gemeentelijke doelstelling,
- de beheersing van risico's in bedrijfsprocessen en projecten,
- de betrouwbaarheid van de financiële vastlegging en
- de naleving van relevante wet- en regelgeving.

Bij het nemen van belangrijke beslissingen met een onzekere uitkomst worden de risico's overwogen voordat een besluit wordt genomen. Hierbij wordt dus expliciet de mate van risicoacceptatie bepaald. Daarnaast worden de financiële risico's die van invloed zijn op de beleidsuitvoering inzichtelijk en beheersbaar gemaakt.

Door het inzicht in de risico's worden de raad, het college en de organisatie in staat gesteld om op een verantwoorde wijze besluiten te nemen. Daarmee staan de risico's nu en de toekomstige risico's in verhouding tot de vermogenspositie van Hoorn.

Niet alle risico's laten zich financieel vertalen. Er zijn diverse risico's die geen financiële gevolgen hebben, maar wel belangrijk zijn om in beeld te hebben. In deze paragraaf ligt de nadruk op de financiële risico's, omdat aan de hand daarvan het weerstandsvermogen wordt bepaald.

Risico's grondexploitaties

Aan grondexploitaties zijn onlosmakelijk risico's verbonden. Voor de meest risicovolle grondexploitatieprojecten wordt jaarlijks een analyse gemaakt, inclusief de mogelijke beheersmaatregelen. De risicoanalyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarlijkse exploitatieherziening en wordt verantwoord in het meerjarenperspectief grondexploitaties. Mogelijke risico’s die zich voordoen in het lopende jaar worden opgenomen in de tussentijdse rapportage.

De risico’s kunnen ontstaan door wijzigingen in parameters die jaarlijks gelden voor de exploitatieherziening van de grondexploitaties. Zo kunnen er wijzigingen zijn door inflatie, rente, fasering, ontwikkelingen in de vastgoedmarkt of door wet- en regelgeving. Daarnaast kunnen risico’s ontstaan uit meer projectgebonden aspecten, zoals een hindercontour, stikstofproblematiek, bodemkwaliteit, hogere verwervingskosten, uitgebreide procedures of archeologische vondsten. Om een goed beeld te krijgen van de mogelijke risico’s wordt voor elk project een risicoscan uitgevoerd. Op basis van deze risicoscan wordt besloten tot het al dan niet opstellen van een periodieke risicoanalyse.

Door risicomanagement worden de benodigde beheersmaatregelen getroffen. Risicomanagement is een continu en dynamisch onderdeel van het ontwikkelproces. Het totaal aan risico’s bepaalt het benodigde weerstandsvermogen.

De risico's binnen de vastgestelde grondexploitaties zijn berekend op € 4,9 miljoen. Wanneer de gemeente besluit een nieuwe grondexploitatie te openen, wordt alles opnieuw berekend, inclusief het noodzakelijke weerstandsvermogen. Hierbij valt te denken aan ontwikkelingen in de Poort van Hoorn Stationsgebied, Dovenetel, uitbreiding Zomervaart, ontwikkelingen op vrijkomende schoollocaties, etc. Dit zijn allemaal locaties waar de gemeente zelf een grondpositie heeft en een gemeentelijke grondexploitatie aan de orde kan/zal zijn. Wanneer deze allemaal plaatsvinden kan het benodigd weerstandsvermogen substantieel stijgen. Hiervoor zijn dan nieuwe risicobuffers noodzakelijk. In het MPG 2023 is een doorkijk van de ontwikkelingen van het weerstandvermogen en de Algemene bedrijfsreserve grondzaken voor de komende vijf jaar gegeven.

Financiële risico's Naris

In onderstaande tabel staan de belangrijkste 10 risico's die de hoogste bijdrage leveren aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. De ingeschatte benodigde capaciteit is via risicosimulatie berekend. De risicosimulatie houdt rekening met de kans en gevolg van een risico. De omvang van de top 10 risico's bepaalt voor 62% de benodigde weerstandscapaciteit.

tabel 82 buiten grondexploitaties de 10 belangrijkste risico's van de gemeente

betreft	risicobeschrijving	risicogebied	mogelijke gevolgen	beheersmaatregelen	% invloed
Het risico bestaat dat we vanaf 2027 middelen tekort komen om de publieke taak uit te voeren door een korting op het gemeentefonds, door een andere financieringssystematiek en forse opgave van het Rijk om te besparen.	Gemeenten worden steeds afhankelijker van de inkomsten van het Rijk. Veranderingen binnen het gemeentefonds hebben hierdoor direct effect op de financiën van de gemeente. Zoals het er nu naar uit ziet daalt de landelijke gemeentefondsuitkering in 2027 substantieel. Het is nog onduidelijk hoe de algemene uitkering vanaf dat jaar wordt bepaald en in hoeverre sprake wordt van een verruiming van de eigen belastingcapaciteit.	Financieel	Lagere inkomsten waardoor maatregelen nodig zijn.	Aan de hand van de circulaires en andere ontwikkelingen in de omgeving wordt dit risico gemonitord. Landelijk sluit Hoorn zich aan bij initiatieven die erop gericht zijn om een stevig signaal af te geven aan het Rijk over de manier waarop de kortingen direct op gemeenten worden afgewenteld. Daarnaast bouwt Hoorn een buffer op om de tekorten in 2027 op te vangen. VNG heeft opgeroepen dat gemeenten het tekort in de begrotingen zichtbaar maken.	18%

betreft	risicobeschrijving	risicogebied	mogelijke gevolgen	beheersmaatregelen	% invloed
Het risico bestaat dat de vraag naar Wmo-voorzieningen toeneemt en de kosten stijgen.	De verwachting is dat het aantal cliënten en daarmee de kosten in de Wmo blijven toenemen. Onder andere door dubbele vergrijzing en toenemende zorgbehoefte.	Sociaal domein	Hogere kosten, waardoor de gemeente niet meer uitkomt met de huidige budgetten.	De financiële ontwikkeling scherp in de gaten houden en alleen inzet van de benodigde zorg, door de juiste professional, op het juiste moment.	7%
Het risico bestaat dat de vergoeding van looncompensatie vanuit het Rijk niet voldoende is.	Door ontwikkelingen en een trend in markt kan een forse procentuele loonsverhoging in de nieuwe cao voor 2024 overeengekomen worden. Terwijl deze door het Rijk niet volledige gecompenseerd wordt.	Financieel	Financieel van invloed op de begroting	De ontwikkelingen volgen.	6%
Het risico bestaat dat de gemeente te maken krijgt met cyberaanvallen.	Het risico kan in verschillende vormen optreden: 1. Een kwaadaardige en opzettelijke poging van een persoon of organisatie om in te breken in ons informatiesysteem. 2. Een persoon of organisatie legt voor een (langdurige) periode een of	ICT	Impact op de organisatie door uitval van systemen/websites en grote financiële schade tot gevolg.	Netwerk beveiliging, cyber beveiliging, cloud beveiliging, hardware beveiliging. Het informatiebeveiligings- en privacy beleid bevat de kaders, verantwoordelijkheden en afspraken die binnen de organisatie gevolgd moeten worden op het gebied van informatiebeveiliging en privacy.	5%

betreft	risicobeschrijving	risicogebied	mogelijke gevolgen	beheersmaatregelen	% invloed
	meerdere systemen/websites plat. 3. Aanvalsmethode van e-mail phishing.			Creëren van bewustwording onder medewerkers over wat datalekken zijn en hoe je deze kunt voorkomen.	
Het risico bestaat dat inwoners/ondernemers niet meer rond kunnen komen door stijgende kosten.	De kosten van onder andere het levensonderhoud en energie zijn sterk gestegen. De inflatie is hoog en de verwachting is dat deze ook in 2024 hoog blijft. Het risico is dat meer mensen in financiële problemen komen en een beroep moeten doen op inkomensregelingen van de gemeente.	Sociaal domein	Hogere kosten, waardoor de gemeente niet meer uitkomt met de huidige budgetten.	Huishoudens met een laag inkomen krijgen een extra eenmalige energietoeslag vanuit het Rijk. Het maatschappelijk veld dat kort op betalingsachterstanden zit.	4%
Het risico bestaat dat een gegarandeerde geldlening wordt opgeëist.	Een geldverstrekker eist een lening op waar gemeentegarantie op is afgegeven (na wanbetaling/faillissement van de geldlener).	Treasury	Financieel	Strikt naleven beleidskaders voor garantstellingen.	4%

betreft	risicobeschrijving	risicogebied	mogelijke gevolgen	beheersmaatregelen	% invloed
Het risico bestaat dat door de ontwikkeling op de kapitaalmarkt een (verdere) verhoging van de rente voor langlopende leningen optreedt.	Er is voor 2024 rekening gehouden met het aantrekken van een nieuwe langlopende geldlening van € 45 miljoen. Ook voor de jaren daarna is rekening gehouden met het aantrekken van een nieuwe langlopende geldlening. Als daar meer rente voor wordt betaald, leidt dat tot een nadeel in de begroting.	Renterisico	Door oplopende rente moet er mogelijk meer rente betaald worden dan begroot, waardoor dit leidt tot een nadeel in de begroting.	De rente op de kapitaalmarkt wordt nauwlettend in de gaten gehouden. Bij een stijgende rente kan hierop worden geanticipeerd door eerder een langlopende lening af te sluiten.	4%
Het risico bestaat dat de compensatie vanuit het Rijk voor kosten jeugdzorg ontoereikend is.	Kans op blijvende toename van de zorgkosten doordat het een open eindregeling is. Gemeente heeft te maken met autonome verwijzers (met name huisartsen), kan beperkt regie voeren en draagt wel volledig financiële risico's. Risico van toename van complexe casuïstiek in de jeugdzorg, resulterend in dure zorg (opnames / intensieve begeleiding, etc.).	Sociaal domein	Hogere kosten, waardoor de gemeente niet uitkomt met de huidige budgetten.	De financiële ontwikkeling scherp in de gaten houden en alleen inzet van de benodigde zorg, door de juiste professional op het juiste moment.	4%

betreft	risicobeschrijving	risicogebied	mogelijke gevolgen	beheersmaatregelen	% invloed
Het risico bestaat de grote (bouw-)projecten duurder uitvallen.	Materialen worden door de inflatie duurder en alles wat met veel energie wordt gemaakt is schaars en duurder geworden. Toename van de bouwkosten kan ook optreden door bijvoorbeeld verkeerde aannames bij de aanbesteding, bestek- en calculatiefouten, onrechtmatige aanbestedingen. Tegenvallende aanbestedingsresultaten met een incidenteel karakter. Waarbij er geen alternatieve dekkingsmiddelen binnen bestaande kredieten, exploitatiebudgetten en/of onvoorzien kunnen worden gevonden.	Inkoop/aanbesteding	Financieel	De ontwikkeling van de bouwkosten scherp in de gaten houden. Strikt de beleidskaders naleven.	4%
Het risico bestaat dat in de specialistische jeugdhulp een substantiële groei in volume ontstaat.	Landelijk wordt voor de komende jaren rekening gehouden met een kostentoename bij jeugdhulp	Sociaal domein	Hogere kosten, waardoor de gemeente niet uitkomt met de huidige budgetten.	De financiële ontwikkeling scherp in de gaten houden en alleen inzet van de benodigde zorg, door de juiste professional op het juiste moment.	4%

Weerstandscapaciteit

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de risico's die in Naris staan, is een risicosimulatie uitgevoerd. De simulatie wordt uitgevoerd, omdat risico's niet allemaal in hun maximale omvang optreden. Hierdoor hoeft niet de som van alle risico's te worden gereserveerd.

Er wordt een zekerheidspercentage van 80% gehanteerd.

tabel 83 benodigde weerstandcapaciteit (bedragen x € 1.000)

benodigde weerstandscapaciteit	bedrag
Risico’s excl. grondexploitatie (Naris, 80% zekerheid)	22.000
Risico's grondexploitatie	4.900
totaal	**26.900**

De risicosimulatie is een momentopname op basis van het huidige risicoprofiel. Nieuwe projecten of onverwachte situaties kunnen leiden tot een wijziging van de benodigde weerstandscapaciteit.

Aanwezige weerstandscapaciteit

De aanwezige weerstandscapaciteit heeft een structureel en een incidenteel deel. Het incidentele deel is het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te vangen. Dit is zonder dat het invloed heeft op het voortzetten van de taken op het huidige niveau.

De structurele weerstandscapaciteit zijn de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de bestaande taken.

tabel 84 weerstandcapaciteit (bedragen x € 1.000)

		2024
Algemene reserve	incidenteel	20.035
Afdelingsreserves	incidenteel	1.100
Algemene bedrijfsreserve grondbedrijf	incidenteel	18.850
Stille reserves grondbedrijf	incidenteel	2.400
Egalisatiereserve plankosten grondexploitaties	incidenteel	1.924
Overige stille reserves	incidenteel	2.298
Onvoorzien (budget 2024)	incidenteel	150
Onvoorzien (budget 2024)	structureel	54
Onbenutte belastingcapaciteit	structureel	2.069
totaal		**48.880**

Bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit is de berekening gevolgd uit de Houdbaarheidstoets gemeentefinanciën van de VNG. In voorgaande jaren werd een berekening gemaakt op basis van de macronorm OZB. Die macronorm is echter niet meer geldig, vandaar dat een andere berekeningswijze is gekozen.

Conclusie Weerstandsvermogen

De verhouding tussen de aanwezige weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit bepaalt of het weerstandsvermogen voldoende is. Dit is voldoende als het verhoudingsgetal minimaal 1 is. De gemeenteraad heeft eerder besloten dat de ratio van het weerstandsvermogen tussen de 1 en 1,5 moet zijn.

Uit onderstaande berekening blijkt dat de ratio nu 1,8 is. Bij de jaarrekening 2022 was het verhoudingsgetal 2,1. De daling van de ratio komt door een actualisatie van de aanwezige weerstandscapaciteit (hoger) en benodigde weerstandscapaciteit (risico's, hoger).

Het weerstandsvermogen is voldoende, maar kan vooral door allerlei macro-economische ontwikkelingen onder druk komen te staan.

tabel 85 weerstandvermogen Begroting 2024

onderdeel	Waarde
Aanwezige weerstandscapaciteit	48,9
Benodigde weerstandscapaciteit	26,9
weerstandsvermogen	**1,8**

Kengetallen

Vanaf het begrotingsjaar 2020 verplicht het BBV dat gemeenten naast het weerstandsvermogen nog zes financiële kengetallen opnemen in de Begroting en de Jaarstukken. Deze kengetallen geven globaal inzicht in onze financiële positie. De kengetallen zijn vooral in onderlinge samenhang informatief. Het is belangrijk om te kijken naar ontwikkelingen en trends over een langere periode en naar het onderliggende risicoprofiel.

Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over de financiële positie van de gemeente. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie. Dit is afhankelijk van of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Ook hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondexploitatie geen negatieve invloed te hebben op de financiële positie indien de structurele exploitatieruimte groot is of de gemeente over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen.

De volgende tabel geeft de verplichte kengetallen van het Besluit Begroting en Verantwoording weer.

tabel 86 kengetallen Begroting 2024

	Verloop kengetallen						VNG-normen	
Kengetallen	Jaarstukken 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Norm voldoende	Norm onvoldoende
Netto schuldquote	47%	83%	70%	68%	79%	86%	< 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	29%	64%	54%	51%	60%	67%	< 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	32%	26%	29%	31%	28%	25%	> 20%	< 20%

Kengetallen	Verloop kengetallen						VNG-normen	
	Jaarstukken 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Norm voldoende	Norm onvoldoende
Structurele exploitatieruimte	6,9%	6,6%	3,5%	1,6%	-5,2%	-7,2%	>0%	<0%
Grondexploitatie	-4%	-4%	-4%	-4%	-4%	-5%	<35%	<35%
Belastingcapaciteit	92%	100%	97%	97%	97%	97%	<105%	>105%

Definitie en toelichting kengetallen
Kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel financiële ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of op te vangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid van de gemeente. Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. De kengetallen ‘structurele exploitatieruimte’ en ‘belastingcapaciteit’ geven aan of de gemeente over voldoende structurele baten beschikt en welke mogelijkheid er is om deze baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen ‘netto schuldquote’ en 'netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen’, ‘solvabiliteitsratio’ en ‘grondexploitatie’ hebben betrekking op de balans

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Ook geeft de schuldquote een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De netto schuldquote wordt berekend door de netto schuld te delen door het begrotingstotaal. Om te zien in hoeverre het gaat om doorlenen, geven we de netto schuldquote weer zonder en met correctie voor verstrekte leningen. De VNG-uitgave Houdbare gemeentefinanciën noemt een schuld lager dan 100% van het begrotingstotaal 'voldoende'. Een schuld hoger dan 130% van het begrotingstotaal is 'onvoldoende'. Onze geschatte netto schuldquote voor 2024 is met 70% volgens de VNG-norm voldoende.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. De solvabiliteitsratio is een maatstaf voor kredietwaardigheid.

De VNG-uitgave Houdbare gemeentefinanciën noemt een solvabiliteitsratio hoger dan 20% 'voldoende' en lager dan 20% 'onvoldoende'. Onze solvabiliteitsratio voor 2024 is met 29% volgens de VNG-norm voldoende.

Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte laat zien in hoeverre de structurele lasten gedekt worden door de structurele baten. Het cijfer geeft de verhouding weer tussen het structurele saldo en het begrotingstotaal. Het is belangrijk dat de begroting structureel in evenwicht is, dat wil zeggen dat in de laatste jaren van het meerjarige beeld een evenwicht wordt bereikt. Zie

ook het hoofdstuk over het financiële beeld voor meer informatie over structureel evenwicht. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Grondexploitatie
Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde bouwgronden in exploitatie) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Er is geen VNG-norm voor de hoogte van deze ratio. In de regel geldt: hoe lager de ratio des te minder investeringen in grondexploitaties hoeven we terug te verdienen. En daarmee hoe lager ons financieel risico. Hoorn heeft een percentage van -4%.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit geeft weer in welke mate het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar door aanwending van belastingcapaciteit kan worden opgevangen. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. Dit kan door de belastingcapaciteit gemeente Hoorn te vergelijken met de hoogte van de landelijk gemiddelde woonlasten. De belastingcapaciteit wordt bepaald aan de hand van de hoogte van de gemiddelde lasten per meerpersoonshuishouden voor:

1. OZB
2. Rioolheffing
3. Afvalstoffenheffing

De gemiddelde lasten per meerpersoonshuishouden in Hoorn zijn € 952 in 2023. De gemiddelde lasten in 2023 per meerpersoonshuishouden in Nederland zijn € 944. Dit betekent een ratio van afgerond 100%. De definitieve tarieven voor 2024 worden eind 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.

Bron: Atlas van de lokale lasten van het Coelo.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf beschrijft de beleidskaders van de kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties. De kapitaalgoederen bestaan uit de volgende onderdelen: wegen (verhardingen), civiele kunstwerken, riolering, water, groen en gebouwen.

Het onderhoud van de kapitaalgoederen wordt bepaald aan de hand van het kwaliteitsniveau, dat de raad heeft vastgesteld. Op basis van dat kwaliteitsniveau worden beheerplannen gemaakt. Deze beheerplannen geven inzicht in de werkzaamheden en kosten die nodig zijn om de kapitaalgoederen op het vastgestelde onderhoudsniveau te houden.

Algemeen

We hebben de beheerplannen van civiele kunstwerken en riolering nu goed op orde. In 2024 starten we met het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte. Daarin integreren we beheerplannen voor afvalinzameling, begraafplaatsen, groen, openbare verlichting, spelen, verkeersregelinstallaties en verhardingen.

Een deel van de kapitaalgoederen wordt elk jaar vervangen. Dit zijn vervangingsinvesteringen. Hoorn hanteert een maximum van investeringen (investeringsplafond) dat elk jaar gedaan kan worden. We beoordelen in 2024 of het plafond als systematiek en qua geld nog volstaat. Bovendien wordt onderhoud en vervanging explicieter onderdeel van de besluitvorming bij nieuwe investeringen.

Verhardingen

Verhardingen zijn alle wegen, straten, pleinen, fiets- en voetpaden die de gemeente beheert. Het onderhoud wordt uitgevoerd op basis van het in 2001 vastgestelde Beleidsplan Verhardingen waarbij de onderhoudsnorm ‘basisniveau’ van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond, Water- en wegenbouw (CROW) van toepassing was.

Begin 2024 wordt een nieuw Beleidsplan Wegen aan de gemeenteraad aangeboden. In dit Beleidsplan wordt voorgesteld om kwaliteitsniveau ‘B’ van de wegbeheersystematiek van de CROW vast te stellen als minimum acceptabel niveau voor al het areaal wegverhardingen.

De kwaliteit van de wegen in Hoorn is goed: 91% van het areaal asfaltverharding heeft de kwaliteit B of hoger. Voor elementenverhardingen is dit 79%.

Zijn de budgetten in de begroting voldoende om het beleid uit te kunnen voeren?

Hoewel de huidige kwaliteit van de wegen (asfalt), straten en pleinen (elementenverhardingen) nog goed is, is de afgelopen jaren de kwaliteit van straten en pleinen geleidelijk afgenomen. Vanuit het Coalitieakkoord 2022-2026 is voor meerdere jaren extra budget beschikbaar gesteld om de kwaliteit van verhardingen te verbeteren. Het grootste deel van de extra budgetten worden besteed aan onderhoud van elementenverhardingen. Wij verwachten dat we met deze extra budgetten de achteruitgang van de kwaliteit van de elementenverhardingen kunnen beperken en met slimmer beheer ook geleidelijk weer kunnen verbeteren. Tot en met 2026 zijn de onderhoudsbudgetten voor wegen voldoende om benodigd onderhoud uit te voeren.

Door de prijsstijgingen in 2022 is het onderhoud van de wegen en straten ruim 25% duurder geworden. Subsidies van de provincie dragen financieel bij om de wegen die vervangen moeten worden ook gelijk verkeersveiliger in te richten. Correctie van de budgetten (exploitatie en

vervangingsinvesteringen) is na 2026 nodig om in de toekomst het benodigde onderhoud te kunnen uitvoeren.

Voor de langere termijn is afgesproken het niveau te blijven monitoren en daar waar nodig bij te sturen en bij te stellen. Door de leeftijd van de gemeente als voormalige groeikern wordt verwacht dat op de langere termijn de vervangingsbudgetten moeten groeien, los van eventuele correcties van prijsstijgingen.

Civiele kunstwerken

Vastgesteld onderhouds- en kwaliteitsniveau
De verschillende civiele kunstwerken worden onderhouden op het door de raad in 2009 vastgesteld onderhoudsniveau. Er zijn actuele beheer- en onderhoudsplannen voor bijna alle civiele kunstwerken. Actualisatie van het beleidsplan is voorzien in 2025.

In 2023 zijn de civiele kunstwerken voor het eerst opgenomen in een digitaal beheersysteem. Dit maakt het mogelijk om in 2024 de benodigde beheerdata op peil te brengen voor beschoeiingen, duikers en overige kunstwerken. Hiermee wordt de onderhoudsopgave voor deze arealen beter en meerjarig inzichtelijk. Deze gegevens zijn van belang om op termijn een goede integrale beleidsvisie voor de openbare ruimte te kunnen maken.

Zijn de budgetten in de begroting voldoende om het beleid uit te kunnen voeren?
In de begroting worden de uitgaven voor groot onderhoud geraamd op grond van de vastgestelde beheer- en onderhoudsplannen.

Beheerplan
Op basis van het vastgestelde beleidsplan uit 2009 worden jaarplannen voor beheer en onderhoud opgesteld. Naast gebruikelijke groot onderhoud- en vervangingsprojecten richt het jaarplan 2024 zich ook op het professionaliseren van de interne organisatie en processen, én de aansluiting op landelijke uniforme beheerdata en inspectiemethodieken.

Riolering

Vastgesteld onderhouds- en kwaliteitsniveau
In het Gemeentelijke Rioleringsplan 2023-2027 (GRP) is het onderhouds- en kwaliteitsniveau opgenomen waarop de verschillende rioleringsobjecten worden onderhouden. Daarnaast zijn de maatregelen bepaald die nodig zijn om de kwaliteit en capaciteit van het Hoornse rioolstelsel binnen het wettelijke kader van de gemeentelijke watertaken op peil te houden tegen zo gering mogelijke kosten.

Zijn de budgetten in de begroting voldoende om het beleid uit te kunnen voeren?
De maatregelen uit het GRP zijn opgenomen in de begroting. Het gaat om de aanleg van voorzieningen bij nieuwbouw en het beheer van bestaande voorzieningen: planvorming, gegevensbeheer en onderzoek, onderhoud, vervangingen/renovaties, verbeteringen en vervanging materieel. De kosten worden gedekt uit de voorziening toekomstige investeringen riolering en de reserve riolering, de exploitatie (planvorming) en grondexploitaties (nieuwe aanleg). De voorziening toekomstige investeringen riolering en de egalisatievoorziening riolering worden gevoed uit de rioolheffing.

De budgetten in de begroting zijn voldoende om het beleid uit te kunnen voeren.

Beheerplan
Elk jaar wordt een jaarplan voor rioleringen geschreven. Dat jaarplan is een verdere uitwerking van het rioleringsplan. Het jaarplan geeft zicht op de voortgang van de uitvoering van het rioleringsplan en helpt bij het bewaken van de voortgang. Het jaarplan wordt vastgesteld door het college en ter informatie voorgelegd aan de gemeenteraad.

Water

Vastgesteld onderhouds- en kwaliteitsniveau
De gemeente beheert de havens en is verantwoordelijk voor het in stand houden van de vastgestelde nautische diepten. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier beheert het overige stedelijke water.

Eens in de tien jaar worden de havens gebaggerd. De laatste keer dat de havens gebaggerd zijn, was in 2017. In het jaar voorafgaand aan het baggeren wordt er een baggerplan opgesteld op basis waarvan het voor het baggeren benodigde budget wordt bepaald en geraamd.

Zijn de budgetten in de begroting voldoende om het beleid uit te kunnen voeren?
In 2024 zijn er geen planmatige baggerwerkzaamheden gepland.

Beheerplan
De havens worden eens in de tien jaar gebaggerd. Omdat er geen andere water-gerelateerde onderhoudswerkzaamheden zijn, is er geen apart beheerplan water.

Groen

Vastgesteld onderhouds- en kwaliteitsniveau
De beleidskaders zijn het Groenbeleidsplan Hoorn (2004), het Bomenbeleidsplan Hoorn (2009), het Beleidsplan Kwaliteitsgestuurd Beheren Groen en Reiniging (2012) en de Groenvisie (2019).

In het beleidsplan 'Kwaliteitsgestuurd Beheren Groen en Reiniging' is afgesproken dat het groen wordt onderhouden op het basis onderhoudsniveau B, volgens de CROW-systematiek. Toetsing en rapportage worden gedaan aan de hand van schouwmomenten door een extern bureau en via burgerschouw.

Zijn de budgetten in de begroting voldoende om het beleid uit te kunnen voeren?
De begroting van het groen is gebaseerd op de maatregelen die in het beheersysteem zijn opgenomen. Er is geen structureel budget aanwezig voor groot onderhoud en vervanging aan bomen en groen. Het vervangen van groen wordt meestal gecombineerd met de uitvoering van grote projecten. Er zijn plekken in de stad waar het groen aan het einde van de technische levensduur is en waar geen groot onderhoud in de planning staat.

Beheerplan
Een beheerplan voor het groen wordt opgesteld als onderdeel van het integraal beheerplan (zie paragraaf bedrijfsvoering).

Gebouwen

Vastgesteld onderhouds- en kwaliteitsniveau
Voor Gebouwenbeheer zijn de beleidskaders in de basis vastgesteld door de raad. Deze worden vertaald in het beleid gemeentelijk vastgoed. Wij verwachten dit in de eerste helft van 2024 aan te bieden aan de raad.

De gemeentelijke gebouwen met een (deels) kantoorfunctie hebben een energielabel C of beter. De landelijke overheid streeft naar gemiddeld een energielabel A in 2030 en energie neutraliteit in 2040. Waar mogelijk of als er op termijn sprake is van concrete wettelijke verplichtingen wordt hier rekening mee gehouden bij onderhoud en vervanging.

Zijn de budgetten in de begroting voldoende om het beleid uit te kunnen voeren?
De begroting van het onderhoud van gebouwen, inclusief onderwijshuisvesting en de gemeentelijke sportaccommodaties, is gebaseerd op het meerjarig onderhoudsplan (MJOP). In het MJOP worden de uitgaven voor groot onderhoud geraamd op basis van beheer- en onderhoudsplannen.

In een jaar kunnen zich onvoorziene ontwikkelingen voordoen die niet zijn opgenomen in het MJOP. Hetzelfde geldt voor verandering van wetgeving zoals wettelijke verplichtingen voor het verduurzamen van installaties, nadere richtlijnen voor het verbeteren van de ventilatie van maatschappelijke gebouwen en aanscherping van brandveiligheidseisen.

Beheerplan
Op basis van het MJOP worden jaarlijks plannen voor beheer en onderhoud gemaakt en voor besluitvorming aan het college voorgelegd.

Paragraaf Financiering

Inleiding

In de paragraaf Financiering staat het beleid voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille en de paragraaf geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden.

Daarnaast beschrijft de paragraaf de financieringsbehoefte en de ontwikkeling van de schuldpositie.

Wettelijk kader

1. Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido)

Beleidskaders

2. Treasurystatuut
3. Uitvoeringsregels garantie en lening

Financieringsbeleid

Hoorn moet geld lenen om uitgaven te kunnen doen. Er zijn weliswaar inkomsten, maar die hebben een ander ritme dan de uitgaven. De gemeente leent alleen geld binnen de kaders van de Wet Fido en het Treasurystatuut.

Er is sprake van totaalfinanciering. Totaalfinanciering houdt in dat de gemeente alle uitgaven en investeringen van de gemeente gezamenlijk financiert. Hoorn leent niet voor specifieke projecten. Deze wijze van financiering leidt tot eenvoud en efficiency. De gemeente gebruikt voor de financiering geen ingewikkelde financiële producten, zoals derivaten.

Bij het aangaan van leningen heeft de gemeente de keuze tussen langlopende en kortlopende financiering. Kortlopend is korter dan één jaar. Deze afweging wordt gemaakt op basis van het banksaldo (de liquide positie) van de gemeente, de verwachte financieringsbehoefte en actuele rentestanden.

Het financieringsbeleid is erop gericht om uitgaven zo lang mogelijk met kort geld (kasgeld) te financieren. Kortlopende geldleningen hebben in de regel een lager rentepercentage dan langlopende geldleningen en worden voor slechts enkele dagen of weken afgesloten. Daarna wordt beoordeeld of opnieuw voor enkele dagen of weken moet worden geleend. Deze methode past Hoorn al vele jaren toe.

Omdat de rentepercentages bij kortlopende financiering beweeglijker zijn, brengt het aantrekken van veel kortlopende financiering risico's met zich mee. Om te voorkomen dat gemeenten te veel risico nemen, is er een wettelijke begrenzing voor kortlopende financiering: de kasgeldlimiet. De gemeente mag maximaal drie opeenvolgende kwartalen kasgeld lenen (kortlopende financiering) boven deze limiet. Leent de gemeente drie opeenvolgende kwartalen meer dan de kasgeldlimiet, dan moet de gemeente een langlopende geldlening aantrekken. Of de gemeente moet een plan ter goedkeuring aan de toezichthouder voorleggen waarin staat hoe en binnen welke termijn de overschrijding ongedaan wordt gemaakt.

Dit is tot op heden nog niet voorgekomen. De kasgeldlimiet is wettelijk bepaald op 8,5% van het totaal van de begroting. Voor Hoorn is dit ongeveer € 28 miljoen in 2024. Er wordt een langlopende geldlening afgesloten zodra het totaal van de kortgeldleningen voor een derde opeenvolgende kwartaal boven deze kasgeldlimiet uitkomt. Met het afsluiten van een langlopende geldlening worden de kortlopende geldleningen afgelost. Dit wordt consolideren genoemd.

Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte wordt bepaald door het verloop van inkomsten en uitgaven in de exploitatie, maar ook door de uitvoering van geplande investeringen. Daarnaast worden in de regel huidige (aflopende) geldleningen geherfinancierd.

Alle langlopende geldleningen bij elkaar opgeteld (de leningenportefeuille) is naar verwachting € 207 miljoen in 2024. De langlopende geldleningen worden jaarlijks lineair afgelost. Naar verwachting wordt er in 2024 een nieuwe vaste geldlening van € 45 miljoen aangetrokken.

Of het nodig is om een langlopende geldlening aan te trekken is mede afhankelijk van de investeringsbeslissingen. Dit komt doordat de financieringsbehoefte zich anders ontwikkelt dan dekking in de begroting. In de begroting worden de lasten van een investering gespreid over de gebruikersjaren; dat is de jaarlijkse afschrijving. De uitgaven moeten echter meteen en volledig in het investeringsjaar betaald worden. Daarvoor zijn geldleningen nodig.

De volgende investeringen leiden in ieder geval tot een hogere financieringsbehoefte: renovatie stadhuis, renovatie Westfries Museum, bouw IKEC, revitalisering sportpark Risdam-Noord. Bovendien starten in de nabije toekomst de werkzaamheden aan de Poort van Hoorn. Ofwel: de komende periode moeten er veel projecten worden gefinancierd.

Op basis van de werkelijke (investerings)uitgaven en de (verwachte) renteontwikkelingen wordt in 2024 beoordeeld op welk moment het aantrekken van een langlopende geldlening nodig is. Afhankelijk van het investeringsritme wordt beoordeeld of er een tweede geldlening nodig is.

Schuldpositie

Om te meten of de gemeente een gezonde schuldpositie heeft, wordt de 'netto schuld' gebruikt. Hierbij wordt de totale schuld van de gemeente verminderd met al het geld dat (tijdelijk) niet is ingezet voor de publieke taak. Hierbij kan gedacht worden aan het geld op de bankrekening of het geld dat tijdelijk geparkeerd is in het schatkistbankieren.

De hoogte van deze 'netto schuld' kan per inwoner worden uitgedrukt, maar kan ook worden afgezet tegen de inkomsten van de gemeente. Dat heet de schuldquote. Inkomsten bepalen namelijk de mate waarin een gemeente in staat is om zijn schulden te voldoen. De ontwikkeling van deze schuldenquote op de middellange termijn is een goede indicator van de financiële gezondheid van de gemeente.

De provincie houdt toezicht op de financiën van de gemeente. De provincie volgt de VNG bij de beoordeling, zie de paragraaf Weerstandvermogen. De netto schuldquote van Hoorn is naar verwachting 70% eind 2024. Hiermee valt Hoorn in de categorie 'voldoende'.

De schuldenlast die feitelijk op de exploitatie drukt, is lager omdat in de netto schuldquote ook de in het verleden doorgeleende gelden aan woningbouwverenigingen zijn verwerkt. Bij de uitgeleende gelden wordt door de gemeente de rente doorberekend. Met de aflossingen op deze uitgeleende gelden kunnen de schulden op hun beurt worden afgelost. Als de berekening hiervoor wordt gecorrigeerd dan is de schuldenlast, die feitelijk op de exploitatie rust, 54% van de jaarlijkse inkomsten eind 2024.

De netto schuldquote 2024 komt uit de houdbaarheidstest gemeentefinanciën van de VNG. Deze wordt jaarlijks ingevuld.

Marktontwikkeling en rentevisie

De rentetarieven zijn in 2023 sterk gestegen. Dit komt vooral door maatregelen van de Europese Centrale Bank (ECB), een hoge inflatie en de oorlog in Oekraïne.

Voor 2024 voorspelt het Centraal Planbureau (CPB) in haar Augustusraming een economische groei voor Nederland van 1,4%. De

Nederlandse economie heeft grote schokken verrassend goed doorstaan. Wel wordt aangegeven dat het verloop van de oorlog in Oekraïne van grote invloed is en dat er ook nog andere risico's zijn, zoals de hoge inflatie en het wegvallen van tijdelijke inkomensondersteunende maatregelen in 2024. Het CPB sluit daarom niet uit dat in 2024 in kwartalen zich een negatieve groei kan voordoen.

De inflatie blijft hoger dan eerder gedacht, vooral door een hogere kerninflatie. De doorwerking van hogere energie- en loonkosten leidt alsnog tot steeds hogere prijzen. Ook in 2024 blijft de inflatie hierdoor met 3,8% hoger dan normaal. Hiermee blijft naar verwachting de Nederlandse inflatie wat hoger dan het Europese gemiddelde.

In het derde kwartaal van 2023 lagen de rentetarieven voor de publieke sector van de lange rente rond de 3,30%. De markt verwacht dat renteverhogingen van de beleidsrente door de ECB grotendeels achter de rug zijn, omdat de economie van de Eurozone waarschijnlijk in een recessie belandt. De verwachting is dat de lange rentes blijven schommelen rond het hoogste niveau sinds 2011, maar zekerheid daarover is er niet. De ECB heeft de beleidsrente in de eurozone in september 2023 verhoogd naar 4%. Dat is een voorlopig einde van verhogingen in diverse stappen van 0,50% naar 4%.

De ontwikkeling van de rente op de kapitaalmarkt (voor lange rente met een looptijd vanaf twee jaar) is in onderstaande grafiek weergegeven. Voor de korte financiering is uitgegaan van het 12 maands Euribor.

Ontwikkeling vaste schuld

De vaste schuld is het totaal van langlopende leningen die de gemeente is aangegaan. De oude geldleningen zijn tegen hogere rentetarieven aangetrokken dan die in het recente verleden. De langlopende geldlening in mei 2023 van € 15 miljoen is aangetrokken tegen een rentepercentage van 3,09%, met een renteloopti jd van 15 jaar.

Door alle leningen jaarlijks lineair af te lossen, vervallen oude (dure) leningen geleidelijk en worden nieuwe (goedkopere) leningen toegevoegd. Het grootste deel van de geldleningen van de gemeente bestaat uit geldleningen met een looptijd van tussen de 10 en 40 jaar. Bij consolidatiemomenten in de afgelopen jaren is er ingespeeld op de lage rente door het aantrekken van leningen met een langere looptijd van 25 en 40 jaar. De gemeente heeft op die manier geprofiteerd van de historisch lage rentestanden van de afgelopen jaren. Het totale bedrag aan rentekosten voor de langlopende geldleningen is verder gedaald in 2023.

Deze daling stopt in 2024 door het aantrekken van een langlopende lening van € 45 miljoen.

De gemiddelde rente over de gehele leningenportefeuille (excl. woningbouw) is afgenomen van 3,16% in 2013 naar 1,14% begin 2024. De ontwikkeling van dit gemiddelde is afhankelijk van de marktrente van de vaste geldlening(en) op de kapitaalmarkt.

In 2024 wordt bij het aantrekken van nieuwe langlopende leningen in de begroting rekening gehouden met een rentepercentage van 3,30%. In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met een rentepercentage van 3,00%.

Renterisico(norm)

Het renterisico beschrijft het risico dat de rentelasten van de gemeente ineens fors stijgen als nieuw aan te trekken leningen een hogere rente hebben dan de (oude) leningen die worden afgelost. Om dit risico te beperken is er in de wet Fido en het Treasurystatuut een renterisiconorm vastgesteld. Deze norm zorgt er voor dat tot een spreiding van de aflossingen en renteherzieningen binnen de leningenportefeuille worden verdeeld over meerdere jaren. Dat beperkt het risico op rentewijzigingen binnen korte tijd van een groot deel van de leningenportefeuille.

De renterisiconorm stelt dat de aflossing per jaar maximaal 20% van de begrote lasten mag zijn. De gemeente voldoet ruimschoots aan deze norm.

Doordat de gemeente iedere vaste geldlening jaarlijks lineair aflost, werkt een stijging of daling van de marktrente slechts geleidelijk door in de lening portefeuille.

Renteomslag

Het rente omslagpercentage is een rekenrente. Het is een methode om de financieringslasten van de gemeente te verdelen over alle investeringen.

Het rente omslagpercentage wordt bepaald door de netto rentelasten te delen door de te financieren boekwaarde van de investeringen. Ieder jaar wordt in de begroting het rente omslagpercentage beoordeeld op actualiteit.

De omslagrente komt in 2024 uit op afgerond 0,8%. In de begroting 2023 was de omslagrente 0,3%. Deze bijstelling heeft een klein effect op de rentelasten in de begroting en de onttrekkingen uit en stortingen in de reserves. De verwachting is dat de omslagrente de komende jaren stijgt tot ongeveer 1,5% in 2027.

Volgens het advies van de commissie BBV wordt met onderstaand schema inzicht gegeven in de rentelasten, renteopbrengsten en het bedrag dat naar de taakvelden verdeeld wordt.

tabel 87 renteschema (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

onderdeel		bedrag
de externe rentelasten over de korte en lange financiering	-4.203	
de externe rentebaten (idem)	2.428	
saldo rentelasten en rentebaten		*-1.775*
de rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	1	
de rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-	
		1
aan taakvelden toe te rekenen externe rente		**-1.774**
rente over het eigen vermogen	0	

onderdeel		bedrag
rente over voorzieningen	0	
totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente		*-1.774*
de aan taakvelden toegerekende rente (via renteomslag)		-1.823
renteresultaat op het taakveld treasury		**49**

In 2024 wordt op basis van de (afgeronde) omslagrente van 0,8% meer rente toegerekend aan de taakvelden dan dat er aan werkelijke rente begroot is.

Beleggingen en schatkistbankieren

Sinds de invoering van het verplichte schatkistbankieren is het wettelijk verboden om overtollig geld uit te lenen. Al het geld boven 2% van het begrotingstotaal (gemiddeld per kwartaal) moet bij het Ministerie van Financiën worden geparkeerd. Dit wordt 'schatkistbankieren' genoemd. Het betekent dat het grensbedrag 2% van € 332 miljoen is, ofwel afgerond € 6,6 miljoen. Als Hoorn dus op enig moment meer geld over heeft, moet dat naar de schatkist worden overgeheveld. Het geld blijft wel van Hoorn en kan er op elk moment weer afgehaald worden.

Hoorn heeft geen structureel overtollig geld.

Garantstellingen

In het Treasurystatuut en in de ‘Uitvoeringsregels garantie en lening’ staan regels om onder bepaalde voorwaarden een gemeentegarantie te verstrekken voor instellingen binnen de gemeente. Enkele voorwaarden zijn dat de instelling verbonden is aan de gemeente, een publieke taak uitvoert en aantoonbaar zelfstandig geen geldlening kan aantrekken.

Een garantstelling houdt in dat de instelling zelf een geldlening aantrekt bij een bank, waarbij de gemeente het kredietrisico van de bank overneemt door garant te staan. Alleen als met een gemeentegarantie geen gunstige geldlening bij een bank kan worden aangetrokken, kan de gemeente besluiten om zelf een geldlening te verstrekken.

Het voordeel van een gemeentegarantie ten opzichte van uitlenen door de gemeente is dat gemeentegarantie geen kasstroom voor de gemeente is. Bij garantstellingsverzoeken die voldoen aan de criteria, weegt het college af of de maatschappelijke voordelen opwegen tegen het financiële risico.

Het college geeft de raad vooraf inlichtingen over het verstrekken van garanties en geldleningen indien de raad daarom verzoekt, of indien de garantie c.q. geldlening ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente.

Het financiële risico van de huidige garantstellingsportefeuille is opgenomen in het weerstandsvermogen.

Paragraaf Bedrijfsvoering

De opgaven van de stad en de regio vereisen een organisatie die daarop ingezet kan worden. De bedrijfsvoering voegt meerwaarde toe aan het realiseren van die opgaven, door de organisatie en bedrijfsprocessen proactief te versterken, te faciliteren, verder te professionaliseren en data gedreven te organiseren. In deze paragraaf staan de belangrijkste ontwikkelingen en activiteiten voor het jaar 2024.

Organisatieontwikkeling en #Hoorn2025

De organisatie werkt vol inzet en gedrevenheid om de stad voor onze inwoners zo aantrekkelijk, levendig en leefbaar te maken. De ontwikkeling van de organisatie is erop gericht de ambities en opgaven van onze stad te blijven realiseren.

In 2023 zijn grote stappen gezet door de organisatiestructuur te wijzigen naar een directiemodel met drie domeinen en opgaven. De nieuwe domeinindeling moet bijdragen aan meer verbinding en heldere sturingslijnen. En aan een optimale en integrale samenwerking tussen de drie domeinen. De nieuwe indeling vraagt verdere uitwerking in 2024. Concreet betekent dit dat de opgaven vastgesteld zijn en een vertaling krijgen in activiteiten. De domeinen werken in 2024 aan de verdere professionalisering en het helder maken van rollen, taken en verantwoordelijkheden in de nieuwe structuur, de werkwijzen en de (keten) processen.

Voor het gehele management start eind 2023 een Management Development (MD) traject. Het doel van het MD traject is samen te werken aan de leiderschapsdoelen in 2024. Het eerder opgestelde leiderschapsprofiel vormt hiervoor nog steeds de basis. In 2024 kijken we ook of de kernwaarden en – kwaliteiten nog goed genoeg aansluiten bij onze organisatie.

Naast de wijziging van de organisatiestructuur is het programma #Hoorn2025 een grote drager van onze organisatieontwikkeling. Het programma is erop gericht samen met zes expedities de ‘reis’ naar 2025 te maken. De expedities bestaan uit een groep van ongeveer zestig medewerkers die vanuit de gehele organisatie meehelpen de doelen van onze organisatie te bereiken.

Voor 2024 zijn als concrete activiteiten van de expedities benoemd:

- de inzet van een teamcoach bij programma’s/projecten,
- de borging van de aanpak en training ‘Werkdruk verlagen én resultaten behalen door te leren prioriteren’,
- de ontwikkeling van een toolbox voor het beschrijven van processen,
- het voeren van het ‘goede gesprek’ met behulp van het nieuw ontwikkelde format en
- het verzorgen van de derde en laatste opeenvolgende meting van Great Place to Work (GPTW).

In deze afbeelding zijn alle elementen van onze organisatieontwikkeling en #Hoorn2025 in beeld gebracht.

HR 2024

Het HR-programmaplan 2019 – 2024 beschrijft hoe de gemeente Hoorn werkt aan het realiseren van de HR-doelen. De gekozen thema's in het organisatieontwikkelingsprogramma #Hoorn2025 raken diverse onderwerpen van het HR-programma. Eén van de prominente ontwikkelingen is de actuele krapte op de arbeidsmarkt in bepaalde functiegroepen. Dit lijkt structureel te zijn en heeft invloed op de werving & selectie, inhuur van extern personeel en op het binnenhalen en behouden van kwalitatief goed personeel. De gemeenteraad wordt geïnformeerd als capaciteitsproblemen op personeelsgebied gevolgen hebben voor de tijdige uitvoering van werkzaamheden.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Hoorn is en blijft een aantrekkelijke werkgever: in 2025 staan wij in de top 20 van beste (publieke) werkgevers.

Wat gaan we daarvoor doen in 2024?

- Vergroten en borgen van een gezonde en plezierige werkomgeving door o.a. "waar je werkt beleid" en inrichting van het gemoderniseerde stadhuis.
- Stimuleren van een leercultuur, leiderschap- en talentontwikkeling.
- Realiseren van een betere aansluiting van het loongebouw en de gemeentelijke arbeidsmarkt: herijken van het functiehuis, met een implementatie van HR21[2] per 1 januari 2024.
- Inspelen op de arbeidsmarkt waar dat kan, het sterker neerzetten van ons merk als aantrekkelijk werkgever en moderne werving met inzet van recruitment.

[2] HR21 is het landelijke systeem van de sector Gemeenten voor functiebeschrijvingen en -waardering.

- Aantrekken van jonge medewerkers door kwalitatief goede leerwerkplekken voor studenten, verder versterken van het stagebeleid.
- Strategische Personeels Planning en borgen van kennis van medewerkers die de gemeentelijke organisatie verlaten.
- Werken aan diversiteit en inclusie in de organisatie: een afspiegeling van de bevolkingssamenstelling van de gemeente Hoorn; en een organisatie waar iedere medewerker voelt dat hij/zij erbij hoort.
- In 2024 gaan we door met het Management Ontwikkelprogramma. Pijlers in dit programma zijn: verbinding met jezelf en elkaar, koers bepalen, zorg dragen voor de uitvoering. Het MD programma start eind 2023 en loopt door tot na de zomer van 2024 en bestaat uit diverse modules.
- In 2024 wordt het HR-programmaplan 2019-2024 geëvalueerd.

Ontwikkeling personele capaciteit en loonsom

De salarislasten stijgen door uitbreiding van de formatie en autonome salaris- en premieverhogingen op grond van de cao.

Begin 2024 is de afronding van het project waarbij HR21 wordt ingevoerd. Dat is het functiebeschrijving en –waardering systeem van de sector Gemeenten. Doelstelling is een consistent, up-to-date, transparant en marktconform functie- en loongebouw. Er is voor 2024 extra loonbudget geraamd (€ 500.000). De werkelijke gevolgen zijn pas in de loop van 2024 zichtbaar en worden verwerkt in de Kadernota 2024.

tabel 88 loonsom en inhuur (bedragen x € 1.000)

Onderdeel	begroting 2023	begroting 2024
salariskosten personeel	57.800	60.800
prognose externe inhuur	13.100	13.800
externe inhuur als % van totale loonsom plus totale kosten inhuur	18,5%	18,5%

Wat willen we bereiken?

1. Als organisatie zijn we in control op de loonsom en capaciteitsvraagstukken.
2. De inzet van formatie en capaciteit is integraal getoetst aan de opgaven, het concernbelang en de bedrijfsvoering.

Externe inhuur

Externe inhuur en een flexibele schil zijn als strategisch instrument in een goede bedrijfsvoering noodzakelijk en onvermijdelijk. De kaders en uitgangspunten van het inhuurbeleidskader zijn vastgesteld in 2020. Daarbij geldt dat de noodzaak en keuzes om in te huren verschillen per situatie, beleidsveld en omgevingsdynamiek. Ondanks de actuele krapte op de arbeidsmarkt, de vraag naar expertise en de vele projecten die er op ons afkomen, verwachten we in 2024 een stabilisatie van de indicator externe inhuur op het niveau van 18,5%; de verhouding externe inhuur op totale loonsom incl. inhuur.

Wat willen we bereiken?

1. Het juiste evenwicht tussen externe inhuur en vaste formatie: een stabiele en wendbare organisatie.
2. Externe inhuur stabiliseren op maximaal 18,5%.

Gezondheid

Onder andere door de verbouwing van het stadhuis blijft een groot deel van de medewerkers veel vanuit huis werken. Dit brengt naast voordelen ook risico's met zich mee qua fysieke en mentale gezondheid:

1. Men neemt onvoldoende tijd voor beweging en ontspanning tussen het werk door;
2. De werk- en privébalans;
3. De inrichting van de thuiswerkplek;
4. Sociale binding tussen mensen en teams.

Wat willen we bereiken?

1. Duurzaam inzetbare medewerkers;
2. Ziekteverzuim van maximaal 5%;
3. Bewustwording en persoonlijk leiderschap voor een gezonde en veilige werkplek en verantwoordelijkheid voor de eigen duurzame inzetbaarheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Vanaf 1 juli 2023 werken we met een nieuwe arbodienst, nieuwe bedrijfsarts en aangescherpte processen tussen management-medewerker-Arbodienst-HR. Hiermee pakken we de knelpunten op het gebied van langdurig verzuim aan.
- Verder ontwikkelen van preventief gezondheidsbeleid.
- Beleid en praktijk rondom hybride werken monitoren en zo nodig aanpassen.
- Inzetten veiligheidskundige bij renovatie stadhuis en Westfries Museum.
- De buitendienst verbetert het veilig werken: er is een inhaalslag voor scholing/training en werksituaties worden aangepast om incidenten te voorkomen.

Leren en ontwikkelen

Het werk, de context waarin dit plaatsvindt en de vraag van inwoners en ondernemers aan de gemeente veranderen steeds sneller. Deze ontwikkelingen doen een groot beroep op het vermogen van medewerkers om zich steeds aan te passen en daarbij waarde te blijven toevoegen. Een leven lang leren, duurzame inzetbaarheid en zelfregie zijn dan ook belangrijk.

De Westfriesland Academie verzorgt trainingen en opleidingen voor de zeven Westfriese gemeenten en WerkSaam.

Wat willen we bereiken?

1. Een positief leerklimaat, waarin medewerkers proactief kwaliteiten ontwikkelen en collectief en informeel leren;
2. Persoonlijk leiderschap;
3. Kwaliteit van medewerkers en beroepsexpertise op goed niveau zoals domein specifieke kennis en vaardigheden.

Wat gaan we daarvoor doen in 2024?

- Ontwikkeling van lesmateriaal en digitale leervormen zoals e-learnings. Inzet van gamificatie als leervorm;
- In kaart brengen van talent en koppelen aan ontwikkelaanbod, afgestemd op #Hoorn2025;
- Versterken samenwerking met de zeven Westfriese gemeenten. Oprichten van een regionale stuurgroep en een regionale operationele groep;
- Vraaggericht ontwikkelen van leerlijnen en maatwerkprogramma's op het gebied van leiderschap, managementontwikkeling, werkdruk en intervisie;

- Ondersteunen, ook regionaal, van de programma's rondom de Hervormingsagenda jeugd, resultaat gestuurd werken, de Omgevingswet en openbare orde en veiligheid.

Informatieveiligheid en Persoonsgegevens

De inwoner moet erop kunnen vertrouwen dat we zorgvuldig en veilig met gegevens omgaan. We zetten de juiste en wettelijke verplichte instrumenten in en treffen we beheersmaatregelen als dat nodig is. De informatiebeveiliging borgen we op basis van de baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Wat gaan we hiervoor doen?

1. We sturen binnen de teams op zorgvuldig en veilig omgaan met gegevens. Managers leggen hierover verantwoording af en we monitoren de voortgang.
2. We zorgen voor voldoende kennis en bewustzijn binnen de organisatie.
3. We stellen een plan van aanpak op om verbeteringen door te voeren op het gebied van informatieveiligheid en persoonsgegevens.

Microsoft 365 /E5 licenties

We vergroten de veiligheid van de informatie op onze voorzieningen voor digitaal samenwerken (Microsoft365). In 2024 wordt de Cloud verder ingericht op basis van de functionaliteiten van de E5 licentie. Dit levert o.a. het volgende op:

- Aanvullende beveiliging tegen bedreigingen (phishing, ransomware, etc.);
- Aanvullende beveiliging bij het delen van informatie, en
- Verantwoord verwerken en beveiligen van informatie.

Bij het inrichten houden we rekening met de impact voor onze gebruikers.

Mobile Device Management (MDM) en Mobile Application Management (MAM)

Met de invoering van MDM en MAM in 2024 wordt verdere invulling gegeven aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en doorvertaling naar het digitaal toegangsbeleid. MDM en MAM hebben als doel het beheren en beveiligen van mobiele apparaten en data. Dit draagt bij om op een verantwoorde en juiste manier om te gaan met gegevens.

ICT

ICT-visie

In 2024 formuleren we de Hoornse visie op digitalisering. Deze gaat uit van de resultaten van onze verkenning ‘digitale transitie’, waar we in 2023 mee zijn gestart. Digitalisering is een middel om waarde toe te voegen aan de dienstverlening en beleidsvorming. Binnen de bedrijfsvoering verbetert het de kwaliteit, efficiency en wordt het leervermogen vergroot.

Handelen met inzicht

Door te handelen vanuit inzicht krijgen we meer grip op onze financiën en kwaliteit van de informatievoorziening. Om vanuit een meerjarenbegroting te kunnen werken, hebben we een concreet beeld nodig van onze vaste kosten, waar we moeten investeren en waar we kunnen besparen.

In 2024 geven we ICT-project Portfoliomanagement vorm. Dit stelt ons in staat om:

- Op basis van duidelijke kaders projecten te prioriteren die het meest bijdragen aan de doelstellingen van de organisatie;
- Schaarse capaciteit toe te wijzen;

- Budgetten beter te beheersen.

Blijvende vernieuwing van IT-voorzieningen
In 2024 werken we samen met onze IT-leveranciers aan het verder vormen en versterken van de regie-organisatie. Hierbij is ook aandacht voor verdere digitalisering.

Data & architectuur
Door veranderende wetgeving, de landelijke digitaliseringsstrategie en technologische mogelijkheden verwachten we de komende jaren grote veranderingen in ons informatie- en applicatielandschap. Om hierop regie te kunnen voeren, stellen we de informatiearchitectuur op. Hierbij focussen we ons op de volgende architectuurdoelen:

- Digitale dienstverlening;
- Digitalisering van processen;
- Financiële processen;
- Gegevensverkeer;
- Zaakgericht registreren.

De uitkomst uit deze doelen verwerken we in een routekaart voor vernieuwing. Deze zorgt samen met de informatiearchitectuur voor beter inzicht in kansen en betere besluitvorming en beheersing van risico's bij veranderingen in de informatievoorziening.

Gegevensmanagement

Toegankelijk gegevenslandschap
We richten ons in 2024 op het verder realiseren van helder gedefinieerde kaders en een toegankelijk gegevenslandschap. Door samen met de organisatie doelen en resultaten meetbaar te formuleren, ontwikkelen we voorzieningen die bijdragen aan data gedreven sturing. Ook gaan we door met classificeren van de data binnen onze applicaties.

Kwaliteitssysteem Informatie beheer
In samenwerking met de Westfriese gemeenten en het Westfries Archief is voor informatie beheer een raamwerk voor een kwaliteitssysteem uitgewerkt. Er is nu onvoldoende overzicht in welke systemen of op welke locatie informatie staat. Bij het beschikbaar stellen van informatie, zoals bij Woo-verzoeken of bij migratietrajecten ontstaan langdurige trajecten en hoge kosten. Het doel van het inrichten van een goed werkend kwaliteitssysteem is voldoende grip krijgen op onze informatie, systemen en processen. Vanaf 2024 wordt gestart met het beschrijven van de eerste processen vanuit de eisen voor informatie beheer.

Fiscaliteit

We voldoen aan wet- en regelgeving op fiscaliteit. We vergroten het fiscale bewustzijn in de organisatie, zodat fiscale vraagstukken en risico's op tijd worden gesignaleerd. Dit leidt tot juiste, volledige en tijdige aangiften, waarbij discussies met, en correcties door, de Belastingdienst zoveel mogelijk voorkomen worden.

We zetten ons in om het convenant horizontaal toezicht met de belastingdienst per 1 januari 2024 te verlengen. In het convenant is samenwerking het sleutelwoord en biedt het de mogelijkheid om complexere fiscale vraagstukken vroegtijdig met de belastingdienst af te stemmen. Zonder convenant is dit vanaf 2024 niet meer mogelijk.

In ruil daarvoor maken we richting de belastingdienst explicieter wat we doen om fiscaal ‘in control’ te zijn. Eén van de stappen is dat fiscaal beleid is opgesteld en dat de belangrijkste fiscale risico's voortaan onderdeel uitmaken van het interne controleplan. In het fiscaal beleid zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

1. Fiscale risico’s en kansen zijn inzichtelijk en beheersbaar;
2. Er wordt juist, volledig en tijdig voldaan aan fiscale verplichtingen;
3. Medewerkers zijn fiscaal bewust, voor zover benodigd in hun functie;
4. Bevoegdheden en verantwoordelijkheden op het gebied van fiscaliteit zijn vastgelegd;
5. De organisatie is transparant naar de Belastingdienst;
6. Fiscale processen zijn geïntegreerd in de P&C-cyclus;
7. Fiscale doelstellingen maken deel uit van de doelstellingen van interne beheersing.

Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid

Deze onderzoeken zijn voor het college een belangrijk instrument om de doelmatigheid en doeltreffendheid van gemeentelijk beleid, uitvoering en dienstverlening te monitoren. Doelmatigheidsonderzoek draagt bij aan het zelflerend vermogen van de organisatie. Het college is voornemens om de volgende doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken uit te voeren in 2024:

Extern bouwkundig en technisch onderzoek en advies
De gemeente Hoorn maakt gebruik van meerdere externe partijen en leveranciers op het gebied van bouwkundig en technisch onderzoek en advies. Het onderzoek richt zich op de vraag in welke mate het doelmatig is om deze taken volledig uit te besteden.

WMO-vervoersvoorzieningen: hoe worden zij gebruikt om weer te participeren?
Dit onderzoek richt zich op het gebruik van scootmobiels en OV-taxipas. Deze voorzieningen worden ingezet voor onze inwoners, opdat zij beter kunnen participeren in de samenleving. Het onderzoek moet inzicht geven in de vraag in welke mate inwoners deze voorzieningen daadwerkelijk gebruiken.

Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Bij bestuurlijk belang gaat het om een plaats in het bestuur of het hebben van stemrecht. Het financieel belang is dat de gemeente middelen ter beschikking stelt. Bij een faillissement of bij financiële problemen van de verbonden partij is verhaal op de gemeente mogelijk. Een gesubsidieerde instelling is niet per definitie een verbonden partij.

Bestuursleden van een verbonden partij hebben de plicht zich te verantwoorden (gevraagd en ongevraagd) naar hun college of gemeenteraad.

In deze paragraaf staan de partijen waar de gemeente Hoorn aan verbonden is. Er zijn verschillende vormen: verbonden partijen met een centrumgemeenteconstructie, verbonden partijen met een eigen bestuur en vennootschappen.

Beleidskaders gemeenschappelijke regelingen

Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen
Op 26 maart 2019 heeft de gemeenteraad de 'Uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen 2019' vastgesteld. Hierin zijn op de schaal van Noord-Holland Noord de financiële uitgangspunten vastgesteld voor Gemeenschappelijke regelingen.

Westfriese 5
In 2010 zijn de 'Westfriese 5' opgesteld. Dit zijn vijf uitgangspunten voor de samenwerking tussen de Westfriese gemeenten. Deze vijf punten vormen ook een kader voor alle vormen van samenwerking.

1. Alle zeven gemeenten zijn eigenaren van de regio Westfriesland.
2. Samenwerken is niet vrijblijvend, maar gaat over bindende en afdwingbare afspraken: afspraak is afspraak.
3. Het maatschappelijk doel van een samenwerkingsverband moet SMART zijn.
4. De samenwerking is transparant. We brengen in kaart met wie we samenwerken, gedurende welke tijd. En, we stellen samenwerkingsverbanden open voor andere partners.
5. We leggen jaarlijks verantwoording af over de staat van onze samenwerking, naar elkaar, maar ook intern naar de eigen colleges en raden.

Hoornse 10
In 2008 hebben de Westfriese gemeenten de 'Hoornse 10' vastgesteld: spelregels voor gemeenschappelijke regelingen.

1. Tijdige, juiste en volledige informatiestroom. Informatieprotocol is van toepassing.
2. College is bestuurlijk verantwoordelijk.
3. Hoorn streeft naar zitting in het dagelijks bestuur.
4. Iedere regeling heeft een verantwoordelijk collegelid en ambtenaar.
5. Tweemaal per jaar worden de regelingen actief geagendeerd in de raad.
6. Planning en control cycli worden op elkaar afgestemd.
7. Beslis voor vier jaar over toegestane/vereiste solvabiliteit.
8. Stel duidelijke en simpele meerjarenkaders die SMART te verantwoorden zijn.
9. Voer als dagelijks bestuur een actief personeelsbeleid.
10. Gemeentelijke rekenkamercommissies hebben dezelfde bevoegdheden en verplichtingen als rekenkamers.

Pact 7.1 Westfriesland

In 2013 hebben de Westfriese gemeenten (Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec) het eerste Pact Westfriesland gesloten. Doel was om de samenwerking op gebied van wonen, werken, onderwijs, bereikbaarheid, sociaal domein en vrije tijd te versterken.

Wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen

Per 1 juli 2023 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Deze gewijzigde wet versterkt de kaders stellende en controlerende rol van gemeenteraden, bijvoorbeeld door het recht om een zienswijze in te dienen (onder meer bij het treffen van een regeling en bij besluiten) en het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie voor raadsleden. Verder worden de participatiemogelijkheden van burgers en belanghebbende bij de besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen (GR-en) vergroot. GR-en hebben tot 1 juli 2025 de tijd om het wetsvoorstel te implementeren en de regelingen aan te passen.

Het voorbereiden en invoeren van de wijziging in deze wet doet Hoorn in regionaal verband.

Gemeenschappelijke regelingen met een centrumconstructie

Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking Westfriesland

Website	-
Vestigingsplaats	Hoorn
Openbaar belang	Hoorn is dienstverlenende gemeente voor een aantal regiotaken. Deze gemeenschappelijke regeling is deels in de plaats gekomen van het SOW (opgeheven in 2005). Onder deze regeling vallen de taken: ondersteuning bestuurlijke samenwerking, administratie leerlingenvervoer, secretariaat urgentiecommissie en bezwarencommissie huisvesting en coördinatie regionaal jeugdbeleid en sinds 2020 ook de coördinatie en communicatie van het Pact 7.1.
Bestuurlijk belang	Hoorn is centrumgemeente
Risico's	Geen
Risicoprofiel	Laag

De totale bijdrage per inwoner voor 2024 is € 3,20. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- € 2,42 per inwoner voor regiozaken algemeen, het Pact 7.1, de bezwarencommissie woningtoewijzing en de urgentiecommissie huisvesting;
- € 0,78 per inwoner voor de taken rondom de organisatie en afstemming van het leerlingenvervoer.

Archeologie Westfriese gemeenten

Website	-
Vestigingsplaats	Hoorn
Openbaar belang	De regeling draagt bij aan de slagvaardigheid van de gemeente bij gebiedsontwikkeling en ruimtelijke ordeningsprocessen. Ook versterkt het de cultuurhistorische identiteit.
Bestuurlijk belang	Hoorn is centrumgemeente
Risico's	Geen

Risicoprofiel Laag

De deelnemende gemeenten dragen bij in de totale kosten op basis van een in de gemeenschappelijke regeling opgenomen verdeelsleutel.

Gemeenschappelijke regelingen met eigen bestuur

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Noorden

Website www.ggdhollandsnoorden.nl

Vestigingsplaats Alkmaar

Openbaar belang Bevorderen, bewaken en beschermen van de gezondheid van de inwoners van de regio's Westfriesland, Kop van Noord-Holland en Noord-Kennemerland.

Bestuurlijk belang Wethouder M v.d. Ven is lid van het dagelijks bestuur.

Risico's

1. Doorontwikkeling JGZ;
2. Hoog ziekteverzuim;
3. Hogere instroom Veilig Thuis;
4. Informatiebeveiliging en privacybescherming voldoen nog niet aan de aangescherpte regelgeving;
5. Algemene kostenstijgingen;
6. Aanvullende diensten medische arrestantenzorg en gezondheidsbevordering publieke gezondheidszorg asielzoekers wordt na aanbesteding niet aan GGD gegund;

Risicoprofiel Gemiddeld

tabel 89 financiële gegevens (x € 1.000)

	Begin 2024	Eind 2024
Eigen vermogen	8552	1.035
Vreemd vermogen	25.478	25.310
Resultaat		180

Bijdrage GGD algemeen per inwoner: € 190,74. Voor Hoorn komt dat op een bijdrage van € 14.488 miljoen.

Bijdrage JGZ per 0-4 jarige: € 400,02. Voor Hoorn komt dat op een bijdrage van € 10.053 miljoen.

Bijdrage JGZ per 12-18 jarige: € 13,82. Voor Hoorn komt dat op een bijdrage van € 620.000.

In de begroting 2023 van de GGD is een duidelijk onderscheid gemaakt in de taken voor de gemeenschappelijke regeling en de taken voor de aanvullende dienstverlening.

De bovengenoemde bijdragen zijn bestemd voor taken die binnen de gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd. Voor aanvullende dienstverlening (waaronder Veilig Thuis) wordt afzonderlijk betaald.

Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)

Website -

Vestigingsplaats Stede Broec

Openbaar belang De activiteiten zijn direct verbonden aan het beheer van de voormalige stortplaats en het zorgdragen voor intergemeentelijke afstemming met betrekking tot het afvalstoffenbeleid en -uitvoering, DVO- en aandeelhouderszaken.

Bestuurlijk belang	Wethouder D. Bennis is lid van het dagelijks bestuur.
Risico's	Nazorg stortplaats Westwoud (bodem)
Risicoprofiel	Gemiddeld

tabel 90 financiële gegevens (x € 1.000)

	Begin 2024	Eind 2024
Eigen vermogen	10	20
Vreemd vermogen	1.499	1.4411.509
Resultaat		10

Bijdrage per inwoner: € 0,25. Voor Hoorn komt dit op een bijdrage van € 18.989.

De cijfers voor het Eigen Vermogen en het Vreemd Vermogen zijn overgenomen van het verwacht resultaat 2024 uit de jaarrekening 2023. Dit is de meest actuele informatie.

WerkSaam Westfriesland

Website	www.werksaamwf.nl
Vestigingsplaats	Hoorn
Openbaar belang	Uitvoeren van de Participatiewet.
Bestuurlijk belang	Wethouders A. Boomgaars en K. Hakhoff zijn lid van het algemeen bestuur en wethouder A. Boomgaars is lid van het dagelijks bestuur.
Risico's	• Externe factoren en economische ontwikkelingen; • Ontwikkeling toegevoegde waarde • Bijdrage GR en GB • Uitvoeringstaken Wet inburgering.
Risicoprofiel	Gemiddeld

tabel 91 financiële gegevens (x € 1.000)

	Begin 2024	Eind 2024
Eigen vermogen	7.587	6.443
Vreemd vermogen	-15.690	-15.605
Resultaat		0

De kosten voor bedrijfsvoering worden met een verdeelsleutel over de deelnemende gemeenten verdeeld. Voor 2024 is de bijdrage van Hoorn begroot op € 6,262 miljoen.

Voor uitvoering van de Participatiewet en de WSW ontvangt zij het budget dat de gemeente hiervoor ontvangt in de algemene uitkering. De BUIG, Bbz en uitvoeringkosten worden op basis van de werkelijke uitgaven en inkomsten afgerekend.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Website www.vrnhn.nl

Vestigingsplaats Alkmaar

Openbaar belang Verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids)schade bij incidenten.

Bestuurlijk belang Burgemeester J. Nieuwenburg is lid van het dagelijks bestuur.

Risico's

1. Brandweervrijwilligers gaan van rechtswege over naar deeltijdwerk;
2. BTW plicht over activiteiten van de Meldkamer Noord-Holland aan de VRNHN;
3. Langdurige uitval;
4. Tekort ambulanceverpleegkundigen;
5. IT-dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.);
6. Tekort ambulanceverpleegkundigen
7. Materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten;
8. Aanbestedingsclaim.

Risicoprofiel Laag

tabel 92 financiële gegevens (x € 1.000)

	Begin 2024	Eind 2024
Eigen vermogen	5.484	5.504
Vreemd vermogen	48.023	52.769
Resultaat		0

De totale gemeentelijke bijdrage is € 4,529 miljoen.

De cijfers voor het Eigen Vermogen en het Vreemd Vermogen zijn overgenomen van het verwacht resultaat 2024 uit de jaarrekening 2023. Dit is de meest actuele informatie.

Recreatieschap Westfriesland

Website www.recreatieschapwestfriesland.nl

Vestigingsplaats Stede Broec

Openbaar belang Behartigt voor Westfriese gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie, de natuur en het landschap: inzet voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden, beheer en onderhoud van de terreinen en voorlichting.

Bestuurlijk belang Wethouder D. Bennis is lid van het dagelijks bestuur.

Risico's

- Langdurige afwezigheid van een werknemer door ziekte;
- Beëindigen overeenkomst door verhuurders en/of verpachters;
- Het uittreden van één van de gemeenten uit de gemeenschappelijke regeling;
- Imagoschade;
- Gevolgen van klimaatverandering.

Risicoprofiel Gemiddeld.

tabel 93 financiële gegevens (x € 1.000)

	Begin 2024	Eind 2024
Eigen vermogen	1.675	1.617
Vreemd vermogen	1.157	1.042
Resultaat		2

Bijdrage per inwoner: € 6,27. Voor Hoorn komt dit op een bijdrage van € 510.424.

Westfries Archief

Website www.westfriesarchief.nl

Vestigingsplaats Hoorn

Openbaar belang Zorg, bewaren en beheer van archiefbescheiden en bevorderen van lokaal en regionaal beoefenen van geschiedenis van Westfriesland.

Bestuurlijk belang Burgemeester J. Nieuwenburg is lid van het dagelijks bestuur.

Risico's

1. Kosten die wij moeten maken als gevolg van een ramp of crisis (brand/overstroming/orkaan).
2. Het risico van een langdurig zieke medewerker.
3. Sterke verhoging energiekosten door de klimaatinstallatie.
4. Het risico bestaat dat het WFA te maken krijgt met cyberaanvallen.
5. Ongeluk bezoeker/personeel met mogelijk letsel.

Risicoprofiel Gemiddeld.

tabel 94 financiële gegevens (x € 1.000)

	Begin 2024	Eind 2024
Eigen vermogen	204	127
Vreemd vermogen	386	382
Resultaat		0

Bijdrage per inwoner: € 9. Voor Hoorn komt dat op een bijdrage van € € 736.773.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Website www.odnhn.nl

Vestigingsplaats Hoorn

Openbaar belang Ondersteunen van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Bestuurlijk belang Wethouder A. Helling is lid van het dagelijks bestuur.

Risico's

1. Aansprakelijkheid door verwijtbaar handelen.
2. Datalek van geregistreerde gegevens.
3. Aanbestedingsrisico's.
4. Projecten ten lasten van het rekeningresultaat.
5. Implementatie Omgevingswet.

Risicoprofiel Gemiddeld.

tabel 95 financiële gegevens (x € 1.000)

	Begin 2024	Eind 2024
Eigen vermogen	3.731	3.731
Vreemd vermogen	6.522	6.522
Resultaat		0

De totale Hoornse bijdrage is € 1,790 miljoen.

Vennootschappen

Exploitatiemaatschappij Zevenhuis B.V. en Zevenhuis C.V.

Website www.zevenhuis.nl

Vestigingsplaats Medemblik

Openbaar belang Ontwikkeling van deze gronden tot een industrieterrein.

Bestuurlijk belang De gemeente Hoorn is volledig aandeelhouder van Businesspark Zevenhuis Hoorn BV. Samen met Scholtens Projecten BV en Steenveste II BV is Exploitatiemaatschappij Zevenhuis BV opgericht. Via Businesspark Zevenhuis Hoorn B.V. heeft de gemeente Hoorn 43,75% van het eigendom en zeggenschap van Exploitatiemaatschappij Zevenhuis B.V.

Daarnaast is de gemeente Hoorn commanditair vennoot van Zevenhuis C.V.. De gemeente heeft stemrecht bij verschillende zaken die zijn opgenomen in de statuten, waaronder bij het aangaan van verplichtingen met een looptijd langer dan één jaar en/of voor een bedrag van meer dan € 2.500.

Risico's Er zijn geen risico's bekend voor 2024.

Risicoprofiel Gemiddeld.

tabel 96 financiële gegevens Zevenhuis B.V. (x € 1.000)

	Begin 2024	Eind 2024
Eigen vermogen	778	778
Vreemd vermogen	3.583	3.583
Resultaat		

tabel 97 financiële gegevens Zevenhuis C.V. (x € 1.000)

	Begin 2024	Eind 2024
Eigen vermogen	17	17
Vreemd vermogen	1.437	1.437
Resultaat		

De cijfers voor het Eigen Vermogen en het Vreemd Vermogen zijn overgenomen uit de jaarrekeningen 2022. Eindstanden zijn opgenomen als beginstand 2024 en tevens als eindstand 2024. Dit is de meest actuele informatie. Er is geen verwacht resultaat voor 2023 en 2024 bekend.

Businesspark Zevenhuis Hoorn BV

Website www.zevenhuis.nl

Vestigingsplaats Hoorn

Openbaar belang Verwerven en het direct verkopen van kavels behorende tot het bestemmingsplan Zevenhuis (Fase I) en het inleggen van financiële middelen in Exploitatiemaatschappij Zevenhuis BV.

Bestuurlijk belang	Volledig aandeelhouder met een nominale waarde van € 10.000. De gemeente Hoorn heeft daarmee volledig eigendom en zeggenschap in Businesspark Zevenhuis Hoorn B.V.
Risico's	Er zijn geen risico's bekend voor 2024.
Risicoprofiel	Gemiddeld

tabel 98 financiële gegevens (x € 1.000)

	Begin 2024	Eind 2024
Eigen vermogen	3.237	3.237
Vreemd vermogen	5	5
Resultaat		

De cijfers voor het Eigen Vermogen en het Vreemd Vermogen zijn overgenomen uit de jaarrekening 2022. Eindstanden zijn opgenomen als beginstand 2024 en tevens als eindstand 2024. Dit is de meest actuele informatie. Er is geen verwacht resultaat voor 2023 en 2024

Paragraaf Grondbeleid

Grondbeleid is voor Hoorn om twee redenen van belang. In de eerste plaats vanwege de relatie met de doelstellingen van de gemeentelijke programma's en in de tweede plaats vanwege het financiële belang en de risico's die daarmee gepaard gaan. In deze paragraaf staat de visie op het gemeentelijk grondbeleid, de uitvoering daarvan, de financiële resultaten en de risico's.

Visie

In de Omgevingsvisie en diverse beleidsnota's is uitgewerkt hoe de stad verder wordt ontwikkeld. Elke gebiedsontwikkeling heeft zijn specifieke kenmerken en daarom wordt maatwerk toegepast. Bij de start van een ontwikkeling wordt de gewenste rol van de gemeente en het in te zetten instrumentarium benoemd.

In de begroting 2023 is de actualisatie van de Nota Grondbeleid aangekondigd. In de loop van 2024 volgt de algehele actualisatie van het grondbeleid. De doelstellingen en concrete activiteiten in 2024 binnen de grondexploitaties staan in beleidsveld Grondzaken.

Wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert

Er zijn twee hoofdvormen van grondbeleid, actief en faciliterend. De gemeente kan bijvoorbeeld een actieve rol nemen wanneer de gemeentelijke doelstellingen door derden niet gerealiseerd (kunnen) worden. Of wanneer de gemeente op voorhand al een grote grondpositie (eigendom) heeft in het te ontwikkelen gebied. Bij een actieve rol wordt vooraf altijd een risico- en financiële analyse gemaakt.

Bij faciliterend grondbeleid heeft de gemeente zelf geen grond in haar bezit. De grondexploitatie wordt in deze gevallen voor rekening en risico van een private initiatiefnemer gevoerd.

Prognose financiële eindresultaten grondexploitaties

De onderstaande overzichten geven de verwachte eindresultaten van de verschillende grondexploitaties weer. Gebaseerd op het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2023 (MPG). Volgens de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet de presentatie van de financiële eindresultaten gebeuren op een 'eindwaarde'. Dit is de waarde inclusief de jaarlijkse prijsstijgingen en rentelasten.

tabel 99 voorlopig resultaat eindwaarde (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

complex (grondexploitatie)	prognose einddatum 1 januari	positief	negatief
Bangert en Oosterpolder	2027	3.391	0
Zevenhuis	2025	4.517	0
Herontwikkeling Oude Hockeyvelden	2027	0.119	0

Resultaten op eindwaarde zijn niet vergelijkbaar wanneer deze eindresultaten in een verschillend jaar worden behaald. Door inflatie heeft een euro in 2024 een andere waarde dan een euro in 2023.

Om eindresultaten van projecten met een verschillende einddatum toch met elkaar te kunnen vergelijken, is een correctie nodig. Hiervoor worden alle zogenaamde 'eindwaardes' teruggerekend naar een 'contante waarde' op 1 januari van het huidige jaar. Volgens het BBV is de disconteringsvoet die hiervoor gebruikt wordt voor alle gemeenten gelijk en gebaseerd op de beoogde inflatie binnen de Eurozone. In onderstaande tabel staan de verwachte eindresultaten op contante waarde.

tabel 100 voorlopig resultaat contante waarde (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

complex (grondexploitatie)	prognose einddatum 1 januari	positieve grondexploitaties per 1 januari 2023	negatieve grondexploitaties per 1 januari 2023
Bangert en Oosterpolder	2027	3.071	0
Zevenhuis	2025	4.257	0
Herontwikkeling Oude Hockeyvelden	2027	0.108	0
Totaal		**7.436**	**0**

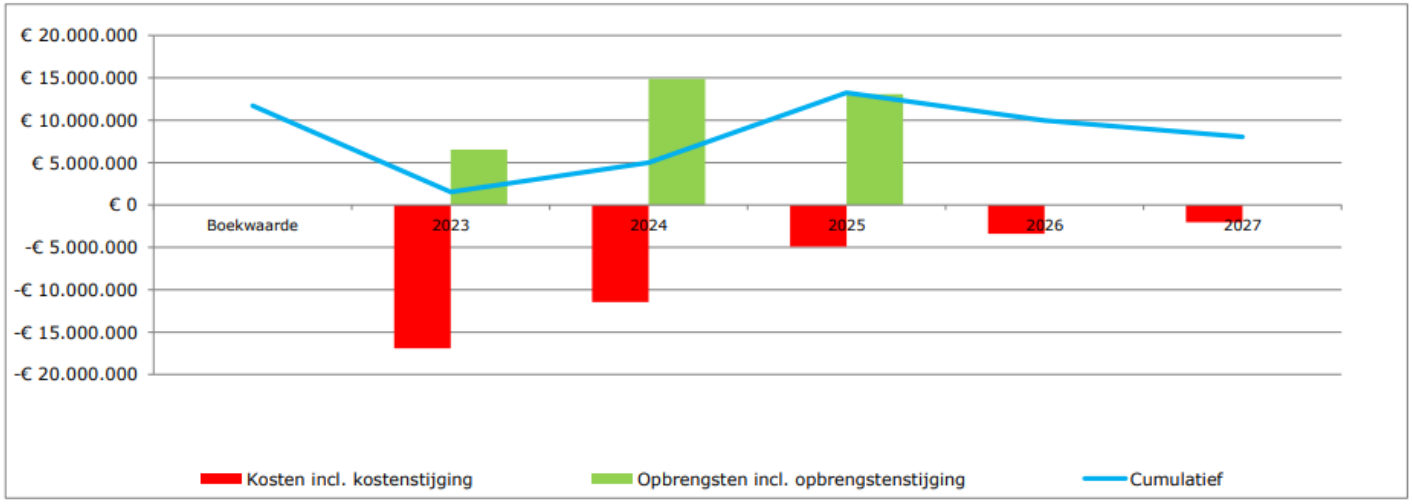
Prognose boekwaarde

De boekwaarde is het saldo van alle investeringen en opbrengsten van alle grondexploitaties. Dit saldo moet minimaal terugverdiend worden met grondverkopen en andere inkomsten om geen verlies in de grondexploitaties te lijden.

De verwachting is dat de investeringen in 2024 hoger zijn dan de inkomsten, vooral in de Bangert en Oosterpolder. Hierdoor neemt de boekwaarde in 2024 toe.

De gemeente streeft naar een minimaal neutrale grondexploitatie. De opbrengsten dekken minimaal alle kosten. Er wordt kritisch gekeken naar de cashflow. Uitgaven worden zo lang mogelijk uitgesteld (bijvoorbeeld aankoop van gronden) zolang geen opbrengsten worden verwacht. In de onderstaande grafiek wordt naast de verwachte kosten en opbrengsten ook de ontwikkeling van de boekwaarde weergegeven van alle gemeentelijke grondexploitaties.

grafiek verwachting verloop boekwaarde komende jaren

Bouwgronden in voorbereiding - boekwaarde
De boekwaarde van de bouwgronden in voorbereiding worden onder de immateriële vaste activa (IMVA) verantwoord. Dit zijn onder andere ontwikkelingen in de Poort van Hoorn, vrijkomende schoollocaties, uitbreiding Zomervaart en Huesmolen. De raad heeft voor deze plannen een voorbereidingsbudget beschikbaar gesteld. De boekwaarde voor deze plannen wordt per 1 januari 2024 geraamd op € 1,4 miljoen.

Gelijktijdig met de afronding van de ruimtelijke procedure wordt de grondexploitatie door de raad vastgesteld. Bij vaststelling wordt deze boekwaarde opgenomen in de te openen grondexploitatie. Hierdoor wordt deze boekwaarde opgenomen als voorraad grond bestemd voor woningbouw/bedrijven.

Voorziening verliesgevende complexen
Voor de grondexploitaties met een verwacht negatief resultaat is het verplicht een voorziening te treffen die gelijk is aan het voorzienbare tekort. Het BBV schrijft voor dat deze voorziening getroffen moet worden op het moment dat dit bekend is. In het MPG 2023 zijn de specificaties opgenomen van de lopende grondexploitaties. Er zijn geen vastgestelde verliesgevende grondexploitaties.

Risico's

Aan planontwikkelingen zijn risico’s verbonden. De risico’s zijn over het algemeen bij actief grondbeleid hoger dan bij faciliterend grondbeleid. Voor nieuwe grondexploitaties maken we een risicoanalyse. Voor de Bangert en Oosterpolder, Zevenhuis en de Oude Hockeyvelden is deze opgesteld inclusief mogelijke beheersmaatregelen.

De algemene bedrijfsreserve grondzaken is voor het afdekken van risico’s en opvangen van voorzienbare tekorten op korte en middellange termijn.

Om mogelijke tegenvallers op te kunnen vangen moet, zoals opgenomen in het MPG 2023, een weerstandscapaciteit van € 4,912 miljoen worden aangehouden. Dit is inclusief het geschatte weerstandsvermogen voor het Pelmolenpad. Deze grondexploitatie is in 2023 door de Raad geopend. De aanwezige weerstandscapaciteit is € 21,386 miljoen. Dit is inclusief de stille reserves van het grondbedrijf.

Als de gemeente besluit een grondexploitatie te openen voor een nieuwe ontwikkeling wordt het benodigde weerstandsvermogen opnieuw berekend. Door de voorgenomen projecten die hetzij weerstandscapaciteit vragen of waarvoor een verliesvoorziening moet worden getroffen, wordt de huidig beschikbare weerstandscapaciteit in stand gehouden. Zie ook paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Overige zaken en ontwikkelingen

Marktontwikkelingen en gevolgen
Sinds vorig jaar is een kanteling te zien in de koopwoningmarkt. Zowel landelijk als regionaal was sprake van een zeer krappe markt, met weinig aanbod, veel vraag en hoge prijsstijgingen. Nu is de situatie gekanteld naar een hoger woonaanbod en zien we prijsdalingen ten opzichte van voorgaande jaren. Het aantal overbiedingen liep sterk terug. De markt koelt nog steeds af.

Het aantal woningverkopen (voornamelijk in de hogere prijsklassen) ligt op een laag niveau. Door de onzekere marktsituatie wachten consumenten meer af. Bij voorkeur wordt eerst de oude woning verkocht voordat er een nieuwe woning wordt aangekocht. Er is geen sprake van vraaguitval, maar van vraaguitstel. Door de blijvend hoge inflatie en het ingrijpen van de overheden hierop is de hypotheekrente sterk gestegen. Dit zet de betaalbaarheid van woningen onder druk. Daarnaast heeft de inflatie als gevolg dat ook de bouw- en aanneemkosten blijven stijgen.

Door deze veranderde economische omstandigheden komen business cases onder druk te staan of kunnen niet meer rond worden gerekend. Hierdoor dreigt er vertraging of moeten ontwikkelingen (tijdelijk) gestopt worden. Deze ontwikkelingen hebben ook effect op de grondexploitaties van de gemeente Hoorn. Dit zien we terug bij bouwgronden in voorbereiding.

Vennootschapsbelasting (Vpb)
Verwacht wordt dat de komende jaren geen structurele winsten worden behaald op de grondexploitaties. Jaarlijks wordt op basis van het MPG via een Quick scan beoordeeld of de gemeente Vpb plichtig is.

Op basis van de quick scan 2023 hoeft geen Vpb te worden afdragen. Omdat de belastinginspecteur hierover nog geen standpunt heeft ingenomen, is dit nog een risico.

Winstneming
Winstneming gebeurt pas als de exploitatie van een complex eindigt of wanneer tussentijds is vast te stellen dat er winst wordt gemaakt. Het BBV schrijft voor dat bij tussentijdse winstneming de Percentage of Completion (POC) methode moet worden toegepast. Dit betekent dat voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst moet worden genomen.

De winstneming is opgenomen in het MPG 2023 en wordt bijgesteld via de tussentijdse rapportage grondexploitaties.

Erfpacht
Erfpachters kunnen de grond onder het gebouw kopen. Wanneer dit wordt afgekocht, heeft dit een positief incidenteel financieel effect. De gemeente past erfpacht alleen toe bij bijzondere projecten, zoals bij volkstuincomplexen, sportcomplexen, woonwagencomplexen en benzineverkooppunten.

Stille reserve
Van een stille reserve is sprake als de waardering van een perceel grond op de balans lager is dan de marktwaarde. De stille reserves van het grondbedrijf zijn onderdeel van het weerstandsvermogen van de gemeente, zie ook de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Er is sprake van een stille reserve door de herziening van de erfpachtcanon van de gronden in voortdurende erfpacht. Een erfpachtcanon is de periodieke vergoeding van de pandeigenaar aan de eigenaar van de grond waarop het pand staat. Dit doet zich bijvoorbeeld voor bij afkoop van de erfpacht bij de Huesmolen, Korenbloem en winkelcentrum Kersenboogerd. De waarde wordt bepaald als de pandeigenaar de erfpachtcanon wil afkopen.

In totaal is de geraamde stille reserve ongeveer € 2,4 miljoen. Deze stille reserve mag worden toegerekend aan het weerstandsvermogen van het grondbedrijf.

Paragraaf Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is in 2022 in werking getreden. Het jaar 2024 staat in het teken van de proactieve openbaarmaking. Met de proactieve openbaarmaking maken wij bepaalde informatiecategorieën proactief openbaar. Dit vergroot de transparantie van de gemeente Hoorn. Dit doen wij in ieder geval altijd op wettelijk minimumniveau. Waar het kan doen we meer. Wij zoeken naar de beste manier om deze informatie zo gemakkelijk mogelijk openbaar te maken.

In 2024 gaan we met de raad in gesprek over het ambitieniveau voor openbaarmaking en transparantie van overheidsinformatie.

Er wordt verder gewerkt aan het op orde krijgen van de informatiehuishouding. Wij zorgen ervoor dat informatie gemakkelijk vindbaar en toegankelijk is voor het publiek door ons informatiebeheer- en archiveringssysteem. Dat doen we op basis van duidelijke richtlijnen en procedures voor het beheren van informatie, inclusief het gebruik van standaardformaten en metadata.

Wij blijven de Woo-verzoeken behandelen en gaan daarbij in gesprek met verzoekers. Wij helpen hen bij het verkrijgen van overheidsinformatie. Wij denken mee over de vraag achter de vraag en gaan op zoek naar de bedoeling. De persoonlijke benadering is hierin ons streven. Door gesprekken met de verzoeker wordt een zo goed mogelijk antwoord op de vraag gezocht. Er wordt transparant gecommuniceerd over het verloop van het proces.

Wij doen dit alles binnen de financiële middelen die beschikbaar zijn voor het uitvoeren van de Woo.

Paragraaf Algemene uitkering

Septembercirculaire 2023

De septembercirculaire geeft overall positieve resultaten. Een oplossing voor het ravijnjaar 2026 is echter nog (steeds) niet gegeven.

Een hogere loon-/prijsontwikkeling (LPO) 2024 zorgt ervoor dat er structureel voor 2024 en verder bijna € 700.000 bij komt. Daarnaast geeft het Rijk vanaf 2027 nu een volumeaccres. Een vergoeding voor de groei van Nederland door onder andere meer inwoners en meer woningen.

Die vergoeding was niet eerder gegeven. Dat levert in 2027 € 3 miljoen op. De fikse korting van € 3 miljard die voor het jaar 2026 door het Rijk is ingevoerd, blijft staan. Feitelijk zorgt het volumeaccres 2027 ervoor dat de gemeenten niet nog meer financiële zorgen krijgen, het blijft bij de structurele korting van € 3 miljard. Voor Hoorn is dit een bedrag van ruim € 9 miljoen.

Daarnaast zijn er diverse taakmutaties, waarbij de gemeente geld krijgt omdat er (meer) taken naar de gemeente worden geschoven. Dat levert wel meer geld op, maar we moeten dat geld voor die taken gebruiken. Per saldo dus geen financieel voordeel.

De financiële gevolgen voor de begroting zijn als volgt:

tabel 101 financieel overzicht septembercirculaire 2023 (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

Onderwerp	2024	2025	2026	2027
Stand meicirculaire 2023	184.793	184.468	168.221	165.603
Stand septembercirculaire 2023	185.999	185.970	169.016	169.200
Bruto verschil door septembercirculaire	1.206	1.502	795	3.597
Claims	-512	-254	-129	-98
Verschil door septembercirculaire	694	1.248	666	3.499
Al ingerekend in de begroting: behoedzaamheidsreserve ingeleverd		-500		
Netto verschil door septembercirculaire (*)	**694**	**748**	**666**	**3.499**

(*) De tellingen kunnen door afronding niet helemaal sluiten.

Voor de goede orde: deze financiële gevolgen (netto verschil door septembercirculaire) zijn nog niet verwerkt in de begroting 2024. Dat gebeurt via een aparte begrotingswijziging voor 2024.

In de volgende tabel staan de claims waar we rekening mee houden: onderwerpen waar de gemeente mee aan de slag moet en waarvoor we geld krijgen. Dat geld wordt apart gehouden en gebruikt voor dat onderwerp.

Toelichting op verschil
Voor 2024 en verder is de loon-/prijsontwikkeling (LPO) aangepast. De gemeenten krijgen daardoor meer geld; dat is de voornaamste reden (gemiddeld € 1,5 miljoen meer) van de positieve reeks. Daarnaast wordt in 2027 en 2028 voor het eerst een volume van het accres toegevoegd. Feitelijk had het deel van 2027 vorig jaar al toegevoegd moeten worden. Nu wordt dat toegevoegd en dat levert de gemeente ruim € 3 miljoen op in 2027.

Verder zijn de aantallen van de maatstaven aangepast. Landelijk, maar ook lokaal. Voorbeeld: als er landelijk meer inwoners zijn, krijgen de gemeenten per inwoner minder geld. Immers: hetzelfde potje geld wordt via meer inwoners verdeeld. Als er bij de gemeente Hoorn dan ook meer inwoners zijn, is er geen financieel nadeel. Als dat echter niet zo is, dus als er bij de gemeente Hoorn minder snel groeit en er minder inwoners bij komen, dan heeft de gemeente financieel een nadeel. De aanpassing van de aantallen levert voor alle maatstaven samen een nadeel op van gemiddeld € 150.000.

De WOZ-waarden zijn ook aangepast. Dat betekent ook een nadeel voor de gemeente. De WOZ is een negatieve maatstaf. Ofwel: van de opbrengst uit het gemeentefonds wordt de WOZ afgetrokken. Dat is omdat de gemeente die inkomst zelf kan binnenhalen via de aanslag OZB. De waardeontwikkeling is veel hoger dan bij de meicirculaire gedacht. Dus er is een hogere WOZ-waarde, waardoor er meer geld wordt afgetrokken van de opbrengst uit het gemeentefonds. Het gaat om gemiddeld € 750.000 nadeel.

Claims
Er zijn diverse bedragen ontvangen, waar de gemeente wat mee moet doen. Daarom wordt dat geld apart gezet en geclaimd. Verderop in deze paragraaf worden ze toegelicht.

Begrotingsbeeld na verwerking septembercirculaire 2023
Als de financiële gevolgen van de septembercirculaire worden verwerkt in de begroting, dan is het financiële beeld als volgt:

tabel 102 claims septembercirculaire 2023 (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	2024	2025	2026	2027
Saldo van de begroting (zie tabel)	**665**	**123**	**-12.640**	**-16.486**
Effect septembercirculaire voor begroting	694	748	666	3.499
Saldo voor de Begroting 2024	**1.359**	**871**	**-11.974**	**-12.987**

Het Rijk doet dus met de septembercirculaire een eerste stapje in de compensatie van het tekort door het Rijk in 2027. In de begroting 2024 rekenen we erop dat zij dit tot 100% gaan aanvullen. Opvallend is dat ze geen stapje maken in 2026. Dit is geen goede voorbode voor de compensatie die we wel in 2026 verwachten.

De veranderingen door de septembercirculaire voor de begroting 2024 worden in een aparte begrotingswijziging aan de gemeenteraad aangeboden. Dat gebeurt naar verwachting in december 2023 bij het raadsvoorstel Begrotingswijzigingen in het verzameloverzicht. De begrotingswijziging wijzigt de begroting op de hierboven toegelichte manier.

Vanaf 2024 kan het sociaal domein niet meer uit de algemene uitkering worden berekend.

Toelichting op de claims
Er zijn diverse aanpassingen van integratie-, decentralisatie- of specifieke uitkeringen. Daarnaast zijn er zogenaamde taakmutaties: taken die gemeenten moeten uitvoeren en waarvoor geld beschikbaar wordt gesteld.

In de onderstaande tabel staan die onderwerpen. Van de bruto opbrengst worden de onderstaande bedragen afgetrokken, zodat de netto opbrengst wordt gepresenteerd als verandering van de begroting. Onder de tabel worden de verschillende onderwerpen toegelicht.

tabel 103 claims septembercirculaire 2023 (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	2024	2025	2026	2027
Claims				
Participatie	-76	-70	-67	-63
Beschermd wonen	29	0	0	0
LHBTI	-20	-20	-20	0
Veilig wonen	-7	-7	-7	0
MO/OGGz	-14	-14	-14	-14
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBC III)	-4	-4	-4	-4
Wet visueel beperkten	4	4	4	4
Bijzondere bijstand en vroegsignalering	-193	0	0	0
Hulpmiddelen thuis laten staan	-2	-2	-3	-3
Rijksvaccinatieprogramma	-19	-20	-18	-18
Loon- en prijsbijstelling Jeugdzorg	-208	-121	0	0
Netto gevolgen voor de Begroting 2024	**-512**	**-254**	**-129**	**-98**

Participatie
Gemeenten worden gecompenseerd voor de bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon voor medewerkers in de Wet Sociale werkvoorziening (Wsw). Het wordt verrekend via de integratie-uitkering Participatie en levert Hoorn ongeveer € 79.000 op. Dit bedrag wordt doorbetaald aan WerkSaam.

Beschermd wonen
Er is met een individuele gemeente afgerekend. Daardoor wordt het bedrag veranderd dat de andere gemeenten ontvangen. Dus ook voor Hoorn verandert het bedrag. Dit bedrag wordt verrekend met de budgetten voor beschermd wonen.

LHBTI
Regenboogsteden ontvangen geld om de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van Lesbische vrouwen, Homoseksuele mannen, Biseksuelen, Transgenderpersonen en intersekse personen (LHBTI) verder te bevorderen. Voor Hoorn is dat € 20.000 voor de periode van 2023 t/m 2026.

Veilig wonen
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van decentrale bestuurders. Daarom krijgen alle gemeenten samen € 2,4 miljoen per jaar voor 2023-2026. Voor Hoorn is dat ongeveer € 7.000.

MO/OGGz
De aantallen voor deze regeling zijn geactualiseerd. Hoorn krijgt daarom afgerond € 14.000 meer. Dit wordt verrekend met de budgetten voor dit onderwerp.

Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBC III)
De gemeenten krijgen vanaf 2023 structureel extra geld door de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). Doel van de regeling is de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Daarvoor ontvangt de gemeente ongeveer € 4.000.

Wet visueel beperkten
De Tweede Kamer wil de uitvoering van technische werkvoorzieningen voor mensen uit de doelgroep Participatiewet met een visuele beperking overdragen aan het UWV. Daarom wordt geld uit het gemeentefonds gehaald en overgeboekt naar de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Dat kost de gemeente ongeveer € 4.000 per jaar.

Bijzondere bijstand en vroegsignalering
Gemeenten krijgen geld om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen door de hoge inflatie te voorkomen. Hoorn ontvangt eenmalig € 193.000 in 2024.

Hulpmiddelen thuis laten staan
Door de motie Westerveld (GroenLinks) en Bikker (ChristenUnie) moet de regering met betrokken partijen landelijke afspraken maken over het behoud van hulpmiddelen thuis voor cliënten die verhuizen naar een instelling in de zin van de Wet langdurige zorg (Wlz) en die aangeven thuis te willen logeren. Onderdeel van deze bestuurlijke afspraken is dat de hulpmiddelen thuis blijven staan die vanuit de Wmo zijn verstrekt en gemeenten de financiering daarvan voortzetten. Gemeenten worden hiervoor gecompenseerd. Hoorn ontvangt daarvoor ongeveer € 2.000.

Rijksvaccinatieprogramma
Vanaf december 2019 krijgen zwangere vrouwen vaccinatie tegen maternale kinkhoest aangeboden door het Rijk. Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering van deze maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. Om dat te kunnen uitvoeren, krijgt de gemeente ongeveer € 20.000.

Loon- en prijsbijstelling Jeugdzorg
De loon- en prijsbijstelling 2023 voor jeugdzorg is aan het gemeentefonds toegevoegd voor de jaren 2024 en 2025. Voor Hoorn is dat in 2024 afgerond € 208.000 en voor 2025 is dat € 121.000.

Bijlagen

Kerngegevens

De gebruikte kerngegevens zijn afkomstig van de specificatieformulieren voor de (berekening van de) algemene uitkering. Deze cijfers kunnen qua aantallen anders zijn dan de aantallen die we zelf gebruiken in rapportages. Het Rijk gebruikt immers alleen vastgestelde aantallen en niet aantallen die nog gerealiseerd moeten worden. De aantallen hieronder worden gebruikt voor de berekening van de algemene uitkering.

tabel 104 kerngegevens

	peildatum: 1 januari	Begroting 2024	Begroting 2023
A	**Inwoneraantal en bevolkingsopbouw**		
	Aantal inwoners	75.986	75.186
	- waarvan jongeren (tot 18 jaar)	14.723	14.668
	aantal bijstandscliënten	1.527	1.546
B	**fysieke structuur**		
	oppervlakte gemeente (hectare)	5.391	5.391
	- waarvan land (hectare)	2.059	2.059
	- waarvan buitenwater (hectare)	3.155	3.155
	- waarvan binnenwater (hectare)	131	131
	- waarvan historische stads- of dorpskern (hectare)	46	46
	aantal woonruimten (exclusief bijzondere woongebouwen)	34.666	34.336
	historische woningen	3.299	3.299
C	**financiën (bedragen x € 1.000)**		
	uitgaven (inclusief stortingen reserves)	331.833	310.525
	inkomsten (inclusief onttrekkingen reserves)	332.498	308.809

peildatum: 1 januari	Begroting 2024	Begroting 2023
resultaat begroting	**665**	**-1.716**
uitsplitsing inkomsten:		
algemene uitkering	*184.793*	*174.497*
specifieke uitkeringen	*29.838*	*30.319*
belastingen en retributies	*43.707*	*43.159*
onttrekkingen reserves	*6.005*	*19.411*
overige baten	*68.155*	*41.423*

Mutaties na Kadernota 2023

Uitgangspunt is het laatst bekende begrotingssaldo wat via de Kadernota 2023 met de raad gedeeld is.

tabel 105 saldo van de begroting (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	2024	2025	2026	2027
saldo bij kadernota 2023	**1.987**	**1.015**	**-3.005**	**-1.820**
correct verwerken voormalige ruimtevragers	-500	-808	-937	-1.052
begrotingssaldi in administratie	**1.487**	**207**	**-3.942**	**-2.872**

Correct verwerken voormalige ruimtevragers

In de kadernota zijn de ruimtevragers opgeheven. Vanaf de kadernota 2023 wordt het nieuwe beleid direct in de begroting verwerkt. Hetzij op een product, als in de gemeenteraad overeenstemming is dat het onderwerp verwerkt moet worden. Hetzij op een stelpost in de begroting, als er later nog nadere besluitvorming over moet plaatsvinden.

Bij de verwerking in de kadernota is per abuis een verkeerd bedrag verwerkt. Verwerkt is het saldo tussen wat het moest zijn versus waar al rekening mee was gehouden. En dat is dan een te laag budget omdat de volledige claims verwerkt hadden moeten worden. Dat is gedurende het zomerreces ontdekt en aangepast. In de begroting staat met deze post nu wat de gemeenteraad heeft besloten bij de kadernota 2023. De werkelijke claim is verwerkt en dat betekent een verslechtering van de cijfers.

Het geeft maar aan dat het een goede keuze is geweest om de ruimtevragers direct in de begroting te verwerken. Het juist verwerken van de goede cijfers in de begroting was zo ingewikkeld geworden, dat een fout snel gemaakt is. Bovendien moet dat onder grote tijdsdruk gedaan worden.

Daarnaast waren er bij enkele onderdelen in de kadernota kleinere afrondingsverschillen die zijn verwerkt.

Besluitvorming gemeenteraad juli-september

In juli en september zijn er geen besluiten genomen die gevolgen hebben voor het begrotingssaldo.

Financieel

Overhead

tabel 106 berekening overhead (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

Onderdeel	bedrag	%
saldo Human resources, Planning & control, Bestuurszaken en -secretariaat, Inkoop, Juridische zaken en Communicatie	3.096	
saldo Informatievoorziening, inclusief automatisering	4.041	
saldo Facilitaire zaken	254	
saldo Huisvesting	1.494	
overige overhead dat niet wordt toegerekend aan producten	1.374	
salarissen overhead	18.466	
totale overhead	**28.725**	
salarissom totale gemeente begroting	62.217	
minus salarissom dat wordt gerekend als overhead	-18.466	
salarissom waarover opslag overhead wordt berekend	**43.751**	
percentage overhead wordt dan		**65,7**

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

tabel 107 algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (bedragen in x € 1.000, - = nadeel)

	2024	2025	2026	2027
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is:				
OZB - gebruikers niet-woningen	1.999	2.009	2.019	2.029
OZB - eigenaren woningen	10.815	10.870	10.925	10.980
OZB - eigenaren niet-woningen	3.305	3.320	3.335	3.350
Hondenbelasting	135	67	0	0
Precariobelasting	320	320	320	320
Toeristenbelasting	466	466	466	466
Algemene uitkeringen				
Algemene uitkering gemeentefonds (na claims)	126.759	126.880	109.698	165.494
Algemene uitkering onderdeel Sociaal Domein	57.562	57.980	59.985	963
Saldo van de financieringsfunctie				
Treasury renteomslag	581	-1.284	-2.266	-3.130
Treasury overig	153	153	153	153
overige algemene dekkingsmiddelen				
n.v.t.	-	-	-	-
Saldo algemene dekkingsmiddelen	**202.095**	**200.781**	**184.635**	**180.624**
Overzicht onvoorzien (lasten)				
Incidenteel	-150	-150	-150	-150
Structureel	-54	-80	-105	-130
Totaal onvoorzien	**-204**	**-230**	**-255**	**-280**

Uitgangspunten
De uitgangspunten voor de begroting 2024 zijn bij de kadernota 2023 vastgesteld. Dit onder het voorbehoud dat de indices mogelijk veranderden door de roerige tijden waarin we leven. Voorstel is de meest recente indices te verwerken. Dat zijn:

Prijscompensatie en trendmatige veranderingen

Leges en tarieven
Uitgangspunt van beleid is dat de gemeentelijke leges en tarieven voor inwoners, bedrijven en bezoekers niet meer dan trendmatig worden verhoogd. De index die hiervoor wordt gebruikt, is de geharmoniseerde consumenten prijsindex (hicp). Dit percentage is volgens de meest recente publicatie van het CPB 3,2% in 2024.

Belastingen
Hiervoor geldt dezelfde index als bij de leges en tarieven. De geharmoniseerde consumentenprijsindex (cpi): 3,2%.

Daarnaast worden de tarieven gecorrigeerd voor de ontwikkeling van de WOZ waarden, zodat de opbrengststijging gelijke tred houdt met de inflatie.

Prijscompensatie budgetten
De index die hiervoor wordt gebruikt, is de geharmoniseerde consumenten prijsindex (hicp). Dit percentage is volgens de meest recente publicatie van het CPB 3,2% in 2024.

Loonindexatie cao
De huidige cao voor gemeenteambtenaren loopt tot en met 31 december 2023. De nieuwe cao-afspraken zijn nog niet bekend. Het Centraal Planbureau kent geen specifiek indexcijfer voor de loonontwikkeling van gemeenteambtenaren, daarom wordt de index ‘loonvoet sector overheid’ gevolgd. Het percentage volgens de meest recente publicatie van het CPB is 5,2% in 2024.

Investering(splafond) 2024 en verder
Ook de investeringsplafonds worden geïndexeerd. Hiervoor geldt het indexcijfer overheidsinvesteringen (iboi) voor 2024. Dat is 1,6%.

Verder zijn de volgende belangrijke aantallen aangehouden. Deze aantallen worden o.a. gebruikt in de meerjarige berekening van de algemene uitkering:

jaar	inwoners	woonruimten
2024	75.986	34.330
2025	76.712	34.660
2026	77.548	35.040
2027	78.846	35.630

Let op: er is in het meerjarige beeld een bepaalde veiligheidsmarge opgenomen bij de aantallen. Vooral bij woonruimten is het precieze aantal per jaar moeilijk aan te geven, omdat in Hoorn de woningbouw afhankelijk is van inbreilocaties. Daar gelden andere voorbereidingsprocedures voor, die vaak langer duren dan vooraf is geschat. Bovendien stagneert de markt bij het bouwen van de woningen.

Overzicht baten en lasten

In onderstaand overzicht staat per programma de lasten, baten en saldo van de Jaarrekening 2022, de bijgestelde Begroting 2023 en de Begroting 2024.

tabel 108 overzicht lasten en baten per programma (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

		Rekening 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0	Bestuur en ondersteuning	-9.884	2.867	-7.017	-9.539	2.290	-7.249	-10.153	2.895	-7.258
1	Openbare orde en veiligheid	-7.630	321	-7.309	-8.118	343	-7.775	-9.079	283	-8.796
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-14.618	7.344	-7.273	-15.333	6.173	-9.160	-16.536	7.283	-9.253
3	Economische zaken	-2.572	338	-2.234	-3.131	412	-2.719	-2.345	342	-2.003
4	Onderwijs	-14.643	7.110	-7.532	-15.623	7.143	-8.480	-15.355	7.053	-8.302
5	Cultuur en recreatie	-27.295	7.013	-20.282	-28.484	6.868	-21.616	-27.806	7.166	-20.640
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	-134.000	36.670	-97.332	-130.355	29.381	-100.974	-129.220	30.056	-99.164
7	Duurzaamheid en milieu	-17.367	18.845	1.478	-20.877	21.142	265	-21.145	20.223	-922
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-19.337	18.217	-1.119	-21.170	20.612	-558	-52.995	46.107	-6.888
96	Onvoorzien	0	0	0	-174	0	-174	-204	0	-204
97	Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	-39	0	-39	-39	0	-39
98	Overhead	-23.790	1.880	-21.910	-29.126	1.166	-27.960	-28.229	1.219	-27.010
99	Algemene dekkingsmiddelen	-2.518	194.157	191.639	-2.692	193.868	191.176	-1.848	203.943	202.095
Totaal saldo van baten en lasten		**-273.654**	**294.762**	**21.108**	**-284.661**	**289.398**	**4.737**	**-314.956**	**326.572**	**11.616**
Mutaties reserves		-31.690	17.925	-13.765	-19.862	19.330	-532	-16.877	5.927	-10.950
Primitieve begroting		**-305.344**	**312.687**	**7.343**	**-304.523**	**308.728**	**4.205**	**-331.833**	**332.499**	**666**

De bedragen kunnen afwijken van andere overzichten door afronding.

Overzicht baten en lasten structureel

In onderstaand overzicht staat per programma de lasten, baten en saldo van de Jaarrekening 2022, de bijgestelde Begroting 2023 en de Begroting 2024.

tabel 109 overzicht lasten en baten per programma (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

		Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0	Bestuur en ondersteuning	-10.153	2.895	-7.258	-12.739	2.841	-9.898	-14.962	2.950	-12.012	-14.643	2.950	-11.693
1	Openbare orde en veiligheid	-9.079	283	-8.796	-9.005	283	-8.722	-9.004	283	-8.721	-9.003	283	-8.720
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-16.536	7.283	-9.253	-16.489	7.283	-9.206	-16.265	7.283	-8.982	-17.961	7.283	-10.678
3	Economische zaken	-2.345	342	-2.003	-2.294	342	-1.952	-2.239	342	-1.897	-2.184	342	-1.842
4	Onderwijs	-15.355	7.053	-8.302	-16.021	6.830	-9.191	-15.913	6.830	-9.083	-15.863	6.830	-9.033
5	Cultuur en recreatie	-27.806	7.166	-20.640	-28.053	7.147	-20.906	-27.674	7.079	-20.595	-27.350	7.078	-20.272
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	-129.220	30.056	-99.164	-128.051	30.056	-97.995	-127.373	30.692	-96.681	-127.843	30.677	-97.166
7	Duurzaamheid en milieu	-21.145	20.223	-922	-21.326	20.481	-845	-20.701	19.965	-736	-20.846	20.150	-696
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-52.995	46.107	-6.888	-40.380	33.269	-7.111	-20.528	13.591	-6.937	-14.744	8.204	-6.540
96	Onvoorzien	-204	0	-204	-230	0	-230	-255	0	-255	-280	0	-280
97	Heffing voor de vennootschapsbelasting	-39	0	-39	-39	0	-39	-39	0	-39	-39	0	-39
98	Overhead	-28.229	1.219	-27.010	-30.427	1.219	-29.208	-30.033	1.144	-28.889	-29.803	1.069	-28.734
99	Algemene dekkingsmiddelen	-1.848	203.943	202.095	-3.041	203.822	200.781	-4.021	188.656	184.635	-4.881	185.506	180.625
	Totaal saldo van baten en lasten	**-314.956**	**326.572**	**11.616**	**-308.095**	**313.573**	**5.478**	**-289.007**	**278.815**	**-10.192**	**-285.440**	**270.372**	**-15.068**
	Mutaties reserves	-16.877	5.927	-10.950	-13.216	7.862	-5.354	-9.257	6.810	-2.447	-9.310	7.893	-1.417
	Primitieve begroting	**-331.833**	**332.499**	**666**	**-321.311**	**321.435**	**124**	**-298.264**	**285.625**	**-12.639**	**-294.750**	**278.265**	**-16.485**

De bedragen van de tellingen kunnen afwijken van andere overzichten door afronding.

Incidentele baten en lasten

Gemeenten zijn verplicht om een meerjarig overzicht van incidentele lasten en baten in hun begroting op te nemen. Het onderscheid tussen de begrippen 'structureel' en 'incidenteel' is in het BBV niet vastomlijnd gedefinieerd. In het BBV staat wel als hulpmiddel opgenomen dat bij de nadere invulling van het begrip 'incidenteel' gedacht kan worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

De commissie BBV heeft in augustus 2018 een vernieuwde notitie ‘incidentele baten en lasten‘ vastgesteld. Volgens deze notitie betreffen Incidentele baten en lasten die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.

Stellige uitspraak in deze notitie is dat voor de in het overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen posten een nadere toelichting is vereist.

In onderstaand overzicht zijn de incidentele lasten en baten groter dan € 100.000 apart opgenomen. Incidentele baten en lasten tussen de € 50.000 en € 100.000 zij per programma samengevoegd. Incidentele baten en lasten kleiner dan € 50.000 zijn niet opgenomen in onderstaand overzicht.

tabel 110 incidentele lasten en baten (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

Prg	Omschrijving	lasten 2024	baten 2024	lasten 2025	baten 2025	lasten 2026	baten 2026	lasten 2027	baten 2027
1	Extra inzet illegale huisvesting arbeidsmigranten	-50							
2	Dekking afwaardering Buitenstad (dekking reserve Poort van Hoorn)							-1.950	1.950
2	Extra onderhoud openbare ruimte (coalitieakkoord)	-400		-400		-200			
3	Voortzetting Wonen Onderwijs Werken	-110		-110		-55			
4	Convenant Voortijdig schoolverlaten 2020-2024	-223	223						
5	SPUK Jongerencultuur	-295	295						
5	Eenmalige kosten vernieuwing Westfries Museum	-541	-48	-180					
6	Asiel (inburgering, gemeentefondsgeld)	-147							
6	Inzet kwetsbare inwoners	-202							

Prg	Omschrijving	lasten 2024	baten 2024	lasten 2025	baten 2025	lasten 2026	baten 2026	lasten 2027	baten 2027
7	Tijdelijke SPUK capaciteit CDOKE	-1.261	1.261	-1.273	1.273				
8	Energielabels vastgoedbezit en EED rapportage			-75					
8	Lasten en baten grondexploitaties	-41.963	43.074	-29.765	30.933	-10.175	11.249	-4.789	5.855
8	Ingerekende extra inkomst bouwleges		400						
8	Tijdelijke regeling Wonen boven winkels	-75		-75					
8	Uitvoeringscapaciteit Kansen voor de Kersenboogerd (coalitieakkoord)	-350		-350		-350			
overhead	Traineepool 2024-2025	-740		-740	740				
overhead	Versneld archiveren archief stadhuis	-125		-50					
overhead	Vrijval uitgestelde kapitaallasten renovatie stadhuis	1.000							
overhead	Vrijval uitgestelde kapitaallasten renovatie stadhuis (storten in reserve Kapitaallasten investeringen)	-1.000							
overhead	Stelpost besparingen inhuur derden	305							
overhead	Tijdelijke aanstelling adviseur seniorenhuisvesting en doorstroommakelaar (dekking vanuit de regio)	-198	150	-198	150	-99	75		
ADM[3]	Afschaffen hondenbelasting: lagere opbrengst		135		67				
ADM	Inzetten behoedzaamheid raming gemeentefonds				500				
resultaat	Inzet Algemene reserve voor verbeteren financieel beeld in latere jaren	-1.000							
resultaat	Kasschuif van 2024 naar 2025 via Algemene reserve	-1.000			1.000				
resultaat	Aanleg buffer voor stationsgebied	-1.000							
resultaat	Aanleg buffer cofinanciering ontsluiting binnenstad	-4.000		-4.000					
resultaat	Dekking jaarschijf uit Algemene reserve (coalitieakkoord)						770		

[3] ADM = algemene dekkingsmiddelen

Prg	Omschrijving	lasten 2024	baten 2024	lasten 2025	baten 2025	lasten 2026	baten 2026	lasten 2027	baten 2027
	totaal	**-53.375**	**45.490**	**-37.216**	**34.663**	**-10.879**	**12.094**	**-6.739**	**7.805**
	saldo		**-7.884**		**-2.552**		**1.216**		**1.066**

Toelichting incidentele baten en lasten

Extra inzet illegale huisvesting arbeidsmigranten
De gemeenteraad besloot incidenteel geld beschikbaar te stellen voor de controle op illegale huisvesting van arbeidsmigranten.

Dekking afwaardering Buitenstad (dekking reserve Poort van Hoorn)
De aankoop van de gronden wordt via de reserve Poort van Hoorn geregeld.

Extra onderhoud openbare ruimte (coalitieakkoord)
Via het coalitieakkoord is voor drie jaren geld beschikbaar gesteld om de openbare ruimte extra te onderhouden.

Voortzetting Wonen Onderwijs Werken
Het programma is aan het begin van de bestuursperiode voor drie jaar voortgezet. Daarna vervalt het programma, tenzij opnieuw wordt besloten het programma voort te zetten.

Convenant Voortijdig schoolverlaten 2020-2024
Voor het convenant wordt incidenteel geld ontvangen zodat voortijdig schoolverlaten zoveel mogelijk kan worden voorkomen.

SPUK Jongerencultuur
Er is van het Rijk een specifieke uitkering ontvangen om jongeren van 14 tot en met 27 jaar te laten participeren aan cultuur. Dit is als inhaalslag na de coronacrisis.

Eenmalige kosten vernieuwing Westfries Museum (WFM)
De renovatie van het WFM zorgt voor incidentele kosten omdat de collectie tijdens de verbouwing moet worden opgeslagen.

Asiel (inburgering, gemeentefondsgeld)
Via het gemeentefonds is geld ontvangen voor de inburgering van asielzoekers, specifiek Oekraïners.

Budget kwetsbare inwoners
Er is incidenteel geld voor kwetsbare inwoners.

Tijdelijke SPUK capaciteit CDOKE
Het rijk heeft de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid ingevoerd. De gemeente krijgt incidenteel geld en zet dat in voor capaciteit.

Energielabels vastgoedbezit en EED rapportage
Het rijk heeft incidenteel geld beschikbaar gesteld voor genoemde onderwerpen.

Lasten en baten grondexploitaties
De veranderingen bij de grondexploitaties zijn naar de aard incidenteel. Het totaal van de lasten en baten moet in het overzicht incidentele lasten en baten worden opgenomen.

Ingerekende extra inkomst bouwleges
Bij het dekkingsplan bij de begroting 2022 is incidenteel voor twee jaren de opbrengst bouwleges verhoogd.

Tijdelijke regeling Wonen boven winkels
De gemeenteraad besloot tot het beschikbaar stellen van geld om wonen boven winkels mogelijk te maken. De regeling eindigt in 2025.

Uitvoeringscapaciteit Kansen voor de Kersenboogerd (coalitieakkoord)
Via het coalitieakkoord is voor enkele jaren geld voor uitvoeringscapaciteit beschikbaar gesteld om het project te starten.

Traineepool 2024-2025
Er is besloten een traineepool op te zetten. Dekking is de Algemene reserve.

Versneld archiveren archief stadhuis
Door de renovatie van het stadhuis is er een kans om het archief sneller te digitaliseren en archiveren. Daarvoor is incidenteel geld beschikbaar gesteld.

Vrijval uitgestelde kapitaallasten renovatie stadhuis
De kapitaallasten van de renovatie stadhuis starten vanaf 2025. In eerste instantie was dat 2024. Daarom vallen de geraamde kapitaallasten vrij. Dit geld wordt in de reserve Kapitaallasten investeringen gestort om de kapitaallasten van een investering voor de renovatie te dekken.

Stelpost besparingen inhuur derden
Bij het dekkingsplan begroting 2021 is voorgesteld te besparen op inhuur derden. De post moet nog ingevuld worden en dat gebeurt via de cyclusdocumenten.

Tijdelijke aanstelling adviseur seniorenhuisvesting en doorstroommakelaar (dekking vanuit de regio)
Er is een adviseur tijdelijk aangesteld voor een periode van drie jaren. De adviseur werkt ook voor de regio, daarom wordt een deel van de kosten betaald door de regio.

Afschaffen hondenbelasting: lagere opbrengst
De hondenbelasting wordt stapsgewijs afgeschaft. De opbrengst van de komende twee jaren is nog geraamd.

Inzetten behoedzaamheid raming gemeentefonds
Om het jaar 2025 dekkend te maken, wordt op voorhand de behoedzaamheid in de berekening van de algemene uitkering ingezet.

Inzet Algemene reserve voor verbeteren financieel beeld in latere jaren
Bij de kadernota 2022 is het surplus uit de meicirculaire 2022 gebruikt om te storten in de Algemene reserve, in afwachting van slechtere jaren. Dit is conform de aanbeveling van het ministerie van BZK.

Kasschuif van 2024 naar 2025 via Algemene reserve
Om 2025 sluitend te maken, is van het saldo 2024 een bedrag overgeheveld naar 2025 via de Algemene reserve.

Aanleg buffer voor stationsgebied
Bij de kadernota 2022 is het surplus uit de meicirculaire 2022 gebruikt om te storten in de reserve Poort van Hoorn om het stationsgebied te kunnen ontwikkelen.

Aanleg buffer cofinanciering ontsluiting binnenstad
Bij de kadernota 2022 is het surplus uit de meicirculaire 2022 gebruikt om te storten in de reserve Poort van Hoorn om de nieuwe ontsluiting van de binnenstad mogelijk te maken.

Dekking jaarschijf uit Algemene reserve (coalitieakkoord)
De activiteiten uit het coalitieakkoord maken het noodzakelijk incidenteel geld uit de Algemene reserve te halen.

Mutaties reserves per programma

tabel 111 mutaties reserves per programma meerjarig (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	2024	2025	2026	2027
toevoegingen (U)				
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0
Programma 1 Openbare orde en veiligheid	0	0	0	0
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-4.572	-4.731	-4.728	-4.734
Programma 3 Economische zaken	0	0	0	0
Programma 4 Onderwijs	-1.661	-1.777	-1.871	-1.950
Programma 5 Cultuur, recreatie en sport	-205	-206	-207	-207
Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	-102	-103	-103	-103
Programma 7 Duurzaamheid en milieu	-14	-14	-14	-14
Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-6.059	-5.115	-1.034	-1.001
Overhead	-1.000	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	-434	-440	-470	-470
Resultaat	-2.160	-161	-161	-161
Geen beleidsveld: mutaties reserves onderling	-670	-670	-670	-670
totaal toevoegingen	**-16.877**	**-13.217**	**-9.258**	**-9.310**
onttrekkingen (I)				
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	8	747	777	7
Programma 1 Openbare orde en veiligheid	1	1	1	1
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	2.390	2.381	2.378	4.321
Programma 3 Economische zaken	0	0	0	0

	2024	2025	2026	2027
Programma 4 Onderwijs	916	1.146	1.095	1.079
Programma 5 Cultuur, recreatie en sport	416	402	401	400
Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	131	131	132	123
Programma 7 Duurzaamheid en milieu	182	181	181	181
Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	552	553	552	534
Overhead	618	608	580	534
Algemene dekkingsmiddelen	42	42	42	42
Resultaat	0	1.000	0	0
Geen beleidsveld: mutaties reserves onderling	670	670	670	670
totaal onttrekkingen	**5.926**	**7.862**	**6.809**	**7.892**
Saldo	**-10.951**	**-5.355**	**-2.449**	**-1.418**

De bedragen kunnen afwijken van andere overzichten door afronding.

Beoogde structurele mutaties in reserves

tabel 112 structurele mutaties in reserves (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

		2024	2025	2026	2027
stortingen					
Saldo product parkeren	Reserve parkeren	-3.127	-3.290	-3.287	-3.296
Jaarlijkse storting	Reserve parkeren	-1.321	-1.317	-1.316	-1.314
Bijdrage uit reserve parkeren	Reserve masterplan hoofdinfrastructuur	-50	-50	-50	-50
Bijdrage uit reserve parkeren	Reserve Poort van Hoorn	-620	-620	-620	-620
Jaarlijkse storting i.v.m. turborotonde	Reserve Poort van Hoorn	-51	-51	-51	-51
Huuropbrengst Spoorsingel 2	Reserve Poort van Hoorn	-5	-5	-5	-5
Jaarlijkse storting	Reserve Poort van Hoorn	-435	-435	-435	-435
Percentageregeling beeldende kunst	Reserve beeldende kunst	-25	-25	-25	-25
Jaarlijkse storting	Reserve beeldende kunst	-19	-19	-19	-19
Vrijval kapitaallasten primair onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs	Reserve onderwijshuisvesting PO en (V)SO	-380	-496	-590	-669
Jaarlijkse storting	Reserve onderwijshuisvesting PO en (V)SO	-1.081	-1.081	-1.081	-1.081
Revolverend fonds duurzaamheid	Reserve stimuleringsmaatregelen duurzaamheid	-14	-14	-14	-14
Meerjarig onderhoudsplanning De Kreek	Reserve welzijnsvoorzieningen B/O	-152	-152	-152	-152
Externe bijdrage kapitaallasten De Kreek	Reserve welzijnsvoorzieningen B/O	-48	-48	-48	-48
Jaarlijkse storting	Reserve welzijnsvoorzieningen B/O	-160	-161	-161	-161
Jaarlijkse storting	Reserve kunstijsbaan	-83	-84	-85	-85
Onderhoudsreservering Westfries Archief	Reserve diverse incidentele bestemmingen	-37	-37	-37	-37
Onderhoudsreservering hockeycomplex	Reserve diverse incidentele bestemmingen	-5	-5	-5	-5
Waterschapsverkiezingen (septembercirculaire 2020)	Reserve diverse incidentele bestemmingen	-13	-13	-13	-13

		2024	2025	2026	2027
Diverse reserveringen uit meicirculaire 2021	Reserve diverse incidentele bestemmingen	-54	-55	-55	-55
Diverse reserveringen uit septembercirculaire 2021	Reserve diverse incidentele bestemmingen	-48	-48	-49	-49
Diverse reserveringen uit meicirculaire 2022	Reserve diverse incidentele bestemmingen	-420	-384	-393	-370
Onderhoudsreservering stadsstrand	Reserve diverse incidentele bestemmingen	-68	-68	-68	-68
Huuropbrengsten woningen, kantoren, Botterwerf en parkeerplekken Oostereiland	Reserve Oostereiland	-330	-336	-343	-349
Jaarlijkse storting	Reserve Oostereiland	-108	-109	-109	-109
Jaarlijkse storting	Reserve 40-60 regeling sport	-35	-35	-35	-35
Resultaat erfpacht / litervergoeding	Algemene bedrijfsreserve grondzaken	-164	-164	-119	-119
Exploitatie gronden, niet bedrijventerrein	Algemene bedrijfsreserve grondzaken	6	-91	-7	10
totaal stortingen		**-8.847**	**-9.193**	**-9.172**	**-9.224**
onttrekkingen					
Afsluiten product riolering	Reserve riolering	2	2	2	2
Jaarlijkse vrijval	Reserve riolering	179	179	179	179
Dekking kapitaallasten investeringen	Reserve kapitaallasten investeringen	580	540	494	426
Bijdrage aan reserve masterplan hoofdinfrastructuur	Reserve parkeren	620	620	620	620
Bijdrage aan reserve Poort van Hoorn	Reserve parkeren	50	50	50	50
Personeelslasten en overhead parkeerbedrijf	Reserve parkeren	491	491	491	491
Operationeel beheerder in technische installaties in de openbare ruimte	Reserve parkeren	77	77	77	77
Dekking kapitaallasten investeringen	Reserve parkeren	91	98	97	99
Jaarlijkse vrijval	Reserve parkeren	1.411	1.411	1.411	1.411
Dekking kapitaallasten investeringen	Reserve masterplan hoofdinfrastructuur	136	135	134	133

		2024	2025	2026	2027
Dekking kapitaallasten investeringen	Reserve Poort van Hoorn	490	487	457	454
Dekking kapitaallasten investeringen	Reserve onderwijshuisvesting PO en (V)SO	353	590	588	586
Rente duurzaamheidsleningen SVN	Reserve stimuleringsmaatregelen duurzaamheid	10	10	9	9
Dekking kapitaallasten investeringen	Reserve welzijnsvoorzieningen B/O	545	542	538	535
Dekking kapitaallasten investeringen	Reserve kunstijsbaan	159	159	159	159
Beheerskosten Oostereiland	Reserve Oostereiland	129	129	128	128
Dekking kapitaallasten investeringen	Reserve Oostereiland	513	513	513	494
Bijdrage prenataal huisbezoek	Reserve diverse incidentele bestemmingen	23	23	23	23
Bijdrage HPV vaccinatie jongens	Reserve diverse incidentele bestemmingen	12	12	12	12
DU extra capaciteit BOA’s	Reserve diverse incidentele bestemmingen	42	42	42	42
Renovatie clubgebouw AV Hollandia	Reserve 40-60 regeling sport	11	11	11	11
totaal onttrekkingen		**5.924**	**6.121**	**6.035**	**5.941**

Meerjarenbalans

De geprognosticeerde balans heeft twee gebruiksdoeleinden.

Allereerst geeft de geprognosticeerde balans inzicht in

1. de verwachte ontwikkeling van vooral de investeringen in vaste activa,
2. de ontwikkeling van de voorraad gronden (bouwgrond in exploitatie),
3. de toename of aanwending van de reserves (het eigen vermogen),
4. het verloop van de voorzieningen,
5. het verloop van de schulden en
6. de financieringsbehoefte (behoefte aan leningen).

Daarmee wordt informatie verschaft over onder meer de verwachte ontwikkeling van de balansposten op basis waarvan de voorgeschreven financiële kengetallen, zoals de (netto) schuldquote, de solvabiliteit en grondexploitatie worden berekend. De uitkomsten van deze kengetallen staan in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Zo geven de verschillende posten van de geprognosticeerde balans en de kengetallen de raad meer inzicht in de verwachte ontwikkeling van de financiële positie, het risicoprofiel van de financiële positie (risico's van investeringen, bouwgronden in exploitatie en schuldportefeuille) en de mate van flexibiliteit van de exploitatie(begroting). Meer investeringen en schulden betekenen immers ook structureel hogere vaste afschrijvings- en rentelasten en meer risico's die samenhangen met de investeringen en schuldportefeuille.

Daarnaast kan de geprognosticeerde balans worden gebruikt voor het berekenen van de verwachte ontwikkeling van het EMU-saldo van de gemeente.

tabel 113 prognose meerjarenbalans (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	3.401	3.401	3.401	3.401	3.401	3.401
Materiële vaste activa	207.390	309.231	310.711	297.994	295.812	292.980
Financiële vaste activa	68.416	67.997	67.573	67.146	66.717	66.288
Totaal vaste activa	**279.207**	**380.629**	**381.685**	**368.541**	**365.930**	**362.669**
Vlottende activa						
Voorraden	-12.347	-12.347	-12.347	-12.347	-12.347	-12.347
Uitzettingen	27.748	26.565	26.565	26.565	26.565	26.565

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Liquide middelen	2.708	0	0	0	0	0
Overlopende activa	20.683	20.683	20.683	20.683	20.683	20.683
Totaal vlottende activa	**38.792**	**34.901**	**34.901**	**34.901**	**34.901**	**34.901**
Totaal activa	**317.999**	**415.530**	**416.586**	**403.442**	**400.831**	**397.570**
Passiva						
Vaste passiva						
Reserves	95.159	103.034	118.189	124.209	126.780	115.558
Resultaat boekjaar	7.343	4.205	666	124	-12.639	-16.485
Voorzieningen	10.581	6.632	5.900	5.204	4.498	3.848
Vaste schulden	157.257	229.804	217.401	200.058	209.967	222.728
Totaal vaste passiva	**270.340**	**343.675**	**342.156**	**329.595**	**328.606**	**325.649**
Vlottende passiva						
Vlottende schulden	12.793	36.989	39.564	39.981	37.359	37.055
Overlopende passiva	34.866	34.866	34.866	34.866	34.86	34.866
Totaal vlottende passiva	**47.659**	**71.855**	74.430	**73.847**	**72.225**	**71.921**
Totaal passiva	**317.999**	**415.530**	**416.586**	**403.442**	**400.831**	**397.570**

EMU saldo

Het EMU-saldo is het jaarsaldo op kasbasis en daarmee anders dan het saldo van de begroting. Het saldo van de begroting is namelijk gebaseerd op het stelsel van baten en lasten. De grootste verschillen doen zich voor bij de investeringen en mutaties in reserves. In het kasstelsel worden investeringen in één keer ten laste van het jaarresultaat genomen. In het stelsel van baten en lasten wordt jaarlijks een deel van de lasten genomen op basis van economische gebruiksduur van de investeringen.

In het stelsel van baten en lasten zijn de onttrekkingen aan reserves baten en stortingen in reserves zijn lasten in de begroting. Het kasstelsel kent geen mutaties in reserves.

De landen van de Europese Unie hebben afgesproken dat de totale overheid (inclusief gemeenten) van een land jaarlijks een tekort mag hebben van maximaal 3% van het bruto nationaal product. Dit is het EMU-saldo.

Het EMU-saldo is dus het saldo van de gehele overheid in een land. Gemeenten tellen ook mee. Om dit te benadrukken is in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen dat in de begroting en in de jaarrekening inzicht moet worden gegeven in het EMU-saldo. In onderstaande tabel wordt het EMU-saldo van Hoorn berekend.

tabel 114 berekening EMU-saldo Hoorn (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

		2023	2024	2025	2026	2027
1.	**Mutaties financiële activa**					
1a.	(+) Financiële vaste activa	-419	-424	-427	-429	-429
1b.	(+) Uitzettingen	-1.183	0	0	0	0
1c.	(+) Liquide middelen	-2.708	0	0	0	0
1d.	(+) Overlopende activa	0	0	0	0	0
2.	**Mutaties financiële passiva**					
2a.	(-) Vaste schuld	72.547	-12.403	-17.343	9.909	12.761
2b.	(-) Vlottende schuld	24.196	2.575	-583	-1.622	-304
2c.	(-) Overlopende passiva	0	0	0	0	0

		2023	2024	2025	2026	2027
3.	**Verwachte boekwinst**					
3a.	(-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	**-101.053**	**9.404**	**17.499**	**-8.716**	**-12.886**

In onderstaande tabel staat de vergelijking van het EMU-saldo met de individuele referentiewaarde van Hoorn.

tabel 115 vergelijking EMU-saldo met individuele referentiewaarde Hoorn (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	2023	2024	2025	2026	2027
EMU-saldo volgens berekening	-101.053	9.404	17.499	-8.716	-12.886
EMU-SALDO referentiewaarde	-10.700	-10.700	-10.700	-10.700	-10.700
EMU-saldo blijft onder referentiewaarde		**20.104**	**28.199**	**1.984**	
EMU-saldo overschrijdt referentiewaarde	**-90.353**				**-2.186**

Uit bovenstaande tabel valt te lezen dat het EMU-saldo in 2023 en 2027
de referentiewaarde overschrijdt.

Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld

tabel 116 overzicht geraamde baten en lasten per taakveld Begroting 2024 (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

taakveld	lasten 2024	baten 2024	saldo 2024
0.1 Bestuur	-3.722	382	-3.340
0.10 Mutaties reserves	-16.877	5.927	-10.950
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-665	0	-665
0.2 Burgerzaken	-2.523	1.515	-1.008
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0
0.4 Overhead	-29.305	1.219	-28.086
0.5 Treasury	-1.848	2.582	734
0.61 OZB woningen	-453	10.909	10.456
0.62 OZB niet-woningen	-134	5.304	5.169
0.63 Parkeerbelasting	-7	6.036	6.029
0.64 Belastingen overig	-950	1.359	410
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	184.320	184.320
0.8 Overige baten en lasten	-1.499	0	-1.499
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-39	0	-39
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-5.351	28	-5.323
1.2 Openbare orde en veiligheid	-4.319	255	-4.064
2.1 Verkeer en vervoer	-12.491	381	-12.109
2.2 Parkeren	-2.213	142	-2.071
2.3 Recreatieve havens	-748	719	-29
2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	-13	5	-8

taakveld	lasten 2024	baten 2024	saldo 2024
3.1 Economische ontwikkeling	-2.136	170	-1.966
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.465	1.493	28
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-209	172	-37
3.4 Economische promotie	-503	476	-27
4.1 Openbaar basisonderwijs	-293	228	-65
4.2 Onderwijshuisvesting	-7.141	544	-6.597
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-8.619	6.655	-1.964
5.1 Sportbeleid en activering	-1.494	507	-988
5.2 Sportaccommodaties	-5.056	1.899	-3.157
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-5.384	1.563	-3.821
5.4 Musea	-5.831	2.386	-3.445
5.5 Cultureel erfgoed	-579	22	-557
5.6 Media	-1.898	6	-1.892
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-7.296	774	-6.522
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-14.928	948	-13.979
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-3.739	185	-3.555
6.3 Inkomensregelingen	-36.174	25.274	-10.900
6.4 Begeleide participatie	-5.303	0	-5.303
6.5 Arbeidsparticipatie	-3.750	1	-3.750
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-3.854	2.021	-1.833
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	-65	0	-65
6.71b Begeleiding (WMO)	-297	0	-297

taakveld	lasten 2024	baten 2024	saldo 2024
6.71c Dagbesteding (Wmo)	0	0	0
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-16.562	0	-16.562
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	-3.274	24	-3.250
6.72b Jeugdhulp behandeling	0	0	0
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-46	0	-46
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-13.810	0	-13.810
6.73a Pleegzorg	-1.569	0	-1.569
6.73b Gezinsgericht	0	0	0
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-5.545	0	-5.545
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-559	0	-559
6.74c Gesloten plaatsing	-308	0	-308
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (WMO)	-10.787	391	-10.397
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-2.915	0	-2.915
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	-3.707	418	-3.289
6.82b Jeugdreclassering	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	-2.302	420	-1.882
7.2 Riolering	-5.653	6.585	932
7.3 Afval	-10.696	12.102	1.406
7.4 Milieubeheer	-4.480	1.261	-3.218

taakveld	lasten 2024	baten 2024	saldo 2024
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-317	275	-42
8.1 Ruimtelijke ordening	-2.589	577	-2.011
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-41.520	41.581	61
8.3 Wonen en bouwen	-6.687	2.456	-4.231
	-332.497	**332.497**	**0**

De totaaltelling kan afwijken van het werkelijke totaal door afronding.

Stand en verloop reserves en voorzieningen 2024

tabel 117 stand en verloop reserves en voorzieningen 2024 (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

Nummer	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2024 (raadsbesluiten t/m juli 2023)	Toevoegingen (storting) 2024	Verminderingen (beschikking) 2024	Boekwaarde 31-12-2024
	RESERVES				
A.0.01	Algemene reserve	20.035	2.000	0	22.035
A.0.02	Reserve nader te bestemmen rekeningresultaat	0	0	0	0
B.0.03	Reserve diverse incidentele bestemmingen	10.299	677	-76	10.900
B.1.04	Reserve parkeren	5.288	4.448	-2.741	6.995
B.1.05	Reserve masterplan Hoofdinfrastructuur	819	50	-136	733
B.1.06	Reserve Poort van Hoorn	24.237	6.111	-490	29.858
B.1.10	Reserve beeldende kunst	431	44	0	475
B.1.19	Reserve welzijnsvoorzieningen Bangert en Oosterpolder	7.104	359	-545	6.918
B.1.25	Reserve kunstijsbaan	1.389	83	-159	1.313
B.1.26	Reserve afschrijvingslasten investeringen	5.175	1.000	-580	5.595
B.1.27	Reserve toekomstplan huisvesting PO	2.032	1.462	-353	3.141
B.1.42	Reserve Oostereiland	884	438	-642	680
B.1.43	Reserve stimuleringsmaatregelen duurzaamheid	971	14	-10	975
B.1.45	Reserve riolering	787	0	-182	605
B.1.47	Reserve Westfries Museum	70	0	0	70
B.1.52	Reserve beschermd wonen en MO/VB/OGGz	1.244	0	0	1.244
B.1.53	Egalisatiereserve Stimuleringsmaatregelen Coronacrisis	8	0	0	8
B.1.54	Reserve 40-60 regeling sport	260	35	-11	284

Nummer	Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2024 (raadsbesluiten t/m juli 2023)	Toevoegingen (storting) 2024	Verminderingen (beschikking) 2024	Boekwaarde 31-12-2024
B.2.01	Algemene bedrijfsreserve Grondzaken	18.850	154	0	19.004
B.2.07	Egalisatiereserve plankosten voor grondexploitaties	1.924	0	0	1.924
S.1.02	Reserve bedrijfsvoering	1.100	0	0	1.100
	Subtotaal belegde reserves	**102.907**	**16.875**	**-5.925**	**113.857**
	NIET BIJ GEMEENTE BELEGDE RESERVES				
O.1.01	Egalisatiereserve Sint Pietershof	213	0	0	213
	Subtotaal niet belegde reserves	**213**	**0**	**0**	**213**
	TOTAAL-GENERAAL RESERVES	**103.120**	**16.875**	**-5.925**	**114.070**
	VOORZIENINGEN				
V.1.02	Voorziening riolering	3.698	2.451	-3.195	2.954
V.1.07	Voorziening legaten	18	0	0	18
V.1.08	Voorziening Wet Appa	990	12	0	1.002
V.1.36	Voorziening reclamebelasting	40	831	-831	40
V.1.40	Voorziening Le Cocq d'Armandville-Plancken Fonds	1.588	0	0	1.588
V.1.41	Voorziening revitalisering bedrijventerreinen	296	0	0	296
	TOTAAL-GENERAAL VOORZIENINGEN	**6.630**	**3.294**	**-4.026**	**5.898**
	Totaal RESERVES EN VOORZIENINGEN	**109.750**	**20.169**	**-9.951**	**119.968**

Egalisatiereserve Stimuleringsmaatregelen Coronacrisis
Deze reserve blijft in principe tot en met 31 december 2023 bestaan. Daarna vervalt de reserve en valt het saldo vrij. Op het moment van maken van deze begroting bestaat de reserve nog en heeft die een boekwaarde per 31 december 2023 omdat nog niet alles in 2023 is afgehandeld. En dus is er een boekwaarde per 1 januari 2024. Vandaar dat de reserve nog in dit overzicht staat. Verwachting is dat in werkelijkheid het saldo per 31 december 2023 nihil is en er daardoor niets overblijft voor 2024. Zie ook de tekst hierover in de kadernota 2023.

Meerjarig verloop reserves en voorzieningen

tabel 118 stand en verloop reserves en voorzieningen 2025 t/m 2027 bedragen x € 1.000, - = nadeel)

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2025	Mutaties 2025	Boekwaarde 01-01-2026	Mutaties 2026	Boekwaarde 01-01-2027	Mutaties 2027	Boekwaarde 01-01-2028
RESERVES							
Algemene reserve	22.035	0	22.035	-770	21.265	0	21.265
Reserve nader te bestemmen rekeningresultaat	0	0	0	0	0	0	0
Reserve diverse incidentele bestemmingen	10.900	-132	10.768	638	11.406	607	12.013
Reserve parkeren	6.995	1.858	8.853	1.853	10.706	1.861	12.567
Reserve masterplan hoofdinfrastructuur	733	-85	648	-84	564	-83	481
Reserve Poort van Hoorn	29.858	4.624	34.482	654	35.136	-1.293	33.843
Reserve beeldende kunst	475	44	519	44	563	44	607
Reserve welzijnsvoorzieningen Bangert en Oosterpolder	6.918	-181	6.737	-178	6.559	-175	6.384
Reserve kunstijsbaan	1.313	-75	1.238	-75	1.163	-75	1.088
Reserve kapitaallasten investeringen	5.595	-540	5.055	-494	4.561	-426	4.135
Reserve toekomstplan huisvesting PO	3.141	987	4.128	1.084	5.212	1.165	6.377
Reserve Oostereiland	680	-196	484	-190	294	-165	129
Reserve stimuleringsmaatregelen duurzaamheid	975	4	979	5	984	5	989
Reserve riolering	605	-181	424	-181	243	-181	62
Reserve Westfries Museum	70	0	70	0	70	0	70
Reserve beschermd wonen en MO/VB/OGGz	1.244	0	1.244	0	1.244	0	1.244
Reserve stimuleringsmaatregelen coronacrisis	8	0	8	0	8	0	8
Reserve 40-6- regeling sport	284	24	308	24	332	24	356
Algemene bedrijfsreserve Grondzaken	19.004	203	19.207	116	19.323	108	19.431
Egalisatiereserve plankosten voor grondexploitaties	1.924	0	1.924	0	1.924	0	1.924

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2025	Mutaties 2025	Boekwaarde 01-01-2026	Mutaties 2026	Boekwaarde 01-01-2027	Mutaties 2027	Boekwaarde 01-01-2028
Reserve bedrijfsvoering	1.100	0	1.100	0	1.100	0	1.100
Subtotaal belegde reserves	**113.857**	**6.354**	**120.211**	**2.446**	**122.657**	**1.416**	**124.073**
NIET BIJ GEMEENTE BELEGDE RESERVES							
Egalisatiereserve Sint Pietershof	213	0	213	0	213	0	213
Subtotaal niet belegde reserves	**213**	**0**	**213**	**0**	**213**	**0**	**213**
TOTAAL-GENERAAL RESERVES	**114.070**	**6.354**	**120.424**	**2.446**	**122.870**	**1.416**	**124.286**
VOORZIENINGEN							
Voorziening riolering	2.954	-709	2.245	-719	1.526	-664	862
Voorziening legaten	18	0	18	0	18	0	18
Voorziening Wet Appa	1.002	12	1.014	13	1.027	13	1.040
Voorziening reclamebelasting	40	0	40	0	40	0	40
Voorziening Le Cocq d'Armandville-Plancken Fonds	1.588	0	1.588	0	1.588	0	1.588
Voorziening revitalisering bedrijventerreinen	296	0	296	0	296	0	296
TOTAAL-GENERAAL VOORZIENINGEN	**5.898**	**696**	**5.201**	**-706**	**4.495**	**-651**	**3.844**
Totaal RESERVES EN VOORZIENINGEN	**119.968**	**5.657**	**125.625**	**1.740**	**127.365**	**765**	**128.130**

Subsidies

De subsidieplafonds zijn ingesteld om een helder financieel kader te stellen voor incidentele subsidies. Deze kaders zijn de bedragen die maximaal aan incidentele subsidies mogen worden verstrekt.

Door te werken met subsidieplafonds is voor iedereen duidelijk waarom subsidieaanvragen (kunnen) worden afgewezen: het geld is op.

Daarnaast geven subsidieplafonds flexibiliteit om binnen een beleidsveld te schuiven met subsidies aan instellingen. Voor 2024 gelden de onderstaande subsidieplafonds:

tabel 119 subsidieplafonds Begroting 2024 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving subsidieplafond	2024
Beleidsveld Kunst en Cultuur	
Algemeen	39
Toeristische en culturele initiatieven	34
Beleidsveld Sport en recreatie	
Sportactiviteiten	39

Hieronder staat een overzicht van alle begrote subsidies. In totaal is er € 17,759 miljoen voor subsidies geraamd in 2024.

Tabel 120 subsidies per beleidsveld (bedragen x € 1.000, - = nadeel)

	beleidsveld	instelling	2024	2025	2026	2027
0.1	Relatie inwoners en bestuur	Stichting Het Hoornse Comité 1940-1945, Stichting Dodenherdenking 4 mei en Stichting Veteranen Hoorn	10	10	10	10
	Totaal beleidsveld 0.1 Relatie inwoners en bestuur		**10**	**10**	**10**	**10**
1.2	Veiligheidsambitie	Dierenbescherming Kop NH	1	1	1	1
		Heberdina Japin Timmer	48	48	48	48
	Totaal beleidsveld 1.2 Veiligheidsambitie		**49**	**49**	**49**	**49**
2.2	Verkeer en vervoer	Algemeen	3	3	3	3
	Totaal beleidsveld 2.2 Verkeer en vervoer		**3**	**3**	**3**	**3**
3.1	Economische zaken en arbeidsmarktbeleid	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	226	226	226	226
		Algemeen	3	3	3	3

	beleidsveld	instelling	2024	2025	2026	2027
	Totaal beleidsveld 3.1 Economische zaken en arbeidsmarkt beleid		**229**	**229**	**229**	**229**
4.5	Onderwijszaken	Onderwijsachterstandenbeleid	2.328	2.328	2.328	2.328
		Onderwijsbegeleidingsdienst	52	52	52	52
	Totaal beleidsveld 4.5 Onderwijszaken		**2.380**	**2.380**	**2.380**	**2.380**
5.1	Kunst en cultuur	Stichting Acting 4 kids	4	4	4	4
		Stichting Het Talententheater	4	4	4	4
		Centrum varend erfgoed	8	8	8	8
		Stichting In den Beginne	11	11	11	11
		Culturele programmering Oosterkerk	6	6	6	6
		Overig (voorheen Herberg Hoorn)	5	5	5	5
		Strategische Marketing	34	34	34	34
		Weekend Hoorn Kunst en Cultuur	24	24	24	24
		Amateuristische kunstbeoefening	80	80	80	80
		Kunst en cultuur – algemeen	1	1	1	1
		Amateurkunst – algemeen	6	6	6	6
		Openbare bibliotheek	1.852	1.852	1.852	1.852
		Muziekschool Gerard Boedijn	588	588	588	588
		Jubileumsubsidies	1	1	1	1
		Initiatievenpot kunst en cultuur	39	39	39	39
		Cinema Oostereiland	83	83	83	83
		Museum van de 20e Eeuw	173	173	173	173
		Amateurfestival Oude Muziek en Nu	8	8	8	8
		Theater Het Pakhuis (Stichting Hiaat)	61	61	61	61
		Stichting Stadsfeesten	11	11	11	11

	beleidsveld	instelling	2024	2025	2026	2027
		Museum Stoomtram	279	279	279	279
		Blauwe Schuit	332	332	332	332
		Hotel Mariakapel	28	28	28	28
		Lokale omroep	48	48	48	48
		Stichting Concertfonds Hoornse Orgels	1	1	1	1
		Carnavalsvereniging Het Masker	9	9	9	9
		Kamermuziek Festival Hoorn	8	8	8	8
		Schouwburg en Congrescentrum het Park	2.276	2.276	2.276	2.276
		Boterhal-Kerkplein	34	34	34	34
		SPUK impuls jongerencultuur	295	0	0	0
	Totaal beleidsveld 5.1 Kunst en cultuur		**6.309**	**6.014**	**6.014**	**6.014**
5.2	Cultureel erfgoed	Erfgoedvisie	55	55	55	55
		Stimuleringsregeling restauratie monumenten	100	100	50	50
	Totaal beleidsveld 5.2 Cultureel erfgoed		**155**	**155**	**105**	**105**
5.3	Sport en recreatie	Incidentele subsidies	39	39	39	39
		Westfriese sportverkiezingen	1	1	1	1
		Sport Service Punt	3	3	3	3
		Comité Organisatie Koningsdag	1	1	1	1
		Oranjevereniging Blokker	2	2	2	2
		Nationale Hulpverleners dag	6	6	6	6
		Netwerk: onder andere stadsspeeltuin	51	51	51	51
		City marketing	107	107	107	107
		Jubileumsubsidies	2	2	2	2
		Mak Blokweer	315	315	315	315
		Strategische Marketing	83	83	83	83

	beleidsveld	instelling	2024	2025	2026	2027
		Intocht Sint Nicolaas (SSH)	6	6	6	6
	Totaal beleidsveld 5.3 Sport en recreatie		**616**	**616**	**616**	**616**
6.1	Participatie	Schuldhulpverlening – Uitvoering Wet	6	6	6	6
		Verjaardag budget	3	3	3	3
		Rondkomen – algemeen	21	11	11	11
		Rondkomen – stimuleringsbudget	150	150	150	150
		Bijzondere bijstand	6	6	6	6
	Totaal beleidsveld 6.1 Participatie		**186**	**176**	**176**	**176**
6.3	Maatschappelijke ondersteuning, welzijn en zorg	Initiatievenpot AWBZ	12	12	12	12
		Stichting B&O	3	3	3	3
		RCO de Hoofdzaak	29	29	29	29
		GGZ Noord-Holland Noord	54	54	54	54
		Verslavingsbeleid	48	48	48	48
		Inloophuis Pisa	6	6	6	6
		Hospice	20	20	20	20
		Stichting Bangert en Oosterpolder	10	10	10	10
		Opvoedondersteuning – preventieve activiteiten jeugd	148	148	148	148
		Proeftuin buurtgezinnen	22	0	0	0
		Antidiscriminatiebeleid	29	29	29	29
		Stichting Netwerk – sociaal cultureel werk	2.979	2.979	2.979	2.979
		Vrijwilligersbeleid	272	272	272	272
		Ouderenraad	19	19	19	19
		Slachtofferhulp	14	14	14	14
		Mee & De Wering	623	623	623	623

	beleidsveld	instelling	2024	2025	2026	2027
		Stichting Netwerk – buurt- en clubhuizen	720	720	720	720
		Jeugdraad Zwaag	10	10	10	10
		Plataan	104	104	104	104
		Brijder Stichting	398	398	398	398
		GGD – Meldpunt Vangnet en Advies	409	409	409	409
		Re-integratie	33	33	33	33
		DnoDoen – Begeleiding	81	81	81	81
		Netwerk – tienermoeders	61	61	61	61
		Time out voorziening 4 plaatsen	22	22	22	22
		Voorzieningenniveau personen met verward gedrag	221	221	221	221
		Extra beleidscapaciteit gemeenten, exclusief Hoorn	72	72	72	72
		GGZ inzet expertteam Brede Centrale Toegang (BCT)	8	8	8	8
		GGD inzet expertteam BCT	381	381	381	381
		Bijdrage aan Netwerkorganisatie – Medemblik	479	479	479	479
	Totaal beleidsveld 6.3 Maatschappelijke ondersteuning, welzijn en zorg		**7.287**	**7.265**	**7.265**	**7.265**
6.4	Jeugd(hulp)	Peuterspeelzaalwerk	310	310	310	310
	Totaal beleidsveld 6.4 Jeugd(hulp)		**310**	**310**	**310**	**310**
7.2	Duurzaamheid en milieu	Duurzame stad – aanpak bestaande bouw	150	150	150	150
	Totaal beleidsveld 7.2 Duurzaamheid en milieu		**150**	**150**	**150**	**150**
8.2	Volkshuisvesting	Wonen boven winkels	75	75	0	0
	Totaal beleidsveld 8.2 Volkshuisvesting		**75**	**75**	**0**	**0**
	Totaal subsidies		**17.759**	**17.432**	**17.307**	**17.307**

Investeringen

In de volgende tabel staan de investeringen die gepland zijn voor 2024. Daarnaast komt nog een deel van de investeringen over uit 2023. Pas bij de jaarstukken 2023 weten we exact welke investeringen er voor welk bedrag worden doorgezet naar 2024 en daarom staan die hier nu niet in.

Het overzicht is bedoeld om inzicht te geven in het investeringsvolume met de informatie die op dit moment beschikbaar is.

Bestaande investeringen zijn investeringen die al voor het jaar 2024 beschikbaar zijn gesteld en zijn gestart. De nieuwe investeringen starten met uitvoering in 2024.

Tabel 121 investeringen in 2024 (bedragen x € 1.000)

product	omschrijving investering	totaal
grondexploitaties	Bangert en Oosterpolder fase 1A	
	Bangert en Oosterpolder fase 2	
	Bangert en Oosterpolder fase 3 Centrum gebied	
	Bangert en Oosterpolder fase 3 hoogbouw	
	Bangert en Oosterp. fase 3 semi-perm. voorz. Oost	
	Bangert Oosterpolder fase 4A	
	Bangert Oosterpolder fase 4B	
	Bangert en Oosterpolder fase 5A	
	Bangert/Oosterpolder fase 5B	
	Bangert Oosterpolder fase A-West	
	Bangert Oosterpolder fase A-Zuid	
	Herontwikkeling oude hockeyvelden / IKEC 2023	
	Pelmolenpad 2023	
	't Zevenhuis	
		18.860
groot onderhoud/projecten verhardingen	Rotonde Oostergouw - Oude Veiling (KN23)	
	Stadhuis buitenterrein (KN23)	
	Fietspaden 2024	

product	omschrijving investering	totaal
	Wegen 2024	
	Voorterrein IKEC 2024	
		4.486
groot onderhoud/projecten verkeer	Aanrijdbeveiliging spoorwegoverg. Prov.weg (KN23)	
	Dynamische afsluitingen kernwinkelgebied (KN23)	
		205
groot onderhoud/projecten openbare verlichting	Vervangen OV armaturen en meetverdeelkasten 2024	
	Vervangen OV lichtmasten 2024	
		875
groot onderhoud/projecten civiele kunstwerken	Fiets/Voetgangersbruggen 2024	
	Vaste Bruggen 2024	
	Monumentale Bruggen 2024	
	Kademuren 2024	
	Tunnels 2024	
	Beschoeiingen 2024	
		1.114
riolering	GRP 2024: rioleringen (kapitaallasten tlv exploitatie Riolering) 2024	
	GRP 2024: rioleringen (ineens tlv voorziening Riolering) 2024	
		8.781
fiets-parkeren	Verbeteren fiets-parkeren binnenstad (KN23)	**100**
onderhoud sportcomplexen	Renovatie atletiekbaan (KN23)	**750**
speelterreinen en -weiden	Speelplekken (toestellen en vloeren) 2024	**750**
beheer sportaccommodaties	Always Forward kunstgras D 2024	
	Asfalt wielerbaan HR&TC 2024	
	Sportinventaris sporthallen 2024	
		630

product	omschrijving investering	totaal
ICT Infrastructuur	Renovatie stadhuis data installaties (KN23)	
	Renovatie stadhuis AV + inrichting werkplekken (KN23)	
		1.200
kantoor-/bureaubehoeften	Renovatie stadhuis inrichting (KN23)	**700**
huisvesting	Renovatie stadhuis functionele aanpassingen (KN23)	
	Rayonpost Buitenstad (KN23)	
	Renovatie gemeentehuis - w installaties 2021	
	Paspomaat stadhuis 2024	
		9.579
gebouwenbeheer	Vervangingsinvesteringen gebouwenbeheer 2024	**1.300**
Tractie	Vervangen voertuigen Duurzaam Wagenpark 2024	
	Vervangen vrachtwagens 2024	
	Maaimachine Rayon 3 2024	
		1.262
dagelijks onderhoud straatreiniging	Vervangen (grote) afvalcontainers (13 stuks in 3-4 jaar) 2024	**40**
speciaal (voortgezet) onderwijs - huisvesting	Realisatie Integraal Kind- & Expertise Centrum (IKEC) 2018	**22.632**
Totaal		**73.264**

Verdeling taakvelden over programma's

De verdeling van de taakvelden over de programma's, beleidsvelden en producten staat in onderstaand overzicht.

Tabel 122 verdeling taakvelden over programma's

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
0 Bestuur en ondersteuning	0.1 Relatie inwoners en bestuur	0.1 Bestuur	101010	Feitelijke kosten raad en raadscommissies
			101011	Feitelijke kosten college
			101021	Ombudsfunctie
			101050	Ambtelijke ondersteuning raad
			101051	Ambtelijke ondersteuning rekenkamer
			116122	Cyclus financiële documenten t.b.v. B&W
		0.4 Overhead	101020	Ambtelijke ondersteuning B&W
			101022	Onderscheidingen
			101052	Bestuur ondersteuning raad en raadscommissie
			102010	Voorlichting
			102011	Representatie
			102100	Publiekscontacten
	0.2 Publieke dienstverlening	0.2 Burgerzaken	103010	Documenten-algemeen
			103011	Reisdocument
			103012	Rijbewijs
			103013	Verklaring omtrent gedrag
			103040	Akten burgerlijke stand
			103041	Huwelijksvoltrekking
			103060	Naturalisatie/naamswijziging
			103070	Informatie basisadministratie
			103110	Straatnaamgeving/huisnummering
			103130	Verkiezingen

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			103140	Programma Innovatieve Stad
	0.3 Bestuurlijke samenwerking	0.1 Bestuur	101030	Internationale contacten
			101040	(Boven)regionale samenwerkingsstructuren
			101045	REHAB
			101046	Urgentiecommissie Huisvesting
			101048	Pact van Westfriesland
			101049	Exploitatie voormalig SOW
			101053	Congres WF
	0.4 Financiering en algemene lasten en baten	0.61 OZB woningen	116030	Waardering onroerende zaken door Wet WOZ woningen
			116031	Lasten heffing/invordering OZB woningen
		0.62 OZB niet-woningen	116032	Waardering onroerende zaken door Wet WOZ niet woningen
			116033	Lasten heffing/invordering OZB niet-woningen
		0.64 Belastingen overig	116010	Lasten heffing/invordering diverse belastingen excl. OZB
			116016	Opbrengst reclamebelasting
		0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	116060	Uitkeringen gemeentefonds, excl. Algemene uitkering
		0.8 Overige baten en lasten	116071	Overige lasten en baten
			116072	Reservering voor nieuw beleid
			116073	Nog niet functioneel ingedeelde lasten/baten
			116074	Nog in te vullen bezuinigingen
1 Openbare orde en veiligheid	1.1 Veiligheidsregio NHN en crisisbeheersing	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	104042	Beheer en exploitatie brandweerkazernes

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			104043	Reddingsstation Hoorn
			104044	Veiligheidsregio
			104046	Rampenplan
	1.2 Veiligheidsambitie	1.2 Openbare orde en veiligheid	104010	Vergunningverlening/controle naleving APV
			104020	Preventieve criminaliteitsbestrijding
			104030	Handhaving openbare orde en veiligheid
			104050	Overige beschermende maatregelen
			104051	Uitvoering Wet op de lijkbezorging
			104052	Jeugd, alcohol en drugs
			104060	Stadstoezicht
			104061	Toezicht en handhaving
		6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	104031	Handhaving en toezicht kinderopvang en peuterspeelzaal
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1 Wegen, straten en pleinen	2.1 Verkeer en vervoer	109010	Planvorming/evaluatie verhardingen
			109011	Groot onderhoud/projecten verhardingen
			109012	Dagelijks onderhoud verhardingen
			109013	Tractie
			109021	Dagelijks onderhoud sneeuw-/gladheidsbestrijding
			109022	Planvorming/evaluatie straatreiniging
			109023	Dagelijks onderhoud straatreiniging
			109030	Planvorming/evaluatie openbare verlichting
			109031	Groot onderhoud/projecten openbare verlichting
			109032	Dagelijks onderhoud openbare verlichting
			109040	Planvorming/evaluatie civiele kunstwerken
			109041	Groot onderhoud/projecten civiele kunstwerken

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			109042	Dagelijks onderhoud civiele kunstwerken
			109061	Groot onderhoud/projecten stadsmeubilair
			109062	Dagelijks onderhoud stadsmeubilair
	2.2 Verkeer en vervoer	2.1 Verkeer en vervoer	109050	Planvorming/evaluatie verkeer
			109051	Groot onderhoud/projecten verkeer
			109052	Dagelijks onderhoud verkeer
		2.5 Openbaar vervoer	109070	Openbaar vervoer
	2.3 Parkeren	0.63 Parkeerbelasting	109083	Inzameling parkeergelden straat parkeren
			109085	Baten betaald parkeren
		1.2 Openbare orde en veiligheid	109081	Handhaving straat parkeren
		2.2 Parkeren	109079	Poort van Hoorn Parkeergarage Poort van Hoorn
			109080	Betaald parkeren-algemeen
			109082	Exploitatie parkeerapparatuur straat parkeren
			109084	Uitgifte parkeerbewijzen
			109086	Parkeergarages
			109087	Facilitair beheer parkeren openbaar gebied
			109088	Fiets parkeren
			109089	Parkeerhavens met barrière
	2.4 Water- en havenbeheer	2.3 Recreatieve havens	109140	(Binnen)havens en waterwegen
			109141	Beheer en exploitatie (binnen)havens
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	109150	Planvorming/evaluatie watergangen/-partijen/oevervoorzieningen
			109151	Groot onderhoud/projecten watergangen/-partijen/oevervoorzieningen

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			109152	Dagelijks onderhoud watergangen/-partijen/oevervoorzieningen
			109153	Schoonhouden en schouwen watergangen/-partijen
3 Economische zaken	3.1 Economische zaken en arbeidsmarktbeleid	3.1 Economische ontwikkeling	105010	Economische ontwikkeling
		3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	105011	Fysieke bedrijfsinfrastructuur
		3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	105012	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
			109090	Markten/standplaatsen
4 Onderwijs	4.1 Primair onderwijs	4.1 Openbaar basisonderwijs	113010	Openbaar basisonderwijs
			113040	Bijzonder basisonderwijs
	4.3 Voortgezet onderwijs	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	113020	Voortgezet onderwijs
			113030	Speciaal (voortgezet) onderwijs
	4.4 Onderwijshuisvesting	4.1 Openbaar basisonderwijs	113018	Openbaar basisonderwijs-beheer en exploitatie schoolgebouwen
		4.2 Onderwijshuisvesting	113011	Primair onderwijs-onderwijshuisvesting
			113021	Voortgezet onderwijs-onderwijshuisvesting
			113031	Speciaal (voortgezet) onderwijs- huisvesting
	4.5 Onderwijszaken	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	113072	Leerlingenvervoer
			113074	Overige onderwijssubsidies
			113090	Lokaal onderwijsbeleid
			113091	Voorkomen vroegtijdig schoolverlaten
			113092	Leerplicht Hoorn
			113093	Onderwijsachterstandenbeleid

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			113096	Nationaal Programma Onderwijs
5 Cultuur en recreatie	5.1 Kunst en cultuur	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	112010	Kunst en cultuur-algemeen
			112011	Amateurkunst
			112013	Beheer en exploitatie theater Het Pakhuis
			112030	Muziekschool Gerard Boedijn
			112031	Centrum kunstzinnige vorming "De Blauwe Schuit"
			112032	Beheer en exploitatie Vredehofstr.7a,Blauwe Schuit
			112040	Schouwburg en Congrescentrum Het Park
			112041	Beheer en exploitatie Westerdijk 4, schouwburg
			112080	Beeldende kunst-algemeen
			112086	Beheer en exploitatie ateliers
			114076	Beheer en exploitatie Manifesto
		5.4 Musea	112014	Museum Stoomtram
			112050	Westfries Museum-Personeelsbudgetten
			112051	Westfries Museum
			112052	Beheer en exploitatie Westfries Museum
			112054	Vernieuwing Westfries Museum
			112083	Boterhal-Kerkplein 39
		5.6 Media	112020	Openbare bibliotheek
			112100	Lokale omroep
			112101	Beheer en exploitatie Grote Beer 5, Radio Hoorn

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
5 Cultuur en recreatie	5.2 Cultureel erfgoed	5.4 Musea	112110	Westfries Archief-algemeen
			112111	Westfries Archief-huisvesting
			112121	Archeologie
5 Cultuur en recreatie	5.2 Cultureel erfgoed	5.5 Cultureel erfgoed	112120	Onderhoud/restauratie/vergunning monumenten
			112122	Beheer en exploitatie poortjes en torens
5 Cultuur en recreatie	5.3 Sport en recreatie	3.4 Economische promotie	105020	Toeristische voorzieningen
		5.1 Sportbeleid en activering	111030	Gemeentelijk sportopbouwwerk-algemeen
			111031	Sportopbouwwerk
			111034	Bewegingsconsulent
			111040	Subsidie sportverenigingen-algemeen
		5.2 Sportaccommodaties	111010	Sport algemeen
			111011	Sporthal de Kers
			111012	Sporthal Zwaag
			111014	Sporthal De Opgang-hal/zaal/squash
			111015	Kunstijsbaan
			111016	Gymnastieklokalen/Sportzalen
			111017	Beheer en exploitatie zwembaden
			111018	Exploitatie zwembaden en kunstijsbaan
			111019	Sportkantine De Opgang
			111020	Beheer sportaccommodaties
			111021	Onderhoud sportcomplexen
			111042	40/60-regeling sport
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	105030	Niet-functie specifieke gronden
			109110	Dierenweiden

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			109111	Beheer en exploitatie dierenweiden
			109112	Kinderboerderijen
			109120	Speelterreinen en -weiden
			109130	Kermis
			109131	Evenementen
			111050	Recreatieschap Westfriesland
			111070	Openluchtrecreatieterreinen-algemeen
			111071	Beheer en exploitatie openluchtrecreatieterreinen
5 Cultuur en recreatie	5.5 Groen	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	109100	Planvorming/evaluatie groenvoorzieningen
			109101	Groot onderhoud/projecten groenvoorzieningen
			109102	Dagelijks onderhoud groenvoorzieningen
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	6.1 Participatie	6.3 Inkomensregelingen	110012	Inkomensvoorzieningen, algemeen
			110013	Inkomensvoorzieningen, PB
			110014	Inkomensvoorzieningen, IOAW
			110016	Inkomensvoorzieningen, BBZ
			116040	Kwijtschelding diverse belastingen
			125010	Schuldhulpverlening - Uitvoering Wet
			125020	Schuldhulpverlening - Schuldbemiddeling
			125030	Bijzondere bijstand
			125040	Minimabeleid
			125060	Rondkomen - integraal
			125065	Rondkomen - preventie
			125070	Rondkomen - vroegsignalering

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			125075	Rondkomen - hulp bij schulden
			125080	Rondkomen - inkomensondersteuning
			125085	Rondkomen - civiele beschermingsmaatregelen
			125090	Rondkomen - communicatie
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	6.3 Maatschappelijke ondersteuning, welzijn en zorg	1.2 Openbare orde en veiligheid	114060	Antidiscriminatiebeleid
		4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	114020	Peuterspeelzaalwerk
		6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	114100	Opvang asielzoekers en vluchtelingen
			114200	Opvang Oekraïners
			120010	Sociaal Domein, algemeen
			120011	Buurt- en clubhuizen
			120020	Sociaal cultureel werk
			121010	Algemeen WMO <2015
			121020	Algemene voorzieningen samenkracht en burgerparticipatie
			122010	Algemeen AWBZ/Wmo
			123013	Opvoedondersteuning
			127011	Inclusiebeleid
		6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	120012	Gebiedsteams
			122039	Cliënt Ondersteuning
			123012	Jeugdgezondheidszorg
		6.4 Begeleide participatie	126011	Participatie-WSW
		6.5 Arbeidsparticipatie	110143	Re-integratie overig

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			126010	Participatie - Re-integratie
		6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	121012	Individuele voorzieningen
			121013	Regiotaxi
			121016	Eigen bijdrage Wmo <2015
			122016	Wmo: extra componenten
			122024	Vervoersdiensten
		6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	121011	Huishoudelijke hulp
			122023	Persoonlijke Verzorging
		6.71b Begeleiding (WMO)	122020	Ambulante begeleiding en ondersteuning
			122042	Eigen bijdrage Wmo-Begeleiding
		6.71c Dagbesteding (WMO)	122021	Dagbesteding
		6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	122011	Wmo profiel 1 psychosociale problematiek (PSY)
			122012	Wmo profiel 2: verstandelijke beperking ((L)VB)
			122013	Wmo profiel 3: psychogeriatrisch (PG)
			122014	Wmo profiel 4: huishoudelijke onderst. (LB-HO)
			122015	Wmo profiel 5: lichamelijke beperking (LB)
			122033	Wtcg / CER regeling
			122037	Persoonsgebonden Budget AWBZ/Wmo
		6.81a Beschermd wonen (WMO)	122022	Kortdurend Verblijf
			122043	Spoedopvang kwetsbare inwoners
			122044	Kwetsbare inwoners-Beschermd wonen ingekocht ZiN

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			122045	Kwetsbare inwoners-Beschermd wonen ingekocht PGB
			122047	Kwetsbare inwoners-OGGz-Verslavingsbeleid
			122048	Kwetsbare inwoners-Uitvoeringskosten
			122049	Kwetsbare inwoners-Overige kosten
			122050	Kwetsbare inwoners-Eigen bijdrage
			122051	Kwetsbare inwoners - Uitkering gemeentefonds MO/VB/OGGz
			122052	Kwetsbare inwoners - Uitkering gemeentefonds. Bescherm wonen
		6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	122046	Kwetsbare inwoners-Maatschappelijke opvang
		6.82a Jeugdbescherming	121015	Veilig thuis
			122032	Inloopfunctie GGZ
		7.1 Volksgezondheid	115010	Gezondheidszorg algemeen
			115013	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Hollands Noorden
6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	6.4 Jeugd(hulp)	6.2 Wijkteams	123010	Eerstelijns loket Jeugdzorg
		6.3 Inkomensregelingen	125050	Toeslagenaffaire belastingdienst
		6.72a Jeugdhulp begeleiding	124010	Jeugdzorg-Algemeen
			124070	Ernstige Enkelvoudige Dyslexie
			124130	Persoonsgebonden Budget Jeugdzorg
			124080	Licht Verstandel.Gehandicapt.3-milieu voorziening
		6.72c Jeugdhulp dagbesteding	124030	Jeugdzorg Plus

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
		6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	124011	Jeugdzorg - Segment B - Ondersteuningsprofielen
			124012	Jeugdzorg - Segment C
			124090	Generalistische Basis Geestelijke Gezondheidszorg
		6.73a Pleegzorg	124020	Pleegzorg
			124111	Jeugd- en opvoedhulp
		6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	124013	Jeugdzorg - Segment B - Extra componenten
			124120	Persoonlijke begeleiding, verzorging en kort verblijf
		6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	124110	Specialistische Jeugdhulp
		6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	124100	Specialistische Geestelijke Gezondheidszorg
		6.74c Gesloten plaatsing	124040	Crisishulp en -opvang
		6.82a Jeugdbescherming	124050	Jeugdbescherming en -reclassering
7 Duurzaamheid en milieu	7.2 Duurzaamheid en milieu	7.4 Milieubeheer	107080	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
			107081	Duurzaamheidsbeleid
7 Duurzaamheid en milieu	7.3 Riolering en afval	7.2 Riolering	109200	Planvorming riolering
			109201	Onderzoek/gegevensbeheer riolering
			109202	Investeringen riolering
			109203	Onderhoud riolering
			109204	Baten rioolheffingen
		7.3 Afval	116020	Lasten afvalstoffenheffing
			116021	Baten afvalstoffenheffing

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			116022	Afvalstoffenverwijdering
7 Duurzaamheid en milieu	7.4 Begraafplaatsen	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	109170	Planvorming/evaluatie begraafplaatsen
			109171	Beheer en exploitatie gebouwen begraafplaatsen
			109172	Groot onderhoud/projecten begraafplaatsen
			109173	Dagelijks onderhoud begraafplaatsen
			109174	Baten begraafplaatsen/begraafrechten
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	8.1 Ruimtelijke ordening	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	105075	Voorbereiding Fase 2 Zevenhuis
		8.1 Ruimtelijke ordening	106010	Bestemmingsplannen
			106011	Stedenbouw
			106014	PvH Poort van Hoorn-algemeen
			106050	Ontheffingen WABO
			106090	Kostenverhaal Koopvaarder 3
			106092	Kostenverhaal Bangert 7
			106093	Kostenverhaal Nieuwe Steen 21
			106095	Kostenverhaal Holenkwartier
			106096	Kostenverhaal Nieuwe Steen 2
			106097	Kostenverhaal Nieuwe Steen 6
			106098	Kostenverhaal Missiehuis
			106100	Kostenverhaal Joh. Poststraat/Pater Bleijstraat
			106101	Kostenverhaal Grauwe Paard, Dorpsstraat 113 Zwaag
			106102	Kostenverhaal Keern 153-155
			106103	Kostenverhaal Keern 157

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			106104	Kostenverhaal Bangert 4 en 6
			106105	Kostenverhaal EWF fase 5 Bangert en Oosterpolder
			106106	Kostenverhaal Nieuwland 14-18
			106107	Kostenverhaal Nieuwe Noord 36-38.
			106108	Kostenverhaal Hoorn-Noord-Noord
			106109	Kostenverhaal Westerblokker 143
			106110	Kostenverhaal herontwikkeling Grote Kerk
			106112	Kostenverhaal Bangert 6
			106113	Kostenverhaal Trommelstraat 1
			106114	Kostenverhaal herontwikkeling voormalig postkantoor Huesmolen
			106115	Kostenverhaal Lage Weg 11
			106116	Kostenverhaal Westerdijk 137-149
			106117	Kostenverhaal Herontwikkeling Sauna Suomi
			106118	Kostenverhaal De Huesmolen locatie Lidl
			106119	Kostenverhaal Dorpstraat 162 Zwaag (Bot)
			106120	Kostenverhaal Rozenbuurt (locatie C. Balk)
			106121	Kostenverhaal Koopvaarder 1
			106122	Kostenverhaal Dovenetel 79 (Knarrenhof)
			106123	Kostenverhaal Tweeboomlaan 20
			106124	Kostenverhaal Vollerwaal 1a
			106125	Kostenverhaal manege de Eenhoorn
			106127	Kostenverhaal Keern 33-35
			106128	Kostenverhaal Dr. C.J.K. van Aalstweg
			106129	Kostenverhaal Reaal/Lageweg

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			106130	Kostenverhaal Egel locatie Keern 39
			106131	Kostenverhaal Dampten 4 (Tensengarage)
			106132	Kostenverhaal Dampten 18 (locatie Penitentiaire Instelling)
			106133	Kostenverhaal Berkhouterweg 11, Buitenstad.
			106134	Kostenverhaal Lepelaar 6
			106135	Kostenverhaal Grote Beer 5
			106136	Kostenverhaal Maelsonstraat 18 en 20
			106137	Kostenverhaal Blauwe Steen
			106138	Kostenverhaal Dorpstraat 155
			106139	Kostenverhaal Nieuwe Steen 8
			106140	Kostenverhaal Jan Willemzstraat 18
			106141	Kostenverhaal Tweeboomlaan 88
			106142	Kostenverhaal Keern 192
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	8.2 Volkshuisvesting	8.3 Wonen en bouwen	104015	Omgevingswet
			105040	Woningen
			105041	Overige onroerende zaken
			105042	Groot onderhoud gebouwen
			105070	Woonwagens
			106040	Bouwvergunning
			106060	Gebruiksvergunning
			106070	Inspecties i.h.k.v. Woningwet en APV
			106080	Sloopvergunning
			108010	Volkshuisvesting-algemeen
			108012	Beheerskosten Oostereiland

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			108013	Domotica lokaal
			108014	Domotica regionaal
			108051	Woningbouwverenigingen
			108052	Besluit woning gebonden subsidies
			108110	Exploitatie Sint Pietershof
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	8.4 Wijkgericht werken	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	109181	Programma Kersenboogerd
		8.3 Wonen en bouwen	108080	Projecten/Activiteiten Hoorn-Noord/ Venenlaankwartier
			109180	Wijkbeheer
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	8.6 Grondzaken	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	105081	Exploitatie gronden, bedrijventerreinen
		8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	105080	Exploitatie gronden, niet bedrijventerreinen
			105082	Nog niet in gebruik genomen grondexploitatie
96 Onvoorzien	9.91 Onvoorzien	0.8 Overige baten en lasten	117060	Onvoorziene lasten en baten
97 Heffing voor de vennootschapsbelasting	0.9 Vennootschapsbelasting(vpb)	0.9 Vennootschapsbelasting (vpb)	116075	Vennootschapsbelasting
98 Overhead	9.8 Overhead	0.4 Overhead	300200	Personeels- en organisatiezaken
			300202	Westfriesland Academie
			300203	Ondernemingsraad
			300205	Planning en Control
			300206	Juridische zaken
			300207	Onderzoek en statistiek
			300299	Niet door te belasten kosten
			300430	Informatiemanagement

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			300431	Informatiebeveiliging
			300440	Gegevensmanagement
			300450	ICT infrastructuur
			300460	ICT diensten aan derden
			300540	Reproductie
			300550	Kantoor-/bureaubehoeften
			300570	Catering
			300590	Facilitair totaal
			300600	Huisvesting
			300801	MFA De Grote Beer
			300802	MFA De Huesmolen
			300803	Wijkcentrum De Cogge
			300804	Wijkcentrum Kersenboogerd
			300828	MFA De Kreek
			300833	Semi permanent gebouw De lage Hoek
			400000	KVS Algemeen
			400100	KVS Directie (staf)
			419000	KVS Publiekszaken
			419003	KVS Dienstverlening
			420000	KVS Stadsbeheer
			420001	KVS Beleid en Regie Stadsbeheer
			420002	KVS Beheer en Onderhoud Stadsbeheer
			420003	KVS Realisatie Stadsbeheer
			430000	KVS Veiligheid, vergunningen en handhaving
			430001	KVS Erfgoed

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
			430002	KVS Juridisch administratief VVH
			430003	KVS Vergunningen en bouwtoezicht
			430004	KVS Veiligheid en toezicht
			450000	KVS Stadsontwikkeling
			450001	KVS Onderwijs, Doelgroepenvervoer en Leisure (ODL)
			450002	KVS Ruimtelijke ontwikkeling
			450004	KVS Zorg en samenleving
			450005	KVS 1.Hoorn
			465000	KVS Informatievoorziening
			465001	KVS Gegevensmanagement
			465002	KVS Informatiemanagement & Automatisering
			470000	KVS Advies en control
			470001	Bestuurs-, juridische zaken en communicatie
			470002	KVS Planning en control
			470003	KVS Projectmanagement
			470004	KVS Human Resources
			490000	KVS Griffie
99 Algemene dekkingsmiddelen	9.9 Algemene dekkingsmiddelen	0.5 Treasury	117030	Beleggingen
			300150	Treasury renteomslag
			300151	Treasury-Overig
		0.61 OZB woningen	117011	Baten onroerendezaakbelasting eigenaren woningen
		0.62 OZB niet-woningen	117010	Baten onroerendezaakbelasting gebruikers
			117012	Baten onroerendezaakbelasting eigenaren niet won.

Programma	Beleidsveld	Taakveld		Omschrijving product
		0.64 Belastingen overig	117014	Baten hondenbelasting
			117015	Baten precariobelasting
		0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	117020	Uitkeringen gemeentefonds
			117021	Integratie-uitkering Sociaal Domein (3D)
		3.4 Economische promotie	117016	Baten toeristenbelasting
999 Mutaties reserves	9.99 Mutaties reserves	0.10 Mutaties reserves	199991	Mutaties reserves
9999 Resultaat	9.999 Resultaat	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	199992	Resultaat na bestemming

Verplichte indicatoren Besluit Begroting en Verantwoording
Medio september 2023 zijn de volgende gegevens van de website www.waarstaatjegemeente.nl afgehaald. U wordt van harte uitgenodigd om zelf de website in de gaten te houden voor actuelere cijfers.

tabel 123 verplichte indicatoren Besluit Begroting en Verantwoording

Indicator	waarde	periode	eenheid	regio / dimensie	bron	omschrijving
Openbare orde en veiligheid						
Verwijzingen Halt	9	2022	per 1.000 jongeren	Hoorn	Stichting Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 t/m 17 jaar. Jongeren van 12 t/m 17 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
Geweldsmisdrijven	5,8	2022	per 1.000 inwoners	Hoorn	CBS – Geregistreerde criminaliteit	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

Indicator	waarde	periode	eenheid	regio / dimensie	bron	omschrijving
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	7,8	2022	per 1.000 inwoners	Hoorn	CBS – Geregistreerde criminaliteit	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
Diefstallen uit woning	1	2022	per 1.000 inwoners	Hoorn	CBS – Geregistreerde diefstallen	
Winkeldiefstallen	2,8	2022	per 1.000 inwoners	Hoorn	CBS – Geregistreerde diefstallen	
Economische zaken						
Functiemenging	50,2	2022	%	Hoorn	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Indicator	waarde	periode	eenheid	regio / dimensie	bron	omschrijving
Vestigingen (van bedrijven)	153,7	2022	per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar	Hoorn	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 65 jaar.
Onderwijs						
Absoluut verzuim	2,1	2022	per 1.000 leerlingen	Hoorn	DUO/Ingrado	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periode aanduiding 2022 staat voor schooljaar 2021/2022.
Relatief verzuim	16	2022	per 1.000 leerlingen	Hoorn	DUO/Ingrado	Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken. De periodeaanduiding 2022 staat voor schooljaar 2021/2022.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2,1	2021	%	Hoorn	DUO/Ingrado	Vsv-ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv-ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan. De periodeaanduiding 2021 staat voor schooljaar 2020/2021.

Indicator	waarde	periode	eenheid	regio / dimensie	bron	omschrijving
Cultuur en recreatie						
Niet-sporters	48,5	2020	%	Hoorn	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijkse sporters ten opzichte van de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening						
Banen	724,3	2022	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	Hoorn	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.
Jongeren met een delict voor de rechter	1	2021	%	Hoorn	CBS – Jeugdmonitor	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Kinderen in uitkeringsgezin	5	2021	%	Hoorn	CBS – Jeugdmonitor	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Participatiewet en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan.

Indicator	waarde	periode	eenheid	regio / dimensie	bron	omschrijving
Werkloze jongeren	2	2021	%	Hoorn	CBS – Jeugdmonitor	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.
Netto arbeidsparticipatie	71,3	2022	%	Hoorn	CBS – Arbeidsdeelname (gemeente)	Het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking). Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).
Personen met een bijstandsuitkering	397,9	2021	per 10.000 inwoners	Hoorn	CBS – Re-integratie	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Participatiewet. De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
Lopende re-integratievoorzieningen	404,4	2022	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	Hoorn	CBS – Re-integratie	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Indicator	waarde	periode	eenheid	regio / dimensie	bron	omschrijving
Jongeren met jeugdhulp (aandeel jongeren tot 18 jaar)	13,7	2022	% van alle jongeren tot 18 jaar	Hoorn	CBS – Indicatoren jeugdzorg in natura	In percentage van jongeren tot 18 jaar, per 1 januari. Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014), en in natura door de zorgaanbieder is geleverd. PGB gefinancierde hulp en zorg valt hier dus buiten. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. Zorg in Natura wordt direct vergoed aan de zorgverlener zonder tussenkomst van de zorggebruiker. In het kader van de jeugdzorg betekent dit dat de hulp rechtstreeks door de gemeente wordt vergoed.
Jongeren met jeugdbescherming (aandeel jongeren tot 18 jaar)	1,2	2022	%	Hoorn	CBS – Indicatoren jeugdzorg in natura	In percentage van alle jongeren tot 18 jaar, per 1 januari. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan ‘onder toezicht’ gesteld of onder voogdij geplaatst.

Indicator	waarde	periode	eenheid	regio / dimensie	bron	omschrijving
Jongeren met jeugdreclassering (aandeel jongeren van 12 tot 23 jaar)	0,3	2022	%	Hoorn	CBS – Indicatoren jeugdzorg in natura	In percentage van alle jongeren in de leeftijd 12 tot 23 jaar, per 1 januari. Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart.
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	760	2022	per 10.000 inwoners	Hoorn	CBS – Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo	Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

Indicator	waarde	periode	eenheid	regio / dimensie	bron	omschrijving
Duurzaamheid en milieu						
Omvang huishoudelijk restafval	162	2020	kg per inwoner	Hoorn	CBS – Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	10,1	2021	%	Hoorn	berekening	
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting						
WOZ-waarde – Woningen totaal	331	2023	x € 1.000	Hoorn	CBS – Waarde Onroerende Zaken	De WOZ-waarde van alle woningen. Alle verblijfsobjecten in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) met minimaal een woonfunctie en eventueel een of meerdere andere gebruiksfuncties worden als woning aangemerkt.
Nieuwbouw	8,5	2022	per 1.000 woningen	Hoorn	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
Demografische druk	73,3	2023	%	Hoorn	CBS Bevolkingsstatistiek	Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	813	2023	€	Hoorn	COELO – Atlas lokale lasten	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde WOZ-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting.

Indicator	waarde	periode	eenheid	regio / dimensie	bron	omschrijving
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	914	2023	€	Hoorn	COELO – Atlas lokale lasten	Som van de gemiddeld betaalde ozb op basis van de gemiddelde WOZ-waarde van woningen in de gemeente + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting.
Bedrijfsvoering						
Formatie	8,8	2024	fte per 1.000 inwoners		Eigen gegevens	Het aantal fte, inclusief vacatures, per 1.000 inwoners
Bezetting	7,9	2024	fte per 1.000 inwoners		Eigen gegevens	Het aantal fte, exclusief vacatures, per 1.000 inwoners
Apparaatskosten	792	2024	kosten per inwoner		Eigen begroting	Kosten van de gemeente Hoorn per inwoner
Externe inhuur	4	2024	kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen		Eigen begroting	% kosten externe inhuur ten opzichte van de totale loonkosten (inclusief kosten inhuur)
Overhead	5,5	2024	% van de totale lasten		Eigen begroting	% overhead ten opzichte van de totale uitgaven van de gemeente Hoorn